ISSN 1332-6287

SLUŽBENI GLASNIK
DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

Broj 17, godina XXXIII. Dubrovnik, 4. studenoga 2026. godine
Uprava i uredništvo: Gundulićeva poljana 1, tel: 351-412 /list izlazi po potrebi/

S A D R Ž A J

OPĆINA DUBROVAČKO PRIMORJE
OPĆINSKO VIJEĆE

1249. **II. Izmjene i dopune Proračuna** Općine Dubrovačko primorje za 2026. godinu 1958
1250. **Izmjene i dopune Odluke** o izvršavanju Proračuna Općine Dubrovačko primorje za 2026. godinu 1987
1251. **Odluka** o donošenju Plana zaštite od požara za Općinu Dubrovačko primorje 1988
1252. **Odluka** o komunalnoj naknadi 2017
1253. **Odluka** o vrijednosti boda komunalne naknade 2021
1254. **Odluka** o porezima Općine Dubrovačko primorje 2021
1255. **Odluka** o visini paušalnog poreza po krevetu, smještajnoj jedinici u kampu i smještajnoj jedinici u objektu za robinzonski turizam 2022
1256. **Odluka** o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi u vlasništvu Općine Dubrovačko primorje - nerazvrstana cesta 2023
1257. **Odluka** o utvrđivanju dana početka mirovanja mandata člana Općinskog vijeća i početku obnašanja dužnosti člana Općinskog vijeća 2024
1258. **Zaključak** o ispravku tehničke pogreške u grafičkom dijelu Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja naselja Slano 2024
1259. **Program** održavanja komunalne infrastrukture za 2026. godinu 2026
1260. **Program** građenja komunalne infrastrukture na području Općine Dubrovačko primorje za 2026. godinu 2031

OPĆINSKI NAČELNIK

1261. **Ugovor** o financiranju izgradnje komunalne infrastrukture - građevine infrastrukturne namjene prometnog sustava (cestovni promet) planske oznake OC-8 Urbanističkog plana uređenja Banići - Kručica - Slađenovići 2035

OPĆINA TRPANJ
OPĆINSKI NAČELNIK

1262. **Plan** vježbi civilne zaštite za 2026. godinu 2047
1263. **Odluka** o imenovanju povjerenika civilne zaštite Općine Trpanj i njihovih zamjenika 2047

OSTALO

1264. **Program** rada za 2027. godinu Vijeća bošnjačke nacionalne manjine Dubrovačko-neretvanske županije 2049
1265. **Financijski plan** za 2027. godinu Vijeća bošnjačke nacionalne manjine Dubrovačko-neretvanske županije 2051
1266. **Plan** upravljanja destinacijom Turističke zajednice Općine Janjina 2052

OPĆINA DUBROVAČKO PRIMORJE
OPĆINSKO VIJEĆE

1249

Na temelju članka 10. i članka 45. Zakona o Proračunu (Narodne novine, broj 144/21.) i članka 32. Statuta Općine Dubrovačko primorje (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 15/22.), Općinsko vijeće Općine Dubrovačko primorje na 9. sjednici, održanoj 28. listopada 2026. godine, usvojilo je

II. IZMJENE I DOPUNE PRORAČUNA OPĆINE DUBROVAČKO PRIMORJE ZA 2026. GODINU

Članak 1.

U Proračunu Općine Dubrovačko primorje za 2026. godinu (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 22/25.) mijenjaju se Opći i Posebni dio Proračuna Općine Dubrovačko primorje za 2026. godinu.

I. OPĆI DIO

	A. RAČUN PRIHODA I RASHODA	Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
		1	2	3	3/1
	Prihodi:	**7.389.045**	**-1.618.183**	**5.770.862**	**78**
6	Prihodi poslovanja	7.229.045	-1.668.183	5.560.862	77
7	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	160.000	50.000	210.000	131
	Rashodi:	**9.168.111**	**-1.765.270**	**7.402.841**	**81**
3	Rashodi poslovanja	2.914.510	-26.376	2.888.134	99
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	6.253.601	-1.738.894	4.514.707	72
	RAZLIKA	-1.779.066	147.087	-1.631.979	92
	B. RAČUN FINANCIRANJA				
5	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	152.500	0	152.500	100
8	Primici od financijske imovine i zaduživanja	850.000	-150.000	700.000	82
	NETO ZADUŽIVANJE/FINANCIRANJE	697.500	-150.000	547.500	78
	C. RASPOLOŽIVA SREDSTVA IZ PRETHODNIH GODINA (VIŠAK PRIHODA I REZERVIRANJA)				
9	Višak/manjak prihoda	1.081.566	2.913	1.084.479	100
	VIŠAK/MANJAK + NETO ZADUŽIVANJA/FINANCIRANJA + RASPOLOŽIVA SREDSTVA IZ PRETHODNIH GODINA	**0**	**0**	**0**	0
	PRIHODI, PRIMICI, VIŠKOVI I MANJKOVI	**9.320.611**	**-1.765.270**	**7.555.341**	81
	RASHODI I IZDACI	**9.320.611**	**-1.765.270**	**7.555.341**	81

A. RAČUN PRIHODA I RASHODA

PRIHODI I RASHODI PO EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI		Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
		1	2	3	3/1
6	**Prihodi poslovanja**	**7.229.045**	**-1.668.183**	**5.560.862**	**77**
61	Prihodi od poreza	**1.495.345**	**200**	**1.495.545**	**100**
63	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	**4.754.012**	**-1.687.794**	**3.066.218**	**64**
64	Prihodi od imovine	**398.249**	**-49.040**	**349.209**	**88**
65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	**550.139**	**82.751**	**632.890**	**115**
66	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	**31.300**	**-14.300**	**17.000**	**54**
7	**Prihodi od prodaje nefinancijske imovine**	**160.000**	**50.000**	**210.000**	**131**
71	Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine	**150.000**	**50.000**	**200.000**	**133**
72	Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	**10.000**	**0**	**10.000**	**100**
3	**Rashodi poslovanja**	**2.914.510**	**-26.376**	**2.888.134**	**99**
31	Rashodi za zaposlene	**1.182.410**	**77.534**	**1.259.944**	**107**
32	Materijalni rashodi	**1.094.832**	**14.491**	**1.109.322**	**101**
34	Financijski rashodi	**18.810**	**14.800**	**33.610**	**179**
35	Subvencije	**70.000**	**0**	**70.000**	**100**
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	**35.000**	**500**	**35.500**	**101**
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	**120.000**	**8.300**	**128.300**	**107**
38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	**393.458**	**-142.000**	**251.458**	**64**
4	**Rashodi za nabavu nefinancijske imovine**	**6.253.601**	**-1.738.894**	**4.514.707**	**72**
41	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	**5.000**	**7.000**	**12.000**	**240**
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	**6.248.601**	**-1.745.894**	**4.502.707**	**72**

PRIHODI I RASHODI PO IZVORIMA FINANCIRANJA		Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
		1	2	3	3/1
PRIHODI		**7.389.045**	**-1.618.183**	**5.770.862**	**78**
1	**Opći prihodi i primici**	**1.679.731**	**-72.089**	**1.607.642**	**96**
11	Opći prihodi i primici	1.679.731	-72.089	1.607.642	96
3	**Vlastiti prihodi**	**51.802**	**-4.600**	**47.202**	**91**
31	Vlastiti prihodi	51.802	-4.600	47.202	91
4	**Prihodi za posebne namjene**	**720.200**	**118.500**	**838.700**	**116**
40	Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa	420.000	125.000	545.000	130
42	Prihodi od spomeničke rente	1.000	0	1.000	100
43	Ostali prihodi za posebne namjene	299.200	-6.500	292.700	98
5	**Pomoći**	**4.749.212**	**-1.684.594**	**3.064.618**	**65**
50	Pomoći iz državnog proračuna	980.102	-405.290	574.812	59
52	Ostale pomoći	139.326	26.300	165.626	119
56	Fondovi EU	3.629.784	-1.305.604	2.324.180	64
6	**Donacije**	**28.100**	**-25.400**	**2.700**	**10**
61	Donacije	28.100	-25.400	2.700	10
7	**Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja**	**160.000**	**50.000**	**210.000**	**131**
71	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	160.000	50.000	210.000	131
RASHODI		**9.168.111**	**-1.765.270**	**7.402.841**	**81**
1	**Opći prihodi i primici**	**2.091.439**	**-118.677**	**1.972.762**	**94**
11	Opći prihodi i primici	2.091.439	-118.677	1.972.762	94
3	**Vlastiti prihodi**	**54.802**	**-1.687**	**53.115**	**97**
31	Vlastiti prihodi	54.802	-1.687	53.115	97
4	**Prihodi za posebne namjene**	**893.317**	**118.500**	**1.011.817**	**113**
40	Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa	550.942	125.000	675.942	123
42	Prihodi od spomeničke rente	1.000	0	1.000	100
43	Ostali prihodi za posebne namjene	341.375	-6.500	334.875	98
5	**Pomoći**	**5.011.262**	**-1.684.594**	**3.326.668**	**66**
50	Pomoći iz državnog proračuna	992.525	-405.290	587.235	59
52	Ostale pomoći	139.326	26.300	165.626	119
56	Fondovi EU	3.879.411	-1.305.604	2.573.807	66
6	**Donacije**	**28.100**	**-25.400**	**2.700**	**10**
61	Donacije	28.100	-25.400	2.700	10
7	**Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja**	**239.191**	**96.588**	**335.779**	**140**
71	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	239.191	96.588	335.779	140
8	**Namjenski primici**	**850.000**	**-150.000**	**700.000**	**82**
81	Namjenski primici od zaduživanja	850.000	-150.000	700.000	82

RASHODI PO FUNKCIJSKOJ KLASIFIKACIJI		Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
		1	2	3	3/1
Ukupno:		**9.168.111**	**-1.765.270**	**7.402.841**	**81**
01	**Opće javne usluge**	**510.010**	**16.750**	**526.760**	**103**
011	Izvršna i zakonodavna tijela, financijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	**487.760**	**12.750**	**500.510**	**103**
013	Opće usluge	**22.000**	**4.000**	**26.000**	**118**
016	Opće javne usluge koje nisu drugdje svrstane	**250**	**0**	**250**	**100**
03	**Javni red i sigurnost**	**2.378.271**	**-573.362**	**1.804.909**	**76**
032	Usluge protupožarne zaštite	**2.368.271**	**-573.362**	**1.794.909**	**76**
036	Rashodi za javni red i sigurnost koji nisu drugdje svrstani	**10.000**	**0**	**10.000**	**100**
04	**Ekonomski poslovi**	**2.468.500**	**-1.471.600**	**996.900**	**40**
042	Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i lov	**20.000**	**0**	**20.000**	**100**
043	Gorivo i energija	**27.500**	**-1.000**	**26.500**	**96**
044	Rudarstvo, proizvodnja i građevinarstvo	**140.000**	**-25.600**	**114.400**	**82**
045	Promet	**2.036.000**	**-1.281.000**	**755.000**	**37**
047	Ostale industrije	**245.000**	**-164.000**	**81.000**	**33**
05	**Zaštita okoliša**	**53.000**	**8.000**	**61.000**	**115**
051	Gospodarenje otpadom	**28.000**	**1.000**	**29.000**	**104**
052	Gospodarenje otpadnim vodama	**0**	**0**	**0**	**0**
055	Istraživanje i razvoj: Zaštita okoliša	**5.000**	**7.000**	**12.000**	**240**
056	Poslovi i usluge zaštite okoliša koji nisu drugdje svrstani	**20.000**	**0**	**20.000**	**100**
06	**Usluge unapređenja stanovanja i zajednice**	**2.984.401**	**207.199**	**3.191.600**	**107**
061	Razvoj stanovanja	**20.000**	**5.500**	**25.500**	**128**
062	Razvoj zajednice	**2.444.601**	**220.699**	**2.665.300**	**109**
063	Opskrba vodom	**4.000**	**-2.000**	**2.000**	**50**
064	Ulična rasvjeta	**148.000**	**-20.000**	**128.000**	**86**
066	Rashodi vezani za stanovanje i kom. pogodnosti koji nisu drugdje svrstani	**367.800**	**3.000**	**370.800**	**101**
07	**Zdravstvo**	**10.150**	**0**	**10.150**	**100**
076	Poslovi i usluge zdravstva koji nisu drugdje svrstani	**10.150**	**0**	**10.150**	**100**
08	**Rekreacija, kultura i religija**	**172.793**	**24.428**	**197.221**	**114**
081	Službe rekreacije i sporta	**69.000**	**32.000**	**101.000**	**146**
082	Službe kulture	**103.793**	**-7.572**	**96.221**	**93**
09	**Obrazovanje**	**415.465**	**12.515**	**427.980**	**103**
091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	**415.465**	**12.515**	**427.980**	**103**
10	**Socijalna zaštita**	**175.520**	**10.800**	**186.320**	**106**
104	Obitelj i djeca	**40.000**	**500**	**40.500**	**101**
107	Socijalna pomoć stanovništvu koje nije obuhvaćeno redovnim socijalnim programima	**17.000**	**4.000**	**21.000**	**124**
109	Aktivnosti socijalne zaštite koje nisu drugdje svrstane	**118.520**	**6.300**	**124.820**	**105**

B. RAČUN ZADUŽIVANJA/FINANCIRANJA

PRIMICI I IZDACI PO EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI		Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
		1	2	3	3/1
8	**Primici od financijske imovine i zaduživanja**	**850.000**	**-150.000**	**700.000**	**82**
84	Primici od zaduživanja	**850.000**	**-150.000**	**700.000**	**82**
5	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	**152.500**	**0**	**152.500**	**100**
54	Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova	**152.500**	**0**	**152.500**	**100**

PRIMICI I IZDACI PO IZVORIMA FINANCIRANJA		Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
		1	2	3	3/1
PRIHODI		**850.000**	**-150.000**	**700.000**	**82**
8	**Namjenski primici**	**850.000**	**-150.000**	**700.000**	**82**
81	Namjenski primici od zaduživanja	850.000	-150.000	700.000	82
RASHODI		**152.500**	**0**	**152.500**	**100**
1	**Opći prihodi i primici**	**45.000**	**46.588**	**91.588**	**204**
11	Opći prihodi i primici	45.000	46.588	91.588	204
5	**Pomoći**	**27.500**	**0**	**27.500**	**100**
56	Fondovi EU	27.500	0	27.500	100
7	**Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja**	**80.000**	**-46.588**	**33.412**	**42**
71	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	80.000	-46.588	33.412	42

C. RASPOLOŽIVA SREDSTVA IZ PRETHODNIH GODINA (VIŠAK/MANJAK PRIHODA I REZERVIRANJA)

VIŠAK/MANJAK PRIHODA I REZERVIRANJA PO EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI					
9	**Vlastiti izvori**	**1.081.566**	**2.913**	**1.084.479**	**100**
92	Rezultat poslovanja	**1.081.566**	**2.913**	**1.084.479**	**100**

Članak 3.

VIŠAK/MANJAK PRIHODA I REZERVIRANJA PO IZVORIMA FINANCIRANJA		Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
		1	2	3	3/1
PRIHODI		**1.081.566**	**2.913**	**1.084.479**	**100**
1	**Opći prihodi i primici**	**456.708**	**0**	**456.708**	**100**
11	Opći prihodi i primici	456.708	0	456.708	100
3	**Vlastiti prihodi**	**3.000**	**2.913**	**5.913**	**197**
31	Vlastiti prihodi	3.000	2.913	5.913	197
4	**Prihodi za posebne namjene**	**173.117**	**0**	**173.117**	**100**
40	Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa	130.942	0	130.942	100
43	Ostali prihodi za posebne namjene	42.175	0	42.175	100
5	**Pomoći**	**289.550**	**0**	**289.550**	**100**
50	Pomoći iz državnog proračuna	12.423	0	12.423	100
56	Fondovi EU	277.127	0	277.127	100
7	**Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja**	**159.191**	**0**	**159.191**	**100**
71	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	159.191	0	159.191	100

II. POSEBNI DIO

RASHODI I IZDACI PO ORGANIZACIJSKOJ KLASIFIKACIJI			Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
			1	2	3	3/1
Ukupno:			**9.320.611**	**-1.765.270**	**7.555.341**	**81**
Razdjel: 001		**JEDINSTVENI UPRAVNI ODJEL**	**9.280.611**	**-1.765.270**	**7.515.341**	**81**
Glava	**00101**	JEDINSTVENI UPRAVNI ODJEL	**8.201.781**	**-1.813.944**	**6.387.837**	**78**
Glava	**00102**	JVP DUBROVAČKO PRIMORJE	**608.271**	**43.731**	**652.002**	**107**
Glava	**00103**	DJEČJI VRTIĆ SLANO	**402.765**	**12.515**	**415.280**	**103**
Glava	**00104**	BAŠTINA DUBROVAČKO PRIMORJE	**67.793**	**-7.572**	**60.221**	**89**
Razdjel: 002		**PREDSTAVNIČKA I IZVRŠNA TIJELA**	**40.000**	**0**	**40.000**	**100**
Glava	**00201**	OPĆINSKO VIJEĆE	**9.832**	**0**	**9.832**	**100**
Glava	**00202**	OPĆINSKI NAČELNIK	**30.168**	**0**	**30.168**	**100**

RASHODI I IZDACI PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI		Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
		1	2	3	3/1
Ukupno:		9.320.611	-1.765.270	7.555.341	81
Razdjel: 001	JEDINSTVENI UPRAVNI ODJEL	9.280.611	-1.765.270	7.515.341	81
Glava: 00101	JEDINSTVENI UPRAVNI ODJEL	8.201.781	-1.813.944	6.387.837	78
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	1.515.275	-125.336	1.389.939	92
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	1.515.275	-125.336	1.389.939	92
Izvor: 4	Prihodi za posebne namjene	893.317	117.500	1.010.817	113
Izvor: 40	Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa	550.942	125.000	675.942	123
Izvor: 42	Prihodi od spomeničke rente	1.000	-1.000	0	0
Izvor: 43	Ostali prihodi za posebne namjene	341.375	-6.500	334.875	98
Izvor: 5	Pomoći	4.600.998	-1.684.208	2.916.790	63
Izvor: 50	Pomoći iz državnog proračuna	624.087	-405.204	218.883	35
Izvor: 52	Ostale pomoći	70.000	26.600	96.600	138
Izvor: 56	Fondovi EU	3.906.911	-1.305.604	2.601.307	67
Izvor: 6	Donacije	23.000	-21.900	1.100	5
Izvor: 61	Donacije	23.000	-21.900	1.100	5
Izvor: 7	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	319.191	50.000	369.191	116
Izvor: 71	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	319.191	50.000	369.191	116
Izvor: 8	Namjenski primici	850.000	-150.000	700.000	82
Izvor: 81	Namjenski primici od zaduživanja	850.000	-150.000	700.000	82
PROGRAM: 1101	JAVNA UPRAVA I ADMINISTRACIJA	520.210	21.750	541.960	104
Aktivnost A101101	Djelatnosti - Jedinstvenog upravnog odjela	508.210	21.750	529.960	104
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	419.810	68.638	488.448	116
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	419.810	68.638	488.448	116
3	Rashodi poslovanja	374.810	22.050	396.860	106
31	Rashodi za zaposlene	267.650	17.250	284.900	106
32	Materijalni rashodi	105.660	4.100	109.760	104
34	Financijski rashodi	1.500	700	2.200	147
5	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	45.000	46.588	91.588	204
54	Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova	45.000	46.588	91.588	204
Izvor: 4	Prihodi za posebne namjene	1.900	-500	1.400	74
Izvor: 43	Ostali prihodi za posebne namjene	1.900	-500	1.400	74
3	Rashodi poslovanja	1.900	-500	1.400	74
32	Materijalni rashodi	1.900	-500	1.400	74
Izvor: 7	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	86.500	-46.388	40.112	46
Izvor: 71	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	86.500	-46.388	40.112	46
3	Rashodi poslovanja	6.500	200	6.700	103
32	Materijalni rashodi	6.500	200	6.700	103
5	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	80.000	-46.588	33.412	42
54	Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova	80.000	-46.588	33.412	42

RASHODI I IZDACI PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI		Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
		1	2	3	3/1
Kapitalni projekt K101101	**Nabava opreme i druge imovine za potrebe odjela**	**12.000**	**0**	**12.000**	**100**
Izvor: 1	**Opći prihodi i primici**	**2.000**	**0**	**2.000**	**100**
Izvor: 11	**Opći prihodi i primici**	**2.000**	**0**	**2.000**	**100**
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.000	0	2.000	100
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	2.000	0	2.000	100
Izvor: 7	**Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja**	**10.000**	**0**	**10.000**	**100**
Izvor: 71	**Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja**	**10.000**	**0**	**10.000**	**100**
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	10.000	0	10.000	100
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	10.000	0	10.000	100
PROGRAM: 1102	**ODRŽAVANJE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE**	**494.300**	**20.500**	**514.800**	**104**
Aktivnost A111201	**Održavanje čistoće javnih površina**	**90.000**	**0**	**90.000**	**100**
Izvor: 1	**Opći prihodi i primici**	**1.700**	**0**	**1.700**	**100**
Izvor: 11	**Opći prihodi i primici**	**1.700**	**0**	**1.700**	**100**
3	Rashodi poslovanja	1.700	0	1.700	100
32	Materijalni rashodi	1.700	0	1.700	100
Izvor: 4	**Prihodi za posebne namjene**	**88.300**	**0**	**88.300**	**100**
Izvor: 40	**Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa**	**62.100**	**0**	**62.100**	**100**
3	Rashodi poslovanja	62.100	0	62.100	100
32	Materijalni rashodi	62.100	0	62.100	100
Izvor: 43	**Ostali prihodi za posebne namjene**	**26.200**	**0**	**26.200**	**100**
3	Rashodi poslovanja	26.200	0	26.200	100
32	Materijalni rashodi	26.200	0	26.200	100
Aktivnost A111202	**Održavanje javnih zelenih površina**	**50.000**	**0**	**50.000**	**100**
Izvor: 4	**Prihodi za posebne namjene**	**50.000**	**0**	**50.000**	**100**
Izvor: 40	**Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa**	**50.000**	**0**	**50.000**	**100**
3	Rashodi poslovanja	50.000	0	50.000	100
32	Materijalni rashodi	50.000	0	50.000	100
Aktivnost A111203	**Održavanje nerazvrstanih cesta i objekata**	**121.000**	**0**	**121.000**	**100**
Izvor: 1	**Opći prihodi i primici**	**9.000**	**-2.947**	**6.053**	**67**
Izvor: 11	**Opći prihodi i primici**	**9.000**	**-2.947**	**6.053**	**67**
3	Rashodi poslovanja	9.000	-2.947	6.053	67
32	Materijalni rashodi	9.000	-2.947	6.053	67
Izvor: 4	**Prihodi za posebne namjene**	**107.000**	**2.947**	**109.947**	**103**
Izvor: 40	**Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa**	**20.900**	**1.739**	**22.639**	**108**
3	Rashodi poslovanja	20.900	1.739	22.639	108

RASHODI I IZDACI PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI		Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
		1	2	3	3/1
32	Materijalni rashodi	20.900	1.739	22.639	108
Izvor: 43	Ostali prihodi za posebne namjene	86.100	1.208	87.308	101
3	Rashodi poslovanja	86.100	1.208	87.308	101
32	Materijalni rashodi	86.100	1.208	87.308	101
Izvor: 7	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	5.000	0	5.000	100
Izvor: 71	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	5.000	0	5.000	100
3	Rashodi poslovanja	5.000	0	5.000	100
32	Materijalni rashodi	5.000	0	5.000	100
Aktivnost A111204	Održavanje groblja	5.000	0	5.000	100
Izvor: 4	Prihodi za posebne namjene	5.000	0	5.000	100
Izvor: 40	Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa	5.000	0	5.000	100
3	Rashodi poslovanja	5.000	0	5.000	100
32	Materijalni rashodi	5.000	0	5.000	100
Aktivnost A111208	Javna rasvjeta i električna energija	93.000	14.000	107.000	115
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	0	14.000	14.000	0
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	0	14.000	14.000	0
3	Rashodi poslovanja	0	14.000	14.000	0
32	Materijalni rashodi	0	14.000	14.000	0
Izvor: 4	Prihodi za posebne namjene	93.000	0	93.000	100
Izvor: 40	Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa	25.000	0	25.000	100
3	Rashodi poslovanja	25.000	0	25.000	100
32	Materijalni rashodi	25.000	0	25.000	100
Izvor: 43	Ostali prihodi za posebne namjene	68.000	0	68.000	100
3	Rashodi poslovanja	68.000	0	68.000	100
32	Materijalni rashodi	68.000	0	68.000	100
Aktivnost A111210	Obvezna preventivna DDD	4.000	4.000	8.000	200
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	4.000	4.000	8.000	200
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	4.000	4.000	8.000	200
3	Rashodi poslovanja	4.000	4.000	8.000	200
32	Materijalni rashodi	4.000	4.000	8.000	200
Aktivnost A111211	Obavljanje poslova sakupljanja, prijevoza i neškodljivog uklanjanja lešina s javnih površina	4.000	2.500	6.500	163
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	4.000	2.500	6.500	163
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	4.000	2.500	6.500	163
3	Rashodi poslovanja	4.000	2.500	6.500	163
32	Materijalni rashodi	4.000	2.500	6.500	163
Aktivnost A111212	Sanitarno veterinarske aktivnosti	10.000	0	10.000	100

RASHODI I IZDACI PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI		Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
		1	2	3	3/1
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	10.000	0	10.000	100
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	10.000	0	10.000	100
3	Rashodi poslovanja	10.000	0	10.000	100
32	Materijalni rashodi	10.000	0	10.000	100
Aktivnost A111213	Održavanje pomorskog dobra	60.000	3.000	63.000	105
Izvor: 4	Prihodi za posebne namjene	60.000	3.000	63.000	105
Izvor: 40	Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa	15.000	3.000	18.000	120
3	Rashodi poslovanja	15.000	3.000	18.000	120
32	Materijalni rashodi	15.000	3.000	18.000	120
Izvor: 43	Ostali prihodi za posebne namjene	45.000	0	45.000	100
3	Rashodi poslovanja	45.000	0	45.000	100
32	Materijalni rashodi	45.000	0	45.000	100
Aktivnost A111214	Održavanje kom. infrastrukture i aktivnost mjesnih odbora	50.000	0	50.000	100
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	1.515	6.000	7.515	496
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	1.515	6.000	7.515	496
3	Rashodi poslovanja	1.515	6.000	7.515	496
32	Materijalni rashodi	1.515	6.000	7.515	496
Izvor: 4	Prihodi za posebne namjene	42.500	-5.000	37.500	88
Izvor: 40	Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa	42.500	-5.000	37.500	88
3	Rashodi poslovanja	42.500	-5.000	37.500	88
32	Materijalni rashodi	42.500	-5.000	37.500	88
Izvor: 7	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	5.985	-1.000	4.985	83
Izvor: 71	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	5.985	-1.000	4.985	83
3	Rashodi poslovanja	5.985	-1.000	4.985	83
32	Materijalni rashodi	5.985	-1.000	4.985	83
Aktivnost A111238	Ostale komunalne usluge	7.300	-3.000	4.300	59
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	500	0	500	100
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	500	0	500	100
3	Rashodi poslovanja	500	0	500	100
32	Materijalni rashodi	500	0	500	100
Izvor: 4	Prihodi za posebne namjene	4.420	-1.000	3.420	77
Izvor: 40	Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa	3.920	-1.000	2.920	74
3	Rashodi poslovanja	3.920	-1.000	2.920	74
32	Materijalni rashodi	3.920	-1.000	2.920	74
Izvor: 43	Ostali prihodi za posebne namjene	500	0	500	100
3	Rashodi poslovanja	500	0	500	100
32	Materijalni rashodi	500	0	500	100
Izvor: 7	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	2.380	-2.000	380	16

RASHODI I IZDACI PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI		Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
		1	2	3	3/1
Izvor: 71	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	2.380	-2.000	380	16
3	Rashodi poslovanja	2.380	-2.000	380	16
32	Materijalni rashodi	2.380	-2.000	380	16
PROGRAM: 1103	JAČANJE GOSPODARSTVA I POLJOPRIVREDE	70.000	0	70.000	100
Aktivnost A101306	Subvencije poljoprivrednicima i turizmu	20.000	0	20.000	100
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	19.000	1.000	20.000	105
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	19.000	1.000	20.000	105
3	Rashodi poslovanja	19.000	1.000	20.000	105
35	Subvencije	19.000	1.000	20.000	105
Izvor: 4	Prihodi za posebne namjene	1.000	-1.000	0	0
Izvor: 42	Prihodi od spomeničke rente	1.000	-1.000	0	0
3	Rashodi poslovanja	1.000	-1.000	0	0
35	Subvencije	1.000	-1.000	0	0
Aktivnost A111306	Subvencija trgovačkim društvima	50.000	0	50.000	100
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	31.000	-6.600	24.400	79
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	31.000	-6.600	24.400	79
3	Rashodi poslovanja	31.000	-6.600	24.400	79
35	Subvencije	31.000	-6.600	24.400	79
Izvor: 5	Pomoći	0	6.600	6.600	0
Izvor: 50	Pomoći iz državnog proračuna	0	6.600	6.600	0
3	Rashodi poslovanja	0	6.600	6.600	0
35	Subvencije	0	6.600	6.600	0
Izvor: 7	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	19.000	0	19.000	100
Izvor: 71	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	19.000	0	19.000	100
3	Rashodi poslovanja	19.000	0	19.000	100
35	Subvencije	19.000	0	19.000	100
PROGRAM: 1104	PROSTORNO UREĐENJE I PRIPREMA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	275.000	-4.000	271.000	99
Kapitalni projekt K111407	Ulaganje u nemat. imovinu - projektna dokumentacija	20.000	26.000	46.000	230
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	0	34.000	34.000	0
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	0	34.000	34.000	0
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	0	34.000	34.000	0
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	0	34.000	34.000	0
Izvor: 5	Pomoći	17.000	-5.000	12.000	71
Izvor: 50	Pomoći iz državnog proračuna	17.000	-5.000	12.000	71
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	17.000	-5.000	12.000	71

RASHODI I IZDACI PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI		Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
		1	2	3	3/1
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	17.000	-5.000	12.000	71
Izvor: 7	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	3.000	-3.000	0	0
Izvor: 71	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	3.000	-3.000	0	0
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	3.000	-3.000	0	0
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	3.000	-3.000	0	0
Aktivnost A111408	Evidencija komunalne infrastrukture	12.000	0	12.000	100
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	12.000	-5.000	7.000	58
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	12.000	-5.000	7.000	58
3	Rashodi poslovanja	12.000	-5.000	7.000	58
32	Materijalni rashodi	12.000	-5.000	7.000	58
Izvor: 4	Prihodi za posebne namjene	0	5.000	5.000	0
Izvor: 43	Ostali prihodi za posebne namjene	0	5.000	5.000	0
3	Rashodi poslovanja	0	5.000	5.000	0
32	Materijalni rashodi	0	5.000	5.000	0
Kapitalni projekt K111409	Projektna dokumentacija - UPU i PP izmjene	50.000	0	50.000	100
Izvor: 4	Prihodi za posebne namjene	35.000	15.000	50.000	143
Izvor: 40	Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa	35.000	15.000	50.000	143
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	35.000	15.000	50.000	143
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	35.000	15.000	50.000	143
Izvor: 6	Donacije	15.000	-15.000	0	0
Izvor: 61	Donacije	15.000	-15.000	0	0
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	15.000	-15.000	0	0
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	15.000	-15.000	0	0
Kapitalni projekt K111410	Projektiranje cesta	50.000	16.000	66.000	132
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	50.000	-25.419	24.581	49
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	50.000	-25.419	24.581	49
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	50.000	-25.419	24.581	49
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	50.000	-25.419	24.581	49
Izvor: 4	Prihodi za posebne namjene	0	41.419	41.419	0
Izvor: 40	Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa	0	18.983	18.983	0
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	0	18.983	18.983	0
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	0	18.983	18.983	0
Izvor: 43	Ostali prihodi za posebne namjene	0	22.436	22.436	0
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	0	22.436	22.436	0
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	0	22.436	22.436	0

RASHODI I IZDACI PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI		Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
		1	2	3	3/1
Kapitalni projekt K111411	**Projektna dokumentacija - Zvjezdarnica Lanterna Slano**	**20.000**	**-20.000**	**0**	**0**
Izvor: 4	**Prihodi za posebne namjene**	**20.000**	**-20.000**	**0**	**0**
Izvor: 43	**Ostali prihodi za posebne namjene**	**20.000**	**-20.000**	**0**	**0**
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	**20.000**	**-20.000**	**0**	**0**
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	**20.000**	**-20.000**	**0**	**0**
Kapitalni projekt K111413	**Projektna dokumentacija-uređenje obalnog pojasa - DV - Mrče**	**80.000**	**0**	**80.000**	**100**
Izvor: 1	**Opći prihodi i primici**	**80.000**	**-15.000**	**65.000**	**81**
Izvor: 11	**Opći prihodi i primici**	**80.000**	**-15.000**	**65.000**	**81**
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	**80.000**	**-15.000**	**65.000**	**81**
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	**80.000**	**-15.000**	**65.000**	**81**
Izvor: 5	**Pomoći**	**0**	**15.000**	**15.000**	**0**
Izvor: 52	**Ostale pomoći**	**0**	**15.000**	**15.000**	**0**
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	**0**	**15.000**	**15.000**	**0**
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	**0**	**15.000**	**15.000**	**0**
Kapitalni projekt K111414	**Projektna dokumentacija - UPU Rudine**	**30.000**	**-30.000**	**0**	**0**
Izvor: 4	**Prihodi za posebne namjene**	**20.380**	**-20.380**	**0**	**0**
Izvor: 40	**Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa**	**20.380**	**-20.380**	**0**	**0**
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	**20.380**	**-20.380**	**0**	**0**
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	**20.380**	**-20.380**	**0**	**0**
Izvor: 7	**Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja**	**9.620**	**-9.620**	**0**	**0**
Izvor: 71	**Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja**	**9.620**	**-9.620**	**0**	**0**
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	**9.620**	**-9.620**	**0**	**0**
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	**9.620**	**-9.620**	**0**	**0**
Aktivnost A111418	**Geodetsko-katastarske usluge**	**8.000**	**2.000**	**10.000**	**125**
Izvor: 1	**Opći prihodi i primici**	**8.000**	**2.000**	**10.000**	**125**
Izvor: 11	**Opći prihodi i primici**	**8.000**	**2.000**	**10.000**	**125**
3	Rashodi poslovanja	**8.000**	**2.000**	**10.000**	**125**
32	Materijalni rashodi	**8.000**	**2.000**	**10.000**	**125**
Aktivnost A111419	**Usluge procjene vrijednosti nekretnina**	**5.000**	**2.000**	**7.000**	**140**
Izvor: 7	**Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja**	**5.000**	**2.000**	**7.000**	**140**
Izvor: 71	**Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja**	**5.000**	**2.000**	**7.000**	**140**
3	Rashodi poslovanja	**5.000**	**2.000**	**7.000**	**140**
	Materijalni rashodi				

RASHODI I IZDACI PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI		Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
		1	2	3	3/1
32		5.000	2.000	7.000	140
PROGRAM: 1105	ORGANIZACIJA I PROVOĐENJE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA	70.000	0	70.000	100
Aktivnost A111401	Civilna zaštita	10.000	0	10.000	100
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	10.000	0	10.000	100
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	10.000	0	10.000	100
3	Rashodi poslovanja	10.000	0	10.000	100
38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	10.000	0	10.000	100
Aktivnost A111503	Protupožarna zaštita	60.000	0	60.000	100
Izvor: 5	Pomoći	35.474	3.000	38.474	108
Izvor: 50	Pomoći iz državnog proračuna	35.474	3.000	38.474	108
3	Rashodi poslovanja	35.474	3.000	38.474	108
38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	35.474	3.000	38.474	108
Izvor: 7	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	24.526	-3.000	21.526	88
Izvor: 71	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	24.526	-3.000	21.526	88
3	Rashodi poslovanja	24.526	-3.000	21.526	88
38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	24.526	-3.000	21.526	88
PROGRAM: 1106	PROMICANJE KULTURE	156.000	-43.400	112.600	72
Aktivnost A111601	Financiranje udruga u kulturi	30.000	0	30.000	100
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	30.000	0	30.000	100
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	30.000	0	30.000	100
3	Rashodi poslovanja	30.000	0	30.000	100
38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	30.000	0	30.000	100
Aktivnost A111604	Održavanje crkvi i ostalih spomenika kulture	5.000	0	5.000	100
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	5.000	0	5.000	100
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	5.000	0	5.000	100
3	Rashodi poslovanja	5.000	0	5.000	100
38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	5.000	0	5.000	100
Kapitalni projekt K111607	Spomen soba Domovinskog rata - Čepikuće	40.000	-8.000	32.000	80
Izvor: 4	Prihodi za posebne namjene	8.000	-8.000	0	0
Izvor: 40	Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa	8.000	-8.000	0	0
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	8.000	-8.000	0	0
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	8.000	-8.000	0	0

RASHODI I IZDACI PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI			Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
			1	2	3	3/1
Izvor:	5	Pomoći	32.000	0	32.000	100
Izvor:	50	Pomoći iz državnog proračuna	32.000	0	32.000	100
	4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	32.000	0	32.000	100
	42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	32.000	0	32.000	100
Kapitalni projekt K111608		Centar Crvenog križa - Dom Ošlje	80.000	-35.400	44.600	56
Izvor:	1	Opći prihodi i primici	24.000	-8.400	15.600	65
Izvor:	11	Opći prihodi i primici	24.000	-8.400	15.600	65
	4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	24.000	-8.400	15.600	65
	42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	24.000	-8.400	15.600	65
Izvor:	5	Pomoći	56.000	-27.000	29.000	52
Izvor:	50	Pomoći iz državnog proračuna	56.000	-27.000	29.000	52
	4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	56.000	-27.000	29.000	52
	42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	56.000	-27.000	29.000	52
Aktivnost A111609		Otkup knjiga	1.000	0	1.000	100
Izvor:	1	Opći prihodi i primici	1.000	0	1.000	100
Izvor:	11	Opći prihodi i primici	1.000	0	1.000	100
	4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.000	0	1.000	100
	42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	1.000	0	1.000	100
PROGRAM: 1107		RAZVOJ SPORTA I REKREACIJE	1.652.000	-1.238.000	414.000	25
Aktivnost A111701		Financiranje udruga u sportu	29.000	0	29.000	100
Izvor:	1	Opći prihodi i primici	24.000	0	24.000	100
Izvor:	11	Opći prihodi i primici	24.000	0	24.000	100
	3	Rashodi poslovanja	24.000	0	24.000	100
	38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	24.000	0	24.000	100
Izvor:	7	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	5.000	0	5.000	100
Izvor:	71	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	5.000	0	5.000	100
	3	Rashodi poslovanja	5.000	0	5.000	100
	38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	5.000	0	5.000	100
Aktivnost A111702		Održavanje sportskih objekata	40.000	-30.000	10.000	25
Izvor:	4	Prihodi za posebne namjene	13.500	-8.500	5.000	37
Izvor:	40	Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa	13.500	-8.500	5.000	37
	3	Rashodi poslovanja	13.500	-8.500	5.000	37
	32	Materijalni rashodi	13.500	-8.500	5.000	37
Izvor:	5	Pomoći	12.000	-12.000	0	0
Izvor:		Ostale pomoći				

RASHODI I IZDACI PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI			Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
			1	2	3	3/1
	52		12.000	-12.000	0	0
	3	Rashodi poslovanja	12.000	-12.000	0	0
	32	Materijalni rashodi	12.000	-12.000	0	0
Izvor:	7	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	14.500	-9.500	5.000	34
Izvor:	71	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	14.500	-9.500	5.000	34
	3	Rashodi poslovanja	14.500	-9.500	5.000	34
	32	Materijalni rashodi	14.500	-9.500	5.000	34
Kapitalni projekt K111703		Biciklistička staza Slano - Ston	1.583.000	-1.270.000	313.000	20
Izvor:	1	Opći prihodi i primici	229.622	-29.622	200.000	87
Izvor:	11	Opći prihodi i primici	229.622	-29.622	200.000	87
	4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	229.622	-29.622	200.000	87
	42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	229.622	-29.622	200.000	87
Izvor:	4	Prihodi za posebne namjene	77.078	-77.078	0	0
Izvor:	40	Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa	54.642	-54.642	0	0
	4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	54.642	-54.642	0	0
	42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	54.642	-54.642	0	0
Izvor:	43	Ostali prihodi za posebne namjene	22.436	-22.436	0	0
	4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	22.436	-22.436	0	0
	42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	22.436	-22.436	0	0
Izvor:	5	Pomoći	1.200.000	-1.187.000	13.000	1
Izvor:	56	Fondovi EU	1.200.000	-1.187.000	13.000	1
	4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.200.000	-1.187.000	13.000	1
	42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	1.200.000	-1.187.000	13.000	1
Izvor:	7	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	76.300	23.700	100.000	131
Izvor:	71	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	76.300	23.700	100.000	131
	4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	76.300	23.700	100.000	131
	42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	76.300	23.700	100.000	131
Kapitalni projekt K111704		Izgradnja multifunkcionalnog sportskog igrališta	0	62.000	62.000	0
Izvor:	5	Pomoći	0	40.000	40.000	0
Izvor:	52	Ostale pomoći	0	40.000	40.000	0
	4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	0	40.000	40.000	0
	42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	0	40.000	40.000	0
Izvor:	7	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	0	22.000	22.000	0
Izvor:	71	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	0	22.000	22.000	0
	4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	0	22.000	22.000	0

RASHODI I IZDACI PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI		Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
		1	2	3	3/1
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	0	22.000	22.000	0
PROGRAM: 1110	**OSNOVNO I SREDNJOŠKOLSKO OBRAZOVANJE**	**82.700**	**4.500**	**87.200**	**105**
Aktivnost A111004	**Vanškolske aktivnosti učenika**	**12.700**	**0**	**12.700**	**100**
Izvor: 1	**Opći prihodi i primici**	**12.700**	**-5.000**	**7.700**	**61**
Izvor: 11	**Opći prihodi i primici**	**12.700**	**-5.000**	**7.700**	**61**
3	Rashodi poslovanja	12.700	-5.000	7.700	61
32	Materijalni rashodi	1.530	0	1.530	100
38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	11.170	-5.000	6.170	55
Izvor: 5	**Pomoći**	**0**	**5.000**	**5.000**	**0**
Izvor: 50	**Pomoći iz državnog proračuna**	**0**	**5.000**	**5.000**	**0**
3	Rashodi poslovanja	0	5.000	5.000	0
38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	0	5.000	5.000	0
Aktivnost A111005	**Sufinanciranje produženog boravka i usluga logopeda i rehabilitatora i sl.**	**35.000**	**500**	**35.500**	**101**
Izvor: 1	**Opći prihodi i primici**	**17.838**	**7.414**	**25.252**	**142**
Izvor: 11	**Opći prihodi i primici**	**17.838**	**7.414**	**25.252**	**142**
3	Rashodi poslovanja	17.838	7.414	25.252	142
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	17.838	7.414	25.252	142
Izvor: 4	**Prihodi za posebne namjene**	**4.739**	**0**	**4.739**	**100**
Izvor: 43	**Ostali prihodi za posebne namjene**	**4.739**	**0**	**4.739**	**100**
3	Rashodi poslovanja	4.739	0	4.739	100
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	4.739	0	4.739	100
Izvor: 5	**Pomoći**	**12.423**	**-6.914**	**5.509**	**44**
Izvor: 50	**Pomoći iz državnog proračuna**	**12.423**	**-6.914**	**5.509**	**44**
3	Rashodi poslovanja	12.423	-6.914	5.509	44
36	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	12.423	-6.914	5.509	44
Aktivnost A111102	**Subvencije prijevoza učenika i studenata**	**30.000**	**4.000**	**34.000**	**113**
Izvor: 1	**Opći prihodi i primici**	**30.000**	**4.000**	**34.000**	**113**
Izvor: 11	**Opći prihodi i primici**	**30.000**	**4.000**	**34.000**	**113**
3	Rashodi poslovanja	30.000	4.000	34.000	113
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	30.000	4.000	34.000	113
Aktivnost A111104	**Ostale pomoći i naknade obiteljima za djecu**	**5.000**	**0**	**5.000**	**100**
Izvor: 1	**Opći prihodi i primici**	**5.000**	**-3.380**	**1.620**	**32**
Izvor: 11	**Opći prihodi i primici**	**5.000**	**-3.380**	**1.620**	**32**
3	Rashodi poslovanja	5.000	-3.380	1.620	32
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	5.000	-3.380	1.620	32

RASHODI I IZDACI PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI		Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
		1	2	3	3/1
Izvor: 7	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	0	3.380	3.380	0
Izvor: 71	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	0	3.380	3.380	0
3	Rashodi poslovanja	0	3.380	3.380	0
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	0	3.380	3.380	0
PROGRAM: 1111	SOCIJALNA SKRB I ZDRAVSTVO	115.670	6.300	121.970	105
Aktivnost A111101	Subvencije prijevoza	9.500	300	9.800	103
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	9.500	300	9.800	103
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	9.500	300	9.800	103
3	Rashodi poslovanja	9.500	300	9.800	103
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	9.500	300	9.800	103
Aktivnost A111103	Potpore	23.000	4.000	27.000	117
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	23.000	4.000	27.000	117
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	23.000	4.000	27.000	117
3	Rashodi poslovanja	23.000	4.000	27.000	117
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	20.500	4.000	24.500	120
38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	2.500	0	2.500	100
Aktivnost A111106	Tekuće donacije	8.020	2.000	10.020	125
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	8.020	-4.020	4.000	50
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	8.020	-4.020	4.000	50
3	Rashodi poslovanja	8.020	-4.020	4.000	50
38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	8.020	-4.020	4.000	50
Izvor: 7	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	0	6.020	6.020	0
Izvor: 71	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	0	6.020	6.020	0
3	Rashodi poslovanja	0	6.020	6.020	0
38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	0	6.020	6.020	0
Aktivnost A111108	Ostale pomoći iz proračuna u novcu	55.000	0	55.000	100
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	47.000	1.400	48.400	103
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	47.000	1.400	48.400	103
3	Rashodi poslovanja	47.000	1.400	48.400	103
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	47.000	1.400	48.400	103
Izvor: 5	Pomoći	8.000	-1.400	6.600	83
Izvor: 52	Ostale pomoći	8.000	-1.400	6.600	83
3	Rashodi poslovanja	8.000	-1.400	6.600	83
37	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	8.000	-1.400	6.600	83

RASHODI I IZDACI PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI		Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
		1	2	3	3/1
Aktivnost A111109	**Dnevni boravak, briga i njega u kući**	**10.000**	**0**	**10.000**	**100**
Izvor: 1	**Opći prihodi i primici**	**10.000**	**0**	**10.000**	**100**
Izvor: 11	**Opći prihodi i primici**	**10.000**	**0**	**10.000**	**100**
3	Rashodi poslovanja	10.000	0	10.000	100
38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	10.000	0	10.000	100
Aktivnost A112202	**Nadstandard zdravstvene skrbi**	**10.150**	**0**	**10.150**	**100**
Izvor: 1	**Opći prihodi i primici**	**10.150**	**0**	**10.150**	**100**
Izvor: 11	**Opći prihodi i primici**	**10.150**	**0**	**10.150**	**100**
3	Rashodi poslovanja	10.150	0	10.150	100
32	Materijalni rashodi	10.150	0	10.150	100
PROGRAM: 1115	**RAZVOJ I UPRAVLJANJE SUSTAVA VODOOPSKRBE, ODVODNJE I ZAŠTITE VODA**	**175.000**	**-144.000**	**31.000**	**18**
Kapitalni projekt K111222	**Kapitalna ulaganja - kanalizacija**	**10.000**	**-4.000**	**6.000**	**60**
Izvor: 7	**Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja**	**10.000**	**-4.000**	**6.000**	**60**
Izvor: 71	**Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja**	**10.000**	**-4.000**	**6.000**	**60**
3	Rashodi poslovanja	10.000	-4.000	6.000	60
38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	10.000	-4.000	6.000	60
Kapitalni projekt K111302	**Ulaganja u imovinu - vodoopskrba Doli/Smokvina/Ratac**	**150.000**	**-150.000**	**0**	**0**
Izvor: 8	**Namjenski primici**	**150.000**	**-150.000**	**0**	**0**
Izvor: 81	**Namjenski primici od zaduživanja**	**150.000**	**-150.000**	**0**	**0**
3	Rashodi poslovanja	150.000	-150.000	0	0
38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	150.000	-150.000	0	0
Kapitalni projekt K111304	**Ulaganje u komunalnu opremu**	**15.000**	**10.000**	**25.000**	**167**
Izvor: 1	**Opći prihodi i primici**	**15.000**	**-15.000**	**0**	**0**
Izvor: 11	**Opći prihodi i primici**	**15.000**	**-15.000**	**0**	**0**
3	Rashodi poslovanja	15.000	-15.000	0	0
38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	15.000	-15.000	0	0
Izvor: 7	**Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja**	**0**	**25.000**	**25.000**	**0**
Izvor: 71	**Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja**	**0**	**25.000**	**25.000**	**0**
3	Rashodi poslovanja	0	25.000	25.000	0
38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	0	25.000	25.000	0

RASHODI I IZDACI PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI		Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
		1	2	3	3/1
PROGRAM: 1117	**ZAŠTITA OKOLIŠA**	**73.000**	**-6.500**	**66.500**	**91**
Aktivnost A111207	**Prikupljanje i uklanjanje krupnog otpada**	**5.000**	**1.000**	**6.000**	**120**
Izvor: 4	**Prihodi za posebne namjene**	**5.000**	**1.000**	**6.000**	**120**
Izvor: 40	**Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa**	**5.000**	**1.000**	**6.000**	**120**
3	Rashodi poslovanja	5.000	1.000	6.000	120
32	Materijalni rashodi	5.000	1.000	6.000	120
Aktivnost A111221	**Zaštita okoliša**	**23.000**	**0**	**23.000**	**100**
Izvor: 1	**Opći prihodi i primici**	**15.000**	**-15.000**	**0**	**0**
Izvor: 11	**Opći prihodi i primici**	**15.000**	**-15.000**	**0**	**0**
3	Rashodi poslovanja	15.000	-15.000	0	0
38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	15.000	-15.000	0	0
Izvor: 6	**Donacije**	**8.000**	**-6.900**	**1.100**	**14**
Izvor: 61	**Donacije**	**8.000**	**-6.900**	**1.100**	**14**
3	Rashodi poslovanja	8.000	-6.900	1.100	14
38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	8.000	-6.900	1.100	14
Izvor: 7	**Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja**	**0**	**21.900**	**21.900**	**0**
Izvor: 71	**Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja**	**0**	**21.900**	**21.900**	**0**
3	Rashodi poslovanja	0	21.900	21.900	0
38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	0	21.900	21.900	0
Kapitalni projekt K111223	**Nabavka komunalne opreme**	**20.000**	**0**	**20.000**	**100**
Izvor: 1	**Opći prihodi i primici**	**15.000**	**-4.000**	**11.000**	**73**
Izvor: 11	**Opći prihodi i primici**	**15.000**	**-4.000**	**11.000**	**73**
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	15.000	-4.000	11.000	73
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	15.000	-4.000	11.000	73
Izvor: 7	**Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja**	**5.000**	**4.000**	**9.000**	**180**
Izvor: 71	**Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja**	**5.000**	**4.000**	**9.000**	**180**
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	5.000	4.000	9.000	180
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	5.000	4.000	9.000	180
Kapitalni projekt K111224	**Program prilagodbe klimatskih promjena**	**20.000**	**-14.500**	**5.500**	**28**
Izvor: 4	**Prihodi za posebne namjene**	**20.000**	**-14.500**	**5.500**	**28**
Izvor: 40	**Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa**	**20.000**	**-14.500**	**5.500**	**28**
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	20.000	-14.500	5.500	28
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	20.000	-14.500	5.500	28

RASHODI I IZDACI PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI			Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
			1	2	3	3/1
Kapitalni projekt K111236		**Otkup zemljišta**	**5.000**	**7.000**	**12.000**	**240**
Izvor:	**4**	**Prihodi za posebne namjene**	**0**	**8.492**	**8.492**	**0**
Izvor:	**43**	**Ostali prihodi za posebne namjene**	**0**	**8.492**	**8.492**	**0**
	4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	**0**	**8.492**	**8.492**	**0**
	41	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	**0**	**8.492**	**8.492**	**0**
Izvor:	**7**	**Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja**	**5.000**	**-1.492**	**3.508**	**70**
Izvor:	**71**	**Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja**	**5.000**	**-1.492**	**3.508**	**70**
	4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	**5.000**	**-1.492**	**3.508**	**70**
	41	Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	**5.000**	**-1.492**	**3.508**	**70**
PROGRAM: 1121		**IZGRADNJA I UREĐENJE OBJEKATA JAVNE NAMJENE**	**3.955.101**	**-390.594**	**3.564.507**	**90**
Kapitalni projekt K111800		**Završetak i rekonstrukcija građevine javne i društvene namjene - dječji vrtić, prostori građanskih udruga sa dječjim igralištem**	**2.090.101**	**238.499**	**2.328.600**	**111**
Izvor:	**1**	**Opći prihodi i primici**	**116.000**	**-61.700**	**54.300**	**47**
Izvor:	**11**	**Opći prihodi i primici**	**116.000**	**-61.700**	**54.300**	**47**
	3	Rashodi poslovanja	**16.000**	**8.100**	**24.100**	**151**
	34	Financijski rashodi	**16.000**	**8.100**	**24.100**	**151**
	4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	**100.000**	**-69.800**	**30.200**	**30**
	42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	**100.000**	**-69.800**	**30.200**	**30**
Izvor:	**5**	**Pomoći**	**1.974.101**	**300.199**	**2.274.300**	**115**
Izvor:	**50**	**Pomoći iz državnog proračuna**	**353.590**	**-353.590**	**0**	**0**
	4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	**353.590**	**-353.590**	**0**	**0**
	42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	**353.590**	**-353.590**	**0**	**0**
Izvor:	**56**	**Fondovi EU**	**1.620.511**	**653.789**	**2.274.300**	**140**
	4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	**1.593.011**	**653.789**	**2.246.800**	**141**
	42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	**1.593.011**	**653.789**	**2.246.800**	**141**
	5	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	**27.500**	**0**	**27.500**	**100**
	54	Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova	**27.500**	**0**	**27.500**	**100**
Kapitalni projekt K111801		**Jačanje kapaciteta za protupožarnu zaštitu na području Općine Dubrovačko primorje - Izgradnja vatrogasnog doma**	**1.700.000**	**-617.093**	**1.082.907**	**64**
Izvor:	**4**	**Prihodi za posebne namjene**	**0**	**155.300**	**155.300**	**0**
Izvor:	**40**	**Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa**	**0**	**150.000**	**150.000**	**0**
	4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	**0**	**150.000**	**150.000**	**0**
	42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	**0**	**150.000**	**150.000**	**0**
Izvor:	**43**	**Ostali prihodi za posebne namjene**	**0**	**5.300**	**5.300**	**0**
	3	Rashodi poslovanja	**0**	**5.300**	**5.300**	**0**

RASHODI I IZDACI PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI		Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
		1	2	3	3/1
34	Financijski rashodi	0	5.300	5.300	0
Izvor: 5	Pomoći	1.000.000	-772.393	227.607	23
Izvor: 56	Fondovi EU	1.000.000	-772.393	227.607	23
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.000.000	-772.393	227.607	23
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	1.000.000	-772.393	227.607	23
Izvor: 8	Namjenski primici	700.000	0	700.000	100
Izvor: 81	Namjenski primici od zaduživanja	700.000	0	700.000	100
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	700.000	0	700.000	100
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	700.000	0	700.000	100
Kapitalni projekt K111802	Ulaganje u opremu i imovinu	165.000	-12.000	153.000	93
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	49.000	-20.000	29.000	59
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	49.000	-20.000	29.000	59
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	49.000	-20.000	29.000	59
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	49.000	-20.000	29.000	59
Izvor: 4	Prihodi za posebne namjene	29.000	16.500	45.500	157
Izvor: 40	Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa	14.000	26.500	40.500	289
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	14.000	26.500	40.500	289
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	14.000	26.500	40.500	289
Izvor: 43	Ostali prihodi za posebne namjene	15.000	-10.000	5.000	33
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	15.000	-10.000	5.000	33
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	15.000	-10.000	5.000	33
Izvor: 5	Pomoći	84.000	-5.500	78.500	93
Izvor: 50	Pomoći iz državnog proračuna	84.000	-5.500	78.500	93
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	84.000	-5.500	78.500	93
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	84.000	-5.500	78.500	93
Izvor: 7	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	3.000	-3.000	0	0
Izvor: 71	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	3.000	-3.000	0	0
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	3.000	-3.000	0	0
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	3.000	-3.000	0	0
PROGRAM: 1108	PROTOKOL, ODNOSI S JAVNOŠĆU, OBLJETNICE, BLAGDANI	34.800	4.500	39.300	113
Aktivnost A111801	Odnosi s javnošću, mediji i sl.	19.000	3.500	22.500	118
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	19.000	3.500	22.500	118
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	19.000	3.500	22.500	118
3	Rashodi poslovanja	19.000	3.500	22.500	118
32	Materijalni rashodi	19.000	3.500	22.500	118

RASHODI I IZDACI PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI		Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
		1	2	3	3/1
Aktivnost A111802	**Obilježavanja blagdana i obljetnica**	**15.800**	**1.000**	**16.800**	**106**
Izvor: 1	**Opći prihodi i primici**	**4.420**	**1.000**	**5.420**	**123**
Izvor: 11	**Opći prihodi i primici**	**4.420**	**1.000**	**5.420**	**123**
3	Rashodi poslovanja	4.420	1.000	5.420	123
32	Materijalni rashodi	4.420	1.000	5.420	123
Izvor: 7	**Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja**	**11.380**	**0**	**11.380**	**100**
Izvor: 71	**Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja**	**11.380**	**0**	**11.380**	**100**
3	Rashodi poslovanja	11.380	0	11.380	100
32	Materijalni rashodi	11.380	0	11.380	100
PROGRAM: 1109	**GRADNJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE**	**528.000**	**-45.000**	**483.000**	**91**
Kapitalni projekt K111901	**Širenje i modernizacija javne rasvjete**	**60.000**	**-14.000**	**46.000**	**77**
Izvor: 1	**Opći prihodi i primici**	**28.000**	**-28.000**	**0**	**0**
Izvor: 11	**Opći prihodi i primici**	**28.000**	**-28.000**	**0**	**0**
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	28.000	-28.000	0	0
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	28.000	-28.000	0	0
Izvor: 4	**Prihodi za posebne namjene**	**20.000**	**14.200**	**34.200**	**171**
Izvor: 40	**Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa**	**20.000**	**14.200**	**34.200**	**171**
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	20.000	14.200	34.200	171
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	20.000	14.200	34.200	171
Izvor: 5	**Pomoći**	**12.000**	**-200**	**11.800**	**98**
Izvor: 50	**Pomoći iz državnog proračuna**	**12.000**	**-200**	**11.800**	**98**
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	12.000	-200	11.800	98
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	12.000	-200	11.800	98
Kapitalni projekt K111902	**Uređenje javnih površina i pomorskog dobra**	**70.000**	**-20.000**	**50.000**	**71**
Izvor: 4	**Prihodi za posebne namjene**	**20.000**	**-5.000**	**15.000**	**75**
Izvor: 43	**Ostali prihodi za posebne namjene**	**20.000**	**-5.000**	**15.000**	**75**
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	20.000	-5.000	15.000	75
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	20.000	-5.000	15.000	75
Izvor: 5	**Pomoći**	**50.000**	**-15.000**	**35.000**	**70**
Izvor: 52	**Ostale pomoći**	**50.000**	**-15.000**	**35.000**	**70**
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	50.000	-15.000	35.000	70
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	50.000	-15.000	35.000	70
Aktivnost A111903	**Ulaganje u nerazvrstane ceste**	**200.000**	**20.000**	**220.000**	**110**
Izvor:	**Opći prihodi i primici**				

RASHODI I IZDACI PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI			Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
			1	2	3	3/1
	1		74.500	0	74.500	100
Izvor:	11	Opći prihodi i primici	74.500	0	74.500	100
	3	Rashodi poslovanja	74.500	0	74.500	100
	32	Materijalni rashodi	74.500	0	74.500	100
Izvor:	4	Prihodi za posebne namjene	125.500	20.000	145.500	116
Izvor:	40	Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa	94.000	11.000	105.000	112
	3	Rashodi poslovanja	94.000	11.000	105.000	112
	32	Materijalni rashodi	94.000	11.000	105.000	112
Izvor:	43	Ostali prihodi za posebne namjene	31.500	9.000	40.500	129
	3	Rashodi poslovanja	31.500	9.000	40.500	129
	32	Materijalni rashodi	31.500	9.000	40.500	129
Kapitalni projekt K111904		Ulaganje u imovinu	8.000	0	8.000	100
Izvor:	7	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	8.000	0	8.000	100
Izvor:	71	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	8.000	0	8.000	100
	4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	8.000	0	8.000	100
	42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	8.000	0	8.000	100
Kapitalni projekt K111909		Interventni radovi na prometnicama	82.000	-16.000	66.000	80
Izvor:	1	Opći prihodi i primici	30.000	-30.000	0	0
Izvor:	11	Opći prihodi i primici	30.000	-30.000	0	0
	4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	30.000	-30.000	0	0
	42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	30.000	-30.000	0	0
Izvor:	4	Prihodi za posebne namjene	42.000	-11.000	31.000	74
Izvor:	40	Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa	42.000	-11.000	31.000	74
	4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	42.000	-11.000	31.000	74
	42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	42.000	-11.000	31.000	74
Izvor:	7	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	10.000	25.000	35.000	350
Izvor:	71	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	10.000	25.000	35.000	350
	4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	10.000	25.000	35.000	350
	42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	10.000	25.000	35.000	350
Kapitalni projekt K111912		Revitalizacija i obnova poljskih putova	108.000	-15.000	93.000	86
Izvor:	4	Prihodi za posebne namjene	0	6.600	6.600	0
Izvor:	40	Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa	0	6.600	6.600	0
	4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	0	6.600	6.600	0
	42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	0	6.600	6.600	0

RASHODI I IZDACI PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI		Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
		1	2	3	3/1
Izvor: 5	Pomoći	108.000	-21.600	86.400	80
Izvor: 50	Pomoći iz državnog proračuna	21.600	-21.600	0	0
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	21.600	-21.600	0	0
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	21.600	-21.600	0	0
Izvor: 56	Fondovi EU	86.400	0	86.400	100
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	86.400	0	86.400	100
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	86.400	0	86.400	100
Glava: 00102	JVP DUBROVAČKO PRIMORJE	608.271	43.731	652.002	107
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	236.494	43.817	280.311	119
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	236.494	43.817	280.311	119
Izvor: 3	Vlastiti prihodi	3.001	0	3.001	100
Izvor: 31	Vlastiti prihodi	3.001	0	3.001	100
Izvor: 5	Pomoći	368.776	-86	368.690	100
Izvor: 50	Pomoći iz državnog proračuna	299.750	-86	299.664	100
Izvor: 52	Ostale pomoći	69.026	0	69.026	100
PROGRAM: 1118	PROFESIONALNO VATROGASTVO	608.271	43.731	652.002	107
Aktivnost A111601	Minimalni standardi	299.750	-86	299.664	100
Izvor: 5	Pomoći	299.750	-86	299.664	100
Izvor: 50	Pomoći iz državnog proračuna	299.750	-86	299.664	100
Korisnik: 1	40906 - JVP DUBROVAČKO PRIMORJE	299.750	-86	299.664	100
3	Rashodi poslovanja	299.750	-86	299.664	100
31	Rashodi za zaposlene	271.347	3.915	275.262	101
32	Materijalni rashodi	27.823	-4.571	23.252	84
34	Financijski rashodi	580	570	1.150	198
Aktivnost A111603	Iznad minimalnih standarda - proračun osnivača	236.494	43.817	280.311	119
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	236.494	43.817	280.311	119
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	236.494	43.817	280.311	119
Korisnik: 1	40906 - JVP DUBROVAČKO PRIMORJE	236.494	43.817	280.311	119
3	Rashodi poslovanja	236.494	43.817	280.311	119
31	Rashodi za zaposlene	228.739	43.767	272.506	119
32	Materijalni rashodi	7.755	50	7.805	101
Aktivnost A111607	Iznad minimalnih standarda - Vatrogasni brod	69.026	0	69.026	100
Izvor: 5	Pomoći	69.026	0	69.026	100
Izvor: 52	Ostale pomoći	69.026	0	69.026	100
Korisnik: 1	40906 - JVP DUBROVAČKO PRIMORJE	69.026	0	69.026	100
3	Rashodi poslovanja	69.026	0	69.026	100
31	Rashodi za zaposlene	38.140	0	38.140	100
32	Materijalni rashodi	30.886	0	30.886	100

RASHODI I IZDACI PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI			Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
			1	2	3	3/1
Aktivnost A111617		**Iznad minimalnih standarda - vlastiti prihodi**	**3.001**	**0**	**3.001**	**100**
Izvor:	**3**	**Vlastiti prihodi**	**3.001**	**0**	**3.001**	**100**
Izvor:	**31**	**Vlastiti prihodi**	**3.001**	**0**	**3.001**	**100**
Korisnik:	**1**	40906 - JVP DUBROVAČKO PRIMORJE	**3.001**	**0**	**3.001**	**100**
	3	Rashodi poslovanja	**3.001**	**0**	**3.001**	**100**
	32	Materijalni rashodi	**3.001**	**0**	**3.001**	**100**
Glava:	**00103**	**DJEČJI VRTIĆ SLANO**	**402.765**	**12.515**	**415.280**	**103**
Izvor:	**1**	**Opći prihodi i primici**	**300.664**	**14.502**	**315.166**	**105**
Izvor:	**11**	**Opći prihodi i primici**	**300.664**	**14.502**	**315.166**	**105**
Izvor:	**3**	**Vlastiti prihodi**	**51.801**	**-1.687**	**50.114**	**97**
Izvor:	**31**	**Vlastiti prihodi**	**51.801**	**-1.687**	**50.114**	**97**
Izvor:	**5**	**Pomoći**	**50.300**	**-300**	**50.000**	**99**
Izvor:	**50**	**Pomoći iz državnog proračuna**	**50.000**	**0**	**50.000**	**100**
Izvor:	**52**	**Ostale pomoći**	**300**	**-300**	**0**	**0**
PROGRAM: 1119		**PREDŠKOLSKI ODGOJ**	**402.765**	**12.515**	**415.280**	**103**
Aktivnost A111901		**Aktivnost dječjeg vrtića**	**402.765**	**12.515**	**415.280**	**103**
Izvor:	**1**	**Opći prihodi i primici**	**300.664**	**14.502**	**315.166**	**105**
Izvor:	**11**	**Opći prihodi i primici**	**300.664**	**14.502**	**315.166**	**105**
Korisnik:	**2**	31831 - DV SLANO	**300.664**	**14.502**	**315.166**	**105**
	3	Rashodi poslovanja	**300.664**	**14.502**	**315.166**	**105**
	31	Rashodi za zaposlene	**294.764**	**11.802**	**306.566**	**104**
	32	Materijalni rashodi	**5.900**	**2.700**	**8.600**	**146**
Izvor:	**3**	**Vlastiti prihodi**	**51.801**	**-1.687**	**50.114**	**97**
Izvor:	**31**	**Vlastiti prihodi**	**51.801**	**-1.687**	**50.114**	**97**
Korisnik:	**2**	31831 - DV SLANO	**51.801**	**-1.687**	**50.114**	**97**
	3	Rashodi poslovanja	**51.801**	**-1.687**	**50.114**	**97**
	32	Materijalni rashodi	**51.321**	**-1.737**	**49.584**	**97**
	34	Financijski rashodi	**480**	**50**	**530**	**110**
Izvor:	**5**	**Pomoći**	**50.300**	**-300**	**50.000**	**99**
Izvor:	**50**	**Pomoći iz državnog proračuna**	**50.000**	**0**	**50.000**	**100**
Korisnik:	**2**	31831 - DV SLANO	**50.000**	**0**	**50.000**	**100**
	3	Rashodi poslovanja	**50.000**	**0**	**50.000**	**100**
	31	Rashodi za zaposlene	**50.000**	**0**	**50.000**	**100**
Izvor:	**52**	**Ostale pomoći**	**300**	**-300**	**0**	**0**
Korisnik:	**2**	31831 - DV SLANO	**300**	**-300**	**0**	**0**
	3	Rashodi poslovanja	**300**	**-300**	**0**	**0**
	32	Materijalni rashodi	**300**	**-300**	**0**	**0**
Glava:	**00104**	**BAŠTINA DUBROVAČKO PRIMORJE**	**67.793**	**-7.572**	**60.221**	**89**
Izvor:	**1**	**Opći prihodi i primici**	**44.006**	**-4.072**	**39.934**	**91**
Izvor:	**11**	**Opći prihodi i primici**	**44.006**	**-4.072**	**39.934**	**91**

RASHODI I IZDACI PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI		Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
		1	2	3	3/1
Izvor: 5	Pomoći	18.688	0	18.688	100
Izvor: 50	Pomoći iz državnog proračuna	18.688	0	18.688	100
Izvor: 6	Donacije	5.100	-3.500	1.600	31
Izvor: 61	Donacije	5.100	-3.500	1.600	31
PROGRAM: 1106	PROMICANJE KULTURE	67.793	-7.572	60.221	89
Aktivnost A111601	Financiranje udruga u kulturi	42.398	-4.060	38.338	90
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	42.398	-4.060	38.338	90
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	42.398	-4.060	38.338	90
Korisnik: 3	BAŠTINA DUBROVAČKOG PRIMORJA	42.398	-4.060	38.338	90
3	Rashodi poslovanja	39.398	-1.060	38.338	97
31	Rashodi za zaposlene	31.770	800	32.570	103
32	Materijalni rashodi	7.378	-1.940	5.438	74
34	Financijski rashodi	250	80	330	132
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	3.000	-3.000	0	0
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	3.000	-3.000	0	0
Aktivnost A111613	"Radionice"	500	270	770	154
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	500	270	770	154
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	500	270	770	154
Korisnik: 3	BAŠTINA DUBROVAČKOG PRIMORJA	500	270	770	154
3	Rashodi poslovanja	500	270	770	154
32	Materijalni rashodi	500	270	770	154
Aktivnost A111618	Festival "Slano je slatko 2026"	3.338	-1.904	1.434	43
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	538	-4	534	99
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	538	-4	534	99
Korisnik: 3	BAŠTINA DUBROVAČKOG PRIMORJA	538	-4	534	99
3	Rashodi poslovanja	538	-4	534	99
32	Materijalni rashodi	538	-4	534	99
Izvor: 6	Donacije	2.800	-1.900	900	32
Izvor: 61	Donacije	2.800	-1.900	900	32
Korisnik: 3	BAŠTINA DUBROVAČKOG PRIMORJA	2.800	-1.900	900	32
3	Rashodi poslovanja	2.800	-1.900	900	32
32	Materijalni rashodi	2.800	-1.900	900	32
Aktivnost A111619	Projekt "Slano kroz objektiv"	2.870	-1.878	992	35
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	570	-278	292	51
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	570	-278	292	51
Korisnik: 3	BAŠTINA DUBROVAČKOG PRIMORJA	570	-278	292	51
3	Rashodi poslovanja	570	-278	292	51
32	Materijalni rashodi	570	-278	292	51

RASHODI I IZDACI PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI			Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
			1	2	3	3/1
Izvor: 6		**Donacije**	**2.300**	**-1.600**	**700**	**30**
Izvor: 61		**Donacije**	**2.300**	**-1.600**	**700**	**30**
Korisnik: 3		BAŠTINA DUBROVAČKOG PRIMORJA	**2.300**	**-1.600**	**700**	**30**
3		Rashodi poslovanja	**2.300**	**-1.600**	**700**	**30**
32		Materijalni rashodi	**2.300**	**-1.600**	**700**	**30**
Aktivnost A111620		**Rotonda - izrada dokumentacije**	**18.688**	**0**	**18.688**	**100**
Izvor: 5		**Pomoći**	**18.688**	**0**	**18.688**	**100**
Izvor: 50		**Pomoći iz državnog proračuna**	**18.688**	**0**	**18.688**	**100**
Korisnik: 3		BAŠTINA DUBROVAČKOG PRIMORJA	**18.688**	**0**	**18.688**	**100**
3		Rashodi poslovanja	**18.688**	**0**	**18.688**	**100**
32		Materijalni rashodi	**18.688**	**0**	**18.688**	**100**

RASHODI I IZDACI PO PROGRAMSKOJ KLASIFIKACIJI		Plan za 2026.	Povećanje/ smanjenje	Izmjene 2026.	INDEX
		1	2	3	3/1
Razdjel; 002	PREDSTAVNIČKA I IZVRŠNA TIJELA	40.000	0	40.000	100
Glava: 00201	OPĆINSKO VIJEĆE	9.832	0	9.832	100
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	9.832	-1.000	8.832	90
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	9.832	-1.000	8.832	90
Izvor: 4	Prihodi za posebne namjene	0	1.000	1.000	0
Izvor: 42	Prihodi od spomeničke rente	0	1.000	1.000	0
PROGRAM: 2001	OPĆINSKO VIJEĆE	9.832	0	9.832	100
Aktivnost A212001	Aktivnosti Općinskog vijeća	6.932	0	6.932	100
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	6.932	-1.000	5.932	86
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	6.932	-1.000	5.932	86
3	Rashodi poslovanja	6.932	-1.000	5.932	86
32	Materijalni rashodi	6.932	-1.000	5.932	86
Izvor: 4	Prihodi za posebne namjene	0	1.000	1.000	0
Izvor: 42	Prihodi od spomeničke rente	0	1.000	1.000	0
3	Rashodi poslovanja	0	1.000	1.000	0
32	Materijalni rashodi	0	1.000	1.000	0
Aktivnost A212004	Financiranje rada političkih stranaka i nezavisnih vijećnika	2.900	0	2.900	100
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	2.900	0	2.900	100
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	2.900	0	2.900	100
3	Rashodi poslovanja	2.900	0	2.900	100
38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	2.900	0	2.900	100
Glava: 00202	OPĆINSKI NAČELNIK	30.168	0	30.168	100
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	30.168	0	30.168	100
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	30.168	0	30.168	100
PROGRAM: 2002	OPĆINSKI NAČELNIK	30.168	0	30.168	100
Aktivnost A202002	Aktivnosti - Načelnika	24.859	0	24.859	100
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	24.859	0	24.859	100
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	24.859	0	24.859	100
3	Rashodi poslovanja	24.859	0	24.859	100
32	Materijalni rashodi	3.300	0	3.300	100
38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	21.559	0	21.559	100
Aktivnost A202003	Proračunska rezerva	5.309	0	5.309	100
Izvor: 1	Opći prihodi i primici	5.309	0	5.309	100
Izvor: 11	Opći prihodi i primici	5.309	0	5.309	100
3	Rashodi poslovanja	5.309	0	5.309	100
38	Rashodi za donacije, kazne, naknade šteta i kapitalne pomoći	5.309	0	5.309	100

Članak 2.

Ove Izmjene i dopune Proračuna Općine Dubrovačko primorje stupaju na snagu prvog dana od dana objave u Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije. Projekcije Proračuna za 2027. i 2028. ostaju nepromijenjene.

KLASA: 400-06/25-01/4
URBROJ: 2117/05-25-9
Slano, 28. listopada 2026.

Predsjednik Općinskog vijeća
Zdenko Perušina, v.r.

1250

Na temelju članka 18. Zakona o proračunu (Narodne novine, broj 144/21.) i članka 32. Statuta Općine Dubrovačko primorje (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 15/22.), Općinsko vijeće Općine Dubrovačko primorje na 9. sjednici, održanoj 28. listopada 2026. godine, donijelo je

IZMJENE I DOPUNE ODLUKE
o izvršavanju Proračuna Općine Dubrovačko primorje za 2026. godinu

Članak 1.

U Odluci o izvršavanju Proračuna Općine Dubrovačko primorje za 2026. godinu (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 22/25.)

Članak 2. mijenja se i glasi:

Stvarna naplata prihoda nije ograničena procjenom prihoda u Proračunu, dok se iznosi rashoda i izdataka utvrđeni u Proračunu smatraju maksimalno dopuštenim svotama.

Stvarni rashodi i izdaci Općine Dubrovačko primorje uključujući rashode i izdatke proračunskih korisnika financiranih iz njihovih namjenskih prihoda i primitaka i vlastitih prihoda, za 2026. godinu ne smiju biti veći od 7.555.341,26 EUR.

Članak 4. mijenja se i glasi:

Za planiranje i izvršavanje Proračuna Načelnik je odgovoran Općinskom vijeću, o čemu ga izvještava na način propisan Zakonom o proračunu.

Jedinstveni upravni odjel koordinira planiranje, izvršavanje i izvješćivanje o izvršavanju Proračuna, te o tome izvještava nadležno izvršno tijelo iz stavka 1. ovog članka.

Odgovorna osoba proračunskog korisnika i korisnika Proračuna, odgovorna je za zakonito i pravilno planiranje i izvršavanje Proračuna, odnosno financijskog plana.

Sredstva iz Proračuna osiguravaju se korisnicima u njegovom Posebnom dijelu po utvrđenim programima i nositeljima na pojedinim stavkama.

Proračunska sredstva smiju se koristiti samo za namjene koje su određene Proračunom i do visine utvrđene u Posebnom dijelu.

Proračun se izvršava u skladu s raspoloživim sredstvima i dospjelim obvezama.

Ako aktivnosti i projekti za koje su sredstva osigurana u Proračunu tekuće godine nisu izvršena do visine utvrđene Proračunom, mogu se u toj visini izvršavati u slijedećoj godini, pod uvjetom da je isti aktivan u slijedećoj godini.

U Proračunu za 2026. planiran je prijenos viška prihoda u iznosu od 1.084.479,19 EUR.

U Posebnom dijelu Proračuna iskazani su projekti na koje će se utrošiti planirani višak prihoda.

Članak 19. mijenja se i glasi:

Općina se može dugoročno zaduživati sukladno odredbama članka 120. do članka 125. Zakona o proračunu odnosno sukladno Pravilniku o postupku dugoročnog zaduživanja te davanja jamstva i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine, broj 67/22.).

Ukupna godišnja obveza Općine Dubrovačko primorje u 2026., sukladno stavku 1. ovog članka može iznositi najviše do 20% ostvarenih prihoda u godini koja prethodi godini u kojoj se zadužuje.

U iznos ukupne godišnje obveze iz stavka 2. ovog članka uključen je iznos prosječnoga godišnjeg anuiteta po kreditima, zajmovima, obveze po osnovi izdanih vrijednosnih papira i danih jamstava i suglasnosti iz članka 127. stavka 1. Zakona o proračunu te dospjele obveze iskazane u zadnjem raspoloživom financijskom izvještaju.

Općina Dubrovačko primorje se u 2025. godini zadužila uzimanjem kredita na domaćem tržištu novca i kapitala u iznosu od 1.100.000,00 EUR za realizaciju kapitalnog projekta sufinanciranog sredstvima iz Europskih fondova.

Općina Dubrovačko primorje se u 2026. godini zadužila uzimanjem kredita na domaćem tržištu novca i kapitala u iznosu od 700.000,00 EUR za realizaciju kapitalnog projekta sufinanciranog sredstvima iz Europskih fondova.

Očekivani iznos duga glavnice po osnovi kredita i zajmova Općine Dubrovačko primorje iznosit će 2.000.000,00 EUR.

Dugoročno zaduživanje proračunskih i izvanproračunskih korisnika i drugih pravnih osoba u većinskom vlasništvu ili suvlasništvu Općine Dubrovačko primorje regulirano je odredbama članka 127. i članka 128. Zakona o proračunu odnosno Pravilnika iz stavka 1. ovog članka.

Davanje jamstva za dugoročno zaduživanje regularno je je odredbama članka 129. i članka 130. Zakona o proračunu odnosno Pravilnika iz stavka 1. ovog članka.

Općina Dubrovačko primorje ne planira izdavati jamstva u proračunskoj 2026. godini.

Članak 2.

Izmjene i dopune Odluke o izvršavanju Proračuna Općine Dubrovačko primorje za 2026. godinu stupaju na snagu prvog dana od dana objave u Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije.

KLASA: 400-06/25-01/5
URBROJ: 2117/05-25-8
Slano, 28. listopada 2026.

Predsjednik
Općinskog vijeća
Zdenko Perušina, v.r.

1251

Na temelju članka 13. Zakona o zaštiti od požara (Narodne novine, broj 92/10. i 114/22.) i članka 32. Statuta Općine Dubrovačko primorje (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 15/22.), Općinsko vijeće Općine Dubrovačko primorje na 9. sjednici, održanoj 28. listopada 2026. godine, donijelo je

ODLUKU
o donošenju Plana zaštite od požara za Općinu Dubrovačko primorje

Članak 1.

Donosi se Plan zaštite od požara za Općinu Dubrovačko primorje, izrađen od strane ovlaštene tvrtke Alfa atest d.o.o., Poljička cesta 32, 21000 Split.

Članak 2.

Tekst Plana zaštite od požara za Općinu Dubrovačko primorje u prilogu je ove Odluke i čini njezin sastavni dio.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije.

Tekstovi akta iz članka 1. ove Odluke objavit će se i na web stranici Općine Dubrovačko primorje.

KLASA: 245-01/26-01/11
URBROJ: 2117-05-26-2
Slano, 28. listopada 2026.

Predsjednik
Općinskog vijeća
Zdenko Perušina, v.r.

(FAKSIMIL DOKUMENTA)

PLAN ZAŠTITE OD POŽARA

ZA

OPĆINU DUBROVAČKO PRIMORJE

Split, svibanj 2026. godine

Na temelju članka 13. Zakona o zaštiti od požara (NN br. 92/10, 114/22), Pravilnika o planu zaštite od požara (NN br. 51/12) i Procjene ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija za Općinu Dubrovačko primorje br. 81801-23 PUZOP, na sjednici Općinskog vijeća Općine Dubrovačko primorje održanoj dana _____ prihvaćen je:

PLAN ZAŠTITE OD POŽARA

ZA

OPĆINU DUBROVAČKO PRIMORJE

M.P.

Predsjednik Općinskog vijeća:

_____

SADRŽAJ

1. UVOD
2. SMJEŠTAJ, USTROJ I ODGOVORNOST VATROGASNIH POSTROJBI KOJE DJELUJU NA PODRUČJU OPĆINE DUBROVAČKO PRIMORJE
3. DOJAVA I OBAVJEŠĆIVANJE O NASTANKU POŽARA
4. SUSTAV UKLJUČIVANJA PROFESIONALNIH I DOBROVOLJNIH VATROGASNIH POSTROJBI U AKCIJU GAŠENJA POŽARA
4.1. Sustav uključivanja vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava ustrojenih u Općini Dubrovačko primorje u akciju gašenja požara na području Općine Dubrovačko primorje
4.2. Sustav uključivanja vatrogasnih postrojbi i društava ustrojenih na području Općine Dubrovačko primorje u akciju gašenja požara na području drugih općina i gradova
5. SUSTAV SUBORDINACIJE I ZAPOVIJEDANJA U AKCIJAMA GAŠENJA VEĆIH POŽARA
6. NAČIN POZIVANJA I UKLJUČIVANJA DISTRIBUTERA ENERGENATA U AKCIJU GAŠENJA POŽARA
7. UKLJUČIVANJE FIZIČKIH I PRAVNIH OSOBA KOJE OBAVLJAJU KOMUNALNE I DRUGE ZNAČAJNE POSLOVE U AKCIJU GAŠENJA POŽARA
8. UKLJUČIVANJE SLUŽBI ZA PRUŽANJE PRVE MEDICINSKE POMOĆI U AKCIJU GAŠENJA POŽARA
9. UKLJUČIVANJE SLUŽBI ILI TRGOVAČKIH DRUŠTAVA TE ODGOVORNIH OSOBA ZADUŽENIH ZA OPSKRBU HRANOM I VODOM U AKCIJU GAŠENJA POŽARA
10. NAČIN ZAMJENE VATROGASNIH POSTROJBI S NOVIM POSTROJBAMA U AKCIJI GAŠENJA POŽARA
11. SLUČAJEVI KADA SE I KOJI OPĆINSKI ČELNICI UPOZNAJU S NASTALIM POŽAROM
12. SLUČAJEVI KADA SE U AKCIJU GAŠENJA POŽARA POZIVAJU, ODNOSNO UKLJUČUJU VATROGASNE POSTROJBE IZVAN PODRUČJA OPĆINE DUBROVAČKO PRIMORJE
13. NAČIN I SLUČAJEVI UPORABE OPREME I VOZILA POSEBNE NAMJENE U GAŠENJU POŽARA I SPAŠAVANJA OSOBA
14. NAZIVI GRAĐEVINA I DRUGIH NEKRETNINA, TE OTVORENOG PROSTORA NA KOJIMA SE MOŽE OČEKIVATI NASTANAK POŽARA VEĆIH RAZMJERA
15. NAZIVI GRAĐEVINA I DRUGIH NEKRETNINA U KOJIMA SU SADRŽANE RADIOAKTIVNE, EKSPLOZIVNE, ZAPALJIVE, OTROVNE I DRUGE OPASNE TVARI
16. POPIS OSOBA ODGOVORNIH ZA PROVEDBU PLANOVA ZAŠTITE OD POŽARA GRAĐEVINA, GRAĐEVINSKIH DIJELOVA I PROSTORA RAZVRSTANIH U I ILI II KATEGORIJU GLEDE UGROŽENOSTI OD POŽARA
17. OBVEZE U SVEZI POHRANE I AŽURIRANJA PLANA ZAŠTITE OD POŽARA
18. GRAFIČKI PRILOZI

1. UVOD

Plan zaštite od požara (u daljnjem tekstu: Plan) je temeljni normativni akt koji sadrži podatke i grafičke prikaze neophodne za učinkovitu provedbu vatrogasnih djelovanja na predmetnom prostoru, te određena prava i odgovornosti iz područja zaštite od požara i vatrogastva.

Ovaj Plan je izrađen kao usklađenje na temelju Zakona o zaštiti od požara (NN br. 92/10, 114/22) i Procjene ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija za Općinu Dubrovačko primorje br. 81801-23 PUZOP, koja je izrađena u skladu s Pravilnikom o izradi procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije (NN br. 35/94, 110/05, 28/10).

Sadržaj Plana je određen Pravilnikom o planu zaštite od požara (NN br. 51/12). Plan podliježe izmjenama i dopunama i to prilikom svake relevantne promjene podataka na temelju kojih su izrađeni Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija i Plan, uključujući i promijenjene podatke o odgovornim osobama, brojevima telefona i slično, te periodičnom usklađenju i to najmanje jedan put godišnje.

2. SMJEŠTAJ, USTROJ I ODGOVORNOST VATROGASNIH POSTROJBI KOJE DJELUJU NA PODRUČJU OPĆINE DUBROVAČKO PRIMORJE

Na prostoru Općine Dubrovačko primorje postoji ustrojena Javna vatrogasna postrojba Dubrovačko primorje (dalje u tekstu: JVP Dubrovačko primorje). JVP Dubrovačko primorje je određeno kao središnja vatrogasna postrojba.

Na prostoru Općine Dubrovačko primorje operativno djeluju 2 dobrovoljna vatrogasna društva:

1. DVD Slano,
2. DVD Majkovi.

JVP Dubrovačko Primorje kategorizirana je kao vatrogasna postrojba „Vrste 1“. Sukladno Pravilniku o osnovama organiziranosti vatrogasnih postrojbi na teritoriju RH (NN br. 61/94), vatrogasna ispostava „Vrste 1“ formacijska je jedinica postrojbe, koja ima jednog vozača u smjeni, a broji najmanje 13 profesionalnih vatrogasaca. JVP Dubrovačko primorje treba biti opremljena sukladno Pravilniku o minimumu tehničke opreme i sredstava vatrogasnih postrojbi (NN br. 43/95). Člankom 4. navedenog Pravilnika je definiran minimum tehničke opreme i sredstava koji bi JVP Dubrovačko primorje trebao posjedovati u skladištu. Sukladno članku 3. navedenog Pravilnika, najmanji broj i vrste vatrogasnih vozila, koji posjeduje vatrogasna ispostava, čini:

- zapovjedno vozilo,
- navalno vozilo,
- autocisterna,
- vozilo za gašenje vodom i pjenom,
- vozilo za manje tehničke intervencije i gašenje,

– prikolica za gašenje požara prahom S-250.

Člankom 36. navedenog Pravilnika je propisan minimum opreme i sredstava prethodno navedenih vatrogasnih vozila. JVP Dubrovačko primorje ne posjeduje prikolicu za gašenje požara prahom S-250. Međutim, s obzirom na klase požara koji se očekuju na području Općine Dubrovačko primorje, vrste zapaljivih plinova i tekućina koje se skladište na području Općine, te opremljenosti i broja vozila s kojim raspolaže JVP Dubrovačko primorje, a u skladu sa člankom 6a. Pravilnika o izmjenama i dopunama pravilnika o izradi procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije (NN br. 110/05) zaključuje se da prikolica za gašenje požara prahom S-250 nije potrebna, odnosno da će se svi očekivani efikasnije ugasiti s pjenilom koje vatrogasna postrojba posjeduje.

Obzirom na zemljopisni položaj, veličinu i oblik prostora Općine Dubrovačko primorje, poziciju JVP-a i DVD-ova, kriterij koji se odnosi na propisani početak vatrogasnog djelovanja u vremenu od 15 min u odnosu na vrijeme prijama dojave požara ili drugog akcidenta te prosječnu brzinu vožnje vatrogasnih vozila od 60 km/sat, prostor Općine Dubrovačko primorje spada u 2 požarne zone (područje odgovornosti):
1. požarna zona Slano – od granice s Gradom Dubrovnikom do istočnih granica naselja Visočani, Točionik i Trnovica.
2. požarna zona - od istočnih granica naselja Visočani, Točionik i Trnovica do državnom granicom s BIH na sjeveru i zapadu te granice s Općinom Ston na jugu.

Određivanje požarnih zona temelji se na zemljopisnom položaju, veličini i obliku prostora, pozicije JVP-a i DVD-ova a, kriterij koji se odnosi na propisani početak vatrogasnog djelovanja u vremenu do 15 min u odnosu na vrijeme prijama dojave požara ili druge intervencije (sukladno članku 19. Pravilnika o osnovama organiziranosti vatrogasnih postrojbi na teritoriju Republike Hrvatske (NN br. 61/94), te prosječnu brzinu vožnje vatrogasnih vozila od 60 km/sat.

U tablici 1. su prikazana vremena potrebna za dolazak vatrogasne postrojbe po naseljima u odnosu na sjedišta vatrogasnih postrojbi.

Tablica 1. Vrijeme potrebno za dolazak vatrogasne postrojbe

Naselje	Udaljenost od sjedišta vatrogasne postrojbe (km)	Udaljenost od sjedišta DVD-a (min), prosječna brzina 60 km na sat	Vrijeme potrebno za dolazak vatrogasne postrojbe (min)
Banići	5,1	5,1	6,1
Čepikuće	10,8	10,8	11,8
Doli	10,8	10,8	11,8
Imotica	27,4	27,4	28,4
Kručica	3,8	3,8	4,8
Lisac	12,3	12,3	13,3
Majkovi	0	0	7
Mravnica	6,1	6,1	7,1
Ošlje	22	22	23
Podgora	8,6	8,6	9,6
Podimoć	12,7	12,7	13,7

Slano	0	0	1
Smokovljani	18,7	18,7	19,7
Stupa	23,7	23,7	24,7
Štedrica	24,6	24,6	25,6
Točionik	14,9	14,9	15,9
Topolo	27,9	27,9	28,9
Trnova	5,5	5,5	6,5
Trnovica	15,3	15,3	16,3
Visočani	17,8	17,8	18,8

Svi operativni profesionalni vatrogasci moraju imati propisane uvjete za obavljanje vatrogasnih djelovanja te posjedovati kompletnu zaštitnu opremu. Svi operativni dobrovoljni vatrogasci na području Općine Dubrovačko primorje trebaju biti osposobljeni za obavljanje poslova dobrovoljnog vatrogasca, imati važeći liječnički pregled te osobnu zaštitnu opremu.

Tablica 2. Broj vatrogasaca i vozila DVD-a Općine Dubrovačko primorje

R.B.	Naziv DVD-a	Broj operativnih vatrogasaca	Vozila
1.	DVD Slano	20	- autocisterna Iveco 16e30: 8000 l vode - kombi vozilo MB Sprinter - šumsko vozilo veliko Mercedes 1827: 4000 l vode i 400l pjenila
2.	DVD Majkovi	10	- autocisterna MAN 14232: 8000 l vode

Napomena: U sljedećem usklađenju Procjene ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija za Općinu Dubrovačko primorje potrebno je provesti ažuriranje potrebne vatragasne opreme sukladno zakonskim propisima, a time i u Planu zaštite od požara.

Tablica 3. Područja odgovornosti vatrogasnih postrojbi na području Općine Dubrovačko primorje

Naziv postrojbe, adresa	Područje odgovornosti
JVP Dubrovačko primorje, Radojčići 1, 20232 Slano (tel: 020/871-404)	Požarna zona 1 (Središnji, sjeverni i istočni dio Općine Dubrovačko primorje)
DVD Slano, Radojčići 1, 20232 Slano	Požarna zona 1 (Središnji, sjeverni i istočni dio Općine Dubrovačko primorje) Požarna zona 2 (Zapadni dio Općine Dubrovačko primorje)
DVD Majkovi, Osredina 35, Majkovi	Požarna zona 1 (Istočni dio Općine Dubrovačko primorje)

Potreban broj vatrogasaca u vatrogasnim postrojbama upisan je u donjoj tablici.

Tablica 4. Potreban broj vatrogasaca u vatrogasnim postrojbama Općine Dubrovačko primorje

Vatrogasna postrojba	Broj vatrogasaca
JVP Dubrovačko primorje	Vatrogasna ispostava Vrste 1 – najmanje 13 profesionalnih vatrogasaca
DVD Slano	minimalno 20 operativnih vatrogasaca
DVD Majkovi	minimalno 10 operativnih vatrogasaca

3. DOJAVA I OBAVJEŠĆIVANJE O NASTANKU POŽARA

Radi učinkovite provedbe gašenja i sprječavanja širenja požara, tehničkih vatrogasnih djelovanja, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom, razrađen je način uključivanja vatrogasnih postrojbi u vatrogasna djelovanja. Uključivanje vatrogasnih postrojbi u vatrogasna djelovanja temelji se na dojavi požara.

Dojava požara vrši se preko, odnosno od strane:
- fiksne telefonske mreže,
- bežične telefonske mreže,
- ustrojstvene jedinice nadležne policijske uprave,
- posada u plovilima u akvatoriju Općine Dubrovačko primorje,
- motritelja s motrionica s kojih se motri prostor Općine Dubrovačko primorje,
- sustava za dojavu požara.

Dojava požara preko telefona i/ili mobitela obavlja se pozivima na slijedeće brojeve:
- JVP Dubrovačko primorje na broj: 020/871-404, 193 (ukoliko je dojava s fiksnog telefona)
- ŽC: 112
- JVP Dubrovački vatrogasci: 193 (ukoliko je dojava s mobitela)
- Policijska postaja Ston: 192 ili 020/444-555 ili 020/444-539

NAPOMENA: U Dubrovačko – neretvanskoj županiji nije ustrojen Županijski vatrogasni operativni centar (ŽVOC). Do ustrojavanja sve dojave preuzima ŽC na broj 112.

Kod prijama dojave požara, ekološkog i/ili drugog akcidenta u kojemu je potrebno vatrogasno djelovanje, dežurne osobe su dužne prikupiti i pohraniti značajne podatake o događaju, u koje spadaju:
- vrsta događaja (požar, tehnološka eksplozija, ekološki akcident, tehnička djelovanja),
- mjesto i opseg nastalog događaja,
- vrsta i namjena ugrožene građevine i prostora,
- točno vrijeme nastanka događaja (dan, sat, minuta),
- raširenost i jakost požara i/ili drugog akcidenta,
- podaci o vrsti gorivih tvari i drugih opasnih tvari koje su zahvaćene požarom ili se nalaze u prostoru ugroženim požarom,
- podaci o osobama nastradalim ili ugroženim u požaru ili drugom akcidentu,
- podaci o osobi koja je dojavila događaj (ime, prezime, telefon, adresa),
- ostali za gašenje požara i/ili saniranje akcidenata značajni podaci.

4. SUSTAV UKLJUČIVANJA PROFESIONALNIH I DOBROVOLJNIH VATROGASNIH POSTROJBI U AKCIJU GAŠENJA POŽARA

4.1. Sustav uključivanja vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava ustrojenih u Općini Dubrovačko primorje u akciju gašenja požara na području Općine Dubrovačko primorje

U JVP Dubrovačko primorje vrši se svakodobno vatrogasno dežurstvo. Dojava nastanka požara i drugog događaja u kojemu je potrebno vatrogasno djelovanje vrši se na broj **193** (ukoliko je dojava s fiksnog telefona) te na broj **020/871-404** u JVP Dubrovačko primorje, na broj **193** (ukoliko je dojava s mobitela) u JVP Dubrovački vatrogasci te na broj **112** u ŽC. Kada je dojava požara izvršena izravno prema zapovjedniku ili drugom članu DVD-a Slano, DVD-a Majkovi, primatelj dojave obvezan je odmah dojavu proslijediti ŽC 112 te Policijskoj postaji Ston.
JVP Dubrovačko primorje je po primljenoj dojavi obvezna izaći na sva vatrogasna djelovanja na području Općine Dubrovačko primorje, bez obzira na mjesto nastanka, vrstu, veličinu i značaj događaja.

Tablica 5.

Tablični prikaz sustava uključivanja vatrogasnih postrojbi u akciju gašenja požara		
Dojava požara i požarno uzbunjivanje	**Način dojave ili uzbunjivanja**	**Napomene i postupci**
1. a) Dojava požara prema ŽC 112 b) Dojava požara prema JVP Dubrovačko primorje	Telefonom, mobitelom, radijskim postajama Telefonom, mobitelom, radijskim postajama, osobno	Dežurni u ŽC 112 prima dojavu požara. Dežurni JVP Dubrovačko primorje prima dojavu požara.
2. a) Uzbunjivanje vatrogasaca JVP Dubrovačko primorje b) Uzbunjivanje vatrogasaca DVD-a Slano i/ili DVD-a Majkovi	Telefonom, radijskim postajama, mobitelom, sirenom za požarno uzbunjivanje	Uzbunjivanje zapovjednika DVD-ova provodi dežurni u ŽC ili JVP Dubrovačko primorje. Uzbunjivanje vatrogasaca provode njihovi zapovjednici.
3. Uzbunjivanje vatrogasnih snaga ustrojenih izvan područja Općine Dubrovačko primorje	Radijskim postajama, telefonom, mobitelom	U slučaju nastanka požara koje ne mogu ugasiti JVP Dubrovačko primorje, DVD Slano, DVD Majkovi zapovjednik akcije gašenja požara obavještava županijskog vatrogasnog zapovjednika, koji upućuje zahtjev za angažiranje dodatnih vatrogasnih snaga i tehnike.

Prostor Općine Dubrovačko primorje spada u jedno požarno područje s obzirom da nema površine koje bi spriječile širenje požara. S obzirom na zemljopisni položaj, veličinu i oblik prostora Općine, poziciju JVP-a i DVD-ova, kriterij koji se odnosi na propisani početak vatrogasnog djelovanja u vremenu od 15 min u odnosu na vrijeme prijama dojave požara ili drugog akcidenta te prosječnu brzinu vožnje vatrogasnih vozila od 60 km/sat, prostor Općine spada u 2 požarne zone (područje odgovornosti):

1. požarna zona Slano – od granice s Gradom Dubrovnikom do istočnih granica naselja Visočani, Točionik i Trnovica.
2. požarna zona - od istočnih granica naselja Visočani, Točionik i Trnovica do državnom granicom s BIH na sjeveru i zapadu te granice s Općinom Ston na jugu.

U sljedećim tablicama su upisani planovi uključivanja vatrogasnih snaga po stupnjevima ugroženosti od požara.

Tablica 6. Plan uključivanja vatrogasnih snaga po stupnjevima ugroženosti od požara (Požarna zona 1.) – središnji dio

1 stupanj	2 stupanj	3 stupanj	4 stupanj	5 stupanj
vrlo mali do mali[1]	mali do umjeren[2]	umjeren[3]	umjeren do velik[4]	velik do vrlo velik[5]
Zapovjednik postrojbe	Zapovjedništvo područja, načelnik	Županijsko vatrogasno zapovjedništvo	Zapovjedništvo CZ DNŽ, operativno vatrogasno zapovjedništvo priobalja - Divulje	Vatrogasno zapovjedništvo RH, stožer CZ RH, krizni stožer vlade RH
JVP Dubrovačko primorje, DVD Slano	Snage iz 1 stupnja, DVD Majkovi	Snage iz 2 stupnja, JVP Du.vatrogasci, Ispostava JVP Orašac, DVD Orašac, DVD Zaton, DVD Gornja sela, DVD Koločep, DVD Lopud, DVD Šipan, DVD Suđurađ, DVD Komolac, DVD Mravinjac, DVD Osojnik, DVD Opuzen, DVD Slivno, DVD Orebić, DVD Kuna, DVD Viganj, DVD Ston, DVD Putniković, DVD Žuljana, DVD Zažablje	Snage iz 3 stupnja, DIP Dubrovnik, NOS OS RH, IVP, ostale vatrogasne postrojbe DNŽ	Snage iz 4 stupnja, ostale vatrogasne postrojbe i postrojbe CZ iz cijele RH, po potrebi i izvan RH

Tablica 7. Plan uključivanja vatrogasnih snaga po stupnjevima ugroženosti od požara (Požarna zona 1.) – istočni dio

1 stupanj	2 stupanj	3 stupanj	4 stupanj	5 stupanj
vrlo mali do mali[1]	mali do umjeren[2]	umjeren[3]	umjeren do velik[4]	velik do vrlo velik[5]
Zapovjednik postrojbe	Zapovjedništvo područja, načelnik	Županijsko vatrogasno zapovjedništvo	Zapovjedništvo CZ DNŽ, operativno vatrogasno zapovjedništvo priobalja - Divulje	Vatrogasno zapovjedništvo RH, stožer CZ RH, krizni stožer vlade RH

DVD Majkovi	Snage iz 1 stupnja, JVP Dubrovačko primorje, DVD Slano	Snage iz 2 stupnja, JVP Du.vatrogasci, Ispostava JVP Orašac, DVD Orašac, DVD Zaton, DVD Gornja sela, DVD Koločep, DVD Lopud, DVD Šipan, DVD Suđurađ, DVD Komolac, DVD Mravinjac, DVD Osojnik, DVD Opuzen, DVD Slivno, DVD Orebić, DVD Kuna, DVD Viganj, DVD Ston, DVD Putniković, DVD Žuljana, DVD Zažablje	Snage iz 3 stupnja, DIP Dubrovnik, NOS OS RH, IVP, ostale vatrogasne postrojbe DNŽ	Snage iz 4 stupnja, ostale vatrogasne postrojbe i postrojbe CZ iz cijele RH, po potrebi i izvan RH

Tablica 8. Plan uključivanja vatrogasnih snaga po stupnjevima ugroženosti od požara (Požarna zona 2.)

1 stupanj	2 stupanj	3 stupanj	4 stupanj	5 stupanj
vrlo mali do mali[1]	mali do umjeren[2]	umjeren[3]	umjeren do velik[4]	velik do vrlo velik[5]
Zapovjednik postrojbe	Zapovjedništvo područja, načelnik	Županijsko vatrogasno zapovjedništvo	Zapovjedništvo CZ DNŽ, operativno vatrogasno zapovjedništvo priobalja - Divulje	Vatrogasno zapovjedništvo RH, stožer CZ RH, krizni stožer vlade RH
DVD Slano	Snage iz 1 stupnja, JVP Dubrovačko primorje, DVD Majkovi	Snage iz 2 stupnja, JVP Du.vatrogasci, Ispostava JVP Orašac, DVD Orašac, DVD Zaton, DVD Gornja sela, DVD Koločep, DVD Lopud, DVD Šipan, DVD Suđurađ, DVD Komolac, DVD Mravinjac, DVD Osojnik, DVD Opuzen, DVD Slivno, DVD Orebić, DVD Kuna, DVD Viganj, DVD Ston, DVD Putniković, DVD Žuljana, DVD	Snage iz 3 stupnja, DIP Dubrovnik, NOS OS RH, IVP, ostale vatrogasne postrojbe DNŽ	Snage iz 4 stupnja, ostale vatrogasne postrojbe i postrojbe CZ iz cijele RH, po potrebi i izvan RH

1 stupanj	2 stupanj	3 stupanj	4 stupanj	5 stupanj
		Zažablje		

1 = požari trave i raslinja manjih razmjera,
2 = veće površine trave i niskog raslinja, manji šumski požari,
3 = veće površine trave i niskog raslinja, veće šumske površine,
4 = vrlo velike površine trave i niskog raslinja, vrijedne šume, ugroženost građevina i dijelova naselja,
5 = izrazito velike površine trave i raslinja, posebno vrijedne šumske površine, više istodobnih događaja većih razmjera, ugroženost građevina i naselja.

U skladu sa izračunom izvršenim u Procjeni ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija za Općinu Dubrovačko primorje br. 81801-23 PUZOP, na tipične pretpostavljene požare mora izaći najmanji broj vatrogasca, te vatrogasna vozila koji su upisani u sljedećoj tablici.

Tablica 9. Rezultati izračuna za pretpostavljene požare

		Primjer	Broj vatrogasaca	Broj vozača - vatrogasaca	Ukupan broj vatrogasaca	Broj navalnih vozila	Broj auto-cisterni
3.6.2. Otvoreni prostor		a) prostor pristupačan	7	2	9	1	1
		b) prostor nepristupačan	66	4	70	2	2
Građevine	**3.6.3.** Stambene građevine	a) dvokatnica	4	2	6	1	1
		b) jedan kat*	4	2	6	1	1
	3.6.4. Javne i gospodarske građevine	a) škola	5	2	7	1	-
		b_1) soba na 2. katu hotela**	4	2	6	1	1
		b_2) kuhinja u prizemlju hotela sa 2 kata	4***	1	5	1	-
		c) AC sa naftnim derivatima	4	2	6	1	1
		d) nadzemni spremnik ulja za loženje	4	2	6	1	1
		e) skladište zapalj. tekućina	4	2	6	1	1

* Najbrojnije građevine na području Općine
** Građevine i objekt na području Općine u kojima je gašenje požara najsloženije
*** Procijenjen broj vatrogasaca – uvjeti gašenja na terenu određuju točan broj potrebnih vatrogasaca

4.2. Sustav uključivanja vatrogasnih postrojbi i društava ustrojenih na području Općine Dubrovačko primorje u akciju gašenja požara na području drugih općina i gradova

JVP Dubrovačko primorje, DVD Slano i DVD Majkovi uključuju se u akciju gašenja požara na području drugih gradova i/ili općina isključivo u slučaju zapovijedi županijskog ili glavnog vatrogasnog zapovjednika.
Obzirom na broj vatrogasaca, opreme i vozila te ustroja navedenih društava, uključivanje vatrogasne postrojbe i društava koji su ustrojeni na navedenom području u akcije gašenja požara nastalih na prostorima drugih gradova i općina izvan područja Općine Dubrovačko primorje neće umanjiti operativnu spremnost.

5. SUSTAV SUBORDINACIJE I ZAPOVIJEDANJA U AKCIJAMA GAŠENJA VEĆIH POŽARA

Vatrogasnom intervencijom, koja se obavlja zbog nastalog požara, eksplozije, nesreće ili druge opasne situacije zapovijeda zapovjednik u vatrogasnoj postrojbi koja je prva započela s intervencijom. Kada je na mjesto događaja prva izašla vatrogasna postrojba Dobrovoljnoga vatrogasnog društva, zapovjednik te postrojbe zapovijeda vatrogasnom intervencijom do dolaska Javne vatrogasne postrojbe kada zapovijedanje intervencijom preuzima zapovjednik u toj postrojbi.

Ako zapovjednik koji zapovijeda vatrogasnom intervencijom ocijeni da raspoloživim sredstvima i snagama nije u mogućnosti uspješno obaviti intervenciju, o događaju odmah izvješćuje nadređenoga vatrogasnog zapovjednika koji preuzima zapovijedanje intervencijom.
Kada događaj prelazi granice Općine Dubrovačko primorje zapovijedanje vatrogasnom intervencijom preuzima zapovjednik vatrogasnih postrojbi vatrogasne zajednice područja ako isti postoji ili županijski vatrogasni zapovjednik.
U slučaju nastanka velikog požara ili neposredne opasnosti od nastanka velikog požara zapovjednik JVP Dubrovačko primorje dužan je o tome izvijestiti županijskog vatrogasnog zapovjednika, Vatrogasno operativno središte VOS Divulje te ŽC na broj 112.

Tablica 10.

Postrojba/tijelo	Funkcija	Ime i prezime	Telefon/mobitel
Javna vatrogasna postrojba Dubrovačko primorje	Zapovjednik	Ivo Franušić	098/742-689
	Zamjenik zapovjednika	-	-
DVD Slano	Zapovjednik	Marko Bujak	098/187-8585
	Zamjenik zapovjednika		
DVD Majkovi	Zapovjednik	Antun Kraljević	098/165-4249
	Zamjenik zapovjednika	-	-
Vatrogasna zajednica Dubrovačko – neretvanske županije	Zapovjednik	Stjepan Simović	020/412-535, 091/2093-093

Postrojba/tijelo	Funkcija	Ime i prezime	Telefon/mobitel
VOS Divulje			021/309-600, 021/309-601, 021/309-602, specijal: 42-600, 42-601, 42-602
ŽC			112
Intervencijska vatrogasna postrojba (IVP) Dubrovnik			020/670-722 020/670-726 020/670-724

- *podatak nije poznat*

6. NAČIN POZIVANJA I UKLJUČIVANJA DISTRIBUTERA ENERGENATA U AKCIJU GAŠENJA POŽARA

Odmah po prijamu zahtjeva od strane zapovjednika akcije gašenja požara u akciju gašenja požara se pozivaju i uključuju odgovorne osobe distributera električne energije (HEP ODS d.o.o.) upisane u tablici 11.

Tablica 11. Prikaz kontakta distributera električne energije

Hrvatska elektroprivreda		
Distributer/Ispostava	**Odgovorna osoba**	**Telefon, mobitel**
HEP ODS d.o.o. Elektrojug Dubrovnik, Nikole Tesle 3, 20000 Dubrovnik	Zvonimir Mataga, direktor	0800-300-416
	Dežurni dispečer	020/468-104
Terenska jedinica Ston, Česvinica 3, 20230 Ston	Dežurni dispečer	020/754-028

Dežurnog dispečera električnog napona obvezno je uključiti u provedbu akcije gašenja požara, kada je zbog značajki nastalog požara nužno iskopčati električnu mrežu i postrojenja za distribuciju i prijenos električnog napona do požarom ugroženih građevina i/ili do, odnosno kroz požarom ugrožene prostore.

7. UKLJUČIVANJE FIZIČKIH I PRAVNIH OSOBA KOJE OBAVLJAJU KOMUNALNE I DRUGE ZNAČAJNE POSLOVE U AKCIJU GAŠENJA POŽARA

Sukladno članku 36. Zakona o sustavu civilne zaštite (NN br. 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22), pravna osoba dužna je odazvati se zahtjevu načelnika Stožera civilne zaštite jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i načelnika Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske te sudjelovati s ljudskim snagama i materijalnim resursima u provedbi mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

Kada je za učinkovitu provedbu akcije gašenja požara i/ili spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom potrebno angažirati uređaje, opremu i sredstva (rovokopač, bager, kamion-kiper) fizičkih i pravnih osoba, pozivanje tih osoba dužan je izvršiti zapovjednik JVP-a Dubrovačko primorje ili drugi zapovjednik akcije gašenja požara.
Općina Dubrovačko primorje će potpisati ugovor s fizičkim i pravnim osobama, koje će biti zadužene za izvođenje određenih građevinskih radova u provedbi gašenja požara.

Nakon potpisa ugovora, podaci o pravnim/fizičkim osobama upisati će se u donju tablicu.

Tablica 12. Popis pravnih/fizičkih osoba posjednika teške mehanizacije

Naziv i adresa pravne/fizičke osobe	Vrsta mehanizacije	Telefon, mobitel

Kada je zbog učinkovitosti vatrogasne intervencije neophodno izvoditi određene radove na cestovnim prometnicama, o tome je potrebno obavijestiti pravne osobe za upravljanje cestovnim prometnicama i to pozivom upućenim prema stalnom dežurstvu (tablica 13.).

Tablica 13. Kontakt osoba za upravljanje cestovnim prometnicama

Cestovne prometnice	
Nadležna pravna osoba-ustanova	**Telefon, mobitel**
Županijska uprava za ceste Dubrovačko-neretvanske županije	020/422-333
DUBROVNIK CESTE d.d.	020/325-250 098/393-710

U slučaju potrebe zatvaranja dotoka vode na vodovodnoj mreži ili ograničenja potrošnje vode određenim potrošačima ili područjima u svrhu osiguranja propisanog tlaka i protoka vode za gašenje požara, zahtjev za zatvaranje ili ograničenje dotoka vode podnijet će se pozivom na brojeve telefona i mobitela koji su upisani u tablici 14.

Tablica 14. Kontakt broj za ograničenje ili zatvaranje dotoka vode

Nadležna pravna osoba	Telefon, mobitel, fax
Vodovod Dubrovnik d.o.o.	020/414-004 099/1611-362 020/413-748

U slučaju nastanka požara na šumskim površinama poziva se Šumarija Dubrovnik i to na broj telefona koji je upisani u tablici 15.

Tablica 15. Kontakt broj UŠP Split, Šumarija Dubrovnik

Šumarija	Odgovorna osoba	Telefon, mobitel
UŠP Split	Ante Taraš	021/408-201
Šumarija Dubrovnik	-	020/323-895

8. UKLJUČIVANJE SLUŽBI ZA PRUŽANJE PRVE MEDICINSKE POMOĆI U AKCIJU GAŠENJA POŽARA

Kada u požaru nastanu ozljede ili druge štete po zdravlje ljudi ili ako se zbog značajki požara predviđa mogućnost ozlijeđivanja ili nastanka drugih šteta po zdravlje ljudi, na poziv zapovjednika JVP Dubrovačko primorje, odnosno na zapovijed zapovjednika vatrogasne intervencije i poziv dežurnog u ŽC-u, u akciju gašenja požara ili saniranja akcidenta uključuju se službe hitne medicinske pomoći.

Pozivanje hitne medicinske pomoći u akciju gašenja požara vrši se pozivom na brojeve telefona upisane u tablici 16.

Tablica 16. Kontakti za pružanje medicinske pomoći

R.B.	Naziv ustanove	Telefon, mobitel
1.	Zavod za hitnu medicinsku pomoć Dubrovačko – neretvanske županije Ispostava Banići	194, 099/249-5510
2.	Ambulanta OM Slano	020/871-227, 020/871-227, 098/983-2742

9. UKLJUČIVANJE SLUŽBI ILI TRGOVAČKIH DRUŠTAVA TE ODGOVORNIH OSOBA ZADUŽENIH ZA OPSKRBU HRANOM I VODOM U AKCIJU GAŠENJA POŽARA

Gasitelji se u organizaciji općinskog načelnika tijekom sudjelovanja u akcijama gašenja požara koje traju duže od 8 sati ili kraće od toga po prosudbi i na zahtjev zapovjednika akcije gašenja požara, opskrbljuju hranom i vodom dostavljanim od strane pravnih osoba čija je djelatnost trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama pretežno hranom, pićima.

Preuzimanje i dopremu hrane i pića do mjesta nastanka požara obavljaju članovi vatrogasnih postrojbi i to vozilima vatrogasnih postrojbi.
Opskrbu hranom i vodom osigurava Općina Dubrovačko primorje, na čijem se prostoru odvija intervencija, sama ili preko poduzeća ili službe na svom području.

10. NAČIN ZAMJENE VATROGASNIH POSTROJBI S NOVIM POSTROJBAMA U AKCIJI GAŠENJA POŽARA

Zamjena članova vatrogasnih postrojbi u provedbi vatrogasnih djelovanja s članovima drugih postrojbi vrši se:

- kod umora angažiranih vatrogasnih snaga,
- kod potrebe preraspoređivanja vatrogasaca na drugi požar na području Općine Dubrovačko primorje,
- u slučaju izdane zapovijedi od strane glavnog ili županijskog vatrogasnog zapovjednika za raspoređivanje određenog broja vatrogasaca na drugi požar izvan prostora Općine Dubrovačko primorje,
- kod ozlijeđivanja ili drugih nastalih šteta po zdravlje vatrogasaca koji sudjeluju u gašenju požara.

U pravilu vatrogasci koji sudjeluju u gašenju požara povlače se na odmor nakon četiri sata neprekidnog vatrogasnog djelovanja, odnosno, prema stanju na požarištu i prosudbi zapovjednika vatrogasne intervencije.
Zamjena vatrogasnih snaga provodi se u neposrednoj blizini mjesta nastanka požara, osim iznimno i to po odobrenju zapovjednika više razine zapovjedanja, kada se zamjena određenog broja vatrogasaca može obaviti u središtu vatrogasne postrojbe.

Odvoženje snaga na odmor i dovoženje novih snaga vrši se vozilima vatrogasnih postrojbi. Vatrogasne snage koje idu na odmor ne smiju napustiti mjesto nastanka požara prije nego dođu zamjenske snage i preuzmu gašenje požara ili nadzor nad opožarenim prostorom.

11. SLUČAJEVI KADA SE I KOJI OPĆINSKI ČELNICI UPOZNAJU S NASTALIM POŽAROM

Obavješćivanje čelnika Općine Dubrovačko primorje o nastalom požaru vrši se:

- kada nastane požar većih razmjera ili postoji opasnost od nastanka požara većih razmjera, te ako su nastale ili postoji opasnost od nastanka velikih šteta po zdravlje ljudi i/ili imovinu,
- u slučaju kada se u požar uključuju vatrogasne postrojbe iz drugih gradova i/ili općina,
- u slučaju kada se JVP Dubrovačko primorje i/ili DVD Slano i/ili DVD Majkovi upućuju na vatrogasna djelovanja izvan prostora Općine,
- u slučaju ako se za potrebe provedbe akcije gašenje požara moraju osigurati uređaji, oprema i gasitelji, u kojim postupcima moraju sudjelovati i općinski čelnici u skladu sa odredbama ovog Plana.

Obavješćivanje čelnika Općine Dubrovačko primorje o nastalim požarima vrši **ŽC** i to na zahtjev zapovjednika akcije gašenja požara, pozivom na telefon koji je upisani u sljedećoj tablici.

Tablica 17. Kontakt podaci načelnika Općine Dubrovačko primorje

Općina	Funkcija	Ime i prezime	Telefon, mobitel
Dubrovačko primorje	Načelnik	Nikola Knežić	020/871-197

U slučaju nastanka požara koji je poprimio značajke prirodne nepogode, događaj koji zahtjeva angažiranje velikog broja ljudi i opreme, načelnik ili za njega ovlaštena osoba, na zahtjev županijskog vatrogasnog zapovjednika, a sukladno članku 92. Zakona o vatrogastvu (NN br. 125/19, 114/22) može:

- zapovijediti sudjelovanje svih sposobnih osoba koje su starije od 18 godine s područja Općine Dubrovačko primorje u obavljanju pomoćnih poslova na intervenciji i spašavanju ljudi i imovine ugroženih nastalim događajem,
- zapovijediti da se stave na raspolaganje alat, prijevozna sredstva, tehnička oprema i druga sredstva za potrebe provedbe intervencije i za spašavanje ljudi i imovine ugroženih nastalim događajem.

12. SLUČAJEVI KADA SE U AKCIJU GAŠENJA POŽARA POZIVAJU, ODNOSNO UKLJUČUJU VATROGASNE POSTROJBE IZVAN PODRUČJA OPĆINE DUBROVAČKO PRIMORJE

U akciju gašenja požara većih razmjera nastalih na stambenim građevinama razine izgrađenosti P+3 pozivaju se vatrogasne postrojbe ustrojene izvan prostora koje imaju vozila za provedbu vatrogasnih djelovanja na visinama (hidraulične zglobne platforme, autoljestve).

U slučaju nastanka velikih požara u građevinama i na prostorima pravnih osoba koje skladište i/ili koriste velike količine opasnih tvari po procjeni zapovjednika gašenja požara pozivaju se i vatrogasne postrojbe iz susjednih i drugih gradova i/ili općina.

U provedbu vatrogasnih djelovanja u akcijama saniranja ekoloških akcidenata sa opasnim tvarima, pozivaju se vatrogasne postrojbe ustrojene izvan Općine Dubrovačko primorje koje su opremljene za odgovarajućim vozilima, uređajima, opremom i sredstvima neophodnih za provedbu sigurne sanacije tih akcidenata.

U slučaju nastanka većih požara na plovilima na moru pozivaju se vatrogasne postrojbe ustrojene izvan prostora Općine Dubrovačko primorje koje imaju plovila opremljena za gašenje požara na moru.

U slučaju nastanka velikih požara na otvorenom prostoru Općine Dubrovačko primorje, posebno na nepristupačnim i teško pristupačnim prostorima, pozivaju se vatrogasne postrojbe iz drugih općina i gradova i zračne vatrogasne snage.

13. NAČIN I SLUČAJEVI UPORABE OPREME I VOZILA POSEBNE NAMJENE U GAŠENJU POŽARA I SPAŠAVANJA OSOBA

U slučaju nastanka požara i/ili ekološkog akcidenta sa opasnim kemikalijama u kojima je neophodna uporaba uređaja za utvrđivanje postojanja eksplozivnih koncentracija plinova ili para zapaljivih tekućina, uređaja i opreme za adsorpciju, razgradnju, neutraliziranje i pretakanje opasnih kemikalija, može biti neophodna uporaba i vozila za saniranje ekoloških akcidenata, autodizalice, labudice, specijalnih zaštitnih uređaja i opreme.

Kemijsko vatrogasno vozilo u tom slučaju potrebno je angažirati od JVP Dubrovački vatrogasci. U slučaju razlijevanja razlijevanja zapaljivih tekućina na moru potrebno je angažirati specijalno opremljeno plovilo za saniranje ekoloških akcidenata od tvrtke CIAN d.o.o. iz Splita.

U slučaju nastanka prometnih nesreća u cestovnom prometu u kojima ima ozlijeđenih osoba, a koje zbog oštećenja vozila ne mogu izaći ili ih nije moguće iznijeti, neophodna je uporaba tehničkog vozila opremljenog odgovarajućim uređajima i alatima za tu vrstu tehničkog vatrogasnog djelovanja.

U Općini Dubrovačko primorje ne postoji plovilo za gašenje požara na moru. Najbliža udruga koja ima plovilo za gašenje požara i sanaciju ekoloških akcidenata nastalih na moru je Vatrogasni centar „Sveti Florijan“ Kaštel Gomilica.

U slučaju potrebe za provedbu gašenja požara i spašavanja na moru uzrokovanih požarom, neophodna je uporaba plovila za provedbu vatrogasnih djelovanja na moru za koje potrebe je potrebno angažirati remorker Lučke kapetanije Dubrovnik, a po potrebi i druga plovila od najbližih vatrogasnih postrojbi koje imaju takva plovila. Obavješćivanje

čelnika Lučkih kapetanija i ispostava na zahtjev zapovjednika akcije gašenja požara, pozivom na telefone koji su upisani u sljedećoj tablici.

Tablica 18.

Naziv	Odgovorna osoba	Telefon, mobitel
Lučka kapetanija Dubrovnik	Mato Kekez, lučki kapetan	020/418-988
Lučka kapetanija Dubrovnik – Ispostava Slano	Dubravko Vuković, kapetan ispostave	
Cian d.o.o.	Ivan Sabljić, član uprave Robert Graovac, član uprave Damir Bojić, prokurist	021/540-190
Vatrogasni centar „Sveti Florijan“	Milivoj Taslak, zapovjednik	021/222-360 091/222-3339

U slučaju nastanka požara u trafostanicama vatrogasci mogu djelovati isključivo u suradnji sa djelatnicima HEP-a osposobljenim za upravljanje i nadzor, odnosno održavanje trafostanica.

U većini trafostanica u kojima je količina trafo ulja manja od 1500 kg nisu postavljeni vatrogasni aparati, pa će se za gašenje požara u trafostanicama koristiti odgovarajući vatrogasni aparati iz vozila vatrogasnih postrojbi ili vozila HEP-a.

U slučaju nastanka ili opasnosti od nastanka velikih požara na otvorenim prostorima koji su nepristupačni ili teže pristupačni za vatrogasna vozila neophodna je uporaba zračnih vatrogasnih snaga.

Za potrebe provedbe gašenja požara velikih razmjera, koji nisu poprimili značajke prirodne nepogode, zapovijed za stavljanje na raspolaganje imovine fizičkih i pravnih osoba izdaje načelnik Općine Dubrovačko primorje ili od njega ovlaštena osoba i to na zahtjev županijskog vatrogasnog zapovjednika.

14. NAZIVI GRAĐEVINA I DRUGIH NEKRETNINA, TE OTVORENOG PROSTORA NA KOJIMA SE MOŽE OČEKIVATI NASTANAK POŽARA VEĆIH RAZMJERA

Pravne osobe glede povećanih opasnosti od nastajanja i širenja požara su:

- Osnovna škola Slano,
- Osnovna škola Primorje,
- Dječji vrtić Slano i odgojna jedinica Ošlje,
- Franjevački samostan Sv. Jeronima,
- Hotel Osmine d.o.o.,
- Admiral Grand hotel,
- Petrol d.o.o. punjenje i distribucija plina,
- Reciklažno dvorište.

Nastanak požara većih razmjera može se očekivati i na teže pristupačnim otvorenim prostorima.

15. NAZIVI GRAĐEVINA I DRUGIH NEKRETNINA U KOJIMA SU SADRŽANE RADIOAKTIVNE, EKSPLOZIVNE, ZAPALJIVE, OTROVNE I DRUGE OPASNE TVARI

U tablici 19. su upisane vrste i količine opasnih tvari koje se nalaze u građevinama i drugim nekretninama na prostoru Općine Dubrovačko primorje.

Tablica 19. Pregled lokacija na kojima su uskladištene veće količine zapaljivih tekućina, zapaljivih plinova, eksplozivnih i drugih opasnih tvari

R.B.	Pravna osoba, lokacija	Idenifikaciju vrsta rizika – opasna tvar i smještaj opasne tvari	Količina opasne tvari (t)
1.	Osnovna škola Slano	Podzemni spremnik lož ulja (ekstra lakog)	6,020
2.	Franjevački samostan Sv. Jeronima	Podzemni spremnik lož ulja (ekstra lakog)	1,720
3.	Hotel Osmine d.o.o.	UNP	1,485
		Lož ulje	8,6
4.	Admiral Grand hotel	UNP	2,75
		UNP	2,75
		Lož ulje	6,020
5.	Petrol.d.o.o. (servisna zona Banići)	UNP spremnik	50.000 m^3 + 50.000 m^3
		Acetilen	0,4

16. POPIS OSOBA ODGOVORNIH ZA PROVEDBU PLANOVA ZAŠTITE OD POŽARA GRAĐEVINA, GRAĐEVINSKIH DIJELOVA I PROSTORA RAZVRSTANIH U I ILI II KATEGORIJU GLEDE UGROŽENOSTI OD POŽARA

Građevine, građevinski dijelovi i prostori, razvrstavaju se temeljem Zakona o zaštiti od požara (NN br. 92/10, 114/22) u četiri kategorije ugroženosti od požara. Kategorija ugroženosti od požara ovisi o tehnološkom procesu koji se u njima odvija, vrsti materijala koji se u njima proizvodi, prerađuje ili skladišti, vrsti biljnog pokrova, te vrsti materijala upotrjebljenog za izgradnju i njena značaja. Pravilnik o razvrstavanju građevina, građevinskih dijelova i prostora u kategorije ugroženosti od požara (NN br. 62/94, 32/97) svrstao je građevine i prostore u kategorije ugroženosti.

Na području Općine Dubrovačko primorje pravna osoba DUBROVAČKO PRIMORJE d.o.o, poslovna jedinica Admiral Grand hotel je svrstana u „IIb“ kategoriju ugroženosti od požara. Voditelj Admiral Grand hotela: Branka Musić; tel.:020/888-888

Za gore navedenu pravnu osobu nije poznato da li je ustrojen sustav zaštite od požara sukladno Pravilniku o razvrstavanju građevina, građevinskih dijelova i prostora u kategorije ugroženosti od požara (NN br. 62/94, 32/97) te jesu li izgrađeni Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija i Plan zaštite od požara iste.

17. OBVEZE U SVEZI POHRANE I AŽURIRANJA PLANA ZAŠTITE OD POŽARA

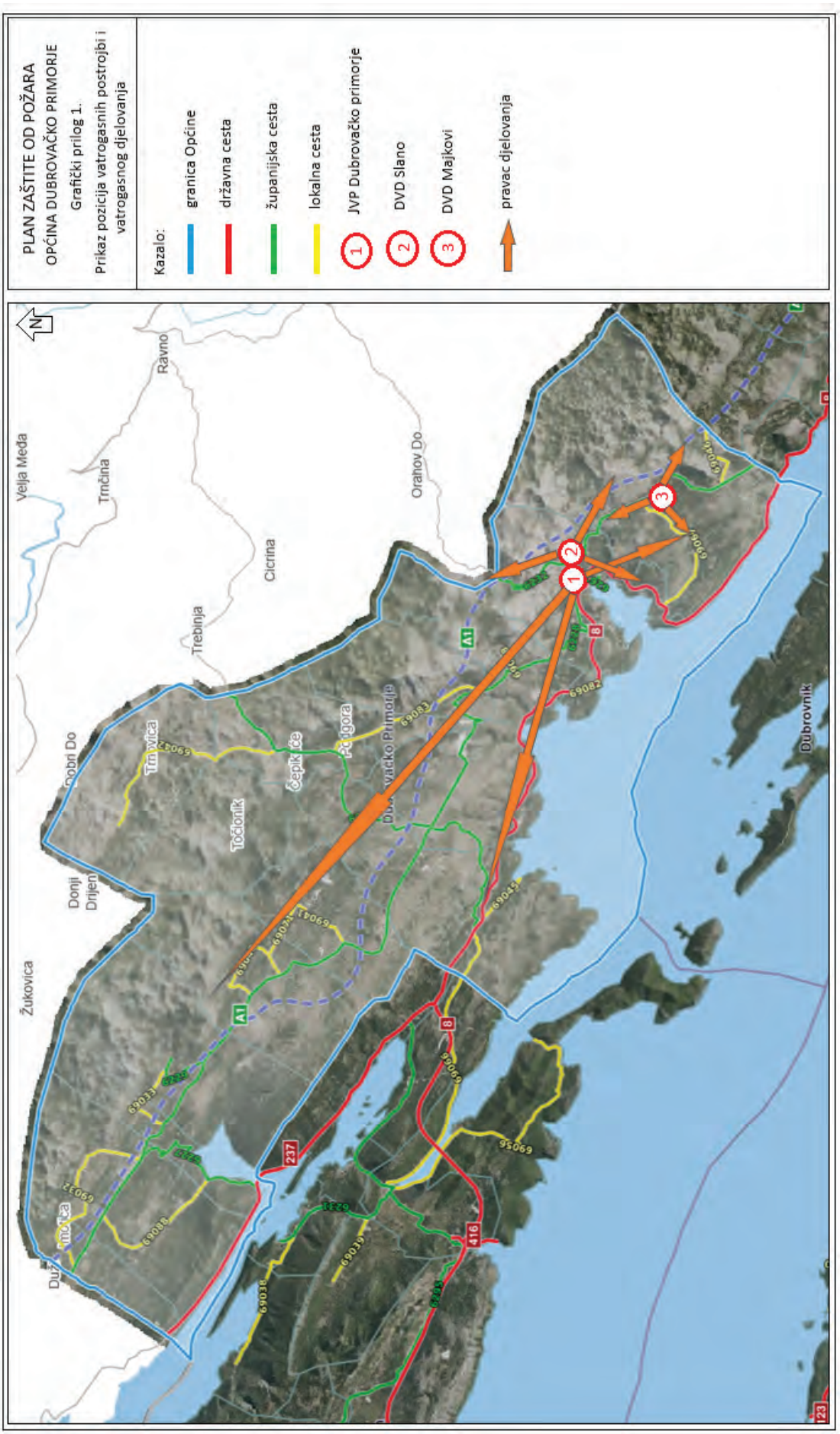
Općina Dubrovačko primorje dužna je po jedan primjerak ovog Plana dostaviti vatrogasnim postrojbama na području Općine. Jedan primjerak ovog Plana, Općina Dubrovačko primorje je dužna pohraniti u vlastitoj pismohrani.

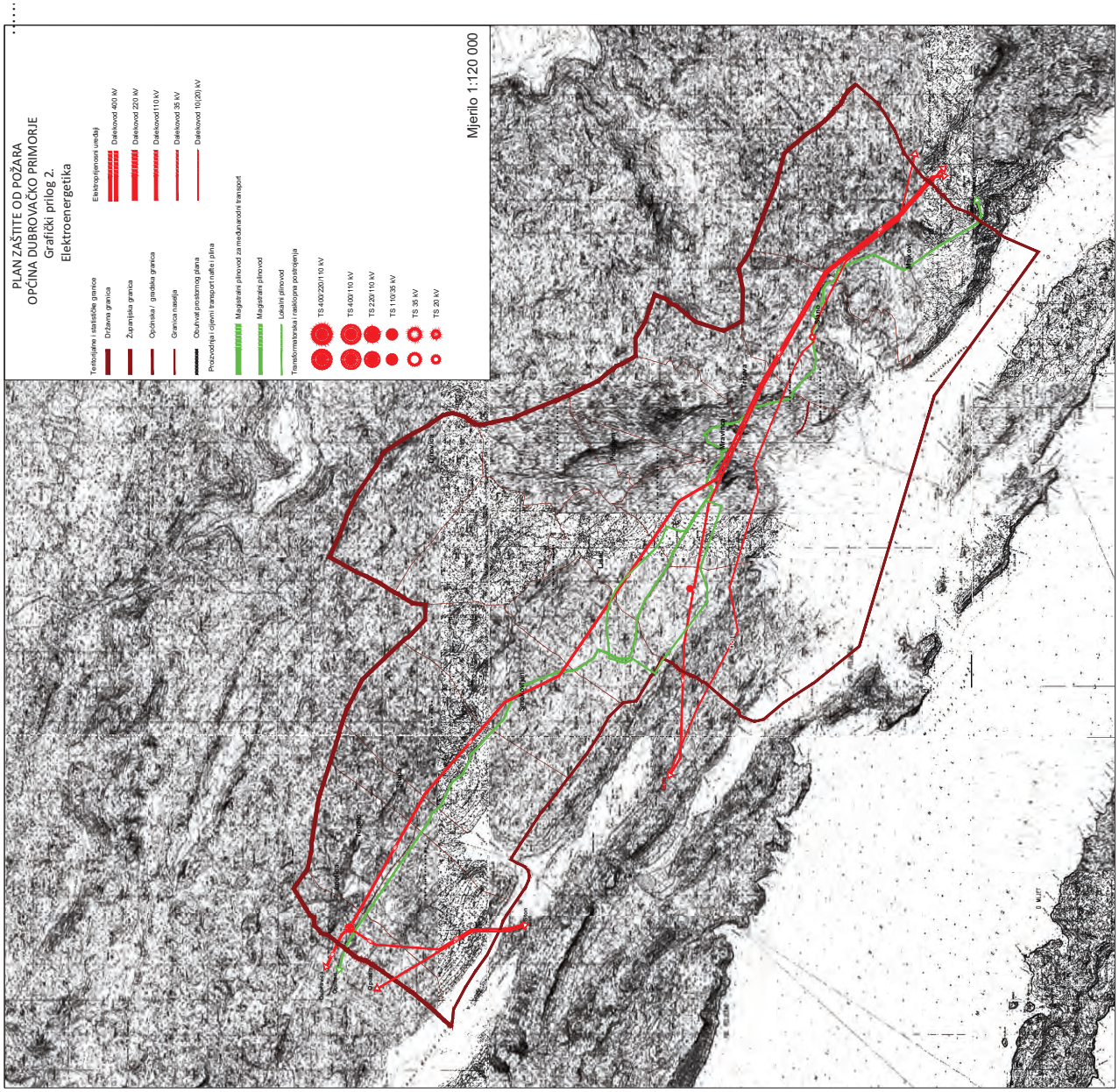
Svakodobno praćenje i ažuriranje podataka o imenima i prezimenima nadležnih osoba, adresa i kontakt telefona koji su upisani u ovaj Plan, dužni su vršiti za to nadležni zaposlenici Općine Dubrovačko primorje.

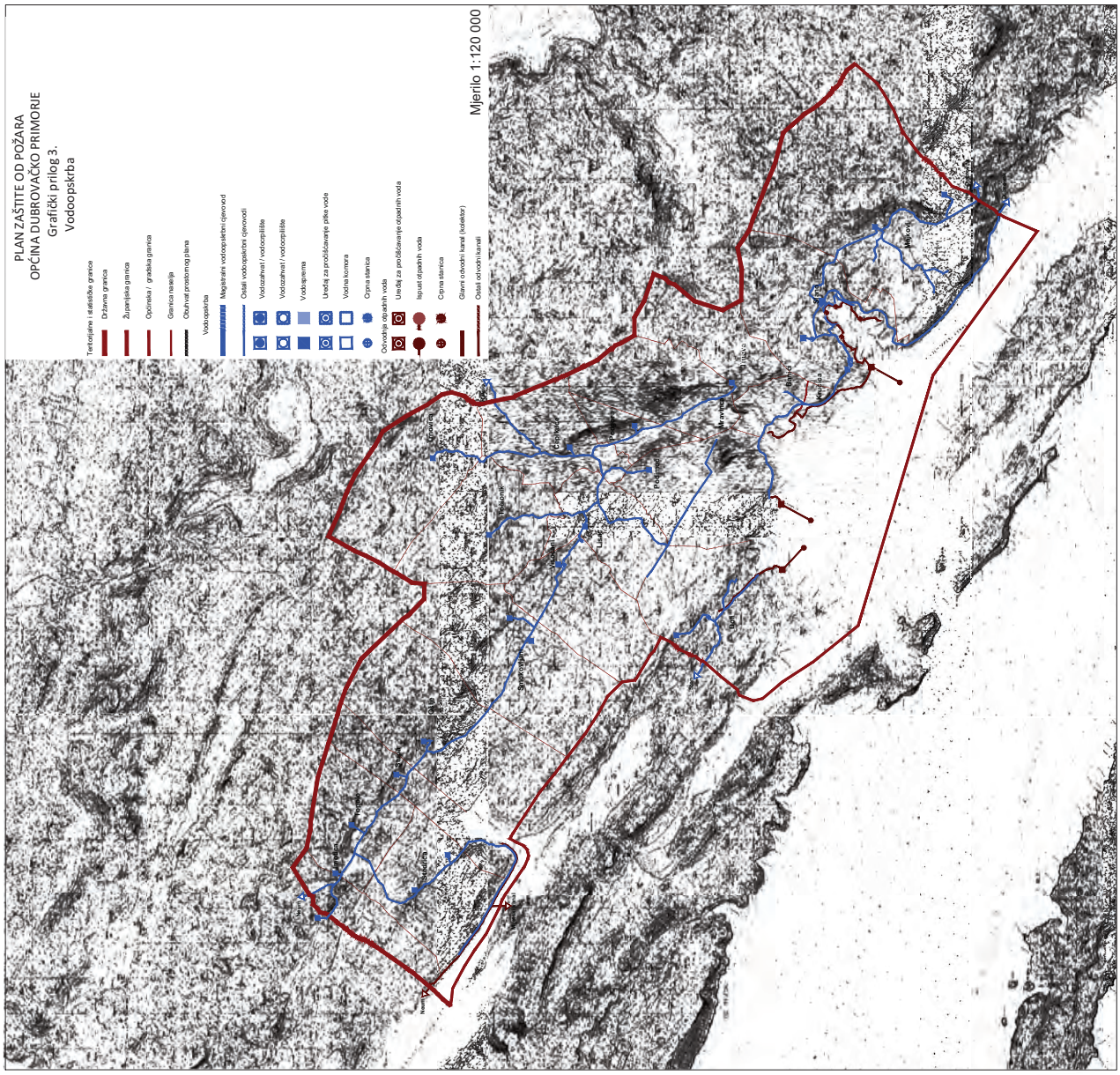
U slučaju promjene stanja podataka, odnosno čimbenika koji su korišteni u izradi Procjene ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija br. 81801-23 PUZOP i ovog Plana, Općina Dubrovačko primorje je obvezna bez odlaganja angažirati ovlaštenu pravnu osobu za izradu usklađenja Procjene i Plana.

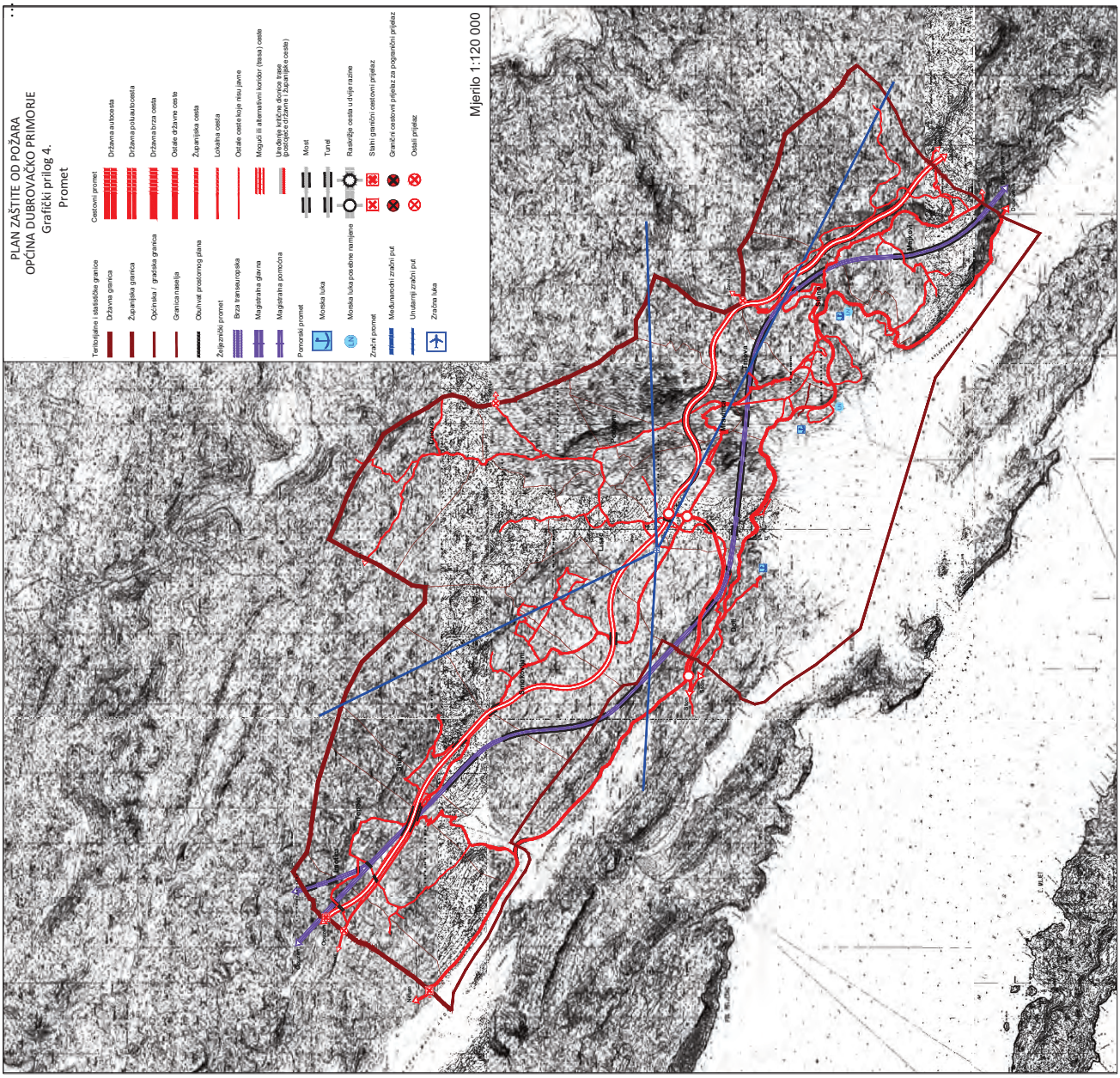
Općina Dubrovačko primorje je obvezna osigurati usklađenje Plana i periodično, i to najmanje svako godinu dana.

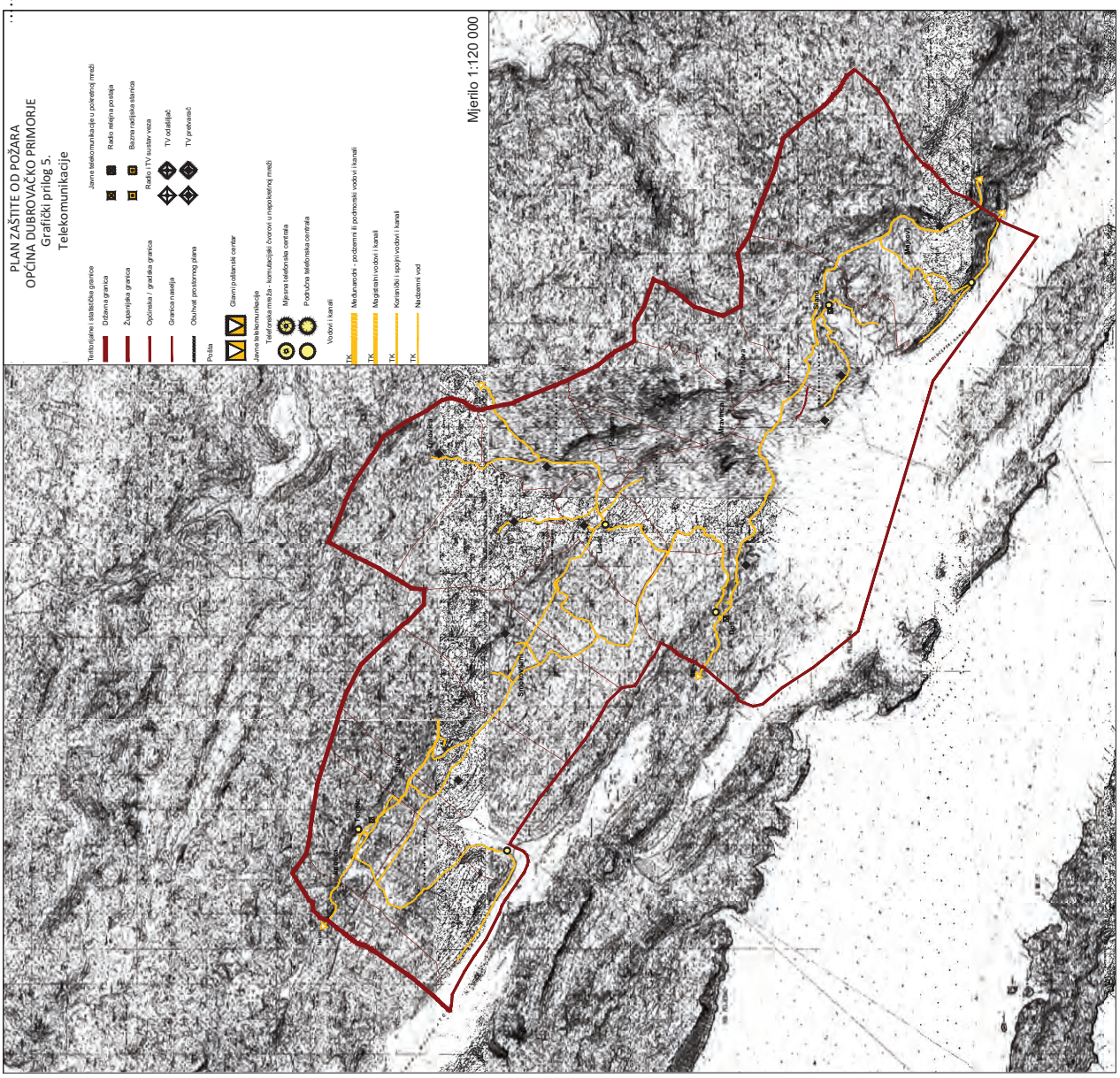
18. GRAFIČKI PRILOZI

PLAN ZAŠTITE OD POŽARA
OPĆINA DUBROVAČKO PRIMORJE
Grafički prilog 1.
Prikaz pozicija vatrogasnih postrojbi i vatrogasnog djelovanja
Kazalo:
granica Općine
državna cesta
županijska cesta
lokalna cesta
JVP Dubrovačko primorje
DVD Slano
DVD Majkovi
pravac djelovanja
N
Ravno
Velja Međa
Trnčina
Orahov Do
Cicrina
Trebinja
Čepikuće
Podgora
Točionik
Donji Drijen
Žukovica
Dubrovnik
A1
8
237
416

PLAN ZAŠTITE OD POŽARA
OPĆINA DUBROVAČKO PRIMORJE
Grafički prilog 2.
Elektroenergetika
Mjerilo 1:120 000
Elektroenergetski uređaji
Državna granica
Županijska granica
Općinska / gradska granica
Granica naselja
Obuhvat prostornog plana
Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina
Magistralni plinovod za međunarodni transport
Magistralni plinovod
Lokalni plinovod
Transformatorska i rasklopna postrojenja
Dalekovod 400 kV
Dalekovod 220 kV
Dalekovod 110 kV
Dalekovod 35 kV
Dalekovod 10(20) kV
TS 400/220/10 kV
TS 400/110 kV
TS 220/110 kV
TS 110/35 kV
TS 35 kV
TS 20 kV

PLAN ZAŠTITE OD POŽARA
OPĆINA DUBROVAČKO PRIMORJE
Grafički prilog 3.
Vodoopskrba
Mjerilo 1:120 000
Teritorijalne i statističke granice
Državna granica
Županijska granica
Općinska / gradska granica
Granica naselja
Obuhvat prostornog plana
Vodoopskrba
Magistralni vodoopskrbni cjevovod
Ostali vodoopskrbni cjevovodi
Vodocrpilište / vodocrpilište
Vodocrpilište / vodocrpilište
Vodospremа
Uređaj za pročišćavanje pitke vode
Vodna komora
Crpna stanica
Odvodnja otpadnih voda
Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda
Ispust otpadnih voda
Crpna stanica
Glavni odvodni kanal (kolektor)
Ostali odvodni kanali

PLAN ZAŠTITE OD POŽARA
OPĆINA DUBROVAČKO PRIMORJE
Grafički prilog 4.
Promet
Mjerilo 1:120 000
Cestovni promet
Državna autocesta
Državna polubrza cesta
Državna brza cesta
Ostale državne ceste
Županijska cesta
Lokalna cesta
Ostale ceste koje nisu javne
Mogući ili alternativni koridor (trasa) ceste
Uređene kružne dionice (mjesta križanja državnih i županijskih cesta)
Most
Tunel
Raskrižje cesta u dvije razine
Stalni granični cestovni prijelaz
Granični cestovni prijelaz za pogranični promet
Ostali prijelaz
Teritorijalna i statistička granica
Državna granica
Županijska granica
Općinska / gradska granica
Granica naselja
Obuhvat prostornog plana
Željeznički promet
Brza transeuropska
Magistralna glavna
Magistralna pomoćna
Pomorski promet
Morska luka
Morska luka posebne namjene
Zračni promet
Međunarodni zračni put
Unutarnji zračni put
Zračna luka

PLAN ZAŠTITE OD POŽARA
OPĆINA DUBROVAČKO PRIMORJE
Grafički prilog 5.
Telekomunikacije
Mjerilo 1:120 000
Javne telekomunikacije u pokretnoj mreži
Radio relejna postaja
Bazna radijska stanica
Radio i TV sustav veza
TV odašiljač
TV prekrivač
Državna granica
Županijska granica
Općinska / gradska granica
Granica naselja
Obuhvat prostornog plana
Pošta
Glavni pristupni centar
Javne telekomunikacije
Telefonska mreža - komutacijski čvorovi u nepokretnoj mreži
Mjesna telefonska centrala
Područna telefonska centrala
Vodovi i kanali
Međunarodni - podzemni ili podmorski vodovi i kanali
Magistralni vodovi i kanali
Koaksijalni i svjetlovodni kanali
Nadzemni vod
Podzemni vod
Mokošica
Orašac
Trsteno
Zaton
Slano
Ston
Mali Ston
Broce
Hodilje
Kuna
Pijavičino
Prapratno
Smokvica
Blato
Lovište
Orebić
Kučište
Lumbarda
Vela Luka
Korčula
Pupnat
Lastovo
Ubli
Pomena
Skrivena luka
Zavala
Hvar
Stari Grad
Jelsa
Vrboska
Milna
Bol
Supetar
Sutivan
Nerežišća
Postira
Pučišća
Selca
Povlja
Jelsa
Vrboska
Milna
Bol
Supetar
Sutivan
Nerežišća
Postira
Pučišća
Selca
Povlja

PLAN ZAŠTITE OD POŽARA
OPĆINA DUBROVAČKO PRIMORJE

Grafički prilog 6.

Karta ugroženosti šuma od požara

Legenda:

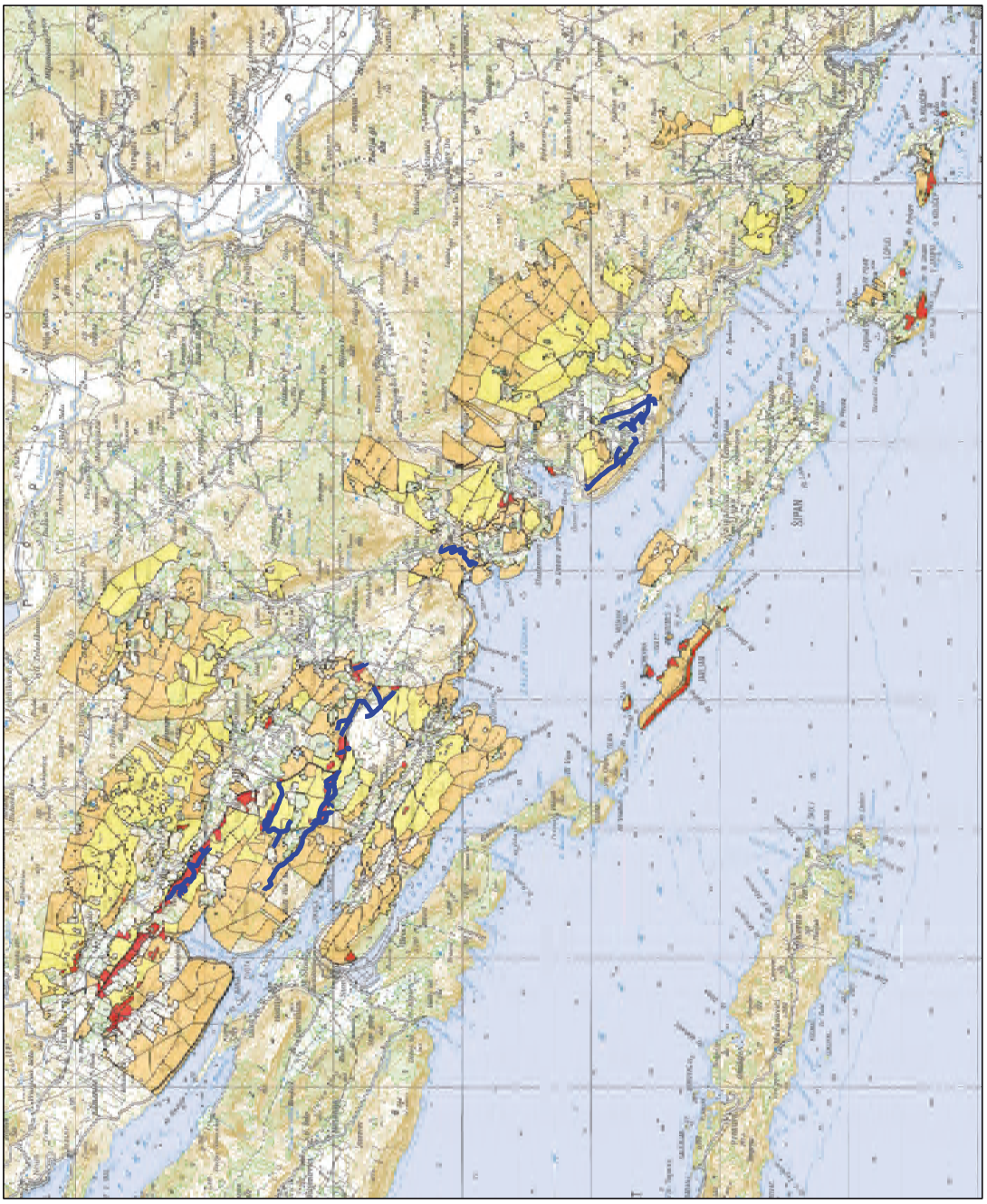
Protupožarne ceste

Vrlo velika opasnost

Velika opasnost

Srednja opasnost

Mjerilo 1:250 000

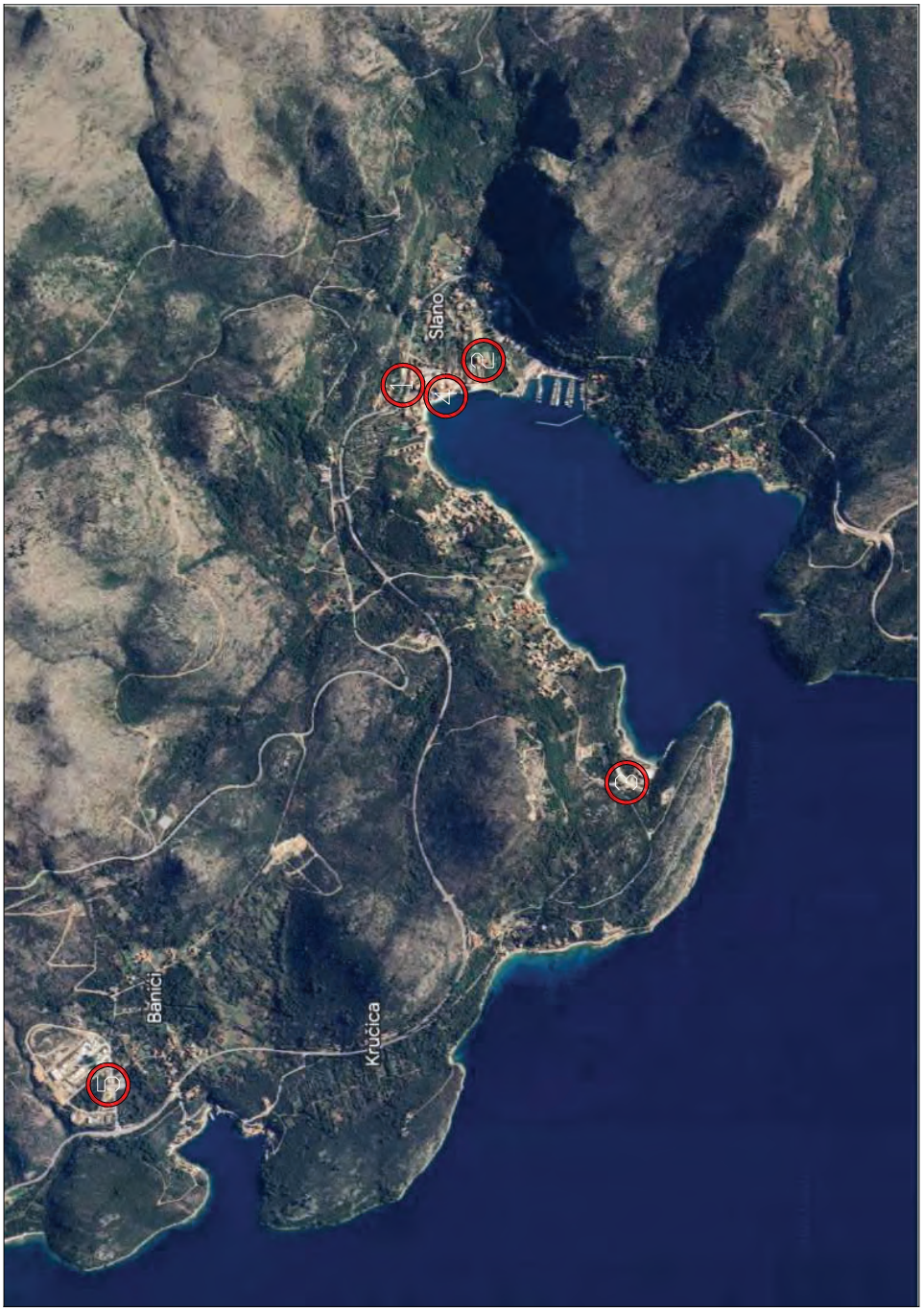

PLAN ZAŠTITE OD POŽARA
OPĆINA DUBROVAČKO PRIMORJE
Grafički prilog 7.
Prikaz lokacija s opasnim tvarima

1 Osnovna škola Slano
2 Franjevački samostan Sv. Jeronima
3 Hotel Osmine d.o.o.
4 Hotel Admiral
5 Petrol.d.o.o. (servisna zona Baniči)

Mjerilo 1 : 20 000

ALFA ATEST
www.alfa-atest.hr

1252

Na temelju članka 95. stavka 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine, broj 68/18., 11/18., 32/20.,145/24.) i članka 32. Statuta Općine Dubrovačko primorje (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 15/22.), Općinsko vijeće Općine Dubrovačko primorje na 9. sjednici, održanoj 28. listopada 2026. godine, donijelo je

ODLUKU
o komunalnoj naknadi

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovom Odlukom utvrđuju se:
- svrha komunalne naknade,
- obveznici i obveza plaćanja komunalne naknade,
- područja zona u Općini Dubrovačko primorje u kojima se naplaćuje komunalna naknada,
- koeficijent zona (Kz) za pojedine zone,
- koeficijent namjene (Kn) za nekretnine za koje se plaća komunalne naknada,
- rokovi plaćanja komunalne naknade,
- nekretnine važne za Općinu Dubrovačko primorje koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade,
- opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade,
- utvrđivanje i obračun komunalne naknade te rješenje o komunalnoj naknadi.

II. SVRHA KOMUNALNE NAKNADE

Članak 2.

Komunalna naknada je prihod Proračuna Općine Dubrovačko primorje koja se plaća za održavanje komunalne infrastrukture.

Komunalna naknada se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture.

Na osnovu odluke Općinskog vijeća Općine Dubrovačko primorje komunalna naknada se može koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu Općine Dubrovačko primorje, ako se time ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture.

Članak 3.

Komunalna naknada se plaća za sljedeće:
- stambeni prostor,
- poslovni prostor,
- garažni prostor,
- građevinsko zemljište koje služi za obavljanje poslovne djelatnosti,
- neizgrađeno građevinsko zemljište.

Članak 4.

Komunalna naknada plaća se za nekretnine iz članka 3. ove Odluke koje se nalaze na području na kojem se obavljaju najmanje komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta i održavanja javne rasvjete i koje su opremljene najmanje pristupnom cestom, niskonaponskom električnom mrežom i vodom prema mjesnim prilikama te čine sastavni dio infrastrukture Općine Dubrovačko primorje.

Građevnim zemljištem koje služi obavljanju poslovne djelatnosti smatra se zemljište koje se nalazi unutar ili izvan granica građevinskog područja, a na kojemu se obavlja poslovna djelatnost.

Neizgrađenim građevnim zemljištem smatra se zemljište koje se nalazi unutar granica građevinskog područja na kojemu se, u skladu s propisima kojima se uređuje prostorno uređenje i gradnja, mogu graditi zgrade stambene ili poslovne namjene, a na kojemu nije izgrađena zgrada ili na kojemu postoji privremena građevina za čiju izgradnju nije potrebna građevinska dozvola. Neizgrađenim građevinskim zemljištem smatra se i zemljište na kojemu se nalazi ruševina zgrade.

III. OBVEZNICI I OBVEZA PLAĆANJA KOMUNALNE NAKNADE

Članak 5.

Komunalnu naknadu plaća vlasnik odnosno korisnik nekretnine iz članka 3. ove Odluke.

Korisnik nekretnine iz prethodnog stavka ovog članka plaća komunalnu naknadu u sljedećim slučajevima:

- ako je na njega obveza plaćanja te naknade prenesena pisanim ugovorom,
- ako nekretninu koristi bez pravne osnove ili
- ako se ne može utvrditi vlasnik.

Vlasnik nekretnine solidarno jamči za plaćanje komunalne naknade ako je obveza plaćanja te naknade prenesena na korisnika nekretnine pisanim ugovorom.

Članak 6.

Obveza plaćanja komunalne naknade nastaje:

- danom izvršnosti uporabne dozvole, odnosno danom početka korištenja nekretnine koja se koristi bez uporabne dozvole,
- danom sklapanja ugovora kojim se stječe vlasništvo ili pravo korištenja nekretnine,
- danom pravomoćnosti odluke tijela vlasti kojim se stječe vlasništvo nekretnine,
- danom početka korištenja nekretnine koja se koristi bez pravne osnove.

Obveznik plaćanja komunalne naknade dužan je u roku 15 dana od dana nastanka obveze plaćanja komunalne naknade, promjene osobe obveznika ili promjene drugih podataka bitnih za utvrđivanje obveze plaćanja komunalne naknade (promjenu obračunske površine nekretnine ili promjenu namjene nekretnine) prijaviti Jedinstvenom upravnom odjelu Općine Dubrovačko primorje nastanak te obveze, odnosno promjenu tih podataka.

Ako obveznik plaćanja komunalne naknade ne prijavi obvezu plaćanja komunalne naknade, promjenu osobe obveznika ili promjenu drugih podataka bitnih za utvrđivanje obveze plaćanja komunalne naknade u propisanom roku, dužan je platiti komunalnu naknadu od dana nastanka obveze.

IV. PODRUČJA ZONA U KOJIMA SE NAPLAĆUJE KOMUNALNA NAKNADA

Članak 7.

Komunalna naknada naplaćuje se u svim naseljima na području Općine Dubrovačko primorje za poslovne objekte i građevinsko zemljište koje služi za obavljanje poslovne djelatnosti.

Komunalna naknada za stambeni prostor, garažni prostor i neizgrađeno građevinsko zemljište plaća se u sljedećim naseljima: Slano, Kručica, Banići, Doli, Majkovi, Imotica, Štedrica, Topolo, Smokovljani, Ošlje i Visočani.

Područja zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada određuju se s obzirom na uređenost i opremljenost područja komunalnom infrastrukturom.

Članak 8.

Utvrđuju se slijedeća područja zona u Općini Dubrovačko primorje:

I. zona: obuhvaća područje naselja Slano ispod državne ceste D8;

II. zona: obuhvaća područje naselja Slano iznad državne ceste D8, područje naselja Banića ispod državne ceste D8, područje naselja Kručica ispod državne ceste D8 i područje naselja Majkovi ispod državne ceste D8 (Ratac);

III. zona: obuhvaća područje naselja Banići iznad državne ceste D8 i područje naselja Kručica iznad državne ceste D8

IV. zona: obuhvaća sve dijelove naselja Majkovi iznad državne ceste D8, naselje Imotica, naselje Štedrica, naselje Topolo, naselje Smokovljani, naselje Ošle, naselje Visočani i naselje Doli;

V. zona: obuhvaća sva ostala naselja: Trnovica, Točionik, Lisac, Čepikuće, Podimoč, Podgora, Trnova i Mravinca.

V. KOEFICIJENTI ZONA I KOEFICIJENTI NAMJENE

Članak 9.

Utvrđuju se slijedeći koeficijenti zona (Kz) za pojedine zone iz članka 8. ove Odluke:

I. zona: Kz1 = 1.00

II. zona: Kz2 = 0,80

III. zona: Kz3 = 0.60

IV. zona: Kz4 = 0.40

V. zona: Kz4 = 0.20

Članak 10.

Koeficijenti namjene (Kn), ovisno o vrsti nekretnine iz članka 3. ove Odluke za koju se plaća komunalna naknada, iznosi za:

- stambeni prostor - 1.00,
- stambeni i poslovni prostor koji koriste neprofitne udruge građana - 1.00,
- garažni prostor - 1.00,
- poslovni prostor za proizvodne djelatnosti - 4.00
- poslovni prostor za neproizvodne djelatnosti - 6.00
- neizgrađeno građevno zemljište - 0.05.

Za građevno zemljište koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti koeficijent namjene prostora se utvrđuje u iznosu od 10% od koeficijenta namjene koji je u prethodnom stavku određen za poslovni prostor.

Za poslovni se prostor i građevno zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti, u slučaju kad se poslovna djelatnost ne obavlja više od šest mjeseci u kalendarskoj godini, koeficijent namjene umanjuje za 50%, ali ne može biti manji od koeficijenta namjene za stambeni prostor, odnosno neizgrađeno građevinsko zemljište.

Za hotele, apartmanska naselja i kampove visina godišnje komunalne naknade obračunate prema koeficijentima namjene iz stavka 1. ovog članka, ne može biti veća od 1,5% ukupnog godišnjeg prihoda iz prethodne godine, ostvarenog u hotelima, apartmanskim naseljima i kampovima koji se nalaze na području Općine Dubrovačko primorje.

VI. ROK PLAĆANJA

Članak 11.

Komunalnu naknadu fizičke osobe plaćaju tromjesečno, a najkasnije do dvadesetog u mjesecu za prethodno obračunsko tromjesečje.

Komunalnu naknadu pravne osobe plaćaju mjesečno, a najkasnije do dvadesetog u mjesecu za prethodni mjesec.

VII. NEKRETNINE KOJE SE U POTPUNOSTI OSLOBAĐAJU OD PLAĆANJA KOMUNALNE NAKNADE

Članak 12.

Komunalna naknada se ne plaća za nekretnine:

- koje su u vlasništvu ili korištenju Općine Dubrovačko primorje,
- u kojima se obavlja djelatnost trgovačkih društava ili javnih ustanova u vlasništvu Općine Dubrovačko primorje,
- sakralni objekti.

Radi demografske revitalizacije od plaćanja komunalne naknade izuzimaju se:

- objekti fizičkih osoba u naseljima Lisac, Čepikuće, Podimoč, Točionik, Trnovica, Podgora, Mravinca i Trnova.
- neizgrađeno građevinsko zemljište izuzima se za cijelo područje Općine Dubrovačko primorje.

VIII. OPĆI UVJETI I RAZLOZI ZA OSLOBAĐANJE OD PLAĆANJA KOMUNALNE NAKNADE

Članak 13.

Utvrđuju se slijedeći vlasnici, odnosno korisnici stambenog prostora koji se, u potpunosti oslobađaju od plaćanja komunalne naknade:

- osobe koji je nezaposleni samohrani roditelj, za vrijeme trajanja nezaposlenosti,
- osobe koje su korisnici pomoći za uzdržavanje nadležnog Zavoda za socijalnu skrb,
- osobe kojima je na nekretnini uslijed elementarne nepogode ili druge nezgode nastala šteta u toj mjeri da se nekretnina ne može koristiti
- obitelji poginulih branitelja u Domovinskom ratu
- invalidi domovinskog rata sa stupnjem invaliditeta preko 80% oslobodit će se iznosa koji u postocima odgovara stupnju utvrđenog trajnog tjelesnog oštećenja.

Iznimno, u opravdanim okolnostima, obveznici se mogu djelomično ili potpuno osloboditi od plaćanja komunalne naknade, o čemu odluku donosi Općinsko vijeće.

Obveznici plaćanja komunalne naknade iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, dužni su prilikom podnošenja zahtjeva za oslobađanje od plaćanja komunalne naknade Jedinstvenom upravnom odjelu Općine Dubrovačko primorje dostaviti odgovarajuću dokumentaciju kojom dokazuje ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. i 2. ovog članka.

IX. UTVRĐIVANJE I OBRAČUN KOMUNALNE NAKNADE

Članak 14.

Vrijednost boda (B) određuje se posebnom Odlukom o određivanju vrijednosti boda koju donosi Općinsko vijeće Općine Dubrovačko primorje najkasnije do kraja studenoga tekuće godine, a koja se primjenjuje od 1. siječnja sljedeće godine.

Ako općinsko vijeće ne odredi vrijednost boda komunalne naknade do kraja studenoga tekuće godine, za obračun komunalne naknade u sljedećoj kalendarskoj godini vrijednost boda se ne mijenja.

Komunalna naknada obračunava se po m2 površine i to za stambeni, poslovni i garažni prostor po jedinici korisne površine koja se utvrđuje na način propisan Uredbom o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje zaštićene najamnine (NN, broj 40/97. i 117/05.), a za građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti i neizgrađeno građevinsko zemljište po jedinici stvarne površine.

Visina komunalne naknade za svakog obveznika utvrđuje se u mjesečnom iznosu na način da se umnožak vrijednosti boda (B), koeficijenta zone (Kz) i koeficijenta namjene (Kn) pomnoži sa korisnom površinom stambenog, poslovnog i garažnog prostora odnosno stvarnom površinom pripadajućeg građevinskog zemljišta koje služi obavljanju poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevinskog zemljišta.

X. RJEŠENJE O KOMUNALNOJ NAKNADI

Članak 15.

Rješenje o utvrđivanju obveze plaćanja i o visini komunalne naknade donosi Jedinstveni upravni odjel Općine Dubrovačko primorje sukladno ovoj Odluci i Odluci o određivanju vrijednosti boda komunalne naknade u postupku pokrenutom po službenoj dužnosti.

Rješenjem iz stavka 1. ovog članka utvrđuje se obveznik plaćanja, visina komunalne naknade po m2 nekretnine, obračunska površina nekretnine, godišnji iznos komunalne naknade, mjesečni iznos komunalne naknade, odnosno iznos obroka komunalne naknade ako se naknada ne plaća mjesečno, rok za plaćanje mjesečnog iznosa komunalne naknade, odnosno iznosa obroka komunalne naknade ako se naknada ne plaća mjesečno.

Rješenje o komunalnoj naknadi koje nema propisan sadržaj, ništetno je.

Rješenje o komunalnoj naknadi donosi se i ovršava u postupku i na način propisan zakonom kojim se uređuje opći odnos između poreznih obveznika i poreznih tijela koja primjenjuju propise o porezima i drugim javnim davanjima, ako Zakonom o komunalnom gospodarstvu nije propisano drukčije.

Protiv rješenja o komunalnoj naknadi i rješenja o njegovoj ovrsi te rješenja o obustavi postupka može se izjaviti žalba, o kojoj odlučuje upravno tijelo županije nadležno za poslove komunalnog gospodarstva.

Članak 16.

Obveznik komunalne naknade dužan je omogućiti ovlaštenoj osobi Općine Dubrovačko primorje utvrđivanje i provjeru svih podataka koji su osnova za donošenje rješenja o obvezi plaćanja komunalne naknade.

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 17.

Postupci utvrđivanja obveze plaćanja komunalne naknade započeti po odredbama Odluke o komunalnoj naknadi (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 16/23.) koji nisu dovršeni do stupanja na snagu ove Odluke, dovršit će se prema odredbama Odluke o komunalnoj naknadi (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 16/23.).

Članak 18.

Stupanjem na snagu ove odluke prestaje važiti Odluka o komunalnoj naknadi (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 16/23.).

Članak 19.

Ova Odluka objavit će se u Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije, a stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije.

KLASA: 363-01/26-01/57
URBROJ: 2117-05-25-4
Slano, 28. listopada 2026.

Predsjednik
Općinskog vijeća
Zdenko Perušina, v.r.

1253

Na temelju članka 98. stavka 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine, broj 68/18., 110/18., 32/20. i 145/24.) i članka 32. Statuta Općine Dubrovačko primorje (Službeni glasnik Općine Dubrovačko primorje, broj 15/22.), Općinsko vijeće Općine Dubrovačko primorje na svojoj 9. sjednici, održanoj dana 28. listopada 2026., donijelo je

ODLUKU
o vrijednosti boda komunalne naknade

Članak 1.

Ovom Odlukom utvrđuje se vrijednost boda komunalne naknade (B) za područje Općine Dubrovačko primorje.

Članak 2.

Vrijednost boda komunalne naknade (B) određuje se u visini od 0,60 EUR po četvornome metru (m2) godišnje.

Članak 3.

Danom početka primjene ove Odluke prestaje važiti Odluka o vrijednosti boda komunalne naknade (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 16/23.).

Članak 4.

Ova Odluka objavit će se u Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije, a primjenjuje se od 1. siječnja 2026. godine.

KLASA: 363-01/26-01/56
URBROJ: 2117-05-26-4
Slano, 28. listopada 2026.

Predsjednik
Općinskog vijeća
Zdenko Perušina, v.r.

1254

Na temelju članka 42. Zakona o lokalnim porezima (Narodne novine, broj 115/16., 101/17., 114/22., 114/23. i 152/24.) i članka 32. Statuta Općine Dubrovačko primorje (Službeni glasnik Općine Dubrovačko primorje, broj 15/22.), Općinsko vijeće Općine Dubrovačko primorje na 9. sjednici, održanoj 28. listopada 2026. godine, donijelo je

ODLUKU
o porezima Općine Dubrovačko primorje

I. TEMELJNA ODREDBA

Članak 1.

Ovom se Odlukom propisuju vrste poreza koje pripadaju Općini Dubrovačko primorje, visina stope poreza na potrošnju i visina poreza na nekretnine, te nadležno porezno tijelo za utvrđivanje, evidentiranje, nadzor, naplatu i ovrhu radi naplate navedenih poreza.

II. VRSTE POREZA

Članak 2.

Porezi Općine Dubrovačko primorje su:

1. porez na potrošnju
2. porez na nekretnine.

III. POREZ NA POTROŠNJU

Članak 3.

Stopa poreza na potrošnju iznosi 3%.

Članak 4.

Poslove utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe radi naplate poreza na potrošnju obavlja Jedinstveni Upravni odjel Općine Dubrovačko primorje.

IV. POREZ NA NEKRETNINE

Članak 5.

Porez na nekretnine utvrđuje se ovisno naselju ili dijelu naselja u kojem se nekretnina nalazi na području Općine Dubrovačko primorje i plaća se godišnje u visini od:

ZONA	NASELJE / ULICE	VISINA POREZA NA NEKRETNINE/m2 KORISNE POVRŠINE NEKRETNINE
I.	Slano, Kručica, Banići, Doli, dio naselja Majkovi-Ratac (ispod državne ceste D8)	4,00 eura
II.	Slano, Kručuca, Banići, Doli, dio naselja Majkovi-Ratac (iznad državne ceste D8),dio naselja Podimoč-Smokvina (ispod državne ceste D8)	2,40 eura
III.	Imotica, Štedrica, Topolo, Ošlje, Stupa, Smokovljani, Visočani, Majkovi,	1,40 eura
IV.	Trnovica, Točionik, Čepikuće, Lisac, Podimoč, Podgora, Mravinca, Trnova	0,60 eura

Članak 6.

Poslove utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrhe radi naplate poreza na nekretnine obavlja Jedinstveni upravni odjel Općine Dubrovačko primorje.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 7.

Postupci utvrđivanja poreza započeti po odredbama Odluke o porezima Općine Dubrovačko primorje (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 3/25.) koji nisu dovršeni do stupanja na snagu ove Odluke, dovršit će se prema odredbama Odluke o porezima Općine Dubrovačko primorje (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 3/25.).

Članak 8.

Stupanjem na snagu ove Odluke, prestaje važiti Odluka o porezima Općine Dubrovačko primorje (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 3/25.).

Članak 9.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije.

KLASA: 410-01/26-01/1
URBROJ: 2117-05-26-4
Slano, 28. listopada 2026.

Predsjednik
Općinskog vijeća
Zdenko Perušina, v.r.

1255

Na temelju članka 57. Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 115/16., 106/18., 121/19., 32/20., 138/20., 151/22., 114/23. i 152/24.), članka 2. Pravilnika o paušalnom oporezivanju djelatnosti iznajmljivanja i organiziranja smještaja u turizmu (Narodne novine, broj 1/19., 1/20., 1/21., 156/22., 1/24. i 16/25.), te članka 32. Statuta Općine Dubrovačko primorje (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 15/22.), Općinsko vijeće Općine Dubrovačko primorje na 9. sjednici, održanoj 28. listopada 2026. godine, donijelo je

ODLUKU

o visini paušalnog poreza po krevetu, smještajnoj jedinici u kampu i smještajnoj jedinici u objektu za robinzonski turizam

Članak 1.

Ovom Odlukom utvrđuje se visina paušalnog poreza po krevetu, smještajnoj jedinici u kampu te smještajnoj jedinici u objektu za robinzonski smještaj koji se nalaze na području Općine Dubrovačko primorje kako slijedi:

Pružatelji usluga smještaja u domaćinstvu u svim naseljima Općine Dubrovačko primorje plaćaju paušalni porez po krevetu, smještajnoj jedinici u kampu te smještajnoj jedinici u objektu za robinzonski smještaj u visini od 100,00 EUR godišnje.

Članak 2.

Stupanjem na snagu ove Odluke, prestaje važiti Odluka o visini paušalnog poreza po krevetu, smještajnoj jedinici u kampu i smještajnoj jedinici u objektu za robinzonski turizam (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 3/25.).

Članak 3.

Ova Odluka objavit će se u Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije, a stupa na snagu osmog dana od dana objave.

KLASA: 410-01/26-01/2
URBROJ: 2117-05-26-5
Slano, 28. listopada 2026.

Predsjednik
Općinskog vijeća
Zdenko Perušina, v.r.

1256

Na temelju članaka 59. i 62. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine, broj 68/18., 110/18., 32/20., 145/24.) i članka 46. Statuta Općine Dubrovačko primorje (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 15/22.), Općinsko vijeće Općine Dubrovačko primorje na 9. sjednici, održanoj 28. listopada 2026. godine, donijelo je

ODLUKU

o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi u vlasništvu Općine Dubrovačko primorje - nerazvrstana cesta

Članak 1.

Odlukom o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi u vlasništvu Općine Dubrovačko primorje (dalje u tekstu: Odluka), proglašava se javnim dobrom u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Dubrovačko primorje komunalna infrastruktura navedena u sljedećoj tablici:

Naziv komunalne infrastrukture	Vrsta komunalne infrastrukture	Katastarska i zemljišnoknjižna čestica	Katastarska općina
Nerazvrstana cesta	Nerazvrstana cesta	k. č. 784/5 i 785/3	k.o. Đonta Doli

Članak 2.

Nalaže se Općinskom sudu u Dubrovniku, Zemljišnoknjižnom odjelu, upis komunalne infrastrukture iz članka 1. ove Odluke kao "Javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Općine Dubrovačko primorje, Trg Ruđera Boškovića 1, Slano, OIB: 32333978490" u zemljišne knjige.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije.

KLASA: 940-06/26-01/8
URBROJ: 2117-05-26-2
Slano, 28. listopada 2026.

Predsjednik
Općinskog vijeća
Zdenko Perušina, v.r.

1257

Na temelju članka 79. stavaka 7., 8. i 9., članka 81. stavka 2. Zakona o lokalnim izborima (Narodne novine, broj 144/12., 121/16., 98/19., 42/20., 144/20. i 37/21.), članka 38. stavka 5. Statuta Općine Dubrovačko primorje (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 15/22.), članka 5. Poslovnika Općinskog vijeća Općine Dubrovačko primorje (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 5/22.), Općinsko vijeće Općine Dubrovačko primorje na 9. sjednici, održanoj 28. listopada 2026. godine, donijelo je

ODLUKU

o utvrđivanju dana početka mirovanja mandata člana Općinskog vijeća i početku obnašanja dužnosti člana Općinskog vijeća

Članak 1.

Utvrđuje se da s danom 31. kolovoza 2026. godine na temelju stavljanja mandata u mirovanje iz osobnih razloga počinje mirovanje mandata članu Općinskog vijeća Mateu Šimunoviću, te da s tim danom dužnost člana Općinskog vijeća počinje obnašati Nikola Milić.

Članak 2.

Ova Odluka objavit će se u Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije.

KLASA: 024-01/26-01/3
URBOJ: 2117/05-26-4
Slano, 28. listopada 2026.

Predsjednik
Općinskog vijeća
Zdenko Perušina, v.r.

1258

Na temelju članka 32. Statuta Općine Dubrovačko primorje (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 15/22.), Općinsko vijeće Općine Dubrovačko primorje na 9. sjednici, održanoj 28. listopada 2026. godine, donijelo je

ZAKLJUČAK

o ispravku tehničke pogreške u grafičkom dijelu Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja naselja Slano

Članak 1.

U grafičkom dijelu izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja naselja Slano (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 8/18.), ispravlja se tehnička pogreška na kartografskom prikazu 4. OBLICI KORIŠTENJA, NAČIN I UVJETI GRADNJE. Na malom dijelu površine sive boje (pretežito izgrađeni dio naselja) koji se nalazi južno od planiranog parkirališta, te sjeverno od kompleksa "Admiral grand hotel" mijenja se brojčana oznaka "6" u "3". Pogreškom je dodijeljena brojčana oznaka koja u tumaču znakovlja označava pretežito neizgrađeni dio naselja u Polju.

Članak 2.

Sastavni dio ispravka tehničke pogreške je ispravljeni kartografski prikaz 4. OBLICI KORIŠTENJA, NAČIN I UVJETI GRADNJE - ispravak, u mjerilu 1:2.000.

Članak 3.

Obrazloženje tehničke pogreške čini sastavni dio ovog Zaključka.

Članak 4.

Ovaj Zaključak sastavni je dio Elaborata izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja naselja Slano (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 8/18.).

Članak 5.

Ovaj Zaključak dostavit će se Ministarstvu prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Javnoj ustanovi Zavodu za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije, upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Dubrovačko-neretvanske županije, te će se pohraniti u pismohrani Općine Dubrovačko primorje.

Članak 6.

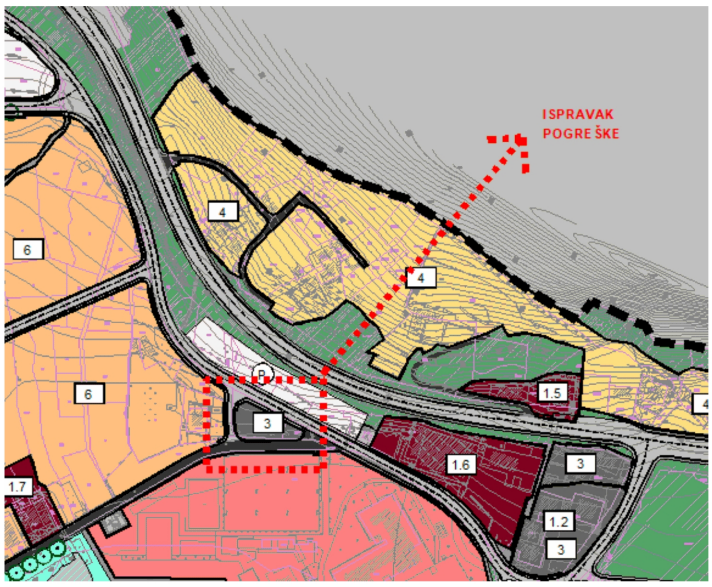
Ovaj Zaključak stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije.

KLASA: 350-01/26-01/7
URBROJ: 2117-05-16-4
Slano, 28. listopada 2026.

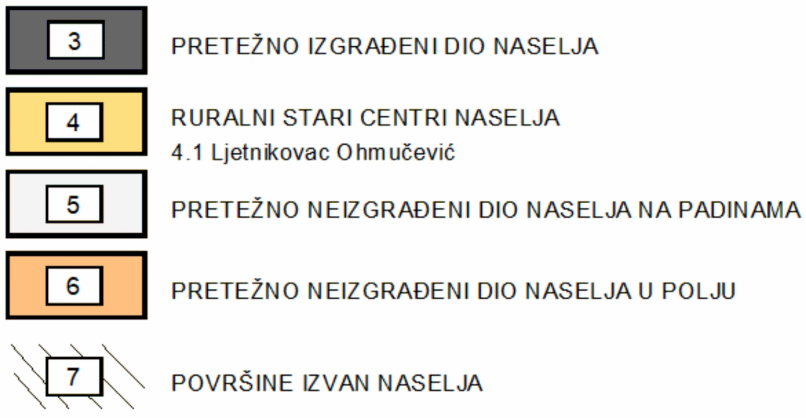
Predsjednik
Općinskog vijeća
Zdenko Perušina, v.r.

OBRAZLOŽENJE ISPRAVKA TEHNI ČKE POGREŠKE U GRAFIČKOM DIJELU IZMJENA I DOPUNA URBANISTIČKOG PLANA UREĐENJA NASELJA SLANO

U proceduri donošenja izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja naselja Slano održane su dvije javne rasprave. U ponovljenoj javnoj raspravi na temelju prihvaćene primjedbe nositelja izrade (Općine Slano) napravljena je sveobuhvatna revizija načina i uvjeta gradnje za pojedine zone. U sklopu ove revizije predmetnoj zoni upisan je pogrešan broj iako je bojom i pripadnošću ispravnom sloju utvrđeno kako je riječ o PRETEŽNO IZGRAĐENOM DIJELU NASELJA koje treba nositi oznaku broja 3 umjesto 6. Iz navedenog možemo zaključiti da je u izradi došlo do tehničke pogreške koju je potrebno ispraviti.

TUMAČ ZNAKOVLJA

1259

Na temelju članka 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine, broj 68/18., 110/18. i 32/20.) i članka 32. Statuta Općine Dubrovačko primorje (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 15/22.), Općinsko vijeće Općine Dubrovačko primorje na 9. sjednici, održanoj 28. listopada 2026. godine, donijelo je

PROGRAM
održavanja komunalne infrastrukture za 2026. godinu

Članak 1.

Ovim Programom definira se održavanje komunalne infrastrukture u 2026. godini na području Općine Dubrovačko primorje za sljedeće komunalne djelatnosti: Održavanje nerazvrstanih cesta i objekata, održavanje komunalne infrastrukture i aktivnost mjesnih odbora, evidencija komunalne infrastrukture, Ulaganje u nerazvrstane ceste, održavanje čistoće javnih površina, prikupljanje i uklanjanje krupnog otpada, obvezna preventivna deratizacija, obavljanje poslova sakupljanja, prijevoza i neškodljivog uklanjanja lešina sa javnih površina, sanitarno veterinarske aktivnosti, održavanje pomorskog dobra, ostale komunalne usluge, održavanje javnih zelenih površina, održavanje sportskih objekata, javna rasvjeta i električna energija i održavanje groblja.

Građevine koje se održavaju temeljem ovog programa propisane su člankom 59. stavka 1. Zakona o komunalnom gospodarstvu, i to su:

1. nerazvrstane ceste,
2. javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila,
3. javna parkirališta,
4. javne garaže,
5. javne zelene površine,
6. građevine i uređaji javne namjene,
7. javna rasvjeta,
8. groblja i krematoriji na grobljima,
9. građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza.

Programom se utvrđuju poslovi održavanja s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa i izvori financiranja.

Članak 2.

U 2026. godini održavanje komunalne infrastrukture na području Općine Dubrovačko primorje obuhvaća slijedeće aktivnosti:

AKTIVNOSTI	Opis	IZNOS	IZVOR
A111201 – Održavanje čistoće javnih površina			
Pod održavanjem čistoće podrazumijeva se čišćenje javnih površina u naseljima Slano, Kručica, Slađenovići i Banići, tj. u naseljima u kojima se ubire komunalna naknada. Cilj aktivnosti je podizanje razine čistoće i urednosti u naseljima Slano, Kručica, Slađenovići i Banići. Minimalni standard održavanja čistoće ovisi o području i godišnjem periodu (sezoni). Održavanje čistoće javnih površina odnosi se na: • čišćenje javnih površina - strojno ili ručno pometanje javnih površina • pranje trgova • pražnjenje čišćenje i održavanje košarica postavljenih na javno prometnim površinama, • održavanje lokacija za spremnike komunalnog otpada • čišćenje šahtova odvodnje oborinskih voda na prometnicama, • održavanje čistoće autobusnih postaja • popravci javnih površina kojima se osigurava njihova funkcionalnost		**90.000,00**	11 – opći prihodi i primici – 1.700,00 40 – prihodi od kom. naknade i kom. doprinosa – 62.100,00 43 – ostali prihode za posebne namjene – 26.200,00
	UKUPNO	**90.000,00**	

A111202 – Održavanje javnih zelenih površina		
Ova Aktivnost odnosi se na održavanje parkova i ostalih zelenih nasada u naseljima Slano, Kručica, Slađenović i Banići, te planiranje, formiranje i podizanje novih zelenih površina. Aktivnost obuhvaća sljedeće radnje: • obrezivanje i čišćenje nasada, • proljetno okopavanje nasada s prehranjivanjem, • okopavanje – plijevljenje nasada, • zalijevanje nasada, • tretiranje nasada zaštitnim sredstvima, • obnavljanje i popuna nasada, • sezonska sadnja cvijeća, • uklanjanje i odvoz bilja/drveća koje je smetnja, • održavanje i čišćenje staza, puteljaka i ostalih površina u sustavu javnih zelenih površina, • održavanje (pražnjenje, čišćenje, pranje, zamjena) košarica za otpatke na javnim zelenim površinama, • nadzor nad zelenim javnim površinama, poglavito nad biljem.	**50.000,00**	40 – prihodi od kom. naknade i kom. doprinosa – 50.000,00
UKUPNO	**50.000,00**	
A111203- Održavanje nerazvrstanih cesta i objekata		
Osiguranje prohodnosti nerazvrstanih cesta na način da se vodi briga o redovitoj kosidbi rubnih dijelova kolnika, pilanje grana i stabala koji sprečavaju promet, košnja svih nerazvrstanih cesta na čitavom području Općine. Izvanredno održavanje divljih odlagališta otpada uz nerazvrstane ceste i po naseljima Općine, na način da se nakon uočavanja ili prijavljivanja neadekvatno odloženog krupnog, građevinskog i ostalog komunalnog otpad, izvrši uklanjanje i zbrinjavanje istog na propisan način. Povremeno obilaženje kolnika i putova, rješavanje nastalih manjih problema na temelju osobnog zapažanja i temeljem prijave stanovnika, manji popravci potpornih i obložnih zidova uz cestu, popravci zaštitnih zidanih ograda i stupića, popravci donjih podzida nerazvrstanih cesta, zatvaranje manjih udarnih rupa na kolniku, uklanjanje manjih odrona kamenja i drugih krupnijih otpadaka i predmeta sa prometnica, održavanje oborinskih kanala i ostalih komunalnih objekata. Brigu o spremnicima i ostaloj opremi za prikupljanje komunalnog otpada. Ova djelatnost obuhvaća tehničko održavanje lokacija na kojima se smještaju spremnici i popravak razbijenih spremnika (kontejnera). Javne fontane moraju se održavati u funkcionalnom stanju. Održavanje obuhvaća sve vodoinstalaterske radove od vodomjera do fontane, te poslove pranja i čišćenja fontane. Za geodetske poslove, usluge vještačenje- procjene nekretnina, usluge nadzora, izrade troškovnika, izrada idejnih rješenja zatražiti će se ponude i provesti redovni postupci jednostavne nabave, te sukladno tome dodijeliti određeni poslovi.	**121.000,00**	11 – opći prihodi i primici – 9.000,00 40 – prihodi od kom. naknade i kom. doprinosa – 20.900,00 43 – ostali prihodi za posebne namjene – 86.100,00 71 – prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranje – 5.000,00
UKUPNO	**121.000,00**	
A111204 – Održavanje groblja		
Uređivanje groblja u smislu ove aktivnosti odnosi se na mjesna groblja u naselju Slano, Banići i Kručica (ostala naselja ne plaćaju komunalnu naknadu). Uređivanje groblja obuhvaća isključivo i samo poslove čišćenja (kosidba i pometanje) zajedničkih površina na groblju, kao što su pješačke staze i/ili prilaz samoj kapeli (crkvi), a sve unutar granice groblja.	**5.000,00**	40 – prihodi od kom. naknade i kom doprinosa – 5.000,00

UKUPNO	**5.000,00**	
A111207 - Prikupljanje i uklanjanje krupnog otpada		
Aktivnost sadrži mjere prikupljanja krupnog otpada na području Općine Dubrovačko primorje.	**6.000,00**	40 – prihodi od kom. naknade i kom. doprinosa – 6.000,00
UKUPNO	**6.000,00**	

A111208 – Javna rasvjeta i električna energija		
Pod održavanjem javne rasvjete podrazumijevaju se poslovi koji osiguravaju kontinuiranu i nesmetanu funkciju rasvjete javnih površina. Kvarove na javnoj rasvjeti građani prijavljuju u JUO Općine, koji daje naloge tvrtki Primorsko komunalno društvo d.o.o., za popravak istih. U sklopu ove aktivnosti su i troškovi potrošnje struje na području Općine.	**107.000,00**	40 – prihodi od kom. naknade i kom. doprinosa – 25.000,00 43 – ostali prihodi za posebne namjene – 68.000,00 11 – opći prihodi i primici – 14.000,00
UKUPNO	**107.000,00**	
A111210 – Obvezna preventivna deratizacija DDD		
Aktivnost sadrži mjere dezinfekcije, dezinsekcije, deratizacije i dezodoracije na javnim površinama kako bi se umanjio štetni utjecaj nametnika. Mjere se provode na cijelom području Općine.	**8.000,00**	11 – opći prihodi i primici – 8.000,00
UKUPNO	**8.000,00**	
A111211- Obavljanje poslova sakupljanja, prijevoza i neškodljivog uklanjanja lešina sa javnih površina		
U okviru ove aktivnosti planirana su sredstva za sakupljanje, prijevoz i neškodljivo uklanjanje lešina s područja javnih površina u Općini.	**6.500,00**	11 – opći prihodi i primici – 6.500,00
UKUPNO	**6.500,00**	
A111212 – Sanitarno veterinarske aktivnosti		
Ovom aktivnosti se vršilo zbrinjavanje psa lutalica i mačaka, lov, ulov i transport do skloništa, klinički pregled veterinara, izolaciju po sumnji na bjesnoću, sterilizaciju, cijepljenje protiv bjesnoće, hranjenje i skrb.	**10.000,00**	11 – opći prihodi i primici – 10.000,00
UKUPNO	**10.000,00**	

A111213 – Održavanje pomorskog dobra		
U okviru ove aktivnosti se planira održavanje čistoće, dohrana te postavljanje plažnih ograda na plažama.	**63.000,00**	40 – prihodi od kom. naknade i kom. doprinosa – 18.000,00 43 - ostali

		prihodi za posebne namjene – 45.000,00
UKUPNO	**63.000,00**	
A111214 – Održavanje komunalne infrastrukture i aktivnost mjesnih odbora		
Funkcija aktivnosti je poticati stanovništvo da sami zatraže pomoć u građevinskom materijalu te sami uređuju komunalnu infrastrukturu i time ostvare veću komunalnu uređenost područja općine. Kad se uspostave mjesni odbori, u sklopu ove aktivnosti pomagali bi se u projektima uređenja komunalne infrastrukture i sličnih aktivnosti od javnog interesa.	**50.000,00**	11 – opći prihodi i primici – 7.515,00 40 – prihodi od kom. naknade i kom. doprinosa – 37.500,00 71 - prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranje – 4.985,00
UKUPNO	**50.000,00**	
A111238 – Ostale komunalne usluge		
Ova aktivnost obuhvaća troškove novih priključaka za struju i vodu za javne površine i trošak odvoza otpada za ured u Općini.	**4.300,00**	11 – opći prihodi i primici – 500,00 40 – prihodi od kom. naknade i kom. doprinosa – 2.920,00 43 – ostali prihodi za posebne namjene – 500,00 71 - prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranje – 380,00

UKUPNO	**4.300,00**	
A111408 – Evidencija komunalne infrastrukture		
Ovim bi se sukladno obvezi iz Zakona o komunalnom gospodarstvu izvršila obveza i evidentirala komunalna infrastruktura /nerazvrstane ceste, javna rasvjeta, parkovi, parkirne površine, groblja i dr./	**12.000,00**	11 – opći prihodi i primici – 7.000,00 71 – prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja – 5.000,00
UKUPNO	**12.000,00**	
A111702 – Održavanje sportskih objekata		
Održavanje sportskih terena i dječjih igrališta na području općine Dubrovačko primorje. Redovitim obilaskom istih, vrši se čišćenje, košnja trave, popravak sprava i ostalih potrebnih radnji	**10.000,00**	40 – prihodi od kom. naknade i kom. doprinosa – 5.000,00 71-– prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranje – 5.000,00
UKUPNO	**10.000,00**	
A111903 – Ulaganje u nerazvrstane ceste		
Ovom aktivnosti bi se postojeća mreža nerazvrstanih cesta /106 km/ održavala u stanju pogodnom za prometovanje, oštećene ceste bi se sanirale i poboljšala bi se sigurnost na istima. Održavanje cesta provodilo bi se sukladno utvrđenim prioritetima i potrebama u svim naseljima	**220.000,00**	11 – opći prihodi i primici – 74.500,00 40 – prihodi od kom. naknade i kom. doprinosa – 105.000,00 43 – ostali prihodi za posebne namjene – 40.500,00
UKUPNO	**220.000,00**	
SVEUKUPNO	**762.800,00**	

Članak 3.

U skladu sa sadržajem Programa u članku 2. troškovi Programa održavanja komunalne infrastrukture u 2026. godini u ukupnom iznosu od 762.800,00 EUR raspoređuju se na sljedeće izvore financiranja:

- izvor 11 - Opći prihodi i primici u iznosu od 149.715,00 EUR,
- izvor 40 - Prihod od komunalne naknade i komunalnog doprinosa u iznosu od 326.420,00 EUR,
- izvor 43 - Ostali prihodi za posebne namjene od 266.320,00 EUR,
- izvor 52 - Ostale pomoći u iznosu od 4.985,00 EUR,
- izvor 71 - Prihod od prodaje nefinancijske imovine i nadoknade šteta u iznosu od 15.380,00 EUR.

Članak 4.

Ovaj Program stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije, a provodit će se tijekom 2026. godine.

KLASA: 363-01/26-01/70
URBROJ: 2117/05-26-2
Slano, 28. listopada 2026.

Predsjednik
Općinskog vijeća
Zdenko Perušina, v.r.

1260

Na temelju članka 67. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine, broj 68/18., 110/18. i 32/20.) i članka 32. Statuta Općine Dubrovačko primorje (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 15/22.), Općinsko vijeće Općine Dubrovačko primorje na 9. sjednici, održanoj 28. listopada 2026. godine, donijelo je

PROGRAM

građenja komunalne infrastrukture na području Općine Dubrovačko primorje za 2026. godinu

Članak 1.

Program građenja komunalne infrastrukture na području Općine Dubrovačko primorje za 2026. godinu (u daljnjem tekstu Program) izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, potrebama uređenja zemljišta planiranog prostornim planom koji se donose na temelju posebnih propisa, a vodeći računa o troškovima građenja infrastrukture te financijskim mogućnostima i predvidivim izvorima prihoda financiranja i njezina građenja.

Programom se određuju: građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi u uređenim dijelovima građevinskog područja, građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi izvan građevinskog područja, postojeće građevine komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i način rekonstrukcije i građevine komunalne infrastrukture koje će se uklanjati.

Građevine komunalne infrastrukture jesu:

- nerazvrstane ceste
- javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila
- javna parkirališta
- javne garaže
- javne zelene površine
- građevine i uređaji javne namjene
- javna rasvjeta
- groblja
- građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza.

Članak 2.

Ovaj Program sadrži procjenu troškova građenja određene komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja.

U svezi navedenog daje se prikaz opisa i opsega poslova građenja određene komunalne infrastrukture koje su sastavni dio ovog Programa s napomenom da su ukupna sredstva iskazana u Programu osigurana u Proračunu Općine Dubrovačko primorje iz sljedećih izvora financiranja:

- općih prihoda i primitaka
- prihoda od mineralnih sirovina
- prihoda od komunalnog doprinosa
- prihoda od prodaje nefinancijske imovine i nadoknade šteta
- prihoda od koncesija
- pomoći Državnog proračuna
- pomoći EU.

Članak 3.

Planirana sredstva za financiranje Programa u 2026. godini rasporedit će se za financiranje radova građenja sukladno opisima u nastavku:

1. Program 1104: PROSTORNO UREĐENJE I PRIPREMA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE

Kapitalni projekt K111407: Ulaganje u nematerijalnu imovinu - projektna dokumentacija

Ovim projektom bi se osigurala izrade studije i projektne dokumentacije -Poduzetnički inkubator u prostoru Poslovne zoni Banići. Sredstva za realizaciju projekta planirana su u iznosu od 46.000,00 EUR.

Izvori financiranja: 11 - Opći prihodi i primici u iznosu od 34.000,00 EUR, 50 - Pomoći iz državnog proračuna u iznosu od 12.000,00 EUR.

Kapitalni projekt K111409: Projektna dokumentacija - UPU i PP izmjene

Ovim projektom bi se osigurala izrada projektne dokumentacije UPU i PP sukladno zakonu.

Sredstva za realizaciju projekta planirana su u iznosu od 50.000,00 EUR.

Izvori financiranja: 40 - Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa u iznosu od 50.000,00 EUR.

Kapitalni projekt K111410: Projektiranje cesta

Ovim projektom bi se izvršilo projektiranje cesta u Općini.

Sredstva za realizaciju ovog projekta planirana su u iznosu od 66.000,00 EUR.

Izvori financiranja: 11 - Opći prihodi i primici u iznosu od 24.581,00 EUR, 40 - prihod od komunalnog doprinosa i komunalne naknade u iznosu od 18.983,00 EUR, 43 - Ostali prihodi za posebne namjene u iznosu od 22.436,00 EUR.

Kapitalni projekt K111413: Projektna dokumentacija - uređenje obalnog pojasa - DV - Mrče

Ovim projektom bi se osigurali bolji uvjeti svih stanovnika kroz poboljšanje komunalne infrastrukture na kopnu i moru.

Sredstva za realizaciju projekta planirana su u iznosu od 80.000,00 EUR.

Izvori financiranja: 11 - Opći prihodi i primici u iznosu od 65.000,00 EUR, 52 - Ostale pomoći u iznosu od 15.000,00 EUR.

2. Program 1106: PROMICANJE KULTURE

Kapitalni projekt K111607: Spomen soba domovinskog rata - Čepikuće

Ovim projektom bi se završila započeta projektna dokumentacija i započelo uređenje prostora Spomen sobe.

Sredstva za realizaciju ovog projekta planirana su u iznosu od 32.000,00 EUR..

Izvori financiranja: 50 - Pomoći iz državnog proračuna u iznosu od 32.000,00 EUR.

Kapitalni projekt K111608: Centar Crvenog križa - Dom Ošlje

Ovim projektom bi se izvršilo uređenje Doma Ošlje.

Sredstva za realizaciju ovog projekta planirana su u iznosu od 44.600,00 EUR.

Izvori financiranja: 11 - Opći prihodi i primici u iznosu od 15.600,00 EUR, 50 - Pomoći iz državnog proračuna u iznosu od 29.000,00 EUR.

3. Program 1107: Razvoj sporta i rekreacije

Kapitalni projekt K111703: Biciklističko-pješačka staza Slano - Ston

Projekt biciklističko - pješačke staze Slano-Ston se nastavlja u namjeri da se ožive tematske staze te istaknu prirodna bogatstva naše Općine.

Sredstva za realizaciju ovog projekta planirana su u iznosu od 313.000,00 EUR.

Izvori financiranja: 56 - Europski fond za regionalni razvoj u iznosu od 13.000,00 EUR, 11 - Opći prihodi i primici u iznosu od 200.000,00 EUR, 71 - Prihod od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja u iznosu od 100.000,00 EUR.

Kapitalni projekt K111704: Izgradnja multifunkcionalnog terena

Izgraditi će multifunkcionalni teren za mali nogomet, padel, odbojku i badminton s ciljem proširenja sportske infrastrukture, poticanja građana na aktivno bavljenje sportom te promicanja zdravog i aktivnog načina života na području Općine. Sredstva planirana za realizaciju ovog projekta planirana su u iznosu od 62.000,00 EUR.

Izvori financiranja: 52 - Ostale pomoći u iznosu od 40.000,00 EUR, 71 - Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 22.000,00 EUR.

4. Program 1121: IZGRADNJA I UREĐENJE OBJEKATA JAVNE NAMJENE

Kapitalni projekt K111800: Završetak i rekonstrukcija građevine javne namjene-dječji vrtići, prostori građanskih udruga sa dječjim igralištem

Ovim projektom bi se nastavila izgradnja novog Dječjeg vrtića u Slanomu koja je započela u 2025. godini u cilju poboljšanja materijalnih uvjeta boravka najmlađe populacije u dječjem vrtiću, demografske revitalizacije i zaustavljanja raseljavanja mlade populacije.

Sredstva za realizaciju ovog projekta planirana su u iznosu od 2.328.600,00 EUR.

Izvori financiranja: 56 - Europski fond za regionalni razvoj u iznosu od 2.274.300,00 EUR, 11 - Opći prihodi i primici u iznosu od 54.300,00 EUR.

Kapitalni projekt K111801: Jačanje kapaciteta za protupožarnu zaštitu na području Općine Dubrovačko primorje - "Izgradnja vatrogasnog doma"

Pokrenula bi se izgradnja novog vatrogasnog doma u Poslovnoj zoni Banići nakon ishođenja građevne dozvole i osiguravanja potpunog financiranja projekta u cilju unapređenja uvjeta rada u vatrogastvu i stvaranja boljih uvjeta za rad i napredovanja djelatnika u vatrogasnoj zaštiti.

Sredstva za realizaciju projekta planirana su u iznosu od 1.082.907,00 EUR.

Izvori financiranja: 56 - Europski fond za regionalni razvoj u iznosu od 227.607,00 EUR , 81 - Namjenski primici od zaduživanja u iznosu od 700.000,00 EUR, 40 - Prihod od komunalne naknade i komunalnog doprinosa u iznosu od 150.000,00 EUR, 43 - Ostali prihodi za posebne namjene u iznosu od 5.300,00 EUR.

Kapitalni projekt K111802: Ulaganje u opremu i imovinu

Ovim projektom bi se osigurala sredstva za novu i moderniju opremu u dječjim vrtićima Slano i Ošlje. Također se planira adaptacija Društvenog doma u Visočanima i Topolome kako bi se osigurali adekvatni uvjeti za zadovoljavanje i održavanje društvenih i kulturnih aktivnosti lokalne zajednice.

Sredstva za realizaciju ovog projekta planirana su u iznosu od 153.000,00 EUR.

Izvori financiranja: 11 - Opći prihodi i primici u iznosu od 29.000,00 EUR, 50 - Pomoći iz državnog proračuna u iznosu od 78.500,00 EUR, 40 - Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa u iznosu od 40.500,00 EUR, 43 - Ostali prihodi za posebne namjene u iznosu od 5.000,00 EUR

5. Program 1109: GRADNJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Kapitalni projekt K111901: Širenje i modernizacija javne rasvjete

Ovim projektom bi se izvršilo širenje javne rasvjete na području cijele Općine i pojedinačna širenja sukladno iskazanim potrebama u svim naseljima Općine. Također se želi izvršiti i modernizacija javne rasvjete u Općini.

Sredstva za realizaciju projekta planirana su u iznosu od 46.000,00 EUR.

Izvori financiranja: 40 - Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa u iznosu od 34.200,00 EUR, 50 - Pomoći iz državnog proračuna u iznosu od 11.800,00 EUR.

Kapitalni projekt K111902: Uređenje javnih površina i pomorskog dobra

Nastoji se urediti dijelove pomorskog dobra koja trenutno nisu funkcionalna i prihvatljiva za korištenje.

Sredstva za realizaciju projekta planirana su u iznosu od 50.000,00 EUR.

Izvori financiranja: 43 - Ostali prihodi za posebne namjene u iznosu od 15.000,00 EUR, 52 - Ostale pomoći u iznosu od 35.000,00 EUR.

Kapitalni projekt K111909: Interventni radovi na prometnicama

Sanacija podzide u Slađenovićima koja se urušila. Sredstva za realizaciju ovog projekta planirana su u iznosu od 66.000,00 EUR.

Izvori financiranja: 40 - Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa u iznosu od 31.000,00 EUR, 71 - Prihod od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja u iznosu od 35.000,00 EUR.

Kapitalni projekt K111912: Revitalizacija i obnova poljskih putova

Planira se uređenje poljskih i poljoprivrednih putova u Općini.

Sredstva za realizaciju projekta planirana su u iznosu od 93.000,00 EUR.

Izvori financiranja: 56 - Europski fond za poljoprivredni razvoj u iznosu od 86.400,00 EUR, 40 - Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa u iznosu od 6.600,00 EUR.

Članak 4.

U skladu sa sadržajem Programa u članku 3. troškovi Programa građenja komunalne infrastrukture u 2026. godini u ukupnom iznosu od 4.513.107,00 EUR raspoređuju se na sljedeće izvore financiranja:

- izvor 11 - Opći prihodi i primici u iznosu od 453.481,00 EUR,
- izvor 40 - Prihod od komunalne naknade i komunalnog doprinosa u iznosu od 300.283,00 EUR,
- izvor 43 - Ostali prihodi za posebne namjene od 47.736,00 EUR,
- izvor 50 - Pomoći iz državnog proračuna u iznosu od 163.300,00 EUR,
- izvor 52 - Ostale pomoći u iznosu od 90.000,00 EUR,
- izvor 56 - Europski fond za regionalni razvoj u iznosu od 2.601.307,00 EUR,
- izvor 71 - Prihod od prodaje nefinancijske imovine i nadoknade šteta u iznosu od 157.000,00 EUR,
- izvor 81 - Namjenski primici od zaduživanja u iznosu od 700.000,00 EUR.

Članak 5.

Ovaj Program stupa na snagu prvog dana od dana objave u Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije, a primjenjivat će se tijekom 2026. godine.

KLASA: 363-01/26-01/69
URBROJ: 2117/05-26-2
Slano, 28. listopada 2026.

Predsjednik
Općinskog vijeća
Zdenko Perušina, v.r.

OPĆINSKI NAČELNIK

1261

OPĆINA DUBROVAČKO PRIMORJE, Trg Ruđera Boškovića 1, 20232 Slano, OIB: 32333978490, koju zastupa načelnik Nikola Knežić (u daljnjem tekstu: Općina),

i

DENISE HEBIBOVIĆ, Langenhorner Chaussee 397A, 22419 Hamburg, Savezna Republika Njemačka, OIB: 83014600082 (u daljnjem tekstu: Osiguravatelj sredstava),

(Općina i Osiguravatelj sredstava u daljnjem tekstu zajedno: ugovorne strane)

Na temelju članka 210., članka 207. stavaka 2. i 3. te članka 212. Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine, broj 155/25.) i Odluke o davanju suglasnosti za sklapanje Ugovora o financiranju izgradnje komunalne infrastrukture KLASA: 340-02/26-01/26, URBROJ: 2117-05-26-3 od 28. listopada 2026, sklapaju sljedeći:

UGOVOR

o financiranju izgradnje komunalne infrastrukture – građevine infrastrukturne namjene prometnog sustava (cestovni promet) planske oznake OC-8 Urbanističkog plana uređenja Banići – Kručica – Slađenovići

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.
(Zajednički interes, pravni temelj i pojmovi)

(1) Ugovorne strane suglasno utvrđuju da postoji zajednički interes za izgradnju komunalne infrastrukture opisane u članku 2. ovoga Ugovora te ovaj Ugovor sklapaju na temelju članka 210., članka 207. stavaka 2. i 3. te članka 212. Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine, broj 155/25., u daljnjem tekstu: ZPU).

(2) Pojedini pojmovi u ovom Ugovoru imaju sljedeće značenje:

- Prometnica – građevina infrastrukturne namjene prometnog sustava (cestovni promet), nerazvrstana cesta planske oznake OC-8 Urbanističkog plana uređenja Banići – Kručica – Slađenovići, koja se gradi na dijelovima k.č.br. 367 i k.č.br. 404, sve k.o. Banići, zajedno s pripadajućom komunalnom infrastrukturom koja je obuhvaćena projektnom dokumentacijom i građevinskom dozvolom za tu građevinu;
- Nekretnine Osiguravatelja – k.č.br. 367 k.o. Banići i k.č.br. 404 k.o. Banići, kao i sve katastarske čestice koje od njih nastanu parcelacijom, diobom, cijepanjem, spajanjem ili preoblikovanjem;
- Građevine Osiguravatelja – sve građevine koje su izgrađene ili koje će biti izgrađene na Nekretninama Osiguravatelja, a kojima Prometnica služi;

– Komunalni doprinos – komunalni doprinos u smislu Zakona o komunalnom gospodarstvu, koji se utvrđuje rješenjem Općine za Građevine Osiguravatelja;

– Jedinstveni upravni odjel – Jedinstveni upravni odjel Općine Dubrovačko primorje nadležan za poslove opće uprave, komunalnog sustava, financija i proračuna.

Članak 2.
(Predmet Ugovora)

(1) Predmet ovoga Ugovora je uređenje međusobnih odnosa ugovornih strana u pogledu načina financiranja troškova izgradnje Prometnice, ustupanja zemljišta u obuhvatu Prometnice u vlasništvo Općine, prijenosa izgrađene komunalne infrastrukture u vlasništvo Općine te priznanja troškova Osiguravatelja sredstava u iznos komunalnog doprinosa.

(2) Ugovorne strane suglasno utvrđuju da su Nekretnine Osiguravatelja u vlasništvu Osiguravatelja sredstava, zbog čega se u ovom predmetu ne provodi postupak izvlaštenja niti se u vezi s njime utvrđuje bilo kakva naknada.

Članak 3.
(Utvrđenja ugovornih strana)

Ugovorne strane suglasno utvrđuju:

– da je Osiguravatelj sredstava pismom namjere od 21. travnja 2026. godine izrazio spremnost financiranja troškova izgradnje Prometnice;

– da je Osiguravatelj sredstava upisani vlasnik k.č.br. 367 i k.č.br. 404, sve k.o. Banići, upisanih u z.k.ul.br. 1108 i 1051 k.o. Banići, te da na navedenim nekretninama nema upisanih tereta ni prava trećih osoba koji bi priječili provedbu ovoga Ugovora;

– da je Osiguravatelj sredstava spreman dijelove Nekretnina Osiguravatelja namijenjene izgradnji Prometnice ustupiti u vlasništvo Općine, bez naknade, na način i u rokovima iz članka 11. ovoga Ugovora, sukladno članku 215. ZPU-a;

– da je Općina suglasna da investitor Prometnice bude Osiguravatelj sredstava, sukladno članku 207. stavcima 2. i 3. ZPU-a, na način i pod uvjetima iz članka 8. ovoga Ugovora;

– da je Osiguravatelj sredstava dostavio: opis zahvata koji je predmet ugovaranja sukladno važećim dokumentima prostornog uređenja i opis građevine koja će se graditi, a kojoj će Prometnica služiti; naznaku građevinskih čestica odnosno zemljišta na kojem se planira gradnja s priloženim prostornim prikazom; procjenu svih troškova građenja odnosno uređenja objekata i uređaja komunalne infrastrukture; procjenu veličine građevina koje namjerava graditi; te presliku identifikacijskog dokumenta, budući da gradi za vlastite potrebe kao fizička osoba;

– da je Osiguravatelj sredstava dostavio Posebne uvjete iz oblasti prometa za izgradnju građevine infrastrukturne namjene prometnog sustava (cestovni promet) na dijelovima k.č.br. 367 i 404, sve k.o. Banići, KLASA: 350-05/25-28/000523, URBROJ: 2117-23-1/3-25-0010 od 29. srpnja 2025. godine, izdane od Jedinstvenog upravnog odjela;

– da je sukladno Odluci Jedinstveni upravni odjel, u suradnji s Osiguravateljem sredstava, proveo postupak provjere dostavljene dokumentacije i utvrdio da je prijedlog financiranja prihvatljiv;

– da je Općinsko vijeće Općine Dubrovačko primorje na sjednici održanoj 28. listopada 2026. god., donijelo Odluku o davanju suglasnosti za sklapanje Ugovora o financiranju izgradnje komunalne infrastrukture, KLASA:340-02/26-01/26,URBROJ:2117-05-26-3.
.

Članak 4.
(Prilozi)

Sastavni dio ovoga Ugovora čine sljedeći prilozi:

- Prilog 1 – Pismo namjere Osiguravatelja sredstava od 21. travnja 2026.;
- Prilog 2 – Opis zahvata s prostornim prikazom i naznakom građevnih čestica;
- Prilog 3 – Procjena svih troškova građenja (troškovnik) na kojoj se temelji procijenjena vrijednost iz članka 17. ovoga Ugovora;
- Prilog 4 – Posebni uvjeti iz oblasti prometa, KLASA: 350-05/25-28/000523, URBROJ: 2117-23-1/3-25-0010 od 29. srpnja 2025.;
- Prilog 5 – Zemljišnoknjižni izvadci za k.č.br. 367 i k.č.br. 404, sve k.o. Banići;
- Prilog 6 – Odluka Općinskog vijeća KLASA: 340-02/26-01/26, URBROJ: 2117-05-26-3 od 28. listopada 2028.god.

II. OBUJAM FINANCIRANJA I FAZE PROVEDBE

Članak 5.
(Troškovi koje financira Osiguravatelj sredstava)

(1) Općina je suglasna da Osiguravatelj sredstava financira troškove izgradnje Prometnice, na način da u cijelosti podmiri:

- troškove izrade geodetskih podloga te idejnog, glavnog i izvedbenog projekta i ostale projektno-tehničke dokumentacije za Prometnicu;
- troškove ishođenja posebnih uvjeta, potvrda glavnog projekta i drugih akata nadležnih tijela i javnopravnih tijela;
- upravne pristojbe i naknade u postupku izdavanja građevinske dozvole za Prometnicu;
- troškove izrade parcelacijskog elaborata i njegove provedbe u katastru i zemljišnoj knjizi;
- troškove izrade elaborata iskolčenja;
- troškove građevinskih radova na izgradnji Prometnice;
- troškove stručnog nadzora te, po potrebi, projektantskog nadzora;
- troškove tehničkog pregleda i ishođenja akta za uporabu Prometnice;
- pripadajući porez na dodanu vrijednost na sve navedene troškove.

(2) Svi troškovi iz stavka 1. ovoga članka priznaju se Osiguravatelju sredstava u iznos komunalnog doprinosa sukladno članku 20. ovoga Ugovora.

(3) Troškovi koji nisu izrijekom navedeni u stavku 1. ovoga članka ne terete Osiguravatelja sredstava, osim ako se ugovorne strane pisano drukčije ne sporazume.

Članak 6.
(Troškovi koji nisu predmet ovoga Ugovora)

(1) Osiguravatelj sredstava preuzima obvezu pregovaranja s nadležnim javnim isporučiteljima i operatorima (HEP, javni isporučitelj vodnih usluga i dr.) te rješavanja pitanja infrastrukture vodoopskrbe, odvodnje, opskrbe električnom energijom i elektroničkih komunikacija, a sve prije početka izgradnje Prometnice, i to sklapanjem posebnih ugovora s tim osobama.

(2) Troškovi iz stavka 1. ovoga članka nisu predmet ovoga Ugovora i ne priznaju se kao trošak izgradnje komunalne infrastrukture, osim ako se odnose na objekte i uređaje komunalne

infrastrukture koji se prema Zakonu o komunalnom gospodarstvu financiraju iz komunalnog doprinosa, u kojem slučaju se priznaju u iznos komunalnog doprinosa sukladno članku 20. ovoga Ugovora.

Članak 7.
(Faze provedbe)

Međusobni odnosi ugovornih strana u pogledu uređenja građevinskog zemljišta iz članka 2. ovoga Ugovora rješavat će se u dvije faze:

- Prva faza – izrada projektne dokumentacije, ishođenje akata za građenje te uređenje imovinskopravnih odnosa (ustupanje zemljišta u vlasništvo Općine);
- Druga faza – odabir izvođača i nadzora na način iz članka 12. ovoga Ugovora, izvođenje radova, ishođenje akta za uporabu te prijenos izgrađene komunalne infrastrukture i zemljišta u vlasništvo Općine, a sve sukladno članku 205. stavku 3. točki 2. ZPU-a.

III. PRVA FAZA

Članak 8.
(Investitor Prometnice i suglasnost Općine)

(1) Ugovorne strane suglasno utvrđuju da je Osiguravatelj sredstava upisani vlasnik zemljišta u obuhvatu Prometnice, zbog čega u pogledu Prometnice ispunjava pretpostavke za dokazivanje pravnog interesa za izdavanje građevinske dozvole u smislu članka 65. stavka 1. točke 1. Zakona o gradnji („Narodne novine" br. 155/25; u daljnjem tekstu: ZoG).

(2) Općina ovim Ugovorom daje Osiguravatelju sredstava izričitu suglasnost da bude investitor Prometnice, odnosno da u svoje ime ishodi građevinsku dozvolu za Prometnicu, izvede radove i ishodi akt za uporabu Prometnice, uz obvezu prijenosa izgrađene komunalne infrastrukture i zemljišta u vlasništvo Općine sukladno člancima 11. i 16. ovoga Ugovora. Suglasnost se daje sukladno odredbi članka 207. stavaka 2. i 3. ZPU-a, kojom je propisano da investitor komunalne odnosno druge infrastrukture, osim jedinice lokalne samouprave, može biti i osoba čijem zemljištu odnosno građevini ta infrastruktura služi, ako za to ima suglasnost jedinice lokalne samouprave. Sukladno članku 207. stavku 5. ZPU-a ugovorne strane ugovaraju prijeboj troškova Osiguravatelja sredstava s obvezom plaćanja komunalnog doprinosa na način iz članka 20. ovoga Ugovora.

(3) Zahtjev za izdavanje građevinske dozvole za Prometnicu podnosi Osiguravatelj sredstava kao investitor. Općina se obvezuje, u roku od 8 (osam) dana od dana primitka pisanog zahtjeva Osiguravatelja sredstava, izdati mu zasebnu pisanu suglasnost iz stavka 2. ovoga članka s potpisom ovjerenim kod javnog bilježnika, kao i sve druge isprave, očitovanja i suglasnosti potrebne za ishođenje akata za građenje i uporabu Prometnice.

(4) Ugovorne strane suglasno utvrđuju da se na odabir izvođača radova i pružatelja usluge stručnog nadzora ne primjenjuju propisi o javnoj nabavi, budući da Osiguravatelj sredstava kao investitor nije javni naručitelj niti se radovi financiraju sredstvima Općine, nego se primjenjuje članak 12. ovoga Ugovora.

Članak 9.
(Projektna dokumentacija i akti za građenje)

(1) Osiguravatelj sredstava obvezuje se o svom trošku osigurati izradu cjelokupne projektne dokumentacije za Prometnicu i dostaviti je Općini na uvid u roku od 6 mjeseci od dana stupanja

na snagu ovoga Ugovora, te je u daljnjem roku od 15 dana od dana prihvaćanja od strane Općine sukladno čl.4. ovog članka predati nadležnom tijelu zahtjev za izdavanje građevinske dozvole.

(2) Ugovorne strane suglasno utvrđuju da se za Prometnicu ne provodi postupak izdavanja lokacijske dozvole, budući da predmetni zahvat u prostoru nije obuhvaćen člankom 154. stavkom 1. ZPU-a, a osobito nije obuhvaćen točkom 10. toga stavka jer je zemljište u obuhvatu zahvata u vlasništvu Osiguravatelja sredstava i ne provodi se postupak izvlaštenja, te budući da se građevinska dozvola izdaje neposrednom provedbom Urbanističkog plana uređenja Banići – Kručica – Slađenovići.

(3) Osiguravatelj sredstava dužan je financirati izradu izvedbenog projekta i elaborata iskolčenja prije početka građenja te Jedinstvenom upravnom odjelu dostaviti po jedan primjerak izvedbenog projekta i elaborata iskolčenja.

(4) Općina zadržava pravo ne prihvatiti projektna odnosno tehnička rješenja koja nisu u skladu s ovim Ugovorom, važećim propisima ili prostorno-planskom dokumentacijom, koja su neracionalna u financijskom ili tehničkom smislu, koja bi zahtijevala nerazmjerne troškove održavanja ili koja su štetna za okoliš i zdravlje ljudi. Općina je dužna razloge neprihvaćanja pisano obrazložiti Osiguravatelju sredstava u roku od 15 (petnaest) dana od dana zaprimanja spornog rješenja; propuštanjem toga roka smatra se da je rješenje prihvaćeno.

(5) Ako u odnosu na sporno rješenje ugovorne strane ne postignu dogovor u roku od 30 (trideset) dana od dana dostave pisanog obrazloženja iz stavka 4. ovoga članka, svaka ugovorna strana ima pravo raskinuti ovaj Ugovor, u kojem slučaju se primjenjuje članak 23. stavak 4. ovoga Ugovora.

(6) Općina ne odgovara za štetu koju bi Osiguravatelj sredstava imao zbog trajanja postupaka ishođenja akata za građenje pred nadležnim tijelima, osim ako je do odugovlačenja došlo zbog propusta Općine.

(7) Primjerke akata i dokumenata koji se izdaju odnosno izrađuju u provedbi ovoga Ugovora ugovorne strane dužne su međusobno dostaviti u roku od 8 (osam) dana od dana izdavanja odnosno zaprimanja.

(8) Ako nadležno tijelo unatoč stavku 2. ovoga članka zatraži provedbu postupka izdavanja lokacijske dozvole, rokovi iz ovoga Ugovora produljuju se za vrijeme trajanja toga postupka, troškovi toga postupka priznaju se sukladno članku 5. ovoga Ugovora, a to se ne smatra povredom obveza Osiguravatelja sredstava.

Članak 10.
(Obveze Općine i rokovi)

Radi ispunjenja članka 210. stavka 2. točke 4. ZPU-a ugovorne strane utvrđuju radnje koje se obvezuje izvršiti Općina i rokove za njihovo izvršenje:

- izdati suglasnost iz članka 8. stavka 3. – u roku od 8 (osam) dana od pisanog zahtjeva;
- preuzeti izvedene radove iz članka 15. stavka 3. – u roku od 15 (petnaest) dana;
- sklopiti ugovor o prijenosu iz članka 16. stavka 3. – u roku od 30 (trideset) dana;
- evidentirati Prometnicu kao javno dobro u općoj uporabi i upisati je u registar nerazvrstanih cesta iz članka 16. stavka 4. – u roku od 60 (šezdeset) dana od sklapanja ugovora o prijenosu;
- u rješenjima o komunalnom doprinosu primijeniti članak 20. ovoga Ugovora – u rokovima propisanim posebnim propisom.

Članak 11.
(Ustupanje zemljišta u vlasništvo Općine)

(1) Osiguravatelj sredstava obvezuje se, sukladno članku 215. ZPU-a, dijelove Nekretnina Osiguravatelja koji se nalaze u obuhvatu Prometnice, kako budu formirani parcelacijskim elaboratom i provedeni u katastru, ustupiti Općini u vlasništvo bez naknade.

(2) Ugovorne strane suglasno utvrđuju da se ustupanje iz stavka 1. ovoga članka obavlja bez naknade te da se vrijednost ustupljenog zemljišta ne priznaje u iznos komunalnog doprinosa niti se uračunava u troškove iz članka 5. ovoga Ugovora.

(3) Kada je investitor Prometnice Osiguravatelj sredstava, ustupanje se provodi sklapanjem ugovora o darovanju odnosno davanjem tabularne izjave s valjanom klauzulom intabulandi, uz ovjeru potpisa kod javnog bilježnika, istodobno s prijenosom komunalne infrastrukture iz članka 16. ovoga Ugovora, a najkasnije u roku od 30 (trideset) dana od dana pravomoćnosti akta za uporabu Prometnice. Ugovorne strane suglasno utvrđuju da Osiguravatelj sredstava do tada zadržava vlasništvo zemljišta u obuhvatu Prometnice kako bi mogao dokazivati pravni interes u smislu članka 65. ZoG-a i ostvarivati prava i obveze investitora.

(4) Osiguravatelj sredstava jamči da će nekretnine iz stavka 1. ovoga članka u trenutku ustupanja biti slobodne od tereta, prava trećih osoba i upisanih ograničenja.

(5) Troškove izrade i provedbe parcelacijskog elaborata, sastava i ovjere isprava te zemljišnoknjižne provedbe snosi Osiguravatelj sredstava, a isti mu se priznaju u iznos komunalnog doprinosa sukladno članku 5. stavku 1. ovoga Ugovora.

(6) Do provedbe ustupanja Osiguravatelj sredstava obvezuje se nekretnine iz stavka 1. ovoga članka ne otuđiti, ne opteretiti niti na njima zasnovati prava trećih osoba koja bi priječila izgradnju Prometnice ili njezin prijenos u vlasništvo Općine.

(7) Ako Prometnica ne bude izgrađena, a ovaj Ugovor prestane iz razloga koji nisu na strani Osiguravatelja sredstava, obveza ustupanja iz stavka 1. ovoga članka prestaje. Ako je ustupanje do tada već provedeno, Općina se obvezuje ustupljene nekretnine bez naknade vratiti u vlasništvo Osiguravatelja sredstava i izdati mu tabularnu ispravu podobnu za upis, u roku od 30 (trideset) dana od dana prestanka ovoga Ugovora.

(8) Osiguravatelj sredstava daje Općini, odabranom izvođaču i nadzornom inženjeru pravo pristupa nekretninama iz stavka 1. ovoga članka i izvođenja radova na njima i prije provedbe ustupanja.

IV. DRUGA FAZA

Članak 12.
(Izvođenje radova)

(1) Osiguravatelj sredstava kao investitor samostalno bira i angažira izvođača radova i nadzornog inženjera, o svom trošku i na vlastitu odgovornost, bez primjene propisa o javnoj nabavi.

(2) U svrhu izgradnje Prometnice Osiguravatelj sredstava obvezuje se:

- angažirati ovlaštene pravne i fizičke osobe za gradnju i za stručni nadzor koje udovoljavaju pozitivnim propisima Republike Hrvatske;
- dostaviti Općini presliku ugovora sklopljenih s izvođačem radova i s nadzornim inženjerom;
- prijaviti početak građenja Prometnice sukladno odredbama ZoG-a i o tome obavijestiti Općinu;

– nakon prijave početka građenja redovito, a najmanje jednom mjesečno, dostavljati Općini izvješće nadzornog inženjera o tijeku radova i o utrošku financijskih sredstava za izvještajno razdoblje;
– obavijestiti Općinu o podnesenom zahtjevu za izdavanje akta za uporabu Prometnice;
– omogućiti predstavnicima Općine pristup gradilištu u svako doba.

(3) O radnjama iz stavka 2. ovoga članka Osiguravatelj sredstava dužan je obavijestiti Općinu u roku od 8 (osam) dana od njihova nastanka.

(4) Radovi se izvode sukladno građevinskoj dozvoli, izvedbenom projektu, posebnim uvjetima i pravilima struke.

(5) Osiguravatelj sredstava obvezuje se ugovoriti da izvođač radova ima ugovoreno osiguranje od odgovornosti za štetu prema trećim osobama te odgovara Općini za štetu nastalu izvođenjem radova.

Članak 13.
(Dinamika i način plaćanja)

(1) Osiguravatelj sredstava plaćanja izvršava izravno izvođaču radova i nadzornom inženjeru, sukladno ugovorima koje je s njima sklopio.

(2) Obračun izvedenih radova vrši se na temelju stvarno izvedenih količina i ugovorenih jediničnih cijena.

(3) Općina ne odgovara Osiguravatelju sredstava za obveze izvođača odnosno pružatelja usluga, a Osiguravatelj sredstava ne odgovara Općini za obveze koje prelaze iznose ugovorene s izvođačima odnosno iznose na koje je dao pisanu suglasnost.

Članak 14.
(Nadzor, izvještavanje i dokumentiranje troškova)

(1) Stručnu koordinaciju tijekom izrade pojedinog posla za Općinu obavlja Jedinstveni upravni odjel, zajedno s Osiguravateljem sredstava.

(2) Osiguravatelj sredstava određuje svojeg predstavnika koji ima pravo nadzirati rokove izvršenja radova, ishođenje potrebnih isprava te financijska izvješća o izvršenim radovima i kvalitetu izvedbe, pristupiti gradilištu u svako doba, te ga je nadzorni inženjer dužan redovito izvješćivati o završenim fazama gradnje.

(3) Općina određuje svoje predstavnike koji prate realizaciju radnji i radova koji su predmet ovoga Ugovora i koji se obvezuju redovito izvješćivati Osiguravatelja sredstava o svim bitnim radnjama i radovima.

(4) Nadzorni inženjer dostavljat će objema ugovornim stranama mjesečno izvješće o tijeku radova i o utrošku financijskih sredstava za izvještajno razdoblje.

(5) Ugovorne strane dužne su jedna drugu obavijestiti, u roku od 8 (osam) dana od nastanka događaja, o: sklapanju ugovora s izvođačem radova i nadzornim inženjerom (uz dostavu preslike ugovora), prijavi početka građenja, svakom zastoju u izvođenju radova, te podnošenju zahtjeva za izdavanje akta za uporabu Prometnice.

(6) Konačna vrijednost izvedenih radova i ukupnih troškova utvrdit će se po završetku izgradnje Prometnice na temelju ispostavljenih i plaćenih računa ovjerenih od strane nadzornog inženjera. Kao dokaz plaćanja Osiguravatelj sredstava obvezuje se Općini dostaviti preslike izvoda bankovnog računa iz kojih su vidljive uplate. Svaka ugovorna strana ima pravo vrijednost izvedenih radova dati utvrditi ovlaštenom sudskom vještaku, o svom trošku.

(7) Ugovorne strane sastavit će konačni obračun troškova u roku od 60 (šezdeset) dana od dana pravomoćnosti akta za uporabu Prometnice. Ugovorne strane su suglasne da će se u odnosu na konačnu vrijednost izvedenih radova i ukupnih troškova, u trošak komunalnog doprinosa priznati isključivo iznos procijenjene vrijednosti radova (168.000,00 € (bez PDV-a). Ukoliko iznos konačnog obračuna bude manji od procijenjene vrijednosti priznati će se tako utvrđeni trošak, a ukoliko isti bude veći od iznosa procijenjene vrijednosti, tada će se razlika u poslovnim knjigama knjižiti kao donacija Investitora Općini Dubrovačko primorje.

Članak 15.
(Rokovi izvođenja, primopredaja radova i nedostaci)

(1) Radovi na izgradnji Prometnice završit će se najkasnije u roku od **12** mjeseci od dana pravomoćnosti građevinske dozvole, odnosno najkasnije 60 (šezdeset) dana prije tehničkog pregleda Građevina Osiguravatelja, ovisno o tome koji od tih rokova nastupi kasnije.

(2) Rokovi iz stavka 1. ovoga članka produljuju se za vrijeme trajanja okolnosti na koje ugovorne strane nisu mogle utjecati, osobito za vrijeme trajanja više sile, zastoja u upravnim postupcima, radnji trećih osoba i izmjena propisa.

(3) Po završetku radova Osiguravatelj sredstava obavijestit će Općinu o završetku radova, a Općina će u roku od 15 (petnaest) dana od dana primitka obavijesti pristupiti preuzimanju izvedenih radova, o čemu se sastavlja primopredajni zapisnik. Općina će preuzeti izvedene radove ako su izvedeni u skladu s tehničkom dokumentacijom i pravilima struke.

(4) Ako Općina u roku iz stavka 3. ovoga članka bez opravdanog razloga ne pristupi preuzimanju radova, smatra se da su radovi preuzeti bez primjedbi.

(5) Utvrđene nedostatke otklanja izvođač o svom trošku, u roku određenom primopredajnim zapisnikom i ugovorom s izvođačem. Ako izvođač nedostatke ne otkloni, Osiguravatelj sredstava dužan je aktivirati jamstva izvođača, a Općina mu je pri tome dužna pružiti svu potrebnu pomoć.

(6) Jamstveni rok za izvedene radove iznosi 2 (dvije) godine od dana potpisa primopredajnog zapisnika. Jamstvo izvođača za otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku prenosi se na Općinu prilikom prijenosa iz članka 16. ovoga Ugovora.

(7) Od dana potpisa primopredajnog zapisnika Prometnicu održava i troškove njezina održavanja snosi Općina.

V. PRIJENOS KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Članak 16.
(Prijenos izgrađene komunalne infrastrukture u vlasništvo Općine)

(1) Osiguravatelj sredstava obvezuje se izgrađenu komunalnu infrastrukturu prenijeti u vlasništvo Općine, bez naknade, po ishođenju akta za uporabu Prometnice.

(2) O prijenosu iz stavka 1. ovoga članka ugovorne strane sastavit će primopredajni zapisnik i sklopiti poseban ugovor, u sklopu kojeg će Osiguravatelj sredstava predati Općini svu projektnu i tehničku dokumentaciju, akte potrebne za građenje i uporabu, ostale akte nadležnih tijela, jamstvene listove i izjave izvođača i nadzornog inženjera te svu ostalu dokumentaciju propisanu posebnim propisima o gradnji.

(3) Ugovor iz stavka 2. ovoga članka sklopit će se u roku od 30 (trideset) dana od dana pravomoćnosti akta za uporabu Prometnice, istodobno s ustupanjem zemljišta iz članka 11. ovoga Ugovora.

(4) Općina se obvezuje Prometnicu evidentirati u zemljišnoj knjizi kao javno dobro u općoj uporabi i upisati je u registar nerazvrstanih cesta Općine Dubrovačko primorje.

(5) Ako prijenos iz ovoga članka bude oporeziv sukladno odredbama Zakona o porezu na dodanu vrijednost, obračunati porez podmirit će Osiguravatelj sredstava, a tako utvrđeni porez uračunat će se u iznos komunalnog doprinosa sukladno članku 20. ovoga Ugovora.

VI. VRIJEDNOST UGOVORA I JAMSTVA

Članak 17.
(Procijenjena vrijednost)

(1) Ugovorne strane suglasno utvrđuju da procijenjena vrijednost roba, radova i usluga koji su predmet ovoga Ugovora iznosi 168.000,00 EUR (slovima: sto šezdeset osam tisuća eura) bez poreza na dodanu vrijednost (PDV), a utvrđena je na temelju procjene troškova iz Priloga 3 ovoga Ugovora.

(2) Konačan iznos koji Osiguravatelj sredstava plaća na ime financiranja izgradnje Prometnice utvrdit će se konačnim obračunom iz članka 14. stavka 7. ovoga Ugovora.

(3) Procijenjena vrijednost iz stavka 1. ovoga članka ne predstavlja obvezu plaćanja Osiguravatelja sredstava prema Općini, nego osnovicu za izračun jamstava iz članka 18. ovoga Ugovora.

Članak 18.
(Jamstva za uredno ispunjenje Ugovora)

(1) Kao jamstvo za uredno ispunjenje Ugovora za slučaj povrede ugovornih obveza, Osiguravatelj sredstava dužan je najkasnije u roku od 15 (petnaest) dana od dana stupanja na snagu ovoga Ugovora u korist Općine predati:

– bjanko zadužnicu odnosno zadužnice u ukupnom iznosu od 100.000,00 €.

(2) Općina može aktivirati jamstva iz ovoga članka tek nakon što Osiguravatelja sredstava pisano pozove na ispunjenje obveze i ostavi mu naknadni rok od najmanje 30 (trideset) dana, koji bezuspješno protekne.

(3) Vrijednost jamstava razmjerno se smanjuje kako se ispunjavaju obveze Osiguravatelja sredstava; Općina će na pisani zahtjev Osiguravatelja sredstava, bez odgode, dati suglasnost za odgovarajuće smanjenje odnosno zamjenu jamstava.

(4) Općina će jamstva vratiti Osiguravatelju sredstava u roku od 15 (petnaest) dana od dana sklapanja ugovora o prijenosu iz članka 16. stavka 2. ovoga Ugovora.

Članak 19.
(Alternativna jamstva)

Ako Osiguravatelj sredstava prije početka građenja Prometnice u korist Općine uplati komunalni doprinos u cijelosti, a dio toga komunalnog doprinosa koji se odnosi na građenje objekata i uređaja komunalne infrastrukture jednak je ili veći od iznosa troškova koje Osiguravatelj sredstava plaća na temelju ovoga Ugovora, nije dužan dostaviti jamstva iz članka 18. ovoga Ugovora.

VII. PRIZNANJE TROŠKOVA U KOMUNALNI DOPRINOS

Članak 20.
(Priznanje troškova i opseg primjene)

(1) Općina se obvezuje Osiguravatelju sredstava troškove iz članka 5. ovoga Ugovora, u visini utvrđenoj konačnim obračunom iz članka 14. stavka 7., priznati u iznos komunalnog doprinosa, odnosno Osiguravatelj sredstava ne plaća komunalni doprinos do iznosa troškova koje plaća na temelju ovoga Ugovora, sve sukladno članku 212. i članku 207. stavku 5. ZPU-a.

(2) Ugovorne strane suglasno i izrijekom utvrđuju da se obveza Općine iz stavka 1. ovoga članka odnosi na sve građevine koje su izgrađene ili koje će biti izgrađene na k.č.br. 367 k.o. Banići i k.č.br. 404 k.o. Banići, kao i na katastarskim česticama koje od njih nastanu parcelacijom, diobom, cijepanjem, spajanjem ili preoblikovanjem, i to:

- neovisno o namjeni tih građevina, kao i neovisno o namjeni samih nekretnina;
- neovisno o tome je li se od dana sklapanja ovoga Ugovora namjena k.č.br. 367 k.o. Banići, odnosno katastarskih čestica koje od nje nastanu, promijenila izmjenom ili donošenjem prostornoga plana, prenamjenom, promjenom načina uporabe ili na bilo koji drugi način;
- neovisno o vremenu građenja, o broju, veličini i vrsti građevina;
- neovisno o eventualnoj promjeni zone, obračunske jedinice, jedinične vrijednosti komunalnog doprinosa ili drugih elemenata obračuna, kao i neovisno o izmjenama općih akata Općine kojima se uređuje komunalni doprinos.

(3) Priznanje iz ovoga članka primjenjuje se na svako rješenje o komunalnom doprinosu doneseno za građevine iz stavka 2. ovoga članka, sve do potpunog iskorištenja ukupno priznatog iznosa, u roku od 5 (pet) godina računajući od dana pravomoćnosti akta za uporabu Prometnice.

(4) Općina se obvezuje u svakom rješenju o komunalnom doprinosu za građevine iz stavka 2. ovoga članka pozvati se na ovaj Ugovor te u njemu iskazati ukupno priznati iznos, iskorišteni iznos i preostali neiskorišteni iznos priznatih troškova.

(5) Ako ukupni troškovi iz članka 5. ovoga Ugovora u visini utvrđenoj konačnim obračunom iz članka 14. stavka 7 premašuju ukupno obračunati komunalni doprinos za građevine iz stavka 2. ovoga članka, neiskorišteni iznos ostaje evidentiran u korist Osiguravatelja sredstava i priznaje se u iznos komunalnog doprinosa za svaku buduću gradnju na Nekretninama Osiguravatelja, u roku od 5 (pet) godina računajući od dana pravomoćnosti akta za uporabu Prometnice, uz mogućnost prijenosa na treće osobe sukladno članku 22. ovoga Ugovora. Ako je obračunati komunalni doprinos veći od priznatih troškova, razliku Osiguravatelj sredstava podmiruje u rokovima i na način utvrđen rješenjem o komunalnom doprinosu.

Članak 21.
(Postupak utvrđivanja i priznanja troškova)

(1) Troškovi se utvrđuju odmah po nastanku i prihvaćaju ih predstavnici Općine iz članka 14. stavka 3. ovoga Ugovora, a konačno se priznaju po pravomoćnosti akta za uporabu Prometnice i po predaji okončane dokumentacije s prikazom i obrazloženjem svih troškova, ovjerene od ovlaštenih osoba.

(2) O konačno priznatom iznosu ugovorne strane sklopit će dodatak ovome Ugovoru u roku od 30 (trideset) dana od dana sastavljanja konačnog obračuna iz članka 14. stavka 7. ovoga Ugovora.

(3) Porez na dodanu vrijednost obračunava se i plaća sukladno odredbama Zakona o porezu na dodanu vrijednost. Iznos poreza na dodanu vrijednost koji Osiguravatelj sredstava nema pravo odbiti kao pretporez uračunava se u priznati trošak.

Članak 22.
(Prijenos prava na treće osobe i pravni sljednici)

(1) Ako Osiguravatelj sredstava djelomično ili u cijelosti otuđi Nekretnine Osiguravatelja odnosno Građevine Osiguravatelja, ima pravo na treću fizičku ili pravnu osobu prenijeti, djelomično ili u cijelosti, prava na priznanje odnosno prijeboj komunalnog doprinosa iz članka 20. ovoga Ugovora, i to na temelju ovjerene izjave s naznakom točnog imena odnosno tvrtke stjecatelja i iznosa koji se na njega prenosi, o čemu će ugovorne strane sklopiti dodatak ovome Ugovoru.

(2) Općina ne može bez opravdanog razloga uskratiti ili odgoditi sklapanje dodatka iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Prava i obveze iz ovoga Ugovora prelaze na pravne sljednike ugovornih strana, uključujući nasljednike Osiguravatelja sredstava.

VIII. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 23.
(Raskid Ugovora)

(1) Svaka ugovorna strana ima pravo raskinuti ovaj Ugovor ako druga ugovorna strana bitno krši njegove odredbe i kršenje ne otkloni ni u naknadnom roku od 30 (trideset) dana od dana primitka pisane opomene.

(2) Općina ima pravo raskinuti ovaj Ugovor i aktivirati dostavljena jamstva, uz prethodnu opomenu i naknadni rok iz stavka 1. ovoga članka, ako Osiguravatelj sredstava bez opravdanog razloga ne osigura ugovorena sredstva potrebna za izgradnju Prometnice, ako bez opravdanog razloga ne poduzima radnje u postupcima ishođenja akata, ako ne ispuni obvezu ustupanja zemljišta iz članka 11. ovoga Ugovora, ili ako je nad njim otvoren stečajni odnosno drugi postupak koji ga onemogućuje u izvršenju obveza utvrđenih ovim Ugovorom.

(3) Osiguravatelj sredstava ima pravo raskinuti ovaj Ugovor, uz prethodnu opomenu i naknadni rok iz stavka 1. ovoga članka, ako Općina ne izda suglasnost iz članka 8. stavka 3. ovoga Ugovora, ili ne poduzme radnje odnosno ne poštuje rokove iz članka 10. ili članka 16. ovoga Ugovora. U tom slučaju Osiguravatelj sredstava ima pravo na naknadu stvarnih troškova koje je do tada snosio na temelju ovoga Ugovora, odnosno na njihovo priznanje u iznos komunalnog doprinosa sukladno članku 20. ovoga Ugovora.

(4) Ako građevinska dozvola za Prometnicu ne bude ishođena, ili radovi ne budu mogli započeti odnosno biti dovršeni, iz razloga koji nisu na strani nijedne ugovorne strane, svaka ugovorna strana ima pravo raskinuti ovaj Ugovor. U tom slučaju svaka ugovorna strana snosi svoje troškove, jamstva iz članka 18. vraćaju se Osiguravatelju sredstava, a na obvezu ustupanja zemljišta primjenjuje se članak 11. stavak 7. ovoga Ugovora.

(5) Ugovorna strana koja je skrivila raskid dužna je drugoj ugovornoj strani naknaditi svu štetu koja joj je time nastala.

Članak 24.
(Dostava, jezik i mjerodavno pravo)

(1) Pismena se dostavljaju na adrese ugovornih strana navedene u uvodu ovoga Ugovora, odnosno na adresu koju ugovorna strana pisano priopći drugoj ugovornoj strani.

(2) Osiguravatelj sredstava može u roku od 30 (trideset) dana od dana stupanja na snagu ovoga Ugovora imenovati punomoćnika za primanje pismena s prebivalištem odnosno sjedištem u

Republici Hrvatskoj i o tome pisano obavijestiti Općinu. Do imenovanja punomoćnika dostava na adresu iz uvoda ovoga Ugovora smatra se urednom.

(3) Za obavijesti i izvješća iz članaka 12. i 14. ovoga Ugovora ugovorne strane suglasne su da je uredna i dostava elektroničkom poštom, i to na adrese za Općinu: Općina Dubrovačko primorje, Trg Ruđera Boškovića 1, 20232 Slano i za Osiguravatelja sredstava: Denise Hebibović, Langenhorner Chaussee 397A, 22419 Hamburg, Savezna Republika Njemačka.

(4) Ovaj Ugovor sastavljen je na hrvatskom jeziku, a na odnose koji njime nisu uređeni primjenjuje se pravo Republike Hrvatske.

Članak 25.
(Rješavanje sporova)

Sve sporove proizašle iz ovoga Ugovora ugovorne strane nastojat će riješiti mirnim putem, a u protivnom ugovaraju nadležnost stvarno nadležnog suda u Dubrovniku.

Članak 26.
(Izmjene i dopune te ništetnost pojedinih odredaba)

(1) Izmjene i dopune ovoga Ugovora valjane su samo ako su sastavljene u pisanom obliku i potpisane od obiju ugovornih strana, uz ovjeru potpisa kod javnog bilježnika.

(2) Ako pojedina odredba ovoga Ugovora bude ništetna ili neprovediva, to ne utječe na valjanost ostalih odredaba. Ugovorne strane obvezuju se takvu odredbu bez odgode zamijeniti valjanom odredbom koja najbliže odgovara njihovoj namjeri.

(3) Ovaj Ugovor sadrži cjelovit sporazum ugovornih strana o njegovu predmetu i zamjenjuje sve prethodne usmene i pisane dogovore.

Članak 27.
(Stupanje na snagu i broj primjeraka)

(1) Ovaj Ugovor stupa na snagu danom potpisa obiju ugovornih strana i ovjere njihovih potpisa kod javnog bilježnika.

(2) Ovaj Ugovor sastavljen je u 5 (pet) istovjetnih primjeraka, od kojih 2 (dva) za Osiguravatelja sredstava, 2 (dva) za Općinu Dubrovačko primorje i 1 (jedan) za potrebe javnog bilježnika, dok će se za ostale potrebe izraditi dovoljan broj ovjerenih preslika.

U Slanomu, 28. listopada 2026. godine.

KLASA: 340-02726-01/26
URBROJ: 2117-05-26-4
Slano, 28. listopada 2026.

Za Općinu Dubrovačko primorje
Načelnik Nikola Knežić, v.r.

Za Osiguravatelja sredstava
Denise Hebibović, v.r.

OPĆINA TRPANJ
OPĆINSKI NAČELNIK

1262

Na temelju članka 17. stavka 3., podstavka 2. Zakona o sustavu civilne zaštite (Narodne novine, broj 82/15., 118/18., 31/20. i 20/21. i 114/22.) i članka 45. Statuta Općine Trpanj (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 6/13., 14/13., 7/18., 11/19. - pročišćeni tekst, 7/20. i 4/21.), Općinski načelnik Općine Trpanj donio je

PLAN VJEŽBI
civilne zaštite za 2026. godinu

Članak 1.

Ovim Planom utvrđuje se organiziranje i provođenje vježbe operativnih snaga civilne zaštite Općine Trpanj za 2026. godinu kako slijedi:

Naziv vježbe:	*Požar otvorenog prostora*
Tema vježbe:	*Angažiranje i koordinacija operativnih snaga u slučaju požara*
Vrijeme održavanja vježbe:	*svibanj 2026. godine*
Nositelj vježbe:	*Općina Trpanj*
Sredstva za provedbu vježbe:	*Proračun Općine Trpanj*
Lokacija održavanja vježbe:	*Općina Trpanj*
Sudionici vježbe:	*Stožer CZ Općine i operativne snage sustava CZ Općine*
Elaborat vježbe:	*Izrađuje radna skupina koju Odlukom o pripremi i provođenju vježbe imenuje Općinski načelnik, kao odgovorna osoba nositelja vježbe, a rok za izradu elaborata vježbe je najkasnije 30 dana prije planiranog vremena održavanja vježbe*
Ciljevi vježbe:	*Uvježbavanje i podizanje razine osposobljenosti operativnih snaga civilne zaštite te drugih sudionika u sustavu civilne zaštite, podizanje spremnosti, obučenosti, opremljenosti i koordinacije sustava civilne zaštite u slučaju većih intervencija*
Vrsta vježbe:	*Pokazno-terenska vježba*

Članak 2.

Ovaj Plan stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije i na mrežnoj stranici Općine Trpanj.

KLASA: 814-04/25-01/01
URBROJ: 2117/07-01/26-01
Trpanj, 7. listopada 2026.

Općinski načelnik
Jakša Franković, v.r.

1263

Općinski načelnik Općine Trpanj, postupajući na temelju članka 34. stavka 1. Zakona o sustavu civilne zaštite (Narodne novine broj 82/15, 118/18, 31/20, 20/21, 114/22) te članka 45. Statuta Općine Trpanj (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 6/13., 14/13., 7/18., 11/19. - pročišćeni tekst, 7/20. i 4/21.), donio je

ODLUKU
o imenovanju povjerenika civilne zaštite Općine Trpanj i njihovih zamjenika

I.

Povjerenicima civilne zaštite Općine Trpanj i zamjenicima povjerenika civilne zaštite Općine Trpanj imenuje se:

Redni broj Područje nadležnosti po naseljimaPovjerenik civilne zaštiteZamjenik Povjerenika CZ

Redni broj	Područje nadležnosti po naseljima	Povjerenik civilne zaštite	Zamjenik Povjerenika CZ
1.	Trpanj	Ivan Veić	Ivan Antunović
2.	Gornja Vrućica	Andrija Nedoh	Ivica Dujmović
3.	D. Vrućica	Mario Grljušić	Ante Nobilo
4.	Duba Pelješka	Ivo Žegura	Vlaho Žegura

II.

Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici posreduju između Stožera civilne zaštite i građana na točno određenom području (kvart, ulica, naselje) prije, tijekom i nakon nastanka katastrofe ili velike nesreće, sudjeluju u provođenju preventivnih mjera civilne zaštite na svom području, prenose upute Stožera Općine i informiraju građane o potencijalnim opasnostima i načinu ponašanja, vode brigu o posebno ranjivim skupinama za slučaj evakuacije (stari nemoćni, djeca i sl.), organiziraju i upravljaju evakuacijom građana iz ugroženih stambenih objekata ili ulica prema pripremljenim planovima, pomažu u organizaciji sklanjanja građana u skloništa ili druge sigurne prostore te u raspodjeli prve pomoći (hrana, deke, lijekovi), pružaju prvu laičku medicinsku pomoć unesrećenima do dolaska hitnih službi te organiziraju građane da u tome pomognu, nakon nesreće prikupljaju prve podatke s terena o posljedicama nesreće (broj ozlijeđenih, oštećenja na zgradama, prekid opskrbe vodom/strujom) te o istima hitno izvješćuju Stožer Općine, organiziraju građane na svom području na otklanjanju posljedica nesreće za provođenje lakših mjera sanacije (npr. čišćenje prilaza, uklanjanje lakših ruševina, raščišćavanje putova za hitne službe).

III.

Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici, kao segment operativnih snaga sustava civilne zaštite, mogu zbog njihovog osposobljavanja biti pozvani na različite oblike planske edukacije te na vježbu civilne zaštite.

IV.

Povjerenici civilne zaštite i njihovi zamjenici dužni su se odazvati pozivu načelnika Stožera civilne zaštite Općine Trpanj.

V.

Donošenjem ove Odluke prestaje važiti Odluke o imenovanju povjerenika Civilne zaštite Općine Trpanj i njihovih zamjenika (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije, broj 4/17.).

VI.

Ovo Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije i na mrežnoj stranici Općine Trpanj.

KLASA: 810-01/26-1/02
URBROJ: 2117-07-01-26-01
Trpanj, 21. listopada 2026.

Općinski načelnik
Jakša Franković, v.r.

OSTALO

1264

(FAKSIMIL DOKUMENTA)

VIJEĆE BOŠNJAČKE NACIONALNE MANJINE
DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

Na temelju Članka 13. Statuta Vijeća nacionalne manjine Dubrovačko-neretvanske županije na sjednici održanoj dana 30.09.2026.godine donijelo je

PROGRAM RADA ZA 2027. GODINU

Radi ostvarenja manjinskih prava i sloboda Vijeće bošnjačke nacionalne manjine Dubrovačko-neretvanske županije će u 2027. godini:

- U svrhu stvaranja boljitka za sve nacionalne i etničke manjine surađivati sa državnim, županijskim i općinskim tijelima i institucijama u Republici Hrvatskoj, posebno sa Uredom za nacionalne manjine Republike Hrvatske te Savjetom za nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj
- Surađivati sa diplomatskim i konzularnim predstavništvima BIH
- Pružati potporu koordinaciji bošnjačkih vijeća u Republici Hrvatskoj
- Raditi na koordinaciji sa drugim vijećima nacionalnih manjina Grada Dubrovnika i Dubrovačko-neretvanske županije
- Organizirati obilježavanje nacionalnih, vjerskih i državnih blagdana koji se tiču bošnjačke nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj
- Surađivati sa svim udrugama i asocijacijama bošnjačke nacionalne manjine u Gradu Dubrovniku i županiji
- Predlagati tijelima Dubrovačko-neretvanske županije na raspravu pitanja od značaja za bošnjačku nacionalnu manjinu a posebno implementaciju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i posebnih Zakona kojim su uređena manjinska prava i slobode
- Tražiti od tijela županije izvješća potrebna za razmatranje pitanja koja se odnose na prava nacionalnih manjina

PLANIRANE AKTIVNOSTI

- Potpora i održavanje javnih tribina za promicanje bosanskog jezika, kulture i običaja
- Organiziranje kulturnih i sportskih manifestacija povodom vjerskih i nacionalnih blagdana
- Isplata naknada za novorođenu djecu bračnim parovima
- Participiranje u troškovima za bajramske poklon-paketiće za djecu
- Nastavak projekta socijalne skrbi za socijalno ugrožene obitelji Bošnjaka županije
- Ažuriranje i podrška web stranici Vijeća nacionalne manjine grada i županije
- Organiziranje godišnjeg susreta i druženje Bošnjaka naše regije
- Zajedno sa bošnjačkim asocijacijama u gradu i županiji surađivati na realizaciji radio emisije „Diwan“ u programu radio Dubrovnika jednom mjesečno

- Ažurirati bazu podataka o pripadnicima bošnjačke nacionalne manjine području dubrovačko-neretvanske županije
- Pružanje financijske i programske potpore Koordinaciji županijskih vijeća bošnjačke nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj
- Organiziranje i sudjelovanje i u mnogim drugim aktivnostima, a sve u cilju promicanja bošnjačkog identiteta u Republici Hrvatskoj

Program rada Vijeća bošnjačke nacionalne manjine Dubrovačko neretvanske županije izradila je komisija u sastavu:

1. Orhan Zubčević-predsjednik Vijeća
2. Hana Čerimagić Sarić- zamjenica predsjednika Vijeća
3. Esad Čustović- član Vijeća

Dubrovnik, 22.10.2026.

Predsjednik Vijeća

Orhan Zubčević

VIJEĆE BOŠNJAČKE NACIONALNE MANJINE DUBROVAČKO NERETVANSKE ŽUPANIJE DUBROVNIK

1265

(FAKSIMIL DOKUMENTA)

VIJEĆE BOŠNJAČKE NACIONALNE MANJINE

DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

Obala Stjepana Radića 29

DUBROVNIK

FINANCIJSKI PLAN ZA 2027. GODINU

Na osnovu članka 28. Ustavnog zakona o nacionalnim manjinama Županija Dubrovačko-neretvanska dužna je osigurati sredstva za rad Vijeća bošnjačke nacionalne manjine županije Dubrovačko-neretvanske, a prema dostavljenom Programu rada i ovom Financijskom planu za 2027. godinu.

RASHODI POSLOVANJA

OSNOVNI RAČUN	NAMJENA	IZNOS
322	Rahodi za mater.i energiju	73,00 €
323	Rashodi za usluge	6.927,00 €
329	Ostali nespomenuti rashodi	1.820,00 €
343	Ostali financijski rashodi	180,00 €
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	11.752,00 €
	UKUPNO	20.752,00 €

Dubrovnik, 22.10.2026.

Predsjednik Vijeća

Orhan Zubčević

VIJEĆE BOŠNJAČKE NACIONALNE MANJINE DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE DUBROVNIK

1266

(FAKSIMIL DOKUMENTA)

PLAN UPRAVLJANJA DESTINACIJOM 2025.-2029.

OPĆINA JANJINA

Naručitelj

TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE JANJINA

Izrađivač

JR VIRTUALNI ASISTENT connecting the dots +385(0)915329638 jelena@independent.hr

Janjina
prosinac 2024. - siječanj 2025.

SADRŽAJ

SADRŽAJ

1. UVOD I PRISTUP .
   1.1. Polazište i ciljevi Plana
   1.2. Metodologija rada
   1.3. Ključni dionici
2. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA
   2.1. Profil turističkog odredišta – općina Janjina
   2.2. Turistički proizvod i usluge
   2.3. Popis resursne osnove
      2.3.1. Prirodni resursi
      2.3.2. Kulturno-povijesna baština
      2.3.3. Turistički putevi
      2.3.4. Geografska, klimatska i prirodna obilježja
   2.4. Analiza javne turističke infrastrukture
   2.5. Komunalna infrastruktura
      2.5.1. Telekomunikacije
      2.5.2. Elektroopskrba
      2.5.3. Vodoopskrba
      2.5.4. Otpadne vode i oborinska odvodnja
      2.5.5. Gospodarenje otpadom
   2.6. Prometna infrastruktura
   2.7. Stanje digitalizacije
   2.8. Stanje pristupačnosti destinacije osobama s posebnim potrebama
   2.9. Organiziranost i dostupnost usluga u destinaciji (javne usluge i servisi)
   2.10. Stanje i potreba ljudskih potencijala
   2.11. Komunikacijske aktivnosti
   2.12. Analiza konkurencije
   2.13. Izvješće o provedenoj analizi stanja
3. POTENCIJAL ZA RAZVOJ I PODIZANJE KVALITETE TURISTIČKIH PROIZVODA
4. POKAZATELJI ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA
   4.1. Obavezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na društvene aspekte održivosti
      4.1.1. Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone
      4.1.2. Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
      4.1.3. Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom
      4.1.4. Pristupačnost destinacije
      4.1.5. Sigurnost destinacije
   4.2. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na okolišne aspekte održivosti
      4.2.1. Upravljanje vodnim resursima
      4.2.2. Gospodarenje otpadom

4.2.3. Zaštita bioraznolikosti

4.2.4. Održivo upravljanje energijom

4.2.5. Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama

4.3. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na ekonomske aspekte održivosti

4.3.1. Turistički promet

4.3.2. Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu

4.4. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na prostorne aspekte održivosti destinacije i organizaciju turizma

4.4.1. Turistička infrastruktura

4.4.2. Održivo upravljanje destinacijom

4.4.3. Održivo upravljanje prostorom

5. RAZVOJNI SMJER DESTINACIJE S MJERAMA I AKTIVNOSTIMA

5.1. SWOT analiza

5.1.1. Snage

5.1.2. Slabosti

5.1.3. Prilike

5.1.4. Prijetnje

5.2. Identificiranje općih načela i ciljeva turizma

5.2.1. Analiza tržišta

5.2.2. Analiza ciljanih tržišta

5.3. Oblikovanje strateškog pravca i prioriteta

5.3.1. Vizija i misija upravljanja turizmom općine Janjina

5.4. Ciljevi razvoja turizma općine Janjina

5.4.1. Stvaranje poticajnog socijalnog okruženja koje će podržavati turistički razvoj

5.4.2. Uspostava turističke strukture koja će moći udovoljiti zahtjevima potražnje inducirane tržišnom komercijalizacijom novih turističkih doživljaja projektnog područja

5.4.3. Diversifikacija turističkih proizvoda/atrakcija

5.4.4. Uspostava (međunarodne) tržišne prepoznatljivosti i poželjnosti / brending

5.5. Mjere i aktivnosti za ostvarenje razvojnog smjera

6. SMJERNICE I PREPORUKE ZA RAZVOJ/UNAPRJEĐENJE DESTINACIJE

6.1. Smjernice i preporuke za jedinicu lokalne samouprave

6.2. Smjernice i preporuke za turističku zajednicu

6.3. Smjernice i preporuke za druge dionike u turizmu i upravljanju turizmom u destinaciji

7. POPIS PROJEKATA

7.1. Projekti koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti

7.2. Popis projekata od posebnog značaja za destinaciju

1. UVOD I PRISTUP

1.1. Polazište i ciljevi Plana

Pravna osnova za izradu i donošenje Plana upravljanja destinacijom (u daljnjem tekstu: Plan) proizlazi iz Zakona o turizmu („Narodne novine“ broj 156/23.) (u daljnjem tekstu: ZOT).

Plan predstavlja planski dokument za razvoj održive destinacije te se izrađuje za razdoblje od četiri godine.

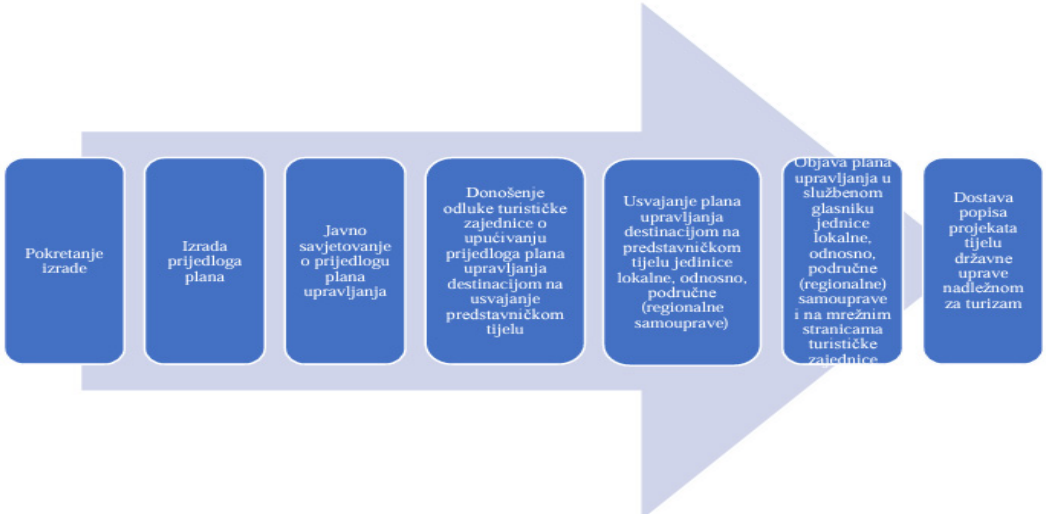
Svrha je Planom odrediti smjer razvoja destinacije u skladu s aktima strateškog planiranja, prostornim planovima, planom upravljanja kulturnim dobrima i drugim važećim planovima i propisima s ciljem postizanja konkurentnosti, otpornosti i održivosti destinacije.

Plan se sastoji od:

- analize stanja,
- popisa resursne osnove,
- obveznih pokazatelja održivosti na razini destinacije,
- razvojnog smjera s mjerama i aktivnostima potrebnim za njegovo ostvarenje,
- prijedloga smjernica i preporuka za razvoj ili unaprjeđenje destinacije,
- popisa projekata koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije
- popisa projekata od posebnog značaja za razvoj destinacije.

Plan se izrađuje u sljedećim fazama:

- pokretanje izrade Plana,
- izrada prijedloga Plana,
- javno savjetovanje o prijedlogu Plana,
- donošenje odluke Turističkog vijeća Turističke zajednice općine Janjina o prijedloga Plana na usvajanje predstavničkom tijelu,
- usvajanje Plana od strane Općinskog vijeća Općine Janjina
- objava Plana u službenom glasniku Općine Janjina i na mrežnim stranicama Turističke zajednice općine Janjina,
- dostava popisa projekata Ministarstvu turizma i sporta.

SLIKA 1. POSTUPAK IZRADE I USVAJANJA PLANA UPRAVLJANJA DESTINACIJOM, IZVOR: SMJERNICE

Turizam je, uz poljoprivrede, glavna gospodarska aktivnost na području općine Janjina, kao i u većini priobalnih općina i najvažnija. Glavni su razlozi dolaska turista u općinu Janjina privlačnost njene obale za provođenje ljetnog odmora te izuzetno vrijedna i atraktivna prirodna i kulturna baština u okolici, u kojoj se osobito ističu blizine Stona I Dubrovnika, te lagana dostupnost nacionalnog parka Mljet.

Dobra prometna povezanost, zahvaljujući pružanju autoceste 'Dalmatine', te izgradnje mosta Pelješac čime je omogućena dostupnost općine cestovnim putem glavnim europskim tržištima. To je osobito došlo do izražaja 2020. godine (autocesta), kada su, zbog pandemije korona virusom, brojne europske i pogotovo vaneuropske destinacije orijentirane primarno na zračni prijevoz, pretrpjele znatno veće štete nego destinacije lako dostupne cestovnim putem.

Razvoj turizma rezultirao je brojnim pozitivnim učincima na gospodarstvo općine, ali je doveo i do zanemarivanja ostalih gospodarskih aktivnosti, međutim razvoj turizma pojačao je I razvoj vinarstva I vinogradarstva kao važne gospodarske djelatnosti izrazito vezane za razvoj turizma. Međutim, značajan problem u ovoj destinaciji je depopulacija I nedostatak kvalificirane radne snage.

Općina Janjina je manje izložena prekomjernom rastu turizma zbog svoje turističke infrastrukture, međutim i ovdje su izražene negativne posljedice razvoja turizma na prostor i infrastrukturu. A to se posebno odnosi na gužve u automobilskom prometu, gospodarenju otpadom, te dodatni pritisak na komunalnu infrastrukturu. Kroničan problem je nedostatak parkirališnih mjesta u blizini plaža, odnosno nedostatan broj istih.

Osim na prometnu mrežu, rast broja turista ima za posljedicu i povećanje pritiska na komunalnu infrastrukturu, naročito kada je riječ o kanalizacijskim sustavima (nepostojanje kanalizacijske mreže) i odlaganju otpada. Problemi vezani uz onečišćenje osobito su opasni na plažama kao osnovnom resursu kupališnog turizma. Iako se plaže nalaze na takozvanom malom moru, te su manje izložene onečišćenju s Mediterana, i dalje postoji realan problem otpada u moru i na okolnim plažama.

Kao problem javlja se i devastacija prostora neprikladnom gradnjom apartmana i kuća za odmor, koja odudara od izvornog arhitektonskog izričaja ovih prostora i narušava privlačnost mnogih obalnih mjesta. Međutim, s druge strane na prostorima poput ovih turizam je jedini način zadržavanja populacije, pa narušavanje izvornog arhitektonskog izričaja bitno je manji problem od depopulacije prostora.

Obzirom na razred turističke razvijenosti općine Janjina, ovaj dokument nema za podlogu studiju prihvatnih kapaciteta. Međutim, treba voditi računa i da prostor nije jedini kriterij prema kojem se određuje prihvatni kapacitet nekog područja, već on, osim o nizu donekle odredivih parametara kao što su vodoopskrba, odvodnja fekalnih i oborinskih voda, prometa, plaže, odlaganja otpada i slično, ovisi i o nizu teže odredivih parametara koji se odnose na socio-kulturnu problematiku. Osim dobne, obrazovne i ekonomske strukture stanovništva tu se ubrajaju i stavovi lokalnih stanovnika, dužnosnika jedinica lokalne samouprave ili turista o stanju razvoja turizma, a koji su određeni percepcijom koja se teško može egzaktno odrediti.

Ovi su elementi važni stoga što negativna percepcija lokalnog stanovništva prema turizmu može ugroziti razvoj turizma, dok nezadovoljstvo turista ponudom može rezultirati smanjenjem broja turističkih dolazaka, posebice u suvremenim okolnostima za koje je znakovit snažan utjecaj društvenih mreža i rast svijesti o važnosti zaštite okoliša. Iz toga proizlazi da prihvatni kapacitet u postojećem stanju određuje primarno onaj parametar odnosno pokazatelj koji omogućuje prihvat najmanjeg broja turista, odnosno čini tzv. 'usko grlo' za određeno područje.

Ovaj plan se zasniva na parametrima koji su dobiveni iz održanih radionica s javnim, privatnim i civilnim sektorom, statističkih podataka i dubinskog intervjua s ključnim dionicima. što znači da će, u najvećoj mjeri, biti zasnovana na detektiranju i sagledavanju uskih grla, odnosno ključnih ograničenja daljnjeg rasta prema kojima će se odrediti smjer upravljanja.

1.2. Metodologija rada

Metodologija izrade ove studije zasniva se na kombinaciji znanstvenih metodologija korištenih od strane više autora, specifičnost prostora općine Janjina, te razlike u percepciji autora u određivanju koji je limitirajući čimbenik najvažniji prilikom određivanja smjera upravljanja destinacijom, a korišteni su i elementi nekih drugih metodologija.

Međutim ključni okvir je Smjernice i upute za izradu plana upravljanja destinacijom koje je izdalo Ministarstvo turizma i sporta u rujnu 2024., u daljnjem tekstu: Smjernice, a koje je temeljeno na Zakonu o turizmu (NN 156/23), te Pravilnik o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom (NN 112/2024) od 27.09.2024., u daljnjem tekstu: Pravilnik.

Obzirom na vrijeme izlaska pravilnika i smjernica, ovaj plan blago odstupa od rokova donošenja koji je propisan ZOT-om, ali je u razumnom roku da može početi puna primjena u 2025., te izmjene koje se pokažu nužne moći će se donositi već krajem 2025.

Metodološki pristup osmišljen je tako da se osigura zastupljenost svih relevantnih dionika u procesu izrade Plana, kako bi se osigurala kontinuirana informiranost i podrška za implementaciju. Uključenost dionika osigurana je provođenjem dubinskih intervjua s predstavnicima dionika koje Naručitelj identificira kao ključne za razvoj turizma na području općine Janjina te kroz prezentaciju rezultata Studije i Akcijskog plana širokom spektru dionika. Prema propisanim Smjernicama, Plan se izrađuje prema slijedećem planu, s iznimkom preskakanja koraka 4. jer općina Janjina nije destinacija I. ili II. razine turističke razvijenosti, odnosno pripada III. razini razvijenosti.

SLIKA 2. IZRADA PLANA UPRAVLJANJA DESTINACIJOM, IZVOR: SMJERNICE

Proces rada na ovom projektu odvijao se slijedom tri ključna koraka:

1. Prvim je korakom, kroz analizu postojećeg stanja, definirano koji sve elementi utječu na fizičku i društvenu komponentu razvoja destinacije, kakav je njihov značaj u tom procesu i koji su izvori podataka potrebni za ocjenu tih elemenata.
2. U drugom koraku obišli smo teren s Naručiteljem, te utvrdio sve značajnije atrakcije od interesa za uspostavu ne samo cjelovitog tematsko interpretativnog okvira, već i novog identitetskog sustava područja općine Janjina. Uključivanje lokalnih razvojnih dionika i stručnjaka Neposredno uključivanje predstavnika različitih lokalnih interesnih skupina i/ili razvojnih dionika, ali i stručnjaka različitih profila u izradi Plana treba opravdavati potrebom za sagledavanjem različitih stavova, ali i potrebom za razmjenom mišljenja u cilju postizanja što je moguće većeg konsenzusa svih relevantnih dionika oko ključnih razvojnih usmjerenja i/ili prijedloga.
3. korak su bila kabinetska ('desk') istraživanja'. Uz obilazak terena i razgovore s cijelim nizom relevantnih stručnjaka, rad na projektu podrazumijevao je i cijeli niz kabinetskih ('desk') istraživanja utemeljenih u većem broju različitih sekundarnih izvora informacija uključujući znanstvenu i stručnu literaturu, statističke izvore podataka i internet portale.

Rad na projektu podrazumijevao je prikupljanje i analizu brojnih sekundarnih izvora podataka. Prije svega, analizirani su sljedeći sekundarni podaci:

- podaci o stanovništvu (Popis stanovništva 2021. i drugi objavljeni podaci), gospodarstvu,
- prometnoj i komunalnoj infrastrukturi, komercijalnim turističkim kapacitetima i turističkom
- prometu Državnog zavoda za statistiku, te podaci Hrvatske turističke zajednice (sustav eVisitor),
- istraživanje stavova lokalnog stanovništva i predstavnika lokalne samouprave o razvoju turizma,
- prostorno planska dokumentacija općine Janjina,
- izvješća javnih poduzeća (elektrodistribucija, vodovod, kanalizacija, javni promet itd.),
- planovi gospodarskog i turističkog razvoja Dubrovačko-neretvanske županije

1.3. Ključni dionici

- načelnik Općine Janjina
- predstavnici DVD-a
- direktorica TZO Janjina
- voditelj TIC-a TZO Janjina
- predstavnici HEP-a
- predstavnici udruga civilnog društva
- predstavnici vinara
- privatni iznajmljivači

Svaki od identificiranih razvojnih dionika ima specifičnu ulogu u budućem turističkom razvoju, te bi, shodno tome, morao preuzeti i određenu razinu odgovornosti. Sukladno tome, organizirano i međusobno koordinirano djelovanje svih razvojnih dionika ključno je za uspješan i dugoročno održivi turistički rast i razvoj.

2. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA

2.1. Profil turističkog odredišta – općina Janjina

Općina Janjina nalazi se u središnjem dijelu poluotoka Pelješca. Prostire se na 30,1 km². Prema popisu stanovništva iz 2021. godine, na ovom je prostoru živjelo 522 stanovnika, raspoređenih u 5 naselja: Janjina, Osobjava, Drače, Sreser i Popova Luka. Središnje i najveće naselje općine je Janjina. Gustoća stanovništva je vrlo niska i iznosi 17,34 stanovnika/km². U spolnoj strukturi stanovništva u općini Janjina više je muške populacije (53%). Istodobno, dobna struktura stanovništva općine Janjina ukazuje na ubrzano starenje stanovništva.

U novije vrijeme, općina Janjina je dominantno okrenuta turizmu, vinarstvu, maslinarstvu i marikulturi. Janjinska regija koja pokazuje obilježja svojevrsnog prijelaznog turističkog područja, nije posebno razvijena, ali se jako razvija privatni smještaj.

Paralelno s razvojem turizma na obali, a povezano i s dugogodišnjim iseljavanjem mladog i obrazovanijeg stanovništva, odnosno postupnim odumiranjem naselja u središnjem dijelu poluotoka, cijeli Pelješac je zahvatila i djelomična deagrarizacija. Na sreću, deagrarizacija nije bila radikalnih proporcija, s obzirom da je poljoprivredna proizvodnja, usmjerena na vinogradarstvo, maslinarstvo i marikulturu, pružala relativno pristojnu mogućnost egzistencije stanovnicima Pelješca. Samim tim, poljoprivreda je i dalje za dobar dio populacije ostala ako ne glavna, ono barem važna dopunska djelatnost. Posljednjih godina su vidljive promjene u prostoru vezane uz revitalizaciju poljoprivrede, najčešće kroz obnavljanje starih i sadnju novih vinograda, te obnovu maslinika.

Uz navedene gospodarske djelatnosti, u novije su vrijeme na Pelješcu sve više zastupljeni i građevinarstvo i trgovina, pri čemu se u zadnjih nekoliko godina povećava značaj prometa nekretninama. Neovisno o tome, za ukupnu gospodarsku aktivnost lokalnog stanovništva turizam, marikultura, ribarstvo, vinarstvo i maslinarstvo predstavljaju i dalje najvažnije izvore egzistencije.[1]

Općina Janjina smještena je na središnjem dijelu poluotoka Pelješca. Pelješac je po veličini (površini) drugi najveći hrvatski poluotok (iza Istre). U administrativnom smislu, Pelješac u cijelosti pripada Dubrovačko-neretvanskoj županiji.

U Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske za prostor općine Janjina, od interesa za općinu u grafičkim prilozima možemo iščitati temeljne planske svojstvenosti općinskog prostora: [2]

- naselje Janjinu kao općinsko središte (p:177);
- u prostoru općine postoje vodonosne naslage bez zaštitnog površinskog pokrivača (p:179);
- prostor općine pokriva područja crnike (Orno-Quercetum illicis) (p:180);
- prostor općine pokrivaju dijelom proizvodna tla: visokopogodna i srednje pogodna za poljodjelstvo (p:181);
- na prostoru općine postoje područja rezervi podzemne vode treće razine kao što je to i cijeli poluotok Pelješac (P:182);
- predstavlja područje degradirane šume i makije, vazdazelene vegetacije (p:183);
- područje obale povoljno je za marikulturu (p:183);
- predstavlja granično područja zaštićenog Malostonskog zaljeva (p:184);
- predstavlja depopulacijsko područje (pp: 188-195);
- područje je sa potencijalnim turističkim lokacijama "C" i "D" razreda (p:205);

[1] Institut za turizam, Plan upravljanja turizmom poluotoka Pelješca, Zagreb 2011.
[2] Prostorni plan uređenja općine Janjina, Zagreb 2007.

- područje je kroz koje prolazi državna cesta D-414 (pp:207-209);
- Drače i eventualno Sreser smatraju se lukama lokalnog značaja (p:210);
- područje je kroz koje prolazi alternativni TK kabel Ston-Korčula (Orebić);
- područje je kroz koje prolazi 110 kV dalekovod Ston-Korčula (Orebić)-Blato;
- područje je koje pripada Vodnom području Dalmatinskih slivova (p:220);
- Općina spada u područja rijetke gustoće naseljenosti.
- Sinteza demografskih procesa pokazuje da u općini postoji stagnacija demografskih procesa, u nekim dijelovima općine zaostajanje u razvoju i izrazito zaostajanje u razvoju.

Od interesa za općinu Janjina iz Strategije prostornog uređenja Republike možemo izdvojiti slijedeće smjernice:

- Prioritetni zahvati u prostoru trebaju se usmjeravati po slijedećim načelima:
    - po načelu tehnološkog i organizacijskog poboljšanja,
    - korištenja rezervi postojećih struktura za djelatnosti i stanovanje,
    - korištenja alternativnih, lokalnih i posebnih oblika prometa, vodoopskrbe, energije i odvodnje na područjima rijetke naseljenosti i ograničenja razvoja,
    - prilagođivanja uslužnih i društvenih djelatnosti prostornim ograničenjima,
    - sanacije područja i mjesta izrazite ugroženosti okoliša,
    - usmjeravanja izgradnje u zone s dovoljnim kapacitetima postojeće infrastrukture radi stvaranja uvjeta za razvoj, osobito na područjima oživljavanja gospodarstva i naseljavanja, > izvedbe onih dionica i sustava o kojima ovisi uključivanje u europske razvojne sustave i onih koje imaju višestruke generativno-razvojne učinke,
    - rezervacije i ograničenog korištenje prostora potencijalnog razvoja (turizam, infrastruktura, vodni resursi) koji se ne može realizirati u predvidivom razdoblju i za koje ne postoji dovoljan stupanj istraženosti.

Od značaja za prostor današnje općine Janjina važne su postavke koje se odnose na načela razvoja u ostvarivanju dugoročne koncepcije razvitka turizma, a koja možemo primjenjivati i danas. Naveli bi samo najbitnije:

- očuvanje kvalitete prostora,
- uvažavanje prostorno-ekoloških i socio-kulturnih parametara,
- unapređenje specifičnosti ukupne turističke ponude,
- uključivanje kulturno-povijesne baštine u turističku ponudu i unapređenje i obogaćivanje asortimana ponude u cilju produžetka turističke sezone.[3]

[3] Prostorni plan uređenja općine Janjina, Zagreb 2007.

Profil odredišta: općina Janjina

Lokacija	poluotok Pelješac	Dubrovačko-neretvanska županija
Prometna povezanost (zračni prijevoz, cestovne veze, željezničke veze, brodske veze i dr.)	Zračna luka Dubrovnik, udaljenost 100 km; Zračna luka Split, udaljenost 184 km	Auto cesta, udaljenost 45 km; Pelješki most, udaljenost 12,5 km; državna cesta D414; L – 69027 (D414 Sreser); L – 69027 Osobjava (Crkvice)
Udaljenost od glavnog grada i glavnih emitivnih tržišta:	Zagreb, udaljenost 546 km	BiH, udaljenost 209 km; Češka, udaljenost 1.167 km; Poljska, udaljenost 1.558 km
Geografska obilježja (reljef, planine, rijeke i dr.)	Poluotok, sjeverni i južni niz bila kod Janjine su potopljeni te je tu Pelješac najniži i najuži. Pored bogatog biljnog, Pelješac karakterizira i relativno bogat životinjski svijet. Osim čaglja (canis aureus dalmaticus), specifične vrste grabežljivca, na poluotoku obitava i prilično velik i raznolik broj divljači kao što su mufloni, divlje svinje, zečevi i fazani. Ovome valja dodati i relativno veliku populaciju mungosa (mungus nungo).	Obala Pelješca je pretežito kamenita, na južnom dijelu uglavnom strma i stjenovita, dok je na sjevernom, zaštićenijem dijelu, nešto položenija, osobito u Malostonskom zaljevu. Diferenciranom erozijom nastale su brojne uvale u mekšim stijenama. Biljni pokrov Pelješca je mediteranski, bogat i raznolik. Sveprisutna su crnogorična stabla alepskog bora (Pinus halepensis), pinije (pinus pinea), dalmatinskog crnog bora (pinus nigra Dalmatica), čempresa (cypressus) i dr. Makija, koja prekriva dio Pelješca, uglavnom sadrži planiku, vrijes, smrčiku i grahorac.
Klimatska obilježja (prosječni broj sunčanih dana, količina padalina, prosječne sezonske temperature)	Mediteranska klima	2500 sunčanih sati; zimski mjeseci oko 10°C, ljetni mjeseci oko 33°C
Broj stalnih stanovnika	Popis stanovništva 2021.	522
Broj turista	2024	12990
Prosječna duljina boravka	2024	7.66
Ugostiteljski sadržaji	Sezonski - restorani, kafići	cjelogodišnje - vinarije i vinoteke, kavana
Najpopularnije turističke atrakcije:	geološke značajke; more; kultura života i rada	kulturno-povijesna baština
Glavni turistički proizvodi:	Knežev dvor, vinogradi	sunce i more, vinarije, plaže
Prostor – turističke zone i površine	Sreser, Palat, 11 ha	T1, 800 kreveta
Turistička infrastruktura (kongresni kapaciteti, pješačke/planinarske/biciklističke staze, plaže i dr.)	Biciklističke staze	Plaže

2.2. Turistički proizvod i usluge

Prema podacima iz sustava eVisitor u 2024. godine na području općine Janjina smještajnu uslugu čini 2.663 kreveta. Najviše je nekategoriziranih objekata, odnosno smještajnih jedinica koje se u prvom redu odnose na vikendice. Visokokategoriziranih smještajnih jedinica na području općine nema. Smještajnom ponudom općine Janjina u komercijalne svrhe dominira ponuda privatnog smještaja. Čak

87 % smještajnih jedinica na području općine ima kategoriju 3 zvjezdice te obuhvaćaju kuće za odmor, apartmane i sobe dok u kategoriji 4 zvjezdica prevladavaju kuće za odmor. Na području općine postoji jedan kamp u domaćinstvu, međutim nema hotela i pansiona.

Vrsta turista	Dolasci 2024	Dolasci 2023	Dolasci 2022	Noćenja 2024	Noćenja 2023	Noćenja 2022
Domaći	879	906	791	6,761	6,613	6,594
Strani	12.158	12,056	11.047	93.053	92.266	88.403
Ukupno:	13.037	12.962	11.838	99,814	98.879	94,997

TABLICA 1. TURISTIČKI PROMET U OPĆINI JANJINA 2022.- 2024., EVISITOR

Prema podacima Turističke zajednice općine Janjina i sustava eVisitor može se zaključiti kako turistički promet ima tendenciju rasta iz godine u godinu, bilo da se radi o broju dolazaka turista ili ostvarenih noćenja.

U ukupnom turističkom prometu prednjače strani turisti s više od 93% udjela u dolascima i noćenjima. Domaći turisti iz godine u godinu povećavaju broj dolazaka u Janjinu, a povećava se i njihov udio u noćenjima. Iz navedenog se može zaključiti kako domaći turisti imaju tendenciju kraćih no učestalijih boravaka u Janjini.

Ugostiteljsku ponudu općine Janjina čine ugostiteljska objekata s ponudom hrane koji predstavljaju raznolikost mediteranske kuhinje. Spoj je to mediteranskih okusa, primarno lokalnih namirnica, a zaokružuju je vrhunska maslinova ulja i više sorti sjajnih vina.

Usluge hrane i pića pruža 8 ugostiteljskih objekata koji se nalaze na području cijele općine, a to su: Bistro - pizzeria Kavana Janjina u Janjini, Dalmatinska kuća u Dračama, Vinarija Bezek u Janjini, restoran Testa u Sreseru, fast food More u Sreseru, cafe bar Modro oko u Sreseru i cafe bar Šegalo u Dračama, i vinarija Edivo u Dračama. Većina objekata je sezonskog karaktera, osim Kavane Janjina, vinarije Bezek, cafe bar Šegalo i vinarija Edivo.

Uz navedeno još imamo: vinariju Grgurević, vinariju Dežulović, PZ Janjina.

Na području općine agroturizam je slabo razvijen iako za razvoj istoga to postoje dobri preduvjeti.

Generalno razvojno opredjeljenje općine je nastaviti razvoj u istom smjeru – kroz obnovu i obogaćenje kulturne baštine, njezinu adaptaciju suvremenim razvojnim potrebama turizma, kulture i ostalih gospodarskih djelatnosti. Umjetničko stvaralaštvo novih stanovnika i privređivanje dijela lokalnog autohtonog stanovništva na temelju poljoprivrede, agroturizma i drugih vrsti turizma, te zanatstva, male privrede i trgovine čini temelj razvojnih perspektiva moderne općine Janjina.

2.3. Popis resursne osnove

Turistička atrakcijska osnova svake turističke destinacije predstavlja ishodište i uvjet za kreiranje optimalnog turističkog proizvoda.

Za identifikaciju i evidenciju potencijalnih i realnih turističkih resursa Pelješca korišteni su brojni i raznovrsni izvori, od prostornih planova, službenih pregleda zaštićenih dijelova prirodne i kulturne baštine do zavičajnih pisanih materijala, obilaska i razgovora sa stručnjacima.

2.3.1. Prirodni resursi

Središnji dio poluotoka, koji zauzima općina Janjina, predstavlja srž posebnosti Pelješca. Tako je ovo područje poznato po nasadima vinograda plavca malog, te drugih poznatih vinskih sorti.

A samo područje pogodno je za razvoj aktivnog turizma korištenjem prirodnih elemenata ponude kroz koje su postavljenje biciklističke i pješačke staze.

2.3.1.1. Plaže i aktivnosti na moru

Plaže u općini Janjina su šljunčane i nalaze se na području naselja Sreser i Drače. Na južnom dijelu općine, koja izlazi na „veliko more“ postoje manje uvale s plažama, međutim nisu uređene, niti imaju uređene pristupne prilaze.

Ispred naselja Sreser nalazi se manji skup otočića koji se može obilaziti kajacima i manjim barkama.

Također, to područje je pogodno za surfing i kite koji se intenzivno razvija s druge strane neretvanskog kanala.

2.3.1.2. Biljni i životinjski svijet

U akvatoriju Pelješkog kanala mogu se vidjeti dobri dupini. U Malostonskom kanalu uzgajaju se kamenice, pri čemu tradicija uzgoja seže još u antička vremena, a tu se nalazi i nekoliko uzgajališta riba. Uz kamenice uzgajaju se i dagnje. Za razliku od biljnog svijeta, životinjski svijet slabo je istražen iako sve upućuje na njegovo bogatstvo. Inventarizacija životinjskog svijeta bila bi odlična podloga za osmišljavanje tzv. fotosafarija.

Biljni pokrov karakterizira dalmatinska makija, a od uzgajane vegetacije prevladavaju vinogradi i maslinici.

Pelješac je bogat endemskim biljem koje je dobro istraženo, od čega su brojne vrste zaštićene. Posebno valja izdvojiti pelješke orhideje (oko Janjine nađeno je nešto više od 15 vrsta orhideja, najčešće u maslinicima i na suhim kamenjarama, a manji broj vrsta je rasprostranjen u borovim šumama) i peruniku (na travnjacima od mora do 600 m n/v).

2.3.1.3. Zaštićena prirodna baština :

- Malostonski zaljev i Malo more (posebni rezervat), koji u ovoj općini zauzima površinu od 921,8 ha mora Vrijedni kulturni i prirodni krajobrazi (prepoznati općinskim prostornim planom)
- More i morska obala - predjel od rta Rat preko uvale Stiniva do uvale Osobjava, zajedno s otočićima ispred naselja Sreser, te na jugu padine južne obale predjela Dranče.
- Brdovit reljef vrhova i sjevernih padina Rote (prema Osobjavi i Neretvanskom kanalu) u zapadnom dijelu općine
- Vinorodna polja oko Janjine, Popove Luke i Zabrežja koja se izmjenjuju s makijom i kamenjarom na sjevernim padinama Mataružnice i zapadno od zaselka Zabrežje
- Šume i makija podno visova Mataružnice, Dubovca, Klačine, i Ljuta i Stražice prema janjinskom i Popovom polju

2.3.2. Kulturno-povijesna baština

Na području Janjine najbolje se može pratiti kontinuitet naseljenosti Pelješca od prapovijesti, preko Ilira i Rimljana, do današnjih dana. To je vjerojatno uvjetovano njezinim položajem na najužem dijelu otoka, preko kojeg se od davnina odvijao promet. Iako srednji vijek nije ostavio puno tragova, smatra se da se on može iščitati iz gotovo organske urbane organizacije mjesta, na kojima su nastali sklopovi kamenih jednokatnica s elementima pučke arhitekture kasnog baroka, što ujedno daje Janjini izuzetnu slikovitost. Na višim padinama kasnije se grade samostalne kuće okružene vrtovima, što se pripisuje bogatstvu brodarske faze Pelješca.

2.3.2.1. Pokretni spomenici

Na području Janjine ubrajaju Zbirku župnog dvora.

2.3.2.2. Arheološka nalazišta

Ovi lokaliteti relativno su mali i ne mogu se kvalificirati kao potencijalno značajne arheološke turističke atrakcije. Međutim, uvezane u poučne/tematske staze (npr. Napoleonov put) njihova atraktivnost može se, uz pravilno označavanje i interpretaciju, donekle povećati.

- Ilirske kamene gomile sjeveroistočno od Janjine, u zaravni Vardišta, Grad na Sutvidom
- Srednjovjekovni lokalitet na Glavici sv. Jurja (svetište)
- Villae rusticae – Mirine (Popova Luka), Rat (Sreser), Pod starinama (Osobjava)
- Ostaci srednjovjekovnih crkvi u uvali Sutvid, sv. Martin istočno od Osobjave, te groblje s ostacima ženskog samostana

2.3.2.3. Povijesne cjeline naselja

Ruralne cjeline idealne su za turističku revitalizaciju (“ekoetno sela” s kombinacijom smještaja, konoba, ponudom tematskih obilazaka i raznih radionica zasnovanih na kulturu života i rada). Međutim, nedostatak vizije, infrastrukturna neopremljenost, nesređeni vlasnički odnosi, raseljavanje i neprimjerena okolna gradnja ugrožavaju njihov opstanak.

- Polu urbana sredina Janjine – Gornje Selo Janjina
- Ruralna cjelina zaselka Škrabalići (istočni dio naselja Popova Luka)
- Ruralna cjelina zaselka Zabrežje (desetak kamenih jednokatnica s gospodarskim objektima)
- Ruralna cjelina zaselka Jurkovići (spaljen u II sv. ratu te raseljen)

2.3.2.4. Sakralna baština

Sakralne građevine crkve, samostani i kapelice najbrojnije su objekti kulturne baštine na poluotoku. Osobito su slikovite male crkvice iz starokršćanskog i predromaničkog doba te grobne crkve i crkvice iz kasnog srednjeg vijeka.

- Župna crkva Sv. Vlaha s mramornim oltarima (Janjina)
- grobišna crkva Sv. Stjepana (jugozapadni kraj Janjinskog polja)
- crkva Male Gospe (Sreser)
- crkva Sv. Trojstva (Popova Luka)
- crkva Sv. Roka (Drače)
- crkva Gospe od zdravlja (Osobjava)
- ruševna crkva Sv. Martina nad uvalom Stiniva
- Sv. Ivana nad uvalom Osobjava

2.3.2.5. Građevine stambene i javne namjene:

- Kuća Pucić (danas zgrada Općine)
- Knežev dvor (u obnovi DPDS)
- Kuća Getaldić (primjer ladanjske arhitekture, 16. st., ruševno stanje)
- Utvrda Stiniva
- Utvrda Farleta (Sreser)

2.3.2.6. Područja kultiviranih krajobraza

- Prostorni sklop zaselka Zabrežje Janjina
- Prostorni sklop kuća zaselka Škrabalići
- Prostorni sklop groblja Sv. Stjepana
- Prostrni sklop ruševina crkve Sv. Martina

- Prostorni sklop crkve Sv. Ivana
- Prostorni sklop ljetnikovca Bjelovučić

2.3.2.7. Kultura života i rada

- Pomorstvo
- Školjkarstvo/ribarstvo
- Vinarstvo
- Maslinarstvo
- Gastronomija

2.3.3. Turistički putevi

2.3.3.1. Biciklističke i pješačke staze – Pelješac outdoor

S 348 km² površine, geomorfološkom raznolikošću te rijetkom naseljenošću, brojne lokalne ceste i putovi (asfaltirane i neasfaltirane) čine Pelješac idealnim odredištem za bicikliste i hodače.

Štoviše, povezivanje sa vinarijama, selima i zaselcima, poljskim crkvicama i ostalim zanimljivim lokalitetima nude mogućnosti raznih tematiziranih biciklističkih putova.

TZ općine Janjina, zajedno s drugim turističkim zajednicama na Pelješcu zadnjih godina pokrenule su projekt Pelješac Outdoor kojim su inicirale mapiranje i markiranje biciklističkih i pješačkih staza na cijelom Pelješcu. Biciklističke staze su još uvijek dovoljno tematizirane, međutim gradirane su po težini (udaljenost, nadmorska visina), signalizirane su jedinstvenom signalizacijom, te povezane s planinarskim putevima i Napoleonovim putem

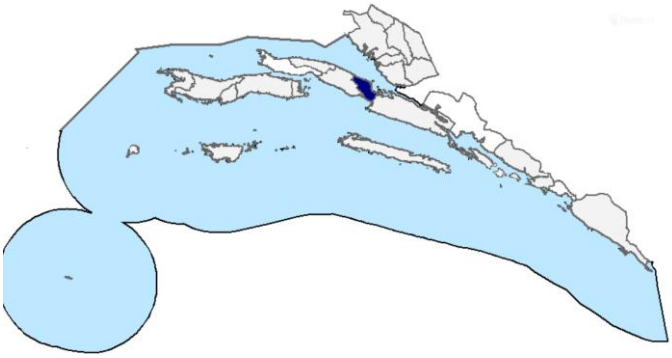
2.3.3.2. Tematske staze – Napoleonov put kroz Pelješac

TZO Stona pokrenula je i projekt „Napoleonov put kroz Pelješac“ s ciljem povezivanja i promocije prirodnih ljepota, kulturno-povijesne baštine, ruralnih gospodarstva kroz održivi turizam u manje razvijenim dijelovima poluotoka. Put je istražen i trasiran, identificirani su glavni pravci s ključnim atrakcijama te alternativne rute. TZO Janjina se u projekt uključila na svom području.

2.3.3.3. Šetnice uz more

Uređena je šetnica od Drača do Sresera.

2.3.4. Geografska, klimatska i prirodna obilježja[4]

SLIKA 3. POLOŽAJ OPĆINE JANJINA U DUBROVAČKO-NERETVANSKOJ ŽUPANIJI

Općina Janjina dio je megaregije jadranske Hrvatske kojoj pripada i županija Dubrovačko-neretvanska. U užem smislu ona je dio jugoistočne dalmatinske makroregije s arhipelagom. Južna Dalmacija je najmanji, najuži i najrjeđe naseljeni dio megaregije (županija Dubrovačko-neretvanska po gustoći je

[4] Prostorni plan Općine Janjina, Zagreb 2007.

inače 14. među županijama i gradom Zagrebom). Čine je otoci Korčula, Lastovo i Mljet od većih te dubrovački arhipelag Elafitskih otoka, poluotok Pelješac, dubrovačko priobalje jugoistočno od poteza Klek - Neum i Konavle do Sutorine. To je jedini dio južnog Hrvatskog primorja, koji nema svoju zagoru unutar Republike Hrvatske, jer neposredno iza obale prelazi u hercegovački krš Republike Bosne i Hercegovine i primorja Crne Gore.

Općina Janjina smještena u sjeverozapadnom dijelu Županije geografski je dio pelješkog kraja, koji nije jedinstven prostor, već se sastoji od dijela otoka Korčule i poluotoka Pelješca, kojega uska Stonska prevlaka veže sa susjednim kopnom.

Pelješki kraj ima prijelazno obilježje između splitske i dubrovačke regije, jer se zapadni dio Pelješca i otok Korčula nalaze u snažnom utjecaju Splita preko Vela Luke, Trpnja i Ploča, dok istočni Pelješac s općinama Janjina i Ston ulazi u izrazitu gravitacionu zonu Dubrovnika.

Iako je općina smještena na poluotoku skoro po svemu je otočnog karaktera. More i morska obala u potpunosti prožimaju krajolik i život ljudi općine. Gospodarstvo općine bitnim dijelom turistički orijentirano, vezano je uz komponentu mora, a dijelom i kopna (poljodjelstvo – vinogradarstvo). Još uvijek čisto, prozirno i plavo more je bitna sastavnica razvoja općine i kraja, kako u prošlosti, tako i danas, a biti će to vjerojatno i u budućnosti. More i njegova ekološka ranjivost zahtijevaju dodatne napore u zaštiti, od izgradnje i uništavanja obalnih prostora i u sprječavanju njegovog zagađenja ispuštanjem svekolikog otpada, čime se posredno štiti njegova fauna i flora U kopnenom dijelu općine, u reljefu Pelješca prevladavaju nizovi vapnenačkih bila i dolomitskih udolina. Dolomitsku podlogu pokrivaju najvrijednije poljoprivredne površine. Bliže moru brojne su naplavine i zone fliša. Južni položaj i maritimnost ublažavaju termičke ekstreme i klimu čine ugodnom iako ponekad iznenade studeni prodori s kopna.

Biljni pokrov Pelješca je mediteranski, bogat i raznolik. Sveprisutna su crnogorična stabla alepskog bora (Pinus halepensis), pinije (pinus pinea), dalmatinskog crnog bora (pinus nigra Dalmatica), čempresa (cypressus) i dr. Makija, koja prekriva dio Pelješca, uglavnom sadrži planiku, vrijes, smrčiku i grahorac. Postoje i šume česvine crnike (querxus ilex), raste rogač i lovorika. Kraška polja i obronci mnogih brda su u najvećoj mjeri obrađeni, a prekrivaju ih maslinici i vinogradi, a samo ponegdje i južno voće: šipak, mandarina, smokve, badem, naranača. Poviše Orebić

a raste šuma čempresa, najveća te vrste u Hrvatskoj. Klima i položaj uzrokovali su da na Pelješcu raste dosta ljekovitog i aromatičnog bilja: metvica, ružmarin, kadulja, lavanda, mažuran. Pored bogatog biljnog, Pelješac karakterizira i relativno bogat životinjski svijet. Osim čaglja (canis aureus dalmaticus), specifične vrste grabežljivca, na poluotoku obitava i prilično velik i raznolik broj divljači kao što su mufloni, divlje svinje, zečevi i fazani. Ovome valja dodati i relativno veliku populaciju mungosa (mungus nungo). Glavne gospodarske djelatnosti na Pelješcu su vinarstvo, vinogradarstvo i turizam. Uzgoj školjkaša, a u novije vrijeme i riba, važne su gospodarske grane u Malom moru, na sjevernoj obali poluotoka.[5]

2.4. Analiza javne turističke infrastrukture

Pravilnikom o javnoj turističkoj infrastrukturi (NN 136/21.) definiran je pojam javne turističke infrastrukture. To je turistička infrastruktura u javnom vlasništvu koja je dijelom ili cijele godine u funkciji turizma te je dostupna svima pod jednakim uvjetima sukladno njezinoj prirodi i namjeni. Dijeli se na primarnu i sekundarnu.

[5] Institut za turizam, Plan razvoja turizma poluotoka Pelješca, Zagreb, 2011.

Primarna je ona infrastruktura koja izravno utječe na razvoj turizma i turističke ponude, a na području općine Janjina ona obuhvaća:

- označene biciklističke staze
- vinske ceste
- biciklistička ruta Pelješac Outdoor
- šetnica Drače-Sreser
- TIC Sreser
- TIC Drače
- info ploče i turistička signalizacija na području cijele općine.

Sekundarna je ona infrastruktura koja ne utječe izravno na razvoj turizma i samo je dijelom godine ili samo sporednom funkcijom u službi turizma. Na području općine Janjina ona obuhvaća:

- arheološka nalazišta
- Knežev dvor
- javna parkirališta
- nogometno igralište
- dječje igralište
- odbojkaško igralište

2.5. Komunalna infrastruktura

Infrastrukturu općine Janjina čini komunalna infrastruktura koja predstavlja preduvjet kvalitetnog funkcioniranja svih gospodarskih i društvenih aktivnosti na području općine. U komunalnu infrastrukturu ubrajaju se ceste, javne površine, vodovod i kanalizacija, rasvjeta, telekomunikacije te energetska i druga infrastruktura koja doprinosi boljoj kvaliteti života i funkcioniranju gospodarskih djelatnosti općine Janjina.

2.5.1. Telekomunikacije

Izgrađenost i/ili raspoloživost prikladne telekomunikacijske infrastrukture, odnosno efikasno funkcioniranje telekomunikacijskog sustava predstavlja ključni čimbenik suvremene komunikacije, a time i presudan činitelj funkcioniranja ne samo gospodarstva, već i društva u cjelini. Stoga bi razvoj telekomunikacija trebao biti korak ispred trenutnih potreba stanovništva, gospodarskih i društvenih subjekata određenog područja ili regije.

Generalno gledano, može se ustvrditi da postojeći telekomunikacijski sustav na Pelješcu funkcionira dobro. Naime, cijeli telekomunikacijski promet na Pelješcu odvija se preko tranzitne centrale u Dubrovniku na koju su vezane automatske telefonske centrale pojedinih općina, odnosno naselja poluotoka.

Kad je riječ o mobilnoj telefoniji, manji zahvati se predviđaju u cilju daljnjeg povećanja kvalitete usluge, odnosno bolje pokrivenosti cijelog poluotoka mobilnom mrežom.

Usluga internetskog povezivanja je najslabije riješena na području cijelog poluotoka. Iako je u tijeku izgradnja optičke mreže, sama dinamika izgradnje i spajanja domaćinstava na tu mrežu je spora. Potrebno je, za pojedine lokacije, da domaćinstva predvide i korištenje alternativnih rješenja poput satelitskog interneta.

2.5.2. Elektroopskrba

Općina Janjina se napaja električnom energijom iz dva pravca: dalekovodima DV 35 kV i to iz 110/35 kV TS „Ston“, odnosno 110/35 kV TS „Blato“, preko TS „Korčula“ – 15TS „Zamošće“ – TS „Pijavičino“ do TS „Janjina“ 35/10(20) kV. Od TS „Janjina, konzum općine napaja se preko osam manjih trafostanica

10/04 kV. Samim tim, može se reći da je općina Janjina dobro elektrificirana te nema nikakvih problema u opskrbi strujom.

2.5.3. Vodoopskrba

Vodoopskrbna situacija na Pelješcu još uvijek ne zadovoljava suvremene civilizacijske standarde, osobito kad je riječ o manjim, slabije napućenim naseljima.

Opskrba vodom općine Janjina je riješena preko NPKL vodoopskrbnog sustava s izvorišta Prud u blizini Metkovića. Naselja Janjina, Popova Luka i Drače snabdijevaju se iz vodospreme „Janjina“, dok se naselja Sreser snabdijeva vodom iz crpne stanice „Sreser“. Naselje Osobjava još uvijek nema suvremeni sustav opskrbe pitkom vodom.

2.5.4. Otpadne vode i oborinska odvodnja

Problematika suvremenog tretiranja otpadne, a djelomično i oborinske odvodnje danas predstavlja najveći infrastrukturni problem cijeloga Pelješca. S obzirom da postojeće stanje narušava ne samo današnji, već i dugoročno poželjni tržišni imidž Pelješca kao ekološki čiste, zdrave i prekomjernom izgradnjom nezahvaćene turističke destinacije poznate po marikulturi, riječ je o ozbiljnom problemu koji bi valjalo što je moguće prije i što je moguće kvalitetnije riješiti.

Kao i ostale općine Pelješca, ni naselja na području općine Janjina još uvijek nemaju javnog kanalizacijskog sustava. Naselja se koriste septičkim jamama ili se otpadna voda ispušta direktno u more. Samim tim, osobito u uvjetima pojačane izgradnje kuća za sekundarno stanovanje, problem prikupljanja, pročišćavanja i odlaganja otpadnih voda u more predstavlja sve veći problem.

2.5.5. Gospodarenje otpadom

Zbrinjavanje krutog otpada predstavlja još jedan u nizu neadekvatno riješenih infrastrukturnih problema cijelog poluotoka Pelješca bez obzira o kojoj je jedinici lokalne samouprave riječ. Naime, iako se većina komunalnog otpada generiranog na području općine Janjina donedavno „izvozio“ u Neum, to nije dugoročno prihvatljivo rješenje. Zadnjih mjeseci 2024. otpad se odvozi u općinu Orebić koja također nema legalan centar za zbrinjavanje otpada.

Ni na području poluotoka, ni u županiji, ne postoji centar za gospodarenje otpadom, što svakako otežava rješavanje ovoga problema. Rješenje ovog problema treba tražiti u bržem i efikasnijem radu županijske administracije na izgradnji županijskog centra za gospodarenje otpadom.

2.6. Prometna infrastruktura

Izgradnjom suvremene autoceste Zagreb - Dubrovnik, pri čemu se trenutno stiglo do čvora Karamatići (neposredna blizina Ploča), osigurana je prilično dobra cestovna povezanost Pelješca sa sjevernim i sjeverozapadnim dijelovima Hrvatske, a time i s brojnim emitivnim tržištima. Znatno bolja izgradnjom Pelješkog mosta koji je dovršen do 2022. godine, a koji se proteže preko Malostonskog zaljeva između Komarne (rt Međed) na kopnu i Brijeste (predio Oštri Vrh) na Pelješcu. Time je glavna pelješka prometnica, državna cesta D414, spojena na Jadransku turističku cestu D8, odnosno na autocestu Zagreb – Dubrovnik.

Državna cesta D414 (Ston – Janjina - Orebić) glavna je poluotočka prometnica i poveznica jugoistočnog i sjeverozapadnog dijela Pelješca. Njome se, uz ostalo, odvija i redovni autobusni promet. Autobusni promet preko poluotoka Pelješca obavljaju dva poduzeća i to JP Libertas iz Dubrovnika i Arriva Rijeka. Ostale ceste Pelješca županijskog i/ili lokalnog značenja su:

L – 69027 (D414 Sreser)
L – 69027 Osobjava (Crkvice)

Što se tiče dostupnosti općine Janjina morskim (trajektnim) putem, valja naglasiti da se glavna trajektna pristaništa nalaze u Trpnju (veza Ploče - Trpanj) i Orebiću (veza Orebić - Korčula). Na obje linije prometuju trajekti u vlasništvu poduzeća Jadrolinija. Postoji i trajektno pristanište u luci Prapratno kod Stona (veza s Mljetom).

Konačno, najbliže zračne luke od interesa za općinu Janjina su one u Dubrovniku i Splitu koje direktno ili preko zračne luke Zagreb, osim nacionalnog, obavljaju i međunarodni zračni promet.

2.7. Stanje digitalizacije

Besplatan pristup internetu na svim javnim površinama omogućen je na području općine Janjina. Cijelo područje općine je pokriveno mobilnom mrežom, iako je dostupnost većih brzina ovisna o tipu mobilnog uređaja, tarifnom modelu, razini signala, te trenutnoj prometnoj opterećenosti mobilne mreže. U centru Janjine unutar građevina je nešto slabiji signal mobilne mreže, jer su stari zidovi debeli i ne propuštaju signal najbolje.

Sigurnost i privatnost - Svim pružateljima usluge smještaja dostavljene su višejezične obavijesti u vezi prikupljanja osobnih podataka radi evidentiranja turista u sustavu eVisitor. S obzirom da je člankom 5. stavkom 4. Pravilnika o načinu vođenja popisa turista te o obliku i sadržaju obrasca prijave turista turističkoj zajednici propisano da se podaci za prijavu i odjavu turista upisuju na temelju podataka iz osobne iskaznice, odnosno putne ili neke druge isprave o identitetu, turisti su upoznati s činjenicom da su dužni pružatelju usluge smještaja dati na uvid takvu ispravu te pružiti sve druge informacije koje su potrebne za upis podataka, a nisu sadržane u takvoj ispravi. Prikupljeni osobni podaci se sukladno članku 6. Pravilnika o načinu vođenja popisa turista te o obliku i sadržaju obrasca prijave turista turističkoj zajednici pohranjuju na rok od 10 godina.

2.8. Stanje pristupačnosti destinacije osobama s posebnim potrebama

Pristupačni turizam podrazumijeva prilagodbu turističkih proizvoda i usluga primjenom načela univerzalnosti i uključivost na različite skupine turista: osobe s invaliditetom, starije i teže pokretne osobe, obitelji s malom djecom, osobe s posebnim zdravstvenim ili prehrambenim potrebama.

Osobe s invaliditetom čine najmanje 15% ukupne svjetske populacije, odnosno 1,2 milijarde ljudi, a 30% ih redovito putuje. Takvi se turisti, ako su zadovoljni, vrlo često vraćaju na provjerena odredišta, u pravilu troše više zbog objektivnih okolnosti i gotovo uvijek putuju u pratnji barem jedne do dvije osobe. Često izbjegavaju velike gužve na vrhuncu sezone i time postaju još zanimljivija ciljana skupina. Prilagođavanje infrastrukture, odnosno otklanjanje arhitektonskih barijera u prostoru, nije uvijek i svugdje moguće zbog specifičnosti povijesne arhitekture naselja općine stoga je potrebno raditi na stjecanju osnovnih znanja o komunikaciji i usluživanju osoba s različitim vrstama invaliditeta. Na svim javnim parkiralištima osigurana mjesta za osobe s invaliditetom. Također, dobar primjer pristupačnog turizma je prilagodba mrežnih stranica općine i Turističke zajednice slijepim i slabovidnim osobama i osobama s drugim ograničenjima.

2.9. Organiziranost i dostupnost usluga u destinaciji (javne usluge i servisi)

Na području općine djeluju dvije humanitarne udruge koje tijekom godine organiziraju razne aktivnosti. Također, na području općine djeluju i sportska udruga NK Iskra. Vinari djeluju u udruzi.

U općini postoji osnovna škola i predškolska ustanova, poslovnica pošte, hitna pomoć, ambulanta, ljekarna, bankomat.

U Janjini postoji više trgovina i kiosk, dok se u Dračama i Sreseru nalazi po jedna trgovina koja radi ljeti.

2.10. Stanje i potreba ljudskih potencijala

Na području općine Janjina najtraženiji su radnici u sektoru ugostiteljstva. Zbog izrazite sezonalnosti teško je radnike i naći i zadržati.

Zamjetno je da se većina fakultetski obrazovanih osoba ne vraća, što nije neočekivano obzirom na slabu ponudu poslova za visokoobrazovane i u samoj općini i u okolnim mjestima.

2.11. Komunikacijske aktivnosti

Komunikacijski kanali uključuju:

- objave za medije
- intervjue
- letke
- brošure
- članke u tiskanim medijima
- članke na portalima
- objave na televiziji i radiju
- društvene mreže
- oglasnu ploču
- plakate….

Možemo ih dijeliti na:

- Offline: časopisi, letci, pozicije za oglašavanje (plakati/oglasne ploče), grupe unutar neke tvrtke, sastanci, prezentacije, plakati, novine, TV i radio,
- Online: e-mail, newsletter, društvene mreže, web stranica, blog, portali, intranet, video poruke/edukacije/webinari.

Trenutno najučinkovitiji oblik komuniciranja je putem online kanala prvenstveno zbog globalnog dosega i širokog spektra korisnika te nižih troškova. Janjina je kao destinacija predstavljena na službenoj web stranici Hrvatske turističke zajednice i Turističke zajednice Dubrovačko-neretvanske županije, te na web-u www.peljesac.holiday

Turistička zajednica općine Janjina se pojavljuje na dvije društvene mreže – Instagram i Facebook. Klaster se isto tako pojavljuje na dvije društvene mreže. Uz aktivnosti na internetu, Turistička zajednica ne zanemaruje offline kanale komunikacije te je 2024. godine realiziran projekt brandiranje destinacije u sklopu kojeg je osmišljen novi logotip i foto točke. I na razini Klastera je u 2025. godini planira se nova brošura o svim uključenim destinacijama.

Događaji i manifestacije se promoviraju putem više kanala, ovisno o potrebi. Najčešće su to plakati, članci u časopisima ili novinama, te društvene mreže i web stranica.

2.12. Analiza konkurencije

S obzirom na diversificiranost ponude Dubrovačko-neretvanske županije, ključna obilježja konkurentnog turističkog sektora sagledavaju se kroz orijentiranost na potrebe kupaca, fleksibilnost, ponudu doživljaja uz ekološku osjetljivost.

Destinacijski brending kao i primjena e-marketinga neophodni su za održavanje konkurentske pozicije na tržištu. Općina Janjina promatrana je u odnosu na konkurentski krug turističkih destinacija: Trpanj, Ston, Neretva i Slano. Svaka od navedenih turističkih destinacija izdvaja se po elementima prepoznatljivosti od doline Neretve, stonske kulturne baštine do plaža u Trpnju.

Međutim, pokazalo se da područje općine Janjina kvalitetno je usmjerilo svoje aktivnosti prema turistima koji traže sunce i more, a dodatno je broj osoba s kućama za odmor na području općine izrazito visok, te u narednom razdoblju očekujemo samo daljnji rast turističkog prometa, a usmjerenost općine je na produljenje turističke sezone.

2.13. Izvješće o provedenoj analizi stanja

Smještajna ponuda je pretežito locirana u naseljima Drače i Sreser. Turistički promet raste svake godine, a u ukupnom prometu prednjače strani turisti.

Ugostiteljska ponuda općine Janjina nije na zavidnoj razini, te očekujemo u narednom razdoblju da se krenu u daljnji razvoj. Ponuda događanja je zadovoljavajuća u ovom trenutku. Tijekom glavne sezone otvoren je Turističko-informativni centar u Dračama i u Sreseru u kojima posjetitelji mogu dobiti sve informacije o turističkoj ponudi destinacije. Prirodni i kulturni resursi koji trenutno nisu u funkciji turizma, ali koji predstavljaju temelj za budući razvoj, atraktivnost i održivost destinacije. Općina Janjina je Turističkoj zajednici općine Janjina ustupila na korištenju svu javnu turističku infrastrukturu koja obuhvaća biciklističke staze, pješačke staze i šetnice, odmorišta, vidikovce, TIC, info ploče i turističku signalizaciju na području cijele općine. U komunalnu infrastrukturu ubrajaju se ceste, javne površine, vodovod i kanalizacija, rasvjeta, telekomunikacije te energetska i druga infrastruktura koja doprinosi boljoj kvaliteti života i funkcioniranju gospodarskih djelatnosti općine Janjina.

S obzirom na to da je područje općine neravnomjerno naseljeno, postojeća cestovna mreža je prilagođena postojećim potrebama. Najveći problem prometnog sustava na području općine su tehničke karakteristike lokalnih cesta, odnosno uski kolnici bez rješenja odvodnje uz visoke troškove održavanja.

Veći dio općine Janjina priključen je na javnu vodoopskrbnu mrežu. U naseljima općine odvodnja otpadnih voda vrši se u septičke jame. U općini se provodi odvojeno prikupljanje otpada te se reciklabilni otpad prikuplja u zasebnim spremnicima. Sve građevine na području općine priključuju se na nepokretnu TK mrežu te opremaju telekomunikacijskom instalacijom kapaciteta i izvedbe prilagođene njihovoj veličini i namjeni. Gotovo cijelo područje općine je pokriveno mobilnom mrežom, a besplatan pristup internetu na svim javnim površinama omogućen je u općini

Prilagođavanje infrastrukture destinacije osobama s posebnim potrebama nije uvijek i svugdje moguće zbog specifičnosti povijesne arhitekture naselja općine Janjina stoga je potrebno raditi na stjecanju osnovnih znanja o komunikaciji i usluživanju osoba s različitim vrstama invaliditeta.

Trenutno najučinkovitiji oblik komuniciranja je putem online kanala prvenstveno zbog globalnog dosega i širokog spektra korisnika te nižih troškova.

Uz aktivnosti na internetu, ne zanemaruju se ni offline kanali komunikacije. Događaji i manifestacije se promoviraju putem plakata, članaka u časopisima ili novinama, putem radio spotova ili posebnih emisija.

3. POTENCIJAL ZA RAZVOJ I PODIZANJE KVALITETE TURISTIČKIH PROIZVODA

TURISTIČKI PROIZVOD	TRENUTNO STANJE	POTENCIJAL
SMJEŠTAJ	- zadovoljavajuća ponuda srednje kategoriziranih smještajnih jedinica - nedostatak visoko kategoriziranih smještajnih jedinica - nedostatak tematsko opredijeljenog smještaja - nedostatak hotelskog smještaja - nedostatak kvalitetne kamping ponude	- ulaganje u podizanje kvalitete, raznovrsnosti i dostupnosti smještaja u domaćinstvima - tematsko opredjeljenje smještaja (za obitelji, za djecu, pet friendly,...) - diverzifikacija smještajnih kapaciteta (kamping turizam) - poticanje brownfield investiranja u smještajne kapacitete
UGOSTITELJSTVO	- jednolična ponuda - bogata ponuda lokalnih proizvoda (u vinarijama) nedostatak adekvatne radne snage - kod većine rad ograničen na glavnu sezonu - eno-gastro događanja	- poticanje razvoja agroturizma - poticanje povezivanja ugostitelja i lokalnih proizvođača - organiziranje edukacijskih programa
TURISTIČKI RESURSI	- autentično - izvorno - prirodno	- daljnje promoviranje - poticanje očuvanja - poticanje novih i održivih aktivnosti na lokalitetima - daljnje povezivanje s novim proizvodima na razini klastera i lokalno
KULTURNO - POVIJESNA BAŠTINA	- izvorna - dobro očuvana - nedovoljno poznata - nedovoljno turistički iskorištena	- promoviranje - uključivanje u turističku ponudu destinacije - ulaganje u podizanje turističke atraktivnosti
DOGAĐANJA	- izvorni - poznati - popularni - dugogodišnji	- privlačenje posjetitelja - osmišljavanje novih događanja
TURISTIČKE USLUGE	- TIC - ne postoji turistička agencija	- poticanje pružanja kompletne turističke usluge - pronalazak partnera u online turističkim agencijama za bolju vidljivost destinacijske ponude, osobito atrakcija
SAKRALNA BAŠTINA	- izvorna dobro očuvana - nedovoljno poznata - nedovoljno turistički iskorištena	- povezivanje u rutu vjerskog turizma - promoviranje sakralne baštine

PRIRODNA BAŠTINA	- izvorna - autentična	- poticanje istraživanja i valorizacije zbog razvoja istražena održivog turizma
JAVNA TURISTIČKA INFRASTRUKTURA	- raznovrsna - atraktivna - dijelom nedovoljno turistički iskorištena - dijelom zastarjela	- razvoj nove turističke infrastrukture kroz diverzifikaciju - povezivanje više elemenata turističke infrastrukture radi stvaranja novih turističkih proizvoda - ulaganje u kvalitetu i održivost - generiranje novih motiva dolazaka
KOMUNALNA INFRASTRUKTURA	- dobra cestovna povezanost - preopterećena infrastruktura tijekom sezone - nejednako razvijena na području destinacije - nepostojanje sustava odvodnje otpadnih voda - probem odlaganja otpada	- ulaganje u vizualno uređenje destinacije - infrastrukturna ulaganja koja će doprinijeti postizanju ciljeva povezanih s energetskom učinkovitošću - izgradnja sustava odvodnje i pročišćavanja voda - poticanje korištenja obnovljivih izvora energije - izgradnja županijskog centra za gospodarenje otpadom
DIGITALNE TEHNOLOGIJE	- prihvatljivo	- ulaganje u širenje internetske i mobilne mreže - korištenje alternativnih mogućnosti pristupa internetu digitalnog nomadstva - razvoj dostupnosti inovativnih tehnologija
PRISTUPAČNOST DESTINACIJE	- nedovoljna fizička pristupačnost atrakcija - manjak komunikacijske pristupačnosti	- ulaganje u prilagodbu dijela javne turističke infrastrukture - realizacija edukacija o društvenoj i kognitivnoj pristupačnosti
JAVNE USLUGE I SERVISI	- udruge koje provode razne aktivnosti i programe - dostupnost javnih usluga i servisa za lokalno stanovništvo	- rad na zadržavanju svih javnih servisa dostupnih u destinaciji
LJUDSKI POTENCIJALI	- nedostatak radne snage - sezonalnost zapošljavanja	- realizacija edukacija o promociji, prodaji i podizanju kvalitete usluge s ciljem ostvarenja boljih prihoda
KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI	- razvijeni kanali komunikacije - u upotrebi svakodnevno - pozitivan učinak partnerstva u klasteru na veliki broj komunikacijskih kanala	- unapređenje komunikacijskih aktivnosti prema tržištima

4. POKAZATELJI ZA PRAĆENJE RAZVOJA I ODRŽIVOSTI TURIZMA

Pokazatelji održivosti pružaju strukturu i smjernice kako bi turističke destinacije mogle sustavno pratiti, ocjenjivati i poboljšavati svoje održivosti, što je ključno u eri kada su održivi pristupi postali ključni za dugoročni uspjeh turizma. Plan mora sadržavati obvezne pokazatelje održivosti destinacije, a može sadržavati i specifične pokazatelje održivosti destinacije, koji moraju biti utemeljeni na analizi stanja destinacije i povezani s razvojnim smjerom.[6]

4.1. Obavezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na društvene aspekte održivosti

1. Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone
2. Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
3. Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji
4. Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom
5. Broj organiziranih turističkih ambulanti
6. Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije (izraženo po osobi i po noćenju
7. Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone)
8. Udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije (ukupno i pojedinačno po kategoriji zaštite)
9. Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije 1
10. Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika
11. Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem
12. Prosječna duljina boravka turista u destinaciji
13. Ukupan broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
14. Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija
15. Status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom
16. Broj ostvarenih noćenja u smještaju u destinaciji po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS
17. Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone
18. Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone
19. Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone

4.1.1. Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone

Pokazatelj	Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone	
Obilježja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj ostvarenih turističkih noćenja u destinaciji u odnosu na stotinu stalnih stanovnika u vršnom mjesecu koji se smatra glavnom turističkom sezonom što ujedno podrazumijeva i najveće opterećenje kako u kontekstu infrastrukture tako i u društvenom.

[6] Smjernice i upute za izradu plana upravljanja destinacijom, Zagreb 2024.

	Opis	Ovim pokazateljem se nastoji procijeniti tzv. intenzitet turizma, odnosno razina objektivnog opterećenja koju turizam u periodu glavne turističke sezone stvara po lokalno stanovništvo, ali i prostor te infrastrukturu. Valja uočiti postojanje razlike između ovog pokazatelja, koji se može smatrati objektivnim, u odnosu na različite pokazatelje dojma koji lokalno stanovništvo ima o turizma, koji se s druge strane mogu smatrati subjektivnim pokazateljima.	
Metodologija izračuna pokazatelja	Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika Pokazatelj = ukupan broj noćenja turista u vršnom mjesecu broj dana u mjesecu x broj stalnih stanovnika u destinaciji / 100 Pod pojmom »vršni mjesec« misli se na mjesec u kojem je ostvaren najveći broj noćenja.		
Učestalost mjerenja	Jednom godišnje		
2024.	**2025.**	**2026.**	**2027.**
6,00			

4.1.2. Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom

Pokazatelj	Zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom		
Obilježja	Definicija	Pokazatelj predstavlja procjenu udjela (%) stalnih stanovnika koji su zadovoljni turizmom u destinaciji u ukupnom broju stalnih stanovnika u destinaciji	
	Opis	Zadovoljstvo stanovnika razvojem turizma bitan je cilj održivog upravljanja destinacijom, pri čemu je pozitivan stav stanovnika prema razvoju turizma jedan od ključnih elemenata njegove uspješnosti. Tamo gdje turizam nije podržan može se očekivati otpor stanovnika prema infrastrukturnim ulaganjima. Dodatno, gostoljubivi domaćini jedan su od ključnih faktora u formiranju cjelokupnog zadovoljstva turista posjetom.	
	Podpokazatelji	– udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom kod onih koji ostvaruju koristi od turizma – udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom kod onih koji ne ostvaruju koristi od turizma	
Metodologija izračuna pokazatelja	Udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom u destinaciji računa se kao omjer broja ispitanika zadovoljnih turizmom i ukupnog broja ispitanika. Pokazatelj se računa na ukupnom skupu te zasebno na skupu ispitanika koji ostvaruju koristi od turizma i na skupu ispitanika koji ne ostvaruju koristi od turizma. Udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom i udio stanovnika koji ostvaruju koristi od turizma u destinaciji procjenjuje se pitanjima koja su definirana smjernicama za provođenje primarnih istraživanja.		
Učestalost mjerenja	Svake četiri godine		
2025.	**2029.**	**2033.**	**2037.**
Anketa će se provesti u 2025.			

4.1.3. Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom

Pokazatelj	Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji	
Obilježja	Definicija	Procjena zadovoljstva turista koji borave u komercijalnim smještajnim objektima i jednodnevnih posjetitelja cjelokupnim boravkom u destinaciji na skali od 0 do 100. Procjena neto spremnosti na preporuku na skali od 0 do

		100, posebno za turiste koji borave u komercijalnim smještajnim objektima i jednodnevne posjetitelje.
	Opis	Zadovoljni posjetitelji učinkovit su alat privlačenja novih gostiju te time i stvaranja novih radnih mjesta u destinaciji, a uz to često i dulje borave te generiraju veći prihod u odnosu na posjetitelje koji nisu zadovoljni svojim boravkom u destinaciji. Nadalje, praćenjem zadovoljstva posjetitelja mjere se i prate učinci aktivnosti na unapređenju turističkog proizvoda destinacije. Ne postoji jedinstveni standard za procjenu zadovoljstva kupaca. Zadovoljstvo je složeni pokazatelj koji se može mjeriti na različite načine, poput percepcije kvalitete, percepcije vrijednosti, i raskoraka između očekivanog i stvarnog iskustva. Primjenom različitih standarda mjerenja zadovoljstva (koji ujedno predstavljaju različite standarde na koje se kupci referiraju prilikom kupnje) i njihovim integriranjem u jedinstveni pokazatelj u skladu s validiranom metodologijom Američkog indeksa zadovoljstva klijenta (eng. American Customer Satisfaction Index – ACSI) postignut je sveobuhvatniji pristup mjerenju kvalitete cjelokupnog iskustva posjetitelja. Neto spremnost na preporuku smatra se jednim od glavnih standarda za vrednovanje iskustva korisnika proizvoda/usluga u različitim industrijama, a koristi se i za predviđanje lojalnosti kupaca. Zasniva se na pitanju o vjerojatnosti preporuke proizvoda/usluge rodbini, prijateljima i/ili kolegama. Preporuke rodbine i prijatelja (eng. word of mouth) ujedno su jedan od najvažnijih izvora informacija prilikom odabira destinacije putovanja, te u kombinaciji s pokazateljem o zadovoljstvu daje pravu sliku utiska same destinacije.
	Podpokazatelji	– Udio (%) turista koji borave u komercijalnim smještajnim objektima i jednodnevnih posjetitelja koji su zadovoljni boravkom u destinaciji – Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji u sezoni – Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji u predsezoni ili posezoni – Neto spremnost na preporuku destinacije u sezoni – Neto spremnost na preporuku destinacije u predsezoni ili posezoni
Metodologija izračuna pokazatelja	Vrijednost pokazatelja – Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom sastoji se od: (i) vrijednosti indeksa zadovoljstva posjetitelja destinacijom i (ii) neto spremnost na preporuku destinacije Vrijednosti pokazatelja mjere se pomoću varijabli/pitanja koja su definirana smjernicama za provođenje primarnih istraživanja, donesenih od strane ministarstva nadležnog za poslove turizma.	
Učestalost mjerenja	Svake četiri godine	

2025.	**2029.**	**2033.**	**2037.**
Anketa će se provesti u 2025.			

4.1.4. Pristupačnost destinacije

Pokazatelj	Udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom	
Obilježja	Definicija	Pokazatelj prikazuje udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom u odnosu na ukupan broj atrakcija u destinaciji prepoznatim planom upravljanja

	Opis	Atrakcije kao razlog dolaska u destinaciju mogu biti iznimno raznolike i različite dostupnosti, stoga je svrha ovog pokazatelja uvid u mogućnosti obilaska atrakcija i lokaliteta od interesa osobama s invaliditetom (osobama s tjelesnim, intelektualnim mentalnim i osjetilnim oštećenjem zdravlja), pri čemu se pristupačnost očituje u fizičkoj pristupačnosti i pristupačnosti informacija i komunikacija.	
	Podpokazatelji	– Udio atrakcija (lokaliteta) fizički pristupačnih osobama s invaliditetom, – Udio atrakcija (lokaliteta) informacijski i komunikacijski pristupačnih osobama s invaliditetom.	
Metodologija izračuna pokazatelja	EA – broj svih evidentiranih atrakcija u destinaciji EAP – broj atrakcija pristupačnih osobama s invaliditetom Udio pristupačnih atrakcija = EAP/EA x 100		
Učestalost mjerenja	Svake dvije godine		
2024.	**2026.**	**2028.**	**2030.**
55,55			

4.1.5. Sigurnost destinacije

Pokazatelj	Broj organiziranih turističkih ambulanti		
Obilježja	Definicija	Pokazatelj je broj organiziranih turističkih ambulanti u svrhu provođenja mjera zdravstvene zaštite za povećani broj korisnika zdravstvene zaštite koje se pružaju turistima.	
	Opis	Pokazatelj je broj organiziranih turističkih ambulanti u svrhu provođenja mjera zdravstvene zaštite za povećani broj korisnika zdravstvene zaštite koje se pružaju turistima.	
	Podpokazatelji	--	
Metodologija izračuna pokazatelja	Pokazatelj je informacija o broju ambulanti u destinaciji.		
Učestalost mjerenja	Svake godine		
2024.	**2025.**	**2026.**	**2027.**
0			

4.2. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na okolišne aspekte održivosti

Turističke zajednice podatke potrebne za izračun pokazatelja održivosti destinacije prikupljaju primarno iz javno dostupnih izvora i službenih evidencija javnopravnih tijela putem integriranog informacijskog sustava turizma.

Izračun obveznih i odabranih specifičnih pokazatelja te njihova vizualizacija primarno se obavlja putem integriranog informacijskog sustava turizma.

Podatke koji nisu dostupni putem integriranog informacijskog sustava turizma, prikupljaju i čuvaju turističke zajednice. Ove podatke, kao i ostale podatke koji su korišteni za izračun pokazatelja, turistička zajednica dužna je dostaviti Ministarstvu u elektroničkom obliku pogodnom za strojno čitanje podataka najkasnije 30 dana prije roka za objavu vrijednosti pokazatelja. Izračun vrijednosti obveznih i odabranih specifičnih pokazatelja te njihova vizualizacija objavljuje se u pravilu u svibnju tekuće godine za prethodnu godinu.

4.2.1. Upravljanje vodnim resursima

Pokazatelj	Omjer potrošnje vode po turističkom noćenju u odnosu na prosječnu potrošnju vode po stalnom stanovniku destinacije (izraženo po osobi i po noćenju) (UVR-1)	
Obilježja	Definicija	Pokazatelj je omjer ukupne količine vode isporučene u smještajnim objektima destinacije u odnosu na ukupnu potrošnju vode u destinaciji, koji daje uvid u opterećenje turizma na vodni resurs destinacije.
	Opis	Ograničavajući čimbenik razvoja turizma u pojedinim destinacijama je dostupnost vode, odnosno njena nepovoljna prostorna i vremenska raspodjela, osobito u Jadranskoj Hrvatskoj te u ljetnim mjesecima, kao i gubici vode u vodoopskrbnom sustavu. Vođenje evidencije o ukupnoj finalnoj potrošnji vode dužno je provoditi i osigurati nadležno tijelo za upravljanje vodnim resursima u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave na temelju posebnog zakona kojim se uređuje upravljanje vodama.
	Podpokazatelji	--
Metodologija izračuna pokazatelja	Pokazatelj se izračunava kao omjer (%) finalne potrošnje vode po noćenju turista (m3) u smještajnim objektima destinacije i u odnosu na potrošnju vode po stanovniku destinacije (m3). F1 – ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja F2 – ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja T1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja T2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja N1 – broj dana u mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) N2 – broj dana u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) S – broj stanovnika u destinaciji potrošnja vode po noćenju turista = F2N1 – F1N2/T2N1 – T1N2 potrošnja vode po noćenju stanovnika = 1/S (T2F1 – T1F2) /(T2N1 – T1N2) omjer potrošnje vode po noćenju turista i stanovnika = potrošnja vode po noćenju turista /potrošnja vode po noćenju stanovnika x 100	
Učestalost mjerenja	Svake dvije godine	

Početna vrijednost	**2025.**	**2027.**	**2029.**
n/a*			

*javni isporučitelj vodne usluge ne vodi odvojenu evidenciju za smještajne objekte.

4.2.2. Gospodarenje otpadom

Pokazatelj	Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone)	
Obilježja	Definicija	Omjer količine komunalnog otpada nastale po noćenju turista i količine otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone)
	Opis	Pokazateljem se prati ostvarenje veze između proizvodnje otpada u turizmu i gospodarskog rasta te uspješnost sprečavanja nastanka otpada u destinaciji. Ukazuje na okolišni aspekti rizika u turističkim destinacijama gdje nedovoljno adekvatna infrastruktura gospodarenja otpadom u kombinaciji sa povećanom turističkom aktivnosti može ugroziti konkurentnost turističke

		destinacije. Pokazatelj je važan za atraktivnost destinacije i u slučaju neuređenog ili preopterećenog (prekapacitiranog) sustava gospodarenja otpadom što predstavlja ograničavajući čimbenik razvoja destinacije. Noćenja turista jesu svaka registrirana noć osobe (turista) u objektu koji pruža uslugu smještaja (prijavljena noćenja u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju u sustavu eVisitor). Komunalni otpad je miješani komunalni otpad i odvojeno sakupljeni otpad. Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje komunalnog otpada na području pružanja javne usluge putem spremnika od pojedinog korisnika i prijevoz i predaju tog otpada ovlaštenoj osobi za obradu takvoga otpada.
	Podpokazatelji	--
Metodologija izračuna pokazatelja	Pokazatelj se izračunava kao omjer količine otpada nastalog po noćenju turista u smještaju u odnosu na ukupne količine komunalnog otpada nastale u destinaciji u mjesecima s najnižom i najvišom turističkom aktivnosti F1 – ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja (tone) F2 – ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja T1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja T2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja S – broj stanovnika u destinaciji N1 – broj dana u mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) N2 – broj dana u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) WTN – količina otpada po turističkom noćenju, WTN =(F2N1 – F1N2) /(T22N1 – T1N2) WRN – količina otpada po noćenju stanovnika, WRN = 1/S (T2F1 – T1F2) / (T2N1 – T1N2) WT – količina otpada nastalog zbog noćenja turista u vremenskom intervalu (mjesec s najvećim brojem noćenja). Izračunava se kao umnožak broja noćenja u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (T2) i količine otpada po turističkom noćenju (WTN), WT = T2 x WTN WR – količina otpada od lokalnog stanovništva u destinaciji vremenskom intervalu (mjesec s najvećim brojem noćenja). Izračunava se kao umnožak broja stanovnika (S), broja dana u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (N2) i količine otpada po noćenju stanovnika (WRN), WR = S x N2 x WRN omjer količine komunalnog otpada koji su proizveli turisti u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju i lokalno stanovništvo (za promatrani period) = WT / WR	
Učestalost mjerenja	Svake dvije godine	

2024.	**2026.**	**2028.**	**2030.**
5,23			

4.2.3. Zaštita bioraznolikosti

Pokazatelj	Udio zaštićenih područja u destinaciji u ukupnoj površini destinacije (ukupno i pojedinačno po kategoriji zaštite)			
Obilježja	Definicija	Pokazateljem se definira udio zaštićenih prirodnih područja (dalje u tekstu: ZPP) (kopnenih i morskih) i područja ekološke mreže Natura 2000, u ukupnoj površini destinacije (jedan ili više JLS-ova), te njihova struktura prema kategoriji zaštite.		
	Opis	Turizam zasnovan na prirodi brzo raste, a jedan od ključnih faktora za iskustvo posjetitelja je kvaliteta okoliša. Bioraznolika područja privlače turiste, posebno ona s infrastrukturom koja omogućava pristupačnost. Očuvanje kopnene i morske bioraznolikosti ključno je za očuvanje značajnih ekonomskih koristi koje države ostvaruju od turizma. Udio zaštićenih područja ukazuje na aktivnosti vezane za očuvanje bioraznolikosti te na očuvanje, obnovu i održivu upotrebu ekosustava i njihovih usluga.		
	Podpokazatelji	– udio zaštićenih prirodnih područja i područja ekološke mreže Natura 2000 u ukupnoj površini destinacije – kategorije zaštićenih prirodnih područja u destinaciji		
Metodologija izračuna pokazatelja	Pokazatelj se izračunava kao udio površina zaštićenih područja u destinaciji u odnosu na ukupnu površinu destinacije i prema kategorijama zaštite temeljem zakona kojim se uređuje zaštita prirode.			
Učestalost mjerenja	Svake četiri godine			
2023.	**2027.**	**2031.**	**2035.**	
0				

4.2.4. Održivo upravljanje energijom

Pokazatelj	Omjer potrošnje električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije	
Obilježja	Definicija	Pokazatelj je omjer ukupne količine električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije, a temelji se na sezonalnosti potrošnje.
	Opis	Ovaj pokazatelj daje uvid u opterećenje energetske infrastrukture i potrebe implementacije održivih oblika energije. S obzirom na intenzivnu potrebu za energijom tijekom visoke sezone, posebice u Jadranskoj Hrvatskoj, važno je razmotriti stvarno opterećenje.
	Podpokazatelji	--
Metodologija izračuna pokazatelja	Pokazatelj se izračunava kao omjer finalne potrošnje el. energije po noćenju turista (kWh) u smještajnim objektima u odnosu na potrošnju el. energije po stanovniku destinacije (kWh). F1 – ukupna finalna potrošnja el. energije u kućanstvima i smještajnim objektima u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanje ostvarenim brojem noćenja F2 – ukupna finalna potrošnja el. energije kućanstvima i smještajnim objektima u destinaciji kalendarskom mjesecu s najviše ostvarenih noćenja T1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim ostvarenim brojem noćenja T2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim ostvarenim brojem noćenja S – broj stanovnika u destinaciji N1 – broj dana u mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) N2 – broj dana u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) potrošnja električne energije po noćenju turista = (F2N1 – F1N2)/ (T2N1 – T1N2)	

	potrošnja električne energije po noćenju turista = 1/S (T2F1 – T1F2) / (T2N1 – T1N2) omjer potrošnje električne energije po noćenju turista i stanovnika = potrošnja el. energije po noćenju turista / potrošnja el. energije po noćenju stanovnika x 100
Učestalost mjerenja	Svake četiri godine

2023.	**2027.**	**2031.**	**2035.**
Zatraženi podaci			

4.2.5. Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama

Pokazatelj	Uspostavljen sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika	
Obilježja	Definicija	Pokazateljem se utvrđuje postoji li u destinaciji sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika
	Opis	Članak 7. Pariškog sporazuma postavlja globalni cilj »poboljšanja sposobnosti prilagodbe, jačanja otpornosti i smanjenja ranjivosti na klimatske promjene«. Provedba nacionalnih i lokalnih planova prilagodbe, izgradnja kapaciteta i tehnologije te povećani financijski tokovi navedeni su kao ključni alati za provedbu aktivnosti prilagodbe. Sektor turizma je jedan od pet najranjivijih sektora na klimatske promjene. Stoga je uspostava sustava za procjenu izloženosti, otpornosti i rizika te provedbu mjera za prilagodbu klimatskim promjenama na svim razinama ključna za održivost turizma kao ključne gospodarske grane u Republici Hrvatskoj. Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20) i Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja (NN 127/19) reguliraju pitanje prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj.
	Podpokazatelji	--
Metodologija izračuna pokazatelja	Pokazatelj je informacija o tome je li destinacija donijela dokumente (strategiju i/ili plan i/ili program) te koji je napredak/udio mjera u provedbi i/ili implementiranih mjera za prilagodbu i ublažavanje klimatskih promjena i procjenu rizika – DA/NE/udio mjera u provedbi i/ili implementiranih	
Učestalost mjerenja	Svake dvije godine	

2023.	**2025.**	**2027.**	**2029.**
DA			

4.3. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na ekonomske aspekte održivosti

Održivost destinacije prati se sagledavanjem kretanja trendova osnovnih pokazatelja i odabranih specifičnih pokazatelja održivosti. Održivost destinacije može se pratiti i usporedbom pojedinih pokazatelja održivosti s pokazateljima usporedivih destinacija u zemlji i/ili inozemstvu. Planom upravljanja destinacijom određuje se hoće li se i koji pokazatelji održivosti uspoređivati s pokazateljima održivosti usporedivih destinacija u zemlji i/ili inozemstvu, kao i destinacije za usporedbu.

4.3.1. Turistički promet

Pokazatelj	Ukupan broj dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem (TP-1)		
Obilježja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj dolazaka turista u destinaciji u mjesecu koji se smatra glavnom turističkom sezonom temeljem broja ostvarenih noćenja što ujedno podrazumijeva i najveće opterećenje kako u kontekstu infrastrukture tako i u društvenom kontekstu.	
	Opis	Priljev posjetitelja u turističku destinaciju predstavlja obvezni uzrok potrebe za upravljanjem održivošću destinacije. S obzirom na činjenicu da turizam predstavlja uglavnom sezonalnu aktivnost, ovim pokazateljem svakako valja uzeti u obzir razlike u priljevu posjetitelja unutar i van turističke sezone, pri čemu je priljev posjetitelja u periodu glavne, odnosno visoke turističke sezone najrelevantniji podatak za upravljanje održivošću destinacije.	
	Podpokazatelji	--	
Metodologija izračuna pokazatelja	Pokazatelj je informacija o ukupnom broju dolazaka turista u destinaciji u mjesecu s najvećim brojem ostvarenih noćenja, te se broj direktno preuzima iz sustava eVisitor i služi kao pokazatelj.		
Učestalost mjerenja	Svake godine		
2023.	**2024.**	**2025.**	**2026.**
3.928	4.104		

Pokazatelj	Prosječna duljina boravka turista u destinaciji (TP-2)	
Obilježja	Definicija	Pokazateljem se definira prosječan broj noćenja koje jedan turist ostvari u destinaciji.
	Opis	Duljina boravka, odnosno prosječan broj noćenja koje turisti ostvaruju u destinaciji se može smatrati relevantnom informacijom za upravljanje destinacijom, poglavito u kontekstu suvremenih trendova skraćenja duljine boravka, ali i s aspekta upravljanja ljudskim potencijalima potrebnim za održavanje ujednačene razine pružanja sveobuhvatne turističke usluge što se posebno odnosi na segment smještaja.
	Podpokazatelji	- Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem ostvarenih turističkih noćenja - Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem ostvarenih turističkih noćenja - Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u komercijalnom smještaju - Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u nekomercijalnom smještaju
Metodologija izračuna pokazatelja	Prosječna duljina boravka turista u destinaciji = ukupan broj registriranih noćenja u destinaciji / ukupan broj dolazaka turista u destinaciju	
Učestalost mjerenja	Svake godine	
2023.	**2024.**	**2025.**	**2026.**
7.63	7.66		

4.3.2. Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu

Pokazatelj	Broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (PGS-1)	
Obilježja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj zaposlenih na mjesečnoj razini u području I Djelatnosti pružanja

		smještaja te pripreme i usluživanja hrane sukladno važećoj nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (dalje u tekstu: NKD).	
	Opis	Budući da rad predstavlja obvezni proizvodni čimbenik uslužnih djelatnosti, izravno povezan s isporukom turističkog proizvoda odnosno usluge, povećanje ili smanjenje ukupnog broja zaposlenih osoba u središnjim turističkim djelatnostima (pružanje smještaja te priprema i usluživanje hrane) može posredno ukazivati na poboljšanje odnosno pogoršanje poslovanja gospodarskih subjekata općenito u svim turističkim djelatnostima.	
	Podpokazatelji	- Broj zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane prema satima rada - Broj zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane po spolu, godišnji prosjek - Prosjek broja zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u odnosu na ukupan broj zaposlenih (%)	
Metodologija izračuna pokazatelja	Podaci se preuzimaju iz službenih administrativnih izvora.		
Učestalost mjerenja	Svake godine		
2024.	**2025.**	**2026.**	**2027.**
Podaci su zatraženi			

Pokazatelj	Poslovni prihod gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (PGS-2)		
Obilježja	Definicija	Pokazateljem se definira poslovni prihod gospodarskih subjekata ostvaren tijekom godine u području I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane sukladno važećem NKD-u	
	Opis	Poslovni prihod izravno je povezan sa sposobnosti gospodarskih subjekata da isporuče turistički proizvod odnosno uslugu, pri čemu promjena u vremenu odnosno povećanje ili smanjenje poslovnog prihoda može ukazivati na poboljšanje odnosno pogoršanje poslovnog položaja gospodarskih subjekata uslijed internih ili eksternih razloga, ali i neizravno upućivati na položaj gospodarskih subjekata u svim turističkim djelatnostima na razini destinacije.	
	Podpokazatelji	- dodana vrijednost gospodarskih subjekata registriranih na području destinacije ostvarena tijekom godine - bruto dobit/gubitak gospodarskih djelatnosti registriranih na području destinacije ostvaren tijekom godine	
Metodologija izračuna pokazatelja	Podaci će na zahtjev biti dostupni u Ministarstvu		
Učestalost mjerenja	Svake godine		
2024.	**2025.**	**2026.**	**2026.**
Podaci su zatraženi			

4.4. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na prostorne aspekte održivosti destinacije i organizaciju turizma

4.4.1. Turistička infrastruktura

Pokazatelj	Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija (TI-1)	
Obilježja	Definicija	Pokazateljem se vrši identifikacija i kategorizacija turističkih resursa na području destinacije, uključujući prirodne (parkovi, rezervati, pejzaži) i kulturno-povijesne/antropogene atrakcije (povijesni lokaliteti, muzeji, spomenici, nematerijalna baština).
	Opis	Identifikacija i kategorizacija turističkih resursa ključna je za razvoj održivog turizma jer omogućava efikasno upravljanje i očuvanje prirodnih i kulturnih resursa. Pruža temelj za kreiranje ciljanih marketinških strategija koje ističu jedinstvene atribute destinacije, privlačeći time odgovarajuće turiste. Osim toga, pomaže lokalnim zajednicama da razumiju i vrednuju svoju baštinu, potičući lokalno sudjelovanje i osvještavanje važnosti očuvanja tih resursa za buduće generacije.
	Podpokazatelji	- popisi kulturnih dobara (opcionalno, uključujući procjenu i naznaku ranjivosti) - identifikacija i popisivanje nematerijalne kulturne baštine - popis lokaliteta i dobara prirodne baštine s naznakom vrste, stanja očuvanja i ranjivosti.
Metodologija izračuna pokazatelja		
Učestalost mjerenja	Svake godine	
2024.		
Popis i vrsta zaštićenih kulturnih dobara	Str. 13-14	
Popis i vrsta kulturnih dobara nacionalnog značaja	Str. 13.-14	
Popis i vrsta preventivno zaštićenih dobara	Str. 12 - 17	
Popis i kategorija zaštićenih prirodnih područja u RH	Str. 12.-17	
2025.		
Popis i vrsta zaštićenih kulturnih dobara		
Popis i vrsta kulturnih dobara nacionalnog značaja		
Popis i vrsta preventivno zaštićenih dobara		
Popis i kategorija zaštićenih prirodnih područja u RH		
2026.		
Popis i vrsta zaštićenih kulturnih dobara		
Popis i vrsta kulturnih dobara nacionalnog značaja		
Popis i vrsta preventivno zaštićenih dobara		
Popis i kategorija zaštićenih prirodnih područja u RH		
2027.		

Popis i vrsta zaštićenih kulturnih dobara	
Popis i vrsta kulturnih dobara nacionalnog značaja	
Popis i vrsta preventivno zaštićenih dobara	
Popis i kategorija zaštićenih prirodnih područja u RH	

4.4.2. Održivo upravljanje destinacijom

Pokazatelj	Status implementacije aktivnosti iz plana upravljanja destinacijom (OUD -1)	
Obilježja	Definicija	Pokazatelj je definiran kao praćenje statusa implementacije Plana upravljanja, pri čemu je polazište terminski plan aktivnosti i njihove implementacije.
	Opis	Postojanje Plana upravljanja preduvjet je destinacijskog razvoja za sva odredišta u Hrvatskoj, stoga je uspješna implementacija aktivnosti iz Plana polazište za održivo upravljanje destinacijom, te praćenja stanja upravljačkih aktivnosti.
	Podpokazatelji	- Objavljeni dokument strategije i/ili akcijskog plana destinacije - Strategija/plan su jasno vidljivi i dostupni online - Udio implementiranih aktivnosti iz plana (Implementirana aktivnost je aktivnost koja je u potpunosti provedena, završena, te postoje informacije u učinku iste)
Metodologija izračuna pokazatelja	Omjer implementiranih aktivnosti / ukupni broj aktivnosti definiranih Planom x 100 Implementirane aktivnosti su one koje su u potpunosti završene, te za njih postoje mjerljivi rezultati provedbe.	
Učestalost mjerenja	Svake godine	

2024.	**2025.**	**2026.**	**2027.**
n/a			

4.4.3. Održivo upravljanje prostorom

Pokazatelj	Broj ostvarenih noćenja u smještajnim objektima destinacije po hektaru izrađenog građevinskog područja JLS (OUP-1)	
Obilježja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj ostvarenih noćenja u smještaju destinacije unutar godine dana po izgrađenom hektaru zona stambene i ugostiteljsko-turističke namjene.
	Opis	S obzirom da se turistička aktivnost može gotovo isključivo odvijati u zonama stanovanja (S) i zonama mješovite namjene (M1), te u zonama predviđenima za odvijanje ugostiteljsko-turističke namjene (T), sve druge građevinske zone nisu uključene u analizu. Nadalje, pritisak koji proizlazi iz korištenja prostora može se isključivo evidentirati kao pritisak na već izgrađena područja, te stoga u izračun ne ulaze planirana(neizgrađena) područja. U konačnici pritisak bi bilo poželjno evidentirati na godišnjoj razini, ali i na razini tromjesečja, da bi se utvrdilo pritisak u najopterećenijem dijelu godine.
	Podpokazatelji	--
Metodologija izračuna pokazatelja	TN – broj turističkih noćenja unutar destinacije ostvarenih u jednoj godini PS – površina izgrađenog građevinskog zemljišta u zonama stanovanja (ha) PM – površina izgrađenog građevinskog zemljišta u zonama mješovite namjene (pretežito stambene namjene) (ha)	

	PT – površina izgrađenog građevinskog zemljišta u zonama predviđenim za odvijanje ugostiteljsko-turističke aktivnosti broj turističkih noćenja u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju po izgrađenoj građevinskoj površini = TN / (PS + PM + PT)		
Učestalost mjerenja	Svake dvije godine		
2024.	**2026.**	**2028.**	**2030.**
Podaci su zatraženi.			

5. RAZVOJNI SMJER DESTINACIJE S MJERAMA I AKTIVNOSTIMA

Turizam je višefunkcionalna pojava i kao takva nije samo ekonomska aktivnost, nego je i sociokulturni fenomen. Osnovne pokretačke činitelje turizma čine:

- prirodne ljudske težnje za upoznavanje nepoznatih područja, ljudi i običaja;
- vjerske pobude;
- zdravstveni motivi;
- sportski motivi;
- rekreacijski motivi;
- zabavni motivi;
- istraživački motivi;
- poslovni motivi;
- putopisni motivi;
- pustolovni motivi;
- drugi motivi i težnje

Da bi se upoznali različiti motivi kao pokretači određenih turističkih putovanja, potrebno je upoznati ponašanja ljudi u slobodnom vremenu u kojem se odvijaju i turistička putovanja. Slobodno vrijeme u suvremenom društvu odavno je predmet istraživanja sociologije, posebno sociologije slobodnog vremena. Brojni autori ukazuju na razlikovanje pojmova "radno i slobodno vrijeme" te "slobodno vrijeme i dokolica". Suvremeno društvo zasniva se na prenaglašavanju materijalnih dobara, pa ga sociolozi s pravom nazivaju potrošačkim društvom. Značajno je da se u posljednjih 100 godina značajno smanjilo potrebno radno vrijeme, sa 70 sati tjedno na 40, s predviđanjima da će se do 2030. smanjiti na 30 sati tjedno. Isto je uzrokovano usavršavanjem i automatizacijom sredstava za rad, ali i sindikalnim aktivnostima koja su omogućila pravo na rad, ali i pravo na odmor. Već danas je u nizu država prepoznat 4-dnevni radni tjedan kao zdraviji način rada, i istodobno se vrijeme tjednog odmora produžilo na 3 dana.

Prilikom određivanja značaja kulturno-društvenog utjecaja turizma na život važno je istaknuti da se turizam ne može skladištiti niti je u svojoj naravi prenosiv s mjesta na mjesto. Odnosno da bi se turistički proizvod konzumirao potrebno je otići u destinaciju. Upravo ova situacija značajno utječe na međusobni odnos rezidenata i turista i to međusobnom interakcijom turisti – turisti, turisti –rezidenti, rezidenti – rezidenti. Prilikom ovih interakcija dolazi do učinaka koji mogu:[7]

- utjecati na promjene vrijednosnog sustava, individualnog ponašanja, obiteljskih odnosa, životnog stila, razine sigurnosti, moralnog ponašanja, kreativnog izražavanja, tradicionalne ceremonije i društvene organizacije;
- biti pozitivnog ili negativnog karaktera;
- imati direktan, indirektan i induciran učinak.

Istraživanja koja su utvrđivala društveno – kulturni učinak turizma, koja su uglavnom istraživanja stranih autora, u većini slučajeva su navodila sljedeće:

- Promatrao se kulturni i društveni učinak turizma kombinirano;
- Uglavnom se ističe negativan učinak društveno – kulturnog turizma;
- Uglavnom se analiziraju odnosi turisti – rezidenti i utjecaj na destinaciju u cjelini.

Iako se rijetko ističu pozitivni aspekti društveno – korisnih učinaka turizma bitno je na iste ukazati i poticati pozitivne učinke, a smanjivati utjecaj negativnih učinaka.

[7] Križman Pavlović D., op.cit. (bilj. 20), str. 20

Iz donje tablice daju se uočiti značajne razlike utjecaja društveno-kulturnih učinaka na turiste u odnosu na rezidente. Tako je uočljivo da turisti imaju puno više pozitivnih iskustava, dok rezidenti imaju podjednako i pozitivnih i negativnih iskustava. Iz tabele se iščitava da su pozitivni učinci svakako povećanje socijalnosti ljudi, smanjenje napetosti, samo realizacija i slično.
Što se tiče rezidenata, pozitivni učinci su u domeni razmjene ideja, razvoja turističke kulture, valorizacija društvenih atraktivnosti destinacije. Međutim značajni su i negativni učinci prvenstveno porast kriminala, moralna erozija, ali i imitiranje ponašanja turista, te rast napetosti zbog osjećaja servilnosti i slično.

Objekt društveno-kulturnog učinka turizma	**Društveno - kulturni učinci turizma**	
	pozitivni	**negativni**
turist/društvo pretežito emitivnih zemalja	- razvoj kulture putovanja - upoznavanje kulture i povijesti drugih naroda - bolje razumijevanje među ljudima iz različitih zemalja, s različitim kulturno - povijesnim naslijeđem - povećanje socijalnosti ljudi i smanjenje društvene napetosti - primjena pozitivnih iskustava stečenih turističkim kretanjem u mjestu stalnog boravka - samo realizacija, oslobađanje napetosti i zadovoljstvo	- primjena negativnih iskustava stečenih turističkim kretanjem u mjestu stalnog boravka.
rezidenti/društvo pretežito receptivnih zemalja	- razvoj turističke kulture - razmjena kulturnih informacija, ideja i vjerovanja s drugim populacijama - valorizacija društvenih atraktivnosti destinacije - oživljavanje starih običaja i kulturnih priredbi - očuvanje i stimuliranje starih zanata	- porast kriminala - demonstracijski (pokazni) efekt (rezidenti imitiraju ponašanje turista) - migracije radnika iz ruralnih u urbane prostore - gubitak kulturnog identiteta - lažni imitiranje "autentičnih" ugođaja i sredina - erozija morala - porast napetosti uslijed osjećaja servilnosti - širenje zaraznih bolesti

5.1. SWOT analiza

Ovim kvalitativnim analitičkim alatom definiraju se ključni faktori koji utječu na razvoj, a dijele se na snage, slabosti prilike i prijetnje. Snage i slabosti odnose se na trenutačno stanje turizma Janjine i na ono na što možemo utjecati samostalno, dok se prilike i prijetnje odnose na budućnost i na ono na što ne utječemo samostalno. Na temelju ove analize definiraju se strateške konkurentske prednosti na

osnovu koje općina Janjina može ojačati svoju poziciju na turističkom tržištu te umanjiti utjecaj strateških nedostataka proizašlih iz ove analize.

Prilikom provedbe SWOT analize sagledana je turistička ponuda i značajke konkurentskog okruženja te je analizirano više područja utjecaja: upravljanje i organizacija, turističke atrakcije, infrastruktura, razvijenost turističkog sektora te ljudski potencijali.

SNAGA obiteljski odmor kvalitetni komplementarni smještajni kapaciteti aktivni turizam vinogradarstvo i vinarstvo kulturna baština prirodni resursi tradicija u turističkoj djelatnosti sigurnost gostoljubivost	***SLABOSTI*** doživljaj u destinaciji nepostojanje marketing plana nepostojanje marketinške koncepcije neobrazovan kadar u turizmu masovni turizam neiskorištenost “novih” kanala prodaje nepostojanje hotelskog smještaja nekonkurentni siva ekonomija
PRILIKE stvaranje geo-cjeline Pelješca kao turističke destinacije stjecanje potrebnih znanja razvijanje kulture komunikacije i suradnje razvoj selektivnih oblika turizma	***PRIJETNJE*** depopulacija “odljev mozgova” nepostojanje prostora za kulturna događanja nepostojanje menadžmenta u kulturi sezonalnost i niska iskorištenost kapaciteta premašivanje prihvatnog kapaciteta zanemarivanje atrakcija

5.1.1. Snage

- ***obiteljski odmor***

najčešći oblik odmora

- ***kvalitetni komplementarni smještajni kapaciteti***

smještaj u domaćinstvu

- ***aktivni turizam***

biciklizam
pješačenje
surfing
ronjenje

- ***vinogradarstvo i vinarstvo***

nasadi plavca malog
privatne vinarije
PZ Pelješki vrhovi

- ***kulturna baština***

pomorska tradicija
knežev dvor

- ***prirodni resursi***

čiste plaže
razvedena obala
pogodna klima

- ***tradicija u turističkoj djelatnosti***

višedesetljetni turizma u Janjini

- ***sigurnost***

- ***gostoljubivost***

5.1.2. Slabosti

- ***doživljaj u destinaciji***

nema jedinstvenog doživljaja u destinaciji
nedovoljno jedinstvenih manifestacija i kulturnih događanja, zabava…

- ***nepostojanje marketing plana***

ni na razini općine
ni Geo cjeline Pelješca

- ***nepostojanje marketinške koncepcije***

nedefiniran način brendiranja područja
nepoznati na tržištu

- ***neobrazovan kadar u turizmu***

dugogodišnje neulaganje u stručan kadar
nepostojanje strategije permanentnog obrazovanja menadžmenta, ni stručnog operativnog kadra
nepostojanje dugoročne strategije stipendiranja potrebnog kadra

- ***masovni turizam***

realno turistički je iskorišteno razdoblje od 10.07. –25.08.
ostalo razdoblje kapaciteti nisu iskorišteni u mjeri koja bi osigurala održivi turistički razvoj

- ***neiskorištenost "novih" kanala prodaje i promocije***

internet
društvene mreže
online turističke agencije

- ***nepostojanje hotelskog smještaja***

- ***nekonkurentni***

marketinški neiskorištena destinacija

- ***siva ekonomija***

rad na crno u svim segmentima turističke ponude

5.1.3. Prilike

- ***stvaranje geo cjeline Pelješca kao turističke destinacije***

daljnji razvoj turizma na Pelješcu temeljio bi se na udruživanju projektnih akcija sve četiri administrativne općine na području Pelješca

ne smiju se promotivne aktivnosti ograničavati administrativnim granicama
za uspješno pozicioniranje na tržištu, potrebno je pratiti odrednice SMPHT kojim su definirane akcije HTZ za navedeno područje.

- ***stjecanje potrebnih znanja***

ulaganje u obrazovanje, stipendiranje učenika i studenata koji se školuju za rad u ugostiteljstvu I hotelijerstvu
permanentno usavršavanje i specijalizacija radnika na svim razinama

- ***razvijanje kulture komunikacije i suradnje***

uvažavanje prijedloga sa svih razina
trenutno stanje pokazuje poboljšanje u komunikaciji, međutim nedovoljno za razvijanje prave suradnje, a samim time i ukupnog razvoja destinacije

- ***razvoj selektivnih oblika turizma***
  - ***razvoj ruralnog turizma***

poljoprivredni kraj, vinarstvo i vinogradarstvo
sve vinarije bi trebale imati prostor za vinokušnju
urediti radno vrijeme vinarija
ponuditi paket aranžman različitih turističkih proizvoda

  - ***razvoj aktivnog turizma***

destinacija za kitere i surfere
ponudu uskladiti s lifestyle-om sportaša
omogućen je biciklizam i pješačenje, staze obilježene i održavane
ronilački centri

  - ***"sunce i more" turizam***

Razvoj ponude za obiteljski odmor

5.1.4. Prijetnje

- ***depopulacija***

nerazvijeno područje
slaba i niska zaposlenost
sezonalnost poslova
bez dodatnih sadržaja za djecu, mlade i osobe starije životne dobi
djeca nemaju dodatnu ponudu za razvoj svojih talenata
mladi nemaju dodatnu ponudu prilagođenu njihovom uzrastu i potrebama (kino, kazalište, sportski sadržaji)
ne postoji srednja škola, a najbliži fakulteti u Dubrovniku, odnosno Splitu
radno sposobno stanovništvo nema dovoljno radnih mjesta
sezona ne traje dovoljno dugo da bi se pokrili minimalni životni troškovi
umirovljenička populacija nema dodatne sadržaje, ni dom umirovljenika, ni društvo umirovljenika

- ***"odljev mozgova"***

fakultetski obrazovane osobe se ne vraćaju
odlaze u mjesta koja im nude mogućnost za njihov daljnji profesionalni razvoj

- ***nepostojanje prostora za kulturna događanja***

ne postoji prostor na otvorenome s gledalištem
ne postoji dvorana za održavanje raznih manifestacija

- ***nepostojanje menadžmenta u kulturi***

nema klasifikacije kulturnih resursa
kulturna dobra kojim upravljaju udruge i/ili institucije nadilaze njihove kapacitete (ljudski i financijski resursi su nedostatni)
naslijeđena kulturna baština nije vrednovana ni razvojno ni marketinški
neiskorišteni resursi pomorske povijesti, Ilirske baštine…
područje trenutno nema svoj povijesni ni kulturni identitet

- ***sezonalnost i niska iskorištenost kapaciteta***

obzirom na slabu dodatnu ponudu, turizam se na ovom području realno događa 2 mjeseca u godini u srpnju i kolovozu ostvaruje se preko 70% turističkog prometa
u ostalim mjesecima turizam se još događa kroz lipanj i rujan (20 % turističkog prometa)
prostor za produženje sezone (travanj, svibanj, lipanj, rujan, listopad)
ne postoje sadržaji koji bi turiste privukli u vrijeme posezone

- ***premašivanje prihvatnog kapaciteta***

razdoblje srpnja i kolovoza pokazuje da broj turista bitno premašuje broj stanovnika
infrastruktura ne prati ovo povećanje broja stanovnika, pa se javljaju stalni problemi sa strujom, vodom…

- ***zanemarivanje atrakcija***

na nikakav način nisu predstavljeni turistički resursi na području

5.2. Identificiranje općih načela i ciljeva turizma

Da bi se uspješno planiralo u turističkim destinacijama, a posljedično i uspješno upravljalo marketingom, potrebno je proći zadane zadatke. Ujedno unutar planiranja, kao finalni proizvod, trebala bi svaka turistička destinacija za područje za koje je osnovana ili na kojem se rasprostire imati izrađen strateški marketing plan.

U svakoj destinaciji postoji cijeli niz osoba koje svojom funkcijom ili djelovanjem određuju razvoj destinacije, pa i samo upravljanje marketingom destinacije. Svi uključeni imaju različite interese i na različit način vide i marketing destinacije.

Kunst[8] razvojne dionike turističke destinacije svrstava u četiri skupine:

- ambasadori razvoja – smatraju da je dinamiziranje turističkog razvoja i povećanje gospodarskih učinaka turizma jedan od prioritetnih zadataka gospodarskog razvoja turističke destinacije, te svojim djelovanjem mogu utjecati na implementaciju i kontrolu zaključaka strateških planskih dokumenata;
- zagovornici razvoja – smatraju da bi ubrzavanje turističkog razvoja i povećanje gospodarskih učinaka turizma trebao biti gospodarski prioritet za turističku destinaciju, ali i da (oni sami) imaju vrlo malen utjecaj na implementaciju zaključaka i preporuka strateških planskih dokumenata;
- latentni dionici – ne pridaju veliku važnost implementaciji strateških planskih dokumenta, ali pravilno potaknuti, mogu utjecati na razvoj turizma u turističkoj destinaciji;
- indiferentni dionici – ne pridaju nikakvu važnost implementaciji zaključaka strateških planskih dokumenata. Nadalje, unatoč potencijalnom utjecaju koji mogu imati na razvoj turizma, na njih je izuzetno teško utjecati u smislu da bi turizam počeli tretirati kao svoj razvojni prioritet.

[8] Kunst I.: Akcijski plan razvoja turizma Pelješca, Institut za turizam, Zagreb, 2011., str. 6

Iako je zakon propisao da turističke zajednice upravljaju destinacijom, pa samim time i marketingom turističke destinacije, neupitno je da ograničenja koja su postavljena istim, i drugim zakonskim okvirima, ne omogućavaju turističkim zajednicama u Hrvatskoj da se svrstaju u ambasadore razvoja, već u skladu s mogućnostima najdalje u skupinu zagovornika razvoja s obzirom na to da imaju vrlo mali, ili nikakav utjecaj na implementaciju strateških planova.

Međutim, da bi se marketinški upravljalo turističkom destinacijom potrebno je postići interni konsenzus svih dionika razvoja turizma na području turističke destinacije i omogućiti utvrđivanje **temeljnih razvojnih vrijednosti** koje se uobičajeno odnose na pozitivne učinke turizma u destinaciji: ekonomske, društveno-kulturne i environmentalističke. Temeljne vrijednosti turističke destinacije su uobičajeno dugoročne, međutim potrebno ih je redovno propitivati i redefinirati u korist aktualnih trendova na turističkom tržištu i očekivanja od razvoja turizma.[9]

Ciljevi turističke destinacije predstavljaju rezultate koji se žele postići. Ciljevi se uvijek definiraju na temelju provedene detaljne analize potencijalnog turističkog tržišta, te u suradnji s lokalnim dionicima u destinaciji, na temelju rezultata SWOT i/ili ostalih analiza, te se definira nova razvojna vizija iz koje proizlaze i strateški razvojni ciljevi, odnosno prostorna i programska koncepcija turističkog razvoja. Utvrđeni razvojni ciljevi ne smiju biti u sukobu s temeljnim razvojnim vrijednostima turističke destinacije.

5.2.1. Analiza tržišta

Benchmarking znači uspoređivanje neke dimenzije vlastitog poslovanja s najboljim poduzetnikom u istoj djelatnosti (na istom tržištu).[10] Prema Leksikonu menedžmenta[11] definicija benchmarkinga dana je u širem kontekstu: Benchmarking je proces mjerenja i uspoređivanja kompanijinih operacija, proizvoda i usluga s najboljima, bilo unutar kompanijina područja djelovanja ili izvan njega. Benchmarking je postupak koji se temelji na uspoređivanju vlastitih dimenzija (procesa, proizvoda, troškova itd.) s nekim poduzećem koje zaslužuje da bude mjera vrijednosti. Potrebno je naći takvo poduzeće s kojim se može – i vrijedi – usporediti te izvesti zaključke i poruke iz spoznaja o iskustvima drugih. Preduvjet uspješnog benchmarkinga je samo uspoređivanje, odnosno spoznaja o tome što se događa u poduzeću. Uspješan benchmarking odgovara na pitanja:

- što (koja korisna iskustva ima partner);
- kako (tj. kako je došao do njih).

Bit benchmarkinga čine ova obilježja:

- benchmarking se eksplicitno usmjerava na pojedini proizvod, proces ili funkcionalno područje, a ne na poduzeće u cjelini;
- benchmarking je decentralizirani proces koji za svaku pojedinu funkciju traži odgovarajući uzor;
- u središtu nije globalna ukupna usporedba već specifična pojedinačna usporedba.

Cilj je takvog procesa otkrivanje komparativnih prednosti kompanije koje zatim treba primijeniti. Benchmarking uključuje prikupljanje kvantitativnih i kvalitativnih informacija o procesu i funkcijama koje podupiru proces. Postoje dva tipa benchmarkinga: unutarnji i vanjski. Unutarnji se upotrebljava kada se uspoređuje jedan odjel, proces ili posao unutar organizacije s drugim. Vanjski je kompliciraniji

[9] Uloga sustava turističkih zajednica u upravljanju turizmom u Hrvatskoj, Orebić 2016.
[10] Cerovac M., Rječnik pojmova prava i politike tržišnog natjecanja i srodnih područja, TEB, Zagreb, 2004.
[11] Sikavica P., Bahtijarević-Šiber F., Leksikon menedžmenta, Masmedia, Zagreb, 2001.

i upotrebljava se kao usporedba one prakse koju koristi organizacija u procesu reinženjeringa s praksom drugih organizacija.

Primjena benchmarkinga u turizmu je još uvijek rijetka bez obzira na popularnost koju isti ima u poslovnom svijetu kao menadžerska metoda. Međutim primjena benchmarkinga u turizmu ne kasni s primjenom u odnosu na benchmarking u drugim sektorima, međutim značajno je da se primjena benchmarkinga odnosi na široku paletu područja: destinacije, hoteli, putničke agencije, atrakcije, edukacijski programi, aviokompanije…. Također benchmarking još nije došao do čvrstih metodoloških načela. Prema Kozaku [12] identificirano je 40 benchmarking modela. Analiza obilježja tih modela pokazala je da sadrže 5 faza:

- planiranje;
- prikupljanje podataka;
- analiza;
- implementacija;
- revizija.

Za upravljanje turizmom benchmarking je bitan na dvije razine:

1. Benchmarking neprofitno orijentiranih turističkih organizacija:
   - državne ili regionalne turističke zajednice, uredi;
   - prateći sadržaji turizma organizirani na neprofitnoj osnovi (muzeji, galerije kazališta, opere i drugo).
2. Benchmarking destinacije:
   - države;
   - regije;
   - grada.

Navedeno nam omogućuje da stavimo i instituciju turističke zajednice i destinaciju u usporedbu s nama važnim konkurentima.

Benchmarking je u Hrvatskoj još nedovoljno poznato i korišteno sredstvo učenja od najboljih, što posebno vrijedi za destinacijski benchmarking. Treba naglasiti da turističku destinaciju određuje njezin poslovni model i ona ne konkurira s destinacijama sličnih obilježja već s destinacijama koje imaju isti poslovni model. Zato je izuzetno važno procijeniti poslovni model određene destinacije kao i način na koji model funkcionira. Cilj je procjene određivanje smjera razvoja sustava destinacije u budućnosti, odnosno načina osiguravanja njegove održivosti na dugi rok. [13] Upravo zbog nedovoljne praktične razvijenosti i primjene destinacijski se benchmarking prilično razlikuje od benchmarkinga turističkih organizacija.

TOMAS istraživanja[14], koja u Hrvatskoj provodi Institut za turizam, jedino je kontinuirano istraživanje stavova, zadovoljstva i potrošnje turista. Prikupljeni podaci služe kao:

- ulazni podaci za planske dokumente;
- pretpostavka strateškog upravljanja;
- benchmarking i usporedbe – horizontalna i vertikalna analiza.

Destinacijski benchmarking podrazumijeva kontinuirano mjerenje rezultata turističke destinacije, jake i slabe strane, i to kako u odnosu na vlastite rezultate, tako i u odnosu na rezultate nekih drugih

[12] Kozak M., Destination benchmarking, Annals of Tourism research: A social Sciences Journal 29 (2), 2002., str. 497-519

[13] Cetinski V., Juričić B.: Benchmarking i kvaliteta u turizmu, Konferencija Novi trendovi u turizmu i uslužnoj djelatnosti, Opatija,2004., str. 9

[14] Institut za turizam, Stavovi i potrošnja turista 1998-2008, Zagreb, 2009., str. 5-7

destinacija u zemlji i inozemstvu, te u odnosu na nacionalne i međunarodne sustave mjerenja kvalitete, pri čemu se koriste primarni i sekundarni podaci s namjerom uspostavljanja prioriteta, određivanja ciljeva djelovanja i postizanja poboljšanja djelovanja da bi se ostvarila kompetitivna prednost.[15]

Istraživanje Instituta za turizam TOMAS Hrvatska 2022./2023. nacionalno je istraživanje obilježja turističke potražnje koje je provedeno na području Hrvatske i koje je obuhvatilo turističku potražnju u razdoblju od lipnja 2022. do lipnja 2023. godine. Istraživanje je provedeno na uzorku od 14.632 ispitanika koji su boravili u smještajnim objektima u 148 mjesta diljem Hrvatske.

Obuhvaćeni su domaći turisti i turisti s 19 najvažnijih emitivnih tržišta.

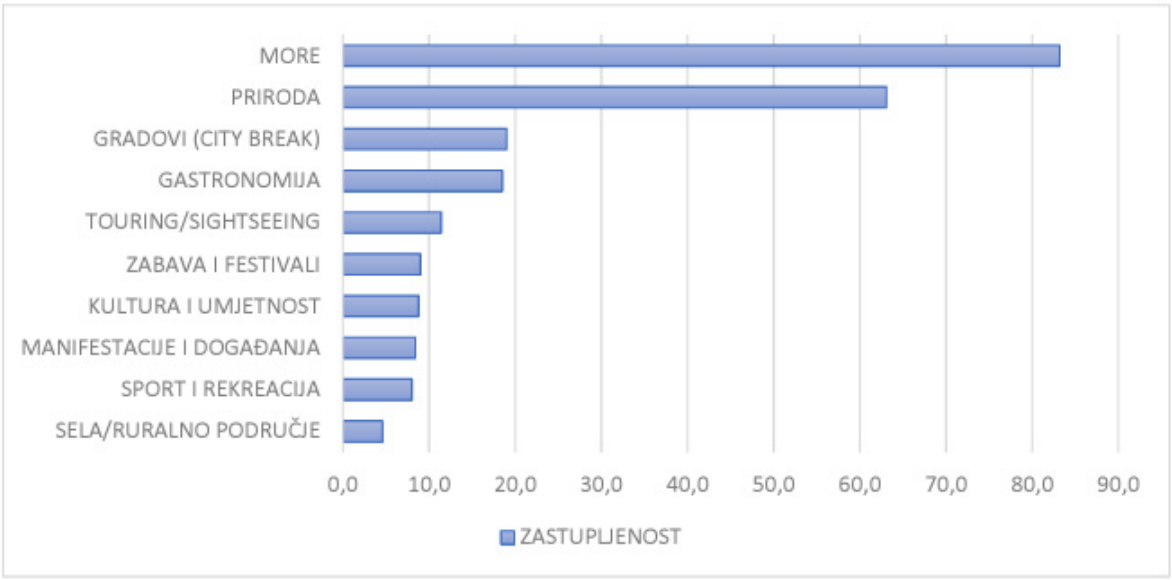
Prosječna dob turista koji su u Hrvatskoj boravili u razdoblju lipanj 2022. – lipanj 2023. je 42 godine. Većina turista, njih 60%, je srednje životne dobi između 30 i 49 godina, 25% turista je starije od 50 godina, a 15% mlađe od 30 godina. S obzirom na glavni motiv putovanja prosječno najstariji turisti (52 godine) su oni motivirani zdravstvenim razlozima među kojima je i najveći udio turista starijih od 50 godina (65%).

Prema starosti slijede turisti motivirani upoznavanjem sela i ruralnih područja čija je prosječna dob 51 godina. Najmlađi turisti u prosjeku dolaze iz Španjolske i azijskih zemalja te su motivirani zabavom, festivalima, manifestacijama i događanjima.

Fakultetsko obrazovanje ima 42% turista u Hrvatskoj, a obrazovaniji turisti zastupljeniji su među gostima hotela više kategorije. Gotovo dvije trećine turista u promatranom razdoblju je imalo mjesečna primanja kućanstva viša od 3.000 eura (64%), a dolaze iz Belgije, Nizozemske, skandinavskih zemalja, Švicarske i SAD-a.

Prosječna dnevna potrošnja turista u Hrvatskoj u razdoblju lipanj 2022. - lipanj 2023. iznosila je 140 eura. U strukturi prosječnih dnevnih izdataka 48% se odnosilo na uslugu smještaja s povezanom hranom, 20% na uslugu hrane i pića izvan usluge smještaja, a 32% na sve ostale usluge.

[15] Kozak M.: Destination benchmarking: Concepts, Practices and Operations, Wallingford, CABI Publishing, 2004., str. 16-19, 87

SLIKA 4. TOMAS 2023

Dolazak u pratnji obitelji dominantan je među turistima u Jadranskoj Hrvatskoj (45%), a slijedi dolazak samo s partnerom (38%). Glavni motiv dolaska u destinaciju za 92% turista bio je 50 odmor, slijedi posjet rodbini i prijateljima (3%), posao (3%) te zdravstveni razlozi (1%).

Ispitanici koji su kao motiv dolaska odabrali odmor imali su mogućnost birati četrnaest odmorišnih motiva od kojih su mogli odabrati najviše tri. U tablici su prikazani najzastupljeniji odmorišni motivi (za područje Jadranske Hrvatske).

Turisti najčešće do informacija dolaze putem interneta (61%) i njega podjednako koriste turisti koji borave u svim vrstama smještaja. Na internet se najmanje oslanjaju domaći turisti (41%) i Slovenci (45%).

Nakon interneta, 33% turista je kao izvor informacija navelo preporuke rodbine i prijatelja. No, veliki broj turista, njih 70%, već je dobro upoznat s ljepotama Hrvatske, jer su je posjetili tri ili više puta.

S obzirom na blizinu glavnih emitivnih tržišta, automobilski je prijevoz dominantan način dolaska turista u Hrvatsku – 82% turista dolazi automobilom (uključujući i automobil s kampkućicom i kamper). Slijedi zračni prijevoz kojim dolazi 14% turista od kojih je 43% koristilo usluge niskobudžetnih zračnih prijevoznika.

Većina turista (97%) je unaprijed rezervirala uslugu smještaja, a njih 44% učinilo je to od jedan do tri mjeseca prije polaska. Pri rezervaciji smještaja 45% turista koristilo je uslugu online booking-a, a 8% osobni kontakt s agencijom. Nakon dolaska u Hrvatsku turisti u prosjeku ostvare 9,1 noćenje boraveći najčešće u samo jednom smještajnom objektu (81% turista). Prosječno najduži boravak ostvaruju turisti iz Nizozemske, Belgije, SAD-a, Njemačke, Švicarske i Skandinavije, dok najkraći boravak ostvaruju domaći turisti i oni iz azijskih zemalja.

Tijekom svog boravka turistima je najomiljenija aktivnost plivanje i kupanje. Slijedi odlazak u restorane, razgledavanje gradova pa odlazak u klubove, na ples ili u noćni život. Pri tome najviše turista za kretanje koristi vlastiti automobil (75,3%), 33,7% koristi taxi, a 29,1% lokalni javni prijevoz. Turisti koji su boravili u Hrvatskoj od lipnja 2022. do lipnja 2023. godine bili su izrazito zadovoljni ukupnim boravkom – 92% turista iskazalo je vrlo visok stupanj zadovoljstva ukupnim boravkom. Ono čime su

turisti najnezadovoljniji su promet u mjestu, prijevoz, mogućnost za kupnju, biciklističke staze i rute, događanja i manifestacije te zabava/noćni život.

Prilagođavajući se ovim promjenama, javljaju se potrebe za novim modelima upravljanja destinacijama te novi marketinški koncepti u turizmu. Ključna obilježja suvremenog turizma odnose se na potrebe kupaca, fleksibilnost, integriranost, ponudu doživljaja i ekološku osjetljivost.

5.2.2. Analiza ciljanih tržišta

Svaki turistički proizvod potrebno je plasirati na tržište i to točno određenom ciljanom potrošaču. Ciljni marketing predstavlja suvremeni pristup tržištu tako prezentiraju proizvod koji može najbolje zadovoljiti potrebe kupca.

Proces ciljnog marketinga sastoji se od tri međusobno povezane aktivnosti:[16]

- **Segmentacija tržišta** – identifikacija tržišnih segmenata i podjela tržišta na različite kupce koji zahtijevaju posebne turističke proizvode. Prilikom identifikacije tržišnih segmenata moguće je koristiti više različitih kriterija: geografski, demografski, psihografski, učestalost uporabe… Svaki segment je potrebno i profilirati da bi se upoznale karakteristike uobičajenog potrošača.
- **Izbor ciljnog tržišta** – postupak provjere i odabira jednog ili nekoliko tržišnih segmenata koje će se opsluživati, a nužno je vrednovati definirane tržišne segmente turističke destinacije.
- **Pozicioniranje** – postupak formuliranje odgovarajućeg konkurentskog položaja organizacije ili njezine ponude za svako ciljno tržište. Pozicioniranje se provodi na tržištima na kojima postoji konkurencija. Broj turističkih destinacija na turističkom tržištu stalno raste, te je potrebno pravovremeno odgovoriti na zahtjeve tržišta i pozicionirati turistički proizvod da bi se polučili očekivani rezultati. Cilj pozicioniranja je postići pozitivnu percepciju i preferiranje turističkog proizvoda na turističkom tržištu. Za kvalitetno pozicioniranje potrebno je utvrditi trenutnu i željenu poziciju turističke destinacije na turističkom tržištu, te odabrati koncept za postizanje željene pozicije. Pozicioniranje se određuje temeljem konkurentskih prednosti, stoga je potrebno utvrditi konkurentske prednosti turističkog proizvoda na ciljnom tržištu. Da bi se pozicioniranje uspješno provelo, odabrani koncept je potrebno komunicirati odabranom ciljnom tržištu i dionicima turističke destinacije.

Prilikom definiranja i analize ciljnih tržišta potrebno je uzeti u obzir činjenicu da suvremeno turističko tržište zahtjeva konstantno prilagođavanje potrebama i željama potencijalnih turista. Odabir ciljnih tržišta ovisi o turističkim proizvodima i ciljevima razvoja turizma do 2029. godine.

Strategija ciljnih tržišta odnosi se na privlačenje tradicionalnih geografskih tržišta (Bosna i Hercegovina, Poljska, Češka), turista koji pretežito koriste automobil kao prijevozno sredstvo do odredišta.

U nastavku su identificirana tržišta s opisom i potrebama prema pojedinim interesnim skupinama.

INTERESNE SKUPINE	KORISNICI	OPIS POTREBA
TURISTI NA ODMORU KULTURNI TURIZAM	• Visokoobrazovani muškarci i žene / stariji parovi dobrih primanja bez djece • Zrela dob (50 do 65 godine) • Treća dob (66 + godina)	Ova skupina nije više vezana uz potrebe svoje djece te imaju osigurana financijska sredstva za putovanja. Žele si priuštiti ugodan odmor te uglavnom traže intelektualno stimulativna putovanja (upoznavanje kulture i baštine) uz mirno prirodno okruženje, traže kvalitetan smještaj.

[16] Križman Pavlović D., op.cit. (bilj. 20), str. 142

LJUBITELJI VINA I GASTRONOMIJE	• Zrela dob (50 do 65 godine) • Srednja dob (40 do 50 godina) • Treća dob (66 + godina)	Zainteresirani za obilazak vinarija i degustaciju te posjete restoranima. Očekuju obilaske informativnog karaktera s obzirom na to da posjeduju određena znanja o vinima i gastronomiji. Spremni su kupiti domaće proizvode.
ACTIVITY BASED TURIZAM	• Osobe srednje dobi (36 do 54) • Osobe mlađe dobi (20 do 35), parovi bez djece	Traže dodatne sadržaje na odmoru (biciklizam, pješačenje, planinarenje). Važna im je kvaliteta smještaja i ponuda sportskih sadržaja. Najvažnija im je atraktivnost okoliša.
SUNCE I MORE	• Sve dobne skupine	Popularan obiteljski odmor, nositelj turizma u našoj državi

Identifikacija ciljnih potrošačkih segmenata važna je za valorizaciju ukupnih turističkih resursa koji postoje na području općine Janjina. S obzirom da svaka interesna skupina ima svoja obilježja, potrebno je uskladiti turističku ponudu prema potražnji. Prema obilježjima interesnih skupina, faktori koji utječu na uspjeh razvoja turizma općine Janjina mogu se podijeliti u četiri skupine:

- Ekološka svijest
- Sadržajnost i atraktivnost destinacije
- Kvaliteta smještajne ponude
- Kvaliteta prometne infrastrukture

Pojedinačni, za različite tržišne niše pakirani, turistički proizvodi trebali bi:

- naglašavati aktivnosti vezane ponajviše uz more i maritimne sadržaje tijekom ljeta,
- isticati različite kombinacije maritimnih aktivnosti/sadržaja, uživanja u prirodi i upoznavanja lokalne kulture i običaja (rekreacija i dokoličarska edukacija) u pred i posezoni;
- većim dijelom biti rekreacijskog, a manjim dijelom, dokoličarsko edukacijskog karaktera;
- biti namijenjeni uglavnom stacionarnim turistima u sklopu kako organiziranih, tako i samostalnih dolazaka;
- naglašavati potrebu (i mogućnost) obilaska pojedinih lokaliteta i/ili atrakcija na cijelom prostoru poluotoka i to kako korištenjem osobnog vozila, tako i vlastitim ili iznajmljenim plovilom, odnosno biciklom;
- biti tematizirani prema dominantnim doživljajima;
- biti usmjereni na specijalizirane, precizno definirane potrošačke segmente;
- voditi računa o stupnju tržišne spremnosti, što znači da bi se pojačani napori trebali ulagati u razvoj onih proizvoda koji se mogu plasirati na tržište (rezervirati i kupiti) uz utrošak minimalnih financijskih sredstava, odnosno u vrlo kratkom vremenskom roku.

Neovisno o pozitivnim gospodarskim učincima turizma kako za općinski proračun, pravne osobe te ponajviše brojne fizičke osobe/obitelji u vlasništvu apartmanskih jedinica i/ili kuća za odmor, turističko privređivanje, osobito u uvjetima dominantno sezonske turističke potražnje karakterizira i cijeli niz manje poželjnih pojava/procesa. Riječ je ponajviše o sljedećim procesima:

- kontinuirani rast interesa turističke potražnje za dolaskom i boravkom ograničen je, u pravilu, samo na nekoliko ljetnih mjeseci. Prikladno zbrinjavanje dodatne potražnje tijekom ljetnih mjeseci iz godine u godinu ne povećava iskorištenost već postojećih smještajnih objekata, već uvjetuje kontinuiranu potrebu za dodatnom izgradnjom (relativno jeftinih) smještajnih kapaciteta koji će, kao i već postojeći kapaciteti, izvan sezone biti uglavnom prazni.

- u uvjetima nedostatka raspoloživog razvojnog prostora za veću izgradnju, ali i nedovoljnog interesa većih poduzetnika/hotelskih kompanija za investiranjem u hotelski smještaj, rast sezonski izražene potražnje rezultira neproporcionalnim povećavanjem uglavnom kapaciteta u obiteljskom vlasništvu (turistički apartmani).
- sve veća orijentacija na izgradnju apartmana u obiteljskom vlasništvu ima za posljedicu ne samo postupno istiskivanje (eng. 'crowding out') još neizgrađenih (zelenih) površina u građevnim zonama u naselju, već i pojačanu izgradnju na 'periferiji', sve dalje od već izgrađenih naselja. Drugim riječima, turistička izgradnja, a time i udarna mjesta koncentracije turista sve se više udaljavaju od središta naselja.
- pojačana izgradnja turističkih apartmana na 'periferiji', ali i sve manji broj stalnih stanovnika, bilo uslijed postupne prodaje vrijednih nekretnina osobama koji ovdje borave samo privremeno, povremeno i kratko (proces gentrifikacije), bilo uslijed njihove zapuštenosti i niskog komfora, bilo uslijed činjenice da njihovi vlasnici više ne žive stalno ovdje, bitno utječu na vitalnost života u općini. Drugim riječima, dosta kuća veći dio godine 'oslobođen' je od stalnog stanovanja.
- nekorištenje značajnog broja stambenih objekata ima za posljedicu i odumiranje javnih sadržaja.
- sezonalnost turističkog privređivanja dominantno uvjetuje i vrijeme poslovanja (broj dana otvorenosti) većine objekata izvan smještajnog ugostiteljstva.

Sve u svemu, može se konstatirati da današnji 'model razvoja' turizma u općini Janjina izrazito pogoduje razvoju rubnih dijelova naselja (tzv. 'periferija'), a destimulira dolazak/boravak na području starih naselja. U takvim razvojnim prilikama/okolnostima, povratak turista na sve prostore neće se dogoditi spontano i sam od sebe, već jedino pod uvjetom dobro osmišljene i sustavno provođene razvojne politike.

Turističku atraktivnost općine Janjina, osobito u kontekstu potrebnog uspostavljanja skladne ravnoteže između kvalitete njegovih prirodnih resursa i kulturno-povijesne baštine, valja promatrati ponajviše kao slojevit i osjetljiv prostor u kojem treba težiti svojevrsnoj konvergenciji lokalnog, kulturno-povijesnog i turističkog identiteta naselja. U tom smislu, umjesto da se povijesna naselja, kao što je to danas slučaj, doživljava i koristi samo kao 'kulisa' i 'muzejski prostor' koji turisti jednokratno dolaze posjetiti i nakratko doživjeti, nju treba sagledavati ponajviše kao nezaobilazno ishodište cjelovitijeg turističkog doživljaja.

- sustavno odmicanje njenog doživljavanja samo kao lijepe (idilične) 'slike' mora,
- osmišljavanje i turističko aktiviranje cijelog niza sekundarnih turističkih atrakcija, povezanih ponajviše s vjekovnom kulturom života i rada na ovom prostoru, a koje valja uvezivati u integralni sustav autentičnih doživljaja,
- omogućavanje skladnog prožimanja turističke i domicilne populacije na cijelom prostoru.

5.3. Oblikovanje strateškog pravca i prioriteta

Prema Magašu (1997.) jasno je naznačeno da je proizvodna funkcija odmora uvjetovana i fiksnim i varijabilnim čimbenicima, te u skladu s navedenim potrebno je razmatrati turističku destinaciju kao cjelinu koju određuje tržište, a ne administrativne granice, te formalne administrativne granice ne smiju stajati između lokalno internih i lokalno eksternih mogućnosti turističkog djelovanja u turističkim destinacijama.[17] Svako uvjetovanje, zakonsko ili na bilo koji drugi način, granica turističkih destinacija administrativnim granicama, ograničavat će daljnji razvoj destinacija. Ako uzmemo u obzir da bi

[17] Magaš D.: Turistička destinacija, Opatija, 1997., str. 21.

turističke destinacije trebale biti nositelji turističkog razvoja, isti neće biti moguće razvijati pod ograničenjem administrativnih granica, već će se morati prilagoditi zahtjevima tržišta i definirati turističke destinacije u skladu s lokalno internim i lokalno eksternim mogućnostima turističkog djelovanja koja su u svojoj osnovi usklađena sa zahtjevima tržišta.

Vizija turističkog razvitka općine Janjina mora odgovoriti na tri osnovna pitanja:

- Što - Kakav turizam želimo razvijati? Što su naša temeljna uvjerenja? Kakve vrijednosti želimo komunicirati turističkim razvojem?
- Gdje - Na koja ćemo se geografska tržišta usredotočiti? Koje ćemo tržišne segmente ciljati?
- Kako - Kako ćemo se razlikovati od drugih konkurentskih destinacija? Koje ćemo kompetencije posebno isticati? Kako ćemo udovoljavati potrebama naših gostiju?

Misija turističkog razvitka općine Janjina predstavlja srž operativne filozofije koja određuje način na koji će se općina kao integralna turistička destinacija, odnosno kako će se njime upravljati u cilju dostizanja željene razvojne vizije. Misija treba biti relativno općenita i ne uključivati mjerljive ciljeve koji mogu biti podložni promjenama. Ona razmatra pitanja 'tko smo mi, što radimo i za koga radimo'. U skladu s navedenim, misija bi trebala sadržavati jasne i nedvosmislene odgovore na najmanje sljedeće četiri grupe pitanja:

- Svrhu ili razlog djelovanja: Zašto želimo upravljati turizmom?
- Ključne vrijednosti: Koje vrijednosti želimo da naše područje prikazuje? U što vjerujemo? Koja su naša moralna načela?
- Strateške odrednice tržišnog pozicioniranja: Kakva bi trebala biti naša pozicija na globalnom tržištu i prema izravnim konkurentima? Koje su naše konkurentne prednosti? Gdje ćemo biti u budućnosti ako postignemo naše ciljeve?
- Standardi ponašanja koji će poduprijeti odgovarajuće kompetencije i sustav vrijednosti: Kako radimo? Koje su naše sposobnosti? Kako se ponašamo? Kako uslužujemo naše goste?

Imajući na umu implikacije pojedinih razvojnih scenarija na turističku budućnost, turistički imidž i ključne razlikovne elemente općine Janjina, diskusija tijekom strateške radionice ukazala je na nekoliko bitnih komponenti koje valja ugraditi u razvojnu viziju i misiju ovog područja te koje, u tom smislu, predstavljaju dugoročne smjernice za upravljanje budućim turističkim razvitkom. To su:

1. Zaštita okoliša
   Prostran, čist, nezagađen i relativno rijetko naseljen prostor predstavljaju ključne strateške prednosti Pelješca te ih valja dugoročno štititi ne samo na dobrobit turističkog razvoja, već i ukupne kvalitete života cjelokupnog stanovništva. U tom smislu u promišljanju budućeg turističkog razvoja valja se voditi načelom održivosti.
2. Isticanje komparativnih prednosti ovog prostora
   U skladu s principima zaštite i očuvanja okoliša, kvaliteta i različitost prirodne i/ili kulturne resursno-atrakcijske osnove nude mogućnost uspostavljanja većeg broja različitih, međusobno komplementarnih turističkih doživljaja i/ili iskustava. Samim tim, turizam valja razvijati nudeći jedinstvene, autentične i tematizirane doživljaje prilagođene interesima različitih potrošačkih segmenata, ali i dobu godine.
3. Zauzimanje za turistički razvoj prilagođen tržišnim trendovima
   Vizija razvoja turizma mora biti u funkciji povećanja kvalitete života lokalnog stanovništva, što implicira ne samo povećanje današnje razine primanja već zaposlenih i otvaranje novih radnih mjesta, već i povećanje raznolikosti društvenog i kulturnog života. Da bi se to osiguralo, bit će potrebno razvijati/poticati turističku industriju koja je sposobna

prilagođavati se globalnim tržišnim trendovima, stvarajući doživljaje, proizvode i usluge koji će zadovoljiti očekivanja ne samo izabranih/ciljanih tržišnih segmenata, već (jednim dijelom) i lokalnog stanovništva4.

4. Zauzimanje za stvaranje društvene klime koji podržava razvoj turizma
   Polazeći od današnje situacije, u cilju stvaranja ključnih pretpostavki za postupno napuštanje još uvijek dominantnog modela (masovnog) sezonskog „sunce i more“ turizma, prepoznata je potreba za uspostavom novog sustava vrijednosti bez kojeg neće biti moguće bitnije promijeniti dosadašnje razvojne trendove i usmjeriti budući turistički razvoj novim kolosijekom. U tom smislu, posebno su prepoznate sljedeće vrijednosti koje valja promicati kao temelj za uspješnu realizaciju razvojne vizije:
   - inovativnost u razvoju i tržišnoj komercijalizaciji proizvoda – kao preduvjet produljenja sezone i privlačenja većeg broja različitih potrošačkih segmenata;
   - cjeloživotno obrazovanje – kako bi se osiguralo da se turistički proizvodi i/ili usluge kontinuirano usavršavaju i prilagođavaju zahtjevima sve probirljivije turističke potražnje;
   - timski rad i partnerstvo – kao preduvjet za dobar destinacijski menadžment i pružanje obećanih jedinstvenih turističkih doživljaja, odnosno
   - uzajamno povjerenje – kao preduvjet za uspostavljanje cjelovitog turističkog lanca vrijednosti.

5.3.1. Vizija i misija upravljanja turizmom općine Janjina

Polazeći od prethodno definiranih razvojnih smjernica, vizija upravljanja turizmom općine Janjina mora uzeti u obzir činjenicu da budući koncept turističkog razvoja, osim na tradicionalnom ljetnom „sunce i more“ proizvodu, treba bazirati i na sve većem broju raznorodnih aktivnosti i/ili doživljaja primjerenih tijekom cijele godine, a namijenjenih različitim ciljnim skupinama i tržišnim nišama. Iako turistički proizvodi i/ili iskustva, osobito u glavnoj ljetnoj sezoni, moraju i dalje biti dobrim dijelom temeljeni ponajviše na bogatoj prirodnoj resursnoj osnovi kojima cijeli prostor Pelješca obiluje, pa i općina Janjina, u izvansezonskim mjesecima sve veći naglasak valja postupno stavljati i na:

- proizvode bazirane na zdravlju, psihofizičkoj rekuperaciji i održavanju vitalnosti, a za što valja osigurati investitore u hotelski smještaj izvrsne opremljenosti, šetnice, biciklističke staze i slično, ali i osigurati ponuditelji usluga, osposobljenu „radnu snagu“ i slično.
- proizvode temeljene na tržišnoj komercijalizaciji tzv. nematerijalne kulturne baštine, naglašavajući posebice mediteranski životni stil (pučke svetkovine, festivale), vjerska okupljanja i sveta mjesta, odnosno kulturu života i rada. Riječ je o organiziranju i komercijalizaciji cijelog niza edukativnih tematiziranih programa, radionica i/ili doživljaja, od uzgoja školjkaša, sadnje vinograda i proizvodnje vina, preko maslinarstva i proizvodnje maslinovog ulja, pripreme pršuta i spravljanja tradicionalnih jela, do izrade tradicijskih predmeta, klesanja kamena, noćnog ribarenja „uz sviću“, sakupljanja ljekovitog bilja…
- Polazeći od činjenice da je suvremeni turizam industrija koja počiva na ljudima i dvosmjernoj komunikaciji između davatelja i korisnika usluga, tradicionalna gostoljubivost i otvorenost lokalnog stanovništva također predstavlja izuzetno bitan čimbenik dugoročno održivog turističkog razvoja nekog područja na koji se treba fokusirati u namjeri da se ostvare istinska i teško ponovljiva turistička iskustva.
- Vizija upravljanja turizmom općine Janjina treba snažno upućivati na činjenicu da i prirodni i kulturni resursi trebaju dugoročno biti sačuvani i zaštićeni od degradiranja, tj. da se koriste na održivi način, naglašavajući potrebu da se osigura ne samo ekološka, nego i ljudska, društvena i ekonomska održivost.

Svi navedeni elementi su sažeto izraženi u zajednički formuliranoj **viziji** upravljanja turizmom općine Janjina, koja glasi:

> *U 2029. općina Janjina će biti poželjna turistička destinacija privlačna gostima srednje platežne moći s jasno definiranim, tematiziranim boravcima od svibnja do listopada. U izvansezonskim mjesecima ponuda smještaja biti će ponuđena u kvalitetno opremljenom privatnom smještaju.*
>
> *Općina je poznata po očuvanom prirodnom ambijentu, ponuda će biti poznata po sezonski prilagođenoj ponudi aktivnosti, druželjubivosti lokalnog stanovništva i kvaliteti eno-gastronomske ponude.*
>
> *Dinamično upravljanje turizmom općine Janjina bit će rezultat kreativne valorizacije resursne osnove, dobro osmišljenog sustava promidžbe, uvođenja jedinstvenog destinacijskog brenda kao i odgovornog destinacijskog menadžmenta i uspješne suradnje javnog i privatnog sektora.*

Polazeći od činjenice da misija izražava temeljne vrijednosti i smjernice ponašanja koje će dovesti do ostvarenja zacrtane razvojne vizije, pri čemu je kontinuirano povećanje kvalitete života temeljni cilj svakog razvoja, nedvojbeno je da se gore iskazana vizija, osobito u uvjetima sve bržih promjena u globalnom okruženju, neće moći ostvariti primjenjujući dosad prevladavajuću poslovno razvojnu filozofiju. U tom smislu, bit će potrebno uvoditi nove (inovativne) standarde poslovnog ponašanja koji će podržavati razne oblike javno - privatnog, privatno - privatnog i javno - javnog partnerstva, odnosno koji će stvoriti društvenopolitičku klimu pogodnu za poticanje razvojnih inicijativa.

Dakle, misija turističkog upravljanja općinom Janjina treba se fokusirati na promoviranje inovativnosti i cjeloživotnog obrazovanja bez kojih neće biti moguće stvoriti konkurentan destinacijski proizvod, niti tržištu ponuditi interesantne sadržaje. Istodobno, u namjeri da turističko upravljanje ni na koji način ne ugrozi postojeći način života koji bi stanovnici htjeli i dalje održati, lokalno će stanovništvo i svi dionici turističkog razvoja, u cilju učinkovitog destinacijskog menadžmenta, biti upućeni na izgradnju međusobnih odnosa na principima uzajamnog povjerenja, međusobnog poštovanja i suradnje. Sažimajući prethodne odrednice, definirana je sljedeća **misija** upravljanja turizmom:

> *Kroz ponudu pomno odabranih, međusobno komplementarnih turističkih doživljaja dugoročno ćemo poboljšavati konkurentnost općine Janjina na turističkom tržištu i razvijati imidž ekološki očuvane destinacije.*
>
> *Kreativnim povezivanjem postojećih prirodnih resursa s kulturnim nasljeđem uspješno ćemo se diferencirati od konkurentskih destinacija te osiguravati trajni interes turističke potražnje.*
>
> *Usmjerenošću na suradnju svih razvojnih dionika i definiranjem razvojnih prioriteta ostvarit ćemo želje i očekivanja turista, te zaštiti interese lokalnog stanovništva.*

5.4. Ciljevi razvoja turizma općine Janjina

U metodološkom smislu, definiranje strateških razvojnih ciljeva direktno je povezano s potrebom svojevrsne dekonstrukcijom vizije na konkretne, detaljnije definirane operativne ciljeve koje je moguće delegirati, odnosno čije je ostvarenje moguće mjeriti, nadzirati i/ili poticati. U tom kontekstu,

riječ je o ciljevima čijem ostvarenju trebaju težiti svi dionici razvojnog procesa kako bi se ostvarila zacrtana vizija.

Strateški razvojni ciljevi moraju se pridržavati osnovnih razvojnih smjernica i trebaju:

- usko korespondirati sa zacrtanom razvojnom vizijom,
- biti jasni i nedvosmisleni,
- imati pobliže specificirane učinke/rezultate koji se žele postići.

Polazeći od analize postojećeg stanja i rezultata SWOT analize, kao i evidentiranih strateških prednosti i nedostataka dostignutog stupnja razvoja turizma, a uvažavajući pritom kako globalne trendove u turističkoj potražnji, tako i odrednice razvojne vizije, prepoznata su četiri strateška cilja:

5.4.1. Stvaranje poticajnog socijalnog okruženja koje će podržavati turistički razvoj

- U cilju stvaranja željenog razvojnog okruženja, potrebno je poduzeti sljedeće aktivnosti: Provođenje aktivne i kontinuirane edukacije lokalnog stanovništva o pozitivnim učincima turizma, što treba poduzimati da bi se minimizirali njegovi negativni učinci, kao i što je njihova uloga u razvojnom procesu;
- Upoznavanje lokalnog stanovništva s vrijednostima, raznolikošću i razvojnim potencijalom postojeće resursno - atrakcijske osnove, kao i o važnosti dodatne (usmene) promidžbe ovog područja u svakodnevnom kontaktu s turistima;
- Stvaranje preduvjeta za ubrzano osposobljavanje malih i srednjih privatnih poduzetnika zainteresiranih za investiranje u turistički sektor o svim, s tim povezanim, rizicima i što činiti kako bi ih se učinkovito minimiziralo (mreža savjetodavnih usluga na razini općine, izdavanje operativnog „how to“ poduzetničkog vodiča, uspostava suradnje s razvojnom agencijom DNŽ i sl.);
- Primjerena i kontinuirana briga za zaštitu okoliša i kulturnih dobara na cijelom projektnom području;
- Povećanje kvalitativne razine usluživanja i razine osposobljenosti turističkih djelatnika radi osiguranja trajno kvalitetne usluge;
- Povećanje menadžerskih znanja i vještina kako na razini pojedinačnih poduzetničkih poduhvata, tako i na razini upravljanja cijelim prostorom;
- Definiranje jedinstvene, turistički orijentirane kulturne politike koja bi obuhvatila cijelo projektno područje s posebnim naglaskom na tradicionalne vrednote, navike i lokalni stil života.

5.4.2. Uspostava turističke strukture koja će moći udovoljiti zahtjevima potražnje inducirane tržišnom komercijalizacijom novih turističkih doživljaja projektnog područja

- U cilju uspješne tržišne komercijalizacije novih turističkih proizvoda i postupnog produljenja kratke ljetne sezone, pažnju treba usmjeriti ponajviše na:
- Poboljšanje kvalitete ponude i raznovrsnosti smještajne ponude, dijelom kroz podizanje kategorijalnog razreda, a dijelom kroz obogaćivanje ponude postojećih objekata;
- Diverzifikaciju današnje (stereotipne) smještajne ponude u vlasništvu lokalnih žitelja ne samo otvaranjem malih obiteljskih hotela, već i prerastanjem većeg broja bezličnih apartmanskih jedinica u znatno tematizirane smještajne objekte (ronjenje, cikloturizam, etnoeko smještaj i sl.), sve u skladu s različitim turističkim iskustvima koje ovo područje namjerava ponuditi;

- Unapređenje raznolikosti i raznovrsnosti ponude u objektima hrane i pića kao i u slučaju prethodno navedenog smještajnog sektora, objekti hrane i pića morali bi se međusobno diversificirati ponudom, izgledom, ambijentom, kvalitetom usluživanja i cjenovno. Istodobno, neovisno o veličini i/ili vrsti objekta, svi bi trebali odražavati autohtone ambijentalne značajke prostora, kao i posebnost dalmatinske kulinarske tradicije i životnog stila;
- Proširenje ponude u sferi maloprodaje – paralelno s razvojem novih turističkih proizvoda namijenjenim specifičnim tržišnim nišama, potrebno je povećati broj današnji maloprodajnih objekata, osobito onih koje nude proizvode lokalne „kulture života“, kao i trgovina specijaliziranih za pojedine tržišne niše (ronilačka oprema, bicikli i dijelovi, trekking, nautička oprema…).

5.4.3. Diversifikacija turističkih proizvoda/atrakcija

Glavna poruka vizije odnosi se na pružanje jedinstvenih turističkih doživljaja na osnovi prirodnih ljepota i raznolikosti turističke resursne osnove kojima će se uspješno diversificirati u odnosu na ponudu potencijalno konkurentskih destinacija. Evidentno je, međutim, da općina Janjina, uz izuzetak mora i prirodnih plaža, najveći broj resursa još uvijek nije „stavila u funkciju“ aktivnog privlačenja turista. Samim tim, u cilju uspješnog tržišnog repozicioniranja cijelog ovog prostora trebalo bi:

- Kreirati sve veći broj novih, inovativnih turističkih doživljaja i/ili iskustava proizašlih ponajviše na uspješnoj valorizaciji i tržišnoj komercijalizaciji još uvijek nedovoljno aktivirane resursne osnove;
- Paralelno s unapređenjem ponude tržišno komercijalizirati cijeli niz proizvoda namijenjenih „samonagrađivanja“; Međusobnim partnerstvom, povezivanjem i kreativnim kombiniranjem različitih proizvoda individualnih ponuđača (smještaj i prehrana, aktivnosti, izleti, kulturni programi), inicirati razvoj cijelog spektra različitih, izrazito dojmljivih turističkih doživljaja (integrirani turistički proizvodi).
- Kontinuirano raditi na ideji uspostavljanja i kontinuiranog unapređenja tzv. integralnog turističkog lanca vrijednosti.

5.4.4. Uspostava (međunarodne) tržišne prepoznatljivosti i poželjnosti / brending

Brendiranje destinacije, naselja, hotela, restorana i sve turističke, ugostiteljske i kulturne ponude postalo je jedno od najznačajnijih očekivanja u upravljanju turističkim destinacijama u Hrvatskoj. Polazeći od premise destinacijskog brenda kao moćnog marketinškog alata u izgradnji imidža i diferenciranju turističkih odredišta, a brend se smatra važnim faktorom konkurentnosti destinacije.[18]

U današnjem konceptu razvoja brenda destinacije značajnu ulogu igra imidž destinacije koji konačno postaje i presudan faktor za odluku o posjetu turista, ali i ulaganja stranih i domaćih investitora. Upravo zbog konkurencije, koja na turističkom tržištu je globalna, a ne lokalna, imidžem destinacije je potrebno upravljati aktivno. Međutim, samo destinaciju nije moguće brendirati bez određivanja strateške vizije destinacije, odnosno izrade razvojnih planova.

Uvažavajući činjenicu da imidž destinacije, bez obzira kakav je, utječe na konkurentsku poziciju turističkih destinacija i država, nužno je prihvatiti činjenicu da je imidžem potrebno upravljati. Upravo navedeno posebno ističe i Anholt navodeći da sve odgovorne vlade, u ime svog naroda, svih institucija

[18] Telišman Košuta N.: Brendiranje turističke destinacije, Izazovi upravljanja turizmom, Institut za turizam Zagreb, 2011., str. 57

i tvrtki, moraju otkriti kakva je percepcija njihove zemlje u svijetu i razvijati strategiju za upravljanje njome. Ovaj golemi zadatak postao je primarnom vještinom vlada 21. stoljeća."[19]

Da bismo uopće razmatrali ovaj cilj, nužno je razlučiti:

Što je destinacijski brend?	Što NIJE destinacijski brend?
brend je srž, temeljna obilježja i vrijednosti destinacije koje ne mogu biti proizvedene i koje destinaciju diferenciraju od konkurenata	brend nije logo, slogan, vizualni identitet ili dizajn
brend je dinamična i emotivna veza između destinacije i posjetitelja	
brend je osnova na kojoj počiva sva marketinška komunikacija i ponašanje destinacije	

BREND JE ISPUNJENO OBEĆANJE - literatura, i dosadašnja istraživanja, jasno pokazuju da se u upravljanju destinacijom brend još uvijek primarno koristi kao marketinški alat. Izazov je u današnjem svijetu, koji je izrazito natjecateljski, a ujedno i globalan, zadržati pozornost i održavati relevantnost kao turistička destinacija.

U Hrvatskoj upravljanje brendom nema kvalitetan primjer ni za jednu destinaciju. Vrlo često mikro destinacije smatraju logo brendom destinacije, a destinacije, koje imaju potencijal razviti brend na bogatoj i autentičnoj atrakcijskoj osnovi, često nemaju plan upravljanja, pa se i upravljanje brendom odvija stihijski i pod utjecajem nacionalnih i inozemnih medija, i trendova koji ponekad inspiraciju nalaze u filmskoj industriji i upravo zbog nepostojanja plana upravljanja brendom gubi se identitet destinacije u korist trenutnih aktualnosti.[20]

Ovo je osobito značajno u kontekstu sve veće konkurentske borbe na globalnom turističkom tržištu u kojem će dugoročni tržišni opstanak moći ostvariti samo destinacije sposobne za pojačano navođenje međunarodnih turističkih tokova na svoj prostor. U skladu s takvom razvojnom orijentacijom, aktivnosti valja pojačano usmjeriti osobito na:

- Pažljivo osmišljenom tržišnom komercijalizacijom ključnih turističkih doživljaja i proizvoda, inicirati prijeko potrebno tržišno (re)pozicioniranje cijelog prostora u cilju stvaranja međunarodno prepoznatljivog, tržišno održivog, konkurentskog imidža;
- Stvaranje kreativnog partnerstva i podjelu uloga između turističkih zajednica i poduzetničkog sektora u kreiranju i provođenju strategije učinkovitog tržišnog predstavljanja integralnog destinacijskog proizvoda;
- Smanjenje ovisnosti o malom broju („nama naklonjenih") geografskih tržišta i/ili touroperatora;
- Uspostavu djelotvornog i koordiniranog pristupa marketingu i koordiniranim naporima u prodaji, kroz povećanu orijentaciju na ciljane tržišne niše i suvremene distribucijske kanale (Internet, direktni marketing, emarketing)

5.5. Mjere i aktivnosti za ostvarenje razvojnog smjera

U nastavku je dan prikaz mjera i aktivnosti/projekata u području razvoja turizma i održivog upravljanja destinacijom za provedbu u vremenskom periodu od 2025. do 2029. godine. Svrha prikaza je u prvom

[19] Anholt S.: Competitive Identity: A new model for the brand management of nations, cities and regions', Policy & Practice: A Development Education Review, Vol. 4, Spring, 2007. str. 3-13.
[20] Uloga sustava turističkih zajednica u upravljanju turizmom u RH, Radovanović, Orebić 2016.

redu definiranje konkretnih koraka vezanih uz prioritetne razvojne potrebe svih dionika turističke strukture općine Janjina.

Područje općine Janjina predstavlja izvanrednu priliku za kreativno i inovativno tržišno profiliranje velikog, geomorfološki i pejzažno homogenog, a gotovo u cijelosti turistički nedovoljno valoriziranog prostora. Naime, vinorodni brežuljci i/ili strmine po kojima je Pelješac već danas u svijetu poznat, kultivirani maslinici i suhozidi, odnosno raštrkani zaselci Janjine predstavljaju idealno okružje za razvoj različitih oblika turizma specijalnih interesa, kao i turizma kulture života i rada Pelješca. Drugim riječima, ovaj prostor mogao bi prerasti u unikatni međunarodno poželjan etno-eko turistički proizvod najviše kategorije, čime bi se ne samo diversificirala postojeća turistička i smještajna ponuda Pelješca, već bi se stvorio jedinstveni, novi i prepoznatljivi turistički brend. U skladu s prethodnim odrednicama, s izuzetkom postojeće turističke razvojne zone Palat u Sreseru (T2) u ovom klasteru ne bi trebalo biti nove turističke izgradnje većih razmjera, dok bi se pojedine renovacije i/ili prenamjene postojećih tradicijskih stambenih i/ili stambeno gospodarskih objekata trebale odvijati uz stručni nadzor nadležne konzervatorske službe. Istodobno, što se tiče već „divlje“ izgrađenih postojećih stambenih i/ili gospodarskih (turističko-ugostiteljskih) objekata u nekom od vala na sjevernom i/ili južnom dijelu obalnog pojasa, mišljenja smo da bi ih valjalo legalizirati, dok bi novu izgradnju turističkih apartmana u privatnom vlasništvu valjalo strogo kontrolirati te, samo u iznimnim okolnostima, odobravati.

Ovo područje karakterizira:

- nekoliko najljepših prirodnih uvala i pripadajućih im plaža;
- mnoštvo skrovitih, teže dostupnih, manjih plaža i vala otvorenih uglavnom prema jugu, idealnih za sve one koji žele intimniji ugođaj;
- nestvarno bistro more;
- prekrasne vizure prema Mljetu i otvorenom moru;
- kultiviran poljoprivredni krajolik;
- odsustvo većih objekata kolektivnog smještaja (hoteli, turistička naselja);
- brojne mogućnosti za smještaj u privatnim kućama za odmor i apartmanima, namijenjenim ponajviše obiteljskom odmoru;
- skromni popratni sadržaji (restorani, trgovine s osnovnim potrepštinama);
- relativna izoliranost – prostor idealan za bijeg od tipičnih ljetnih gužvi i istinsko stapanje s prirodnim mediteranskim okružjem;
- nekoliko izrazito slikovitih, ambijentalnih i relativno očuvanih ruralnih naselja s reprezentativnim primjerima autohtone arhitekture;
- kultiviran krajobraz – vinogradi, maslinici i pašnjaci
- biciklistički i pješački putovi za rekreativce i pasionirane posjetitelje;
- vjerojatno najpoznatije vinorodno područje Jadrana, osobito poznato po uzgoju plavca malog;
- vrijedni kulturni krajobrazi – Janjinsko, Popovo i Sresersko polje, kao i skupina otočića ispred naselja Sreser
- izrazito bogata i turistički dostupna kultura života i rada tipična za južno dalmatinske otoke i obalu:
    - tradicija ribarstva danas dostupna kroz lokalnu gastronomsku ponudu
    - tradicija vinogradarstva s velikim brojem vinarija, od kojih su neke otvorene za posjetitelje;
    - tradicija maslinarstva..

Mjera 1. Održivi turistički razvoj

Projekt 1. Uređenje morskih plaža

Projekt 2. Plan unapređenje Pelješac Outdoor

Mjera 2. Stvaranje poticajnog socijalnog okruženja koje će podržavati turistički razvoj

Projekt 1. Interni marketing
Projekt 2. Organizacija edukacija za turističke poslovne subjekte
Projekt 3. Sajam autohtonih proizvoda i starih običaja i zanata
Projekt 4. Edukacija o klimatskim promjenama za djecu i mlade

Mjera 3. Uspostava turističke strukture koja će moći udovoljiti zahtjevima potražnje inducirane tržišnom komercijalizacijom novih turističkih doživljaja projektnog područja

Projekt 1. Lokalitet Palat (Sreser)
Projekt 2. Izgradnja hotela u Sreseru (ponta)
Projekt 3. Plan rješavanja otpadne odvodnje
Projekt 4. Plan upravljanja plažama

Mjera 4. Diversifikacija turističkih proizvoda/atrakcija

Projekt 1. Dovršetak obnove i valorizacija Kneževog dvora
Projekt 2. Uspostava sustava turističke signalizacije
Projekt 3. Projekt valorizacije eno-gastronomske ponude
Projekt 4. Janjina – koncept cjelovite turističke valorizacije
Projekt 5. Uzgoj školjkaša i ribarska baština u Malostonskom kanalu – tematski plan interpretacije
Projekt 6. Projekt „Janjina mali Pariz“ valorizacija umjetničkih izričaja u Janjini

Mjera 5. Uspostava (međunarodne) tržišne prepoznatljivosti i poželjnosti / brending

Projekt 1. Promotivni plan aktivnosti TZO Janjine
Projekt 2. Urbano opremanje naselja
Projekt 3. Urbano opremanje naselja - pristupačnost

6. SMJERNICE I PREPORUKE ZA RAZVOJ/UNAPRJEĐENJE DESTINACIJE

Plan upravljanja destinacijom mora sadržavati prijedlog smjernica i preporuka za razvoj ili unaprjeđenje destinacije u skladu s definiranim ciljevima, pokazateljima održivosti i razvojnim smjerom, za dionike u sustavu turizma i dionike u sustavu upravljanja turizmom. S obzirom na kratak rok izrade Plana upravljanja destinacijom za lokalne turističke zajednice razvrstane u kategoriju III, IV i 0 indeksa turističke razvijenosti koji je određen Zakonom o turizmu te činjenice da je temeljna podloga za izradu Plana upravljanja destinacijom, tj. Pravilnik o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom, na snagu stupio tek 1. listopada 2024. godine, određeni vrlo važni podaci za izradu se nisu mogli prikupiti na vrijeme.

Također, potpunija slika o broju dnevnih posjetitelja Janjine nije dostupna. Ovaj podatak je izrazito važan za destinaciju. Naime, turisti koji noće u destinaciji kreiraju značajniji ekonomski učinak, jer osim plaćanja noćenja i turističke pristojbe, oni se dulje zadržavaju u destinaciji i generiraju prihode u ugostiteljstvu, galerijama i trgovinama. Uvažavajući sve gore navedeno, dane smjernice i preporuke bit će općenitog karaktera, a detaljnije i konkretnije smjernice za dionike općine Janjina će se dati prvim izmjenama i dopunama Plana upravljanja destinacijom.

6.1. Smjernice i preporuke za jedinicu lokalne samouprave

Lokalna samouprava, odnosno općina Janjina, igra ključnu ulogu u uspješnom razvoju turizma. Kao nositelj raznih strateških i operativnih aktivnosti, ona ima direktan utjecaj na kvalitetu turističke ponude, zadovoljstvo posjetitelja i dugoročni prosperitet općine.

Predstavnici lokalne vlasti izuzetno su važni dionici u svakom razvojnom procesu. Naime, uronjeni u problematiku lokalne zajednice i dobro upoznati s njezinim aspiracijama, vrlo su često inicijatori razvojnih projekata te inicijalno lobisti kod relevantnih županijskih i/ili državnih tijela. Projektima u domeni turističkog razvoja mogu davati načelnu podršku i kadrovsku potporu, a samo u izuzetnim slučajevima raspolažu s dovoljno financijskih sredstava i kadra da ih mogu i samostalno financirati. Međutim, unatoč nedostatku financijskih sredstava, lokalna samouprava može namaknuti dovoljna sredstva za pripremu potrebne projektne dokumentacije uz koju bi se lakše lobiralo kod tijela županijske i državne uprave ili pronalazilo investitore u zemlji i inozemstvu. Preduvjet za to je prepoznavanje mogućeg doprinosa turizma društveno-ekonomskom razvoju područja pod njihovom jurisdikcijom. Općina Janjina je zadužena za kreiranje dugoročne vizije razvoja turizma, usklađene s potrebama lokalne zajednice i turističkog tržišta. Ona razvija detaljne strategije koje definiraju ciljeve, prioritete i aktivnosti za postizanje te vizije. Također, općina koordinira sve aktivnosti vezane uz razvoj turizma, uključujući planiranje investicija, promociju destinacije, razvoj turističkih proizvoda i usluga te upravljanje turističkim resursima. Zadaća je općine osiguranje infrastrukture, tj. ulaganje u kvalitetnu turističku infrastrukturu kao što su ceste, parkirališta i komunalna oprema. Sve su to stavke od ključne važnosti za privlačenje i zadržavanje turista.

Lokalna samouprava uspostavlja i održava partnerske odnose s različitim dionicima u turizmu, kao što su ugostitelji, kulturni djelatnici i lokalno stanovništvo. Kroz zajednički rad moguće je postići sinergiju i optimizirati rezultate.

Općina Janjina je odgovorna za zaštitu i očuvanje kulturne baštine i prirodnih ljepota Janjine. Održivost je ključni element razvoja turizma, a općina mora osigurati da se turističke aktivnosti odvijaju na način koji ne ugrožava okoliš. U suradnji s Turističkom zajednicom, a dio unutar svojih ovlasti, bi trebala:

- izrade potrebne prostorno-planske i/ili druge projektne dokumentacije nižeg reda, nužne za razvoj pojedinih turističkih razvojnih zona/lokaliteta;
- podizanja svijesti među lokalnim stanovništvom o važnosti svakog pojedinca u turističkom razvoju (interni marketing), kako bi svi žitelji općine, bez obzira na njihovu povezanosti i/ili uključenost u turističko privređivanje, djelovali kao svojevrsni „unapređivači prodaje“ destinacije;
- osiguranja „servisa“ za pružanje sustavne i kontinuirane stručne pomoći poduzetnicima koji se žele uključiti u turistički razvoj;
- povećanja efikasnosti rada općinskih upravnih tijela u cilju eliminiranja različitih administrativnih prepreka s kojima se poduzetnici na razini lokalne samouprave često susreću;
- institucionalne pomoći i podrške privatnim poduzetnicima (potencijalnim investitorima) pri stvaranju novih turističkih proizvoda;
- poboljšavanja kvalitete komunalne infrastrukture, a posebno rješavanja fekalne odvodnje, održavanja čistoće javnih površina i adekvatnog zbrinjavanja otpada, odnosno hortikulturnog uređenja naseljenih područja;
- sudjelovati u organizaciji kulturnih manifestacija koje privlače turiste i obogaćuju turističku ponudu,
- sudjelovati u razvoju tematskih ruta i staza koje povezuju kulturne, povijesne i prirodne znamenitosti, što čini turističko iskustvo zanimljivijim,
- podržati lokalne proizvođače promoviranje lokalnih proizvoda i organizacijom manifestacija koje predstavljaju eno-gastronomske specijalitete,
- ulaganjem u edukaciju turističkih djelatnika osigurati kvalitetne usluge i zadovoljstvo turista,
- razvijati digitalne alate za promociju destinacije.

Općina Janjina ima ključnu ulogu u oblikovanju budućnosti turizma unutar svojih administrativnih granica, jer kroz strateško planiranje, koordinaciju, investicije i suradnju s različitim dionicima, ona može doprinijeti razvoju održivog i profitabilnog turizma koji će dugoročno koristiti cijeloj zajednici.

6.2. Smjernice i preporuke za turističku zajednicu

Turistička zajednica općine Janjina ima ključnu ulogu u daljnjem razvoju turizma općine Janjina. Važno je razvijati nove turističke proizvode kao što su:

- tematske ture – kreiranje tematskih tura koje će se fokusirati na povijest, umjetnost, gastronomiju ili prirodu,
- doživljaji – organiziranje doživljaja kao što su kuhanje s lokalnim stanovništvom, berba maslina ili grožđa, umjetničke radionice ili radionice izrade suvenira,
- aktivni odmor - promoviranje aktivnog odmora poput biciklizma, trčanje, hodanja.

U vidu poticanja održivosti i zaštite okoliša Turistička zajednica mora poticati razvoj ekološki prihvatljivih oblika turizma, kao što je smještaj u eko-objektima. U suradnji s općinom Janjina treba raditi na očuvanju povijesne jezgre i tradicionalnih običaja te poticati lokalno stanovništvo i posjetitelje na recikliranje i smanjenje upotrebe plastike.

Isto tako, treba nastaviti aktivno koristiti društvene mreže za promociju destinacije i planirati razvoj mobilne aplikacije koja će turistima pružiti sve potrebne informacije o destinaciji. Radi općeg zadovoljstva turizmom nužno je uključivanje lokalnog stanovništva u turističke aktivnosti kako bi se osjećali kao dio priče te promoviranje lokalnih proizvoda i organiziranje manifestacija koje predstavljaju eno gastronomske specijalitete. S ciljem produženja turističke sezone

organizirati kulturna, sportska i eno gastronomska događanja u kasnu jesen i rano proljeće, a Janjinu promovirati kao destinaciju za odmor tijekom jeseni i proljeća.

Jednako važno je uvođenje sustava praćenja i evaluacije, tj. redovito praćenje broja posjetitelja, njihovog zadovoljstva i ekonomskog utjecaja turizma kako bi se Plan upravljanja destinacijom prilagodio na temelju dobivenih podataka. Janjina ima veliki potencijal za daljnji razvoj turizma. Kroz fokusiranje na svoje jedinstvene karakteristike, razvoj novih proizvoda, održivost i digitalnu transformaciju, Turistička zajednica može učiniti Janjinu još atraktivnijim za posjetitelje.

Uloga turističke zajednice institucionalno je povezana organiziranom i sustavnom promocijom destinacijskih turističkih proizvoda. Osim toga, uloga turističkih zajednica je i unapređenje općih uvjeta boravka turista, podizanje kvalitete turističkih usluga, razvijanje svijesti o gospodarskim i ostalim učincima turizma i sl. Ove institucije donošenjem zakona o turizmu dobivaju „ingerenciju“ nad razvojem i upravljanjem pojedinačnim turističkim resursima, tako i nad upravljanjem pojedinim turističkim mjestima i/ili mikrolokalitetima, međutim i dalje im nedostaje financijskih sredstava. Stoga se turistička zajednica svodi na inicijatore aktivnosti, a uspješnost njihovih inicijativa ovisi o spremnosti ostalih aktera – predstavnika javne vlasti i privatnih turističkih poduzeća – da surađuju na razvoju pojedinačnih projekata, kako stručno, tako i financijski bitno su različite. Naime, općinske turističke zajednice imaju znatno veću ulogu i puno veću odgovornost po novom zakonu:

- kreiranje i promicanje prepoznatljivog turističkog imidža (uključujući i stvaranje brenda)
- sudjelovanje u kreiranju i izradi popratnih promotivnih materijala (osobito u funkciji promocije novih turističkih proizvoda);
- pojačanu suradnju s turističkim zajednicama drugih jedinica lokalne samouprave DNŽ u cilju bolje prezentacije integralnog sustava turističkih doživljaja cijelog dubrovačkog priobalja, kao i u cilju efikasnijeg trošenja raspoloživih financijskih sredstava;
- pojačanu promociju raspoloživog sustava turističkih iskustava i za tržište spremnih proizvoda i pojedinih njegovih karakterističnih proizvoda odabranim tržišnim nišama na geografski najinteresantnijim tržištima, ali i stanovnicima i poslovnim subjektima Zagreba i drugih velikih gradova RH;
- izrada Plana upravljanja destinacijom i praćenje provođenja istog.

6.3. Smjernice i preporuke za druge dionike u turizmu i upravljanju turizmom u destinaciji

Ključni dionici u turizmu općine Janjina su lokalno stanovništvo, vinari, iznajmljivači i civilne i udruge za kulturu.

Lokalno stanovništvo je temelj svake uspješne turističke destinacije, a njihovo sudjelovanje u donošenju odluka i uključivanje u turističke aktivnosti je ključno.

Poduzetnici (ugostitelji, trgovci suvenirima i drugi poduzetnici) trebaju biti podržani u razvoju kvalitetnih usluga i proizvoda, a vinari poticani za kvalitetnu in house prezentaciju, jer su oni prvi dojam turista o destinaciji.

Razvoj turizma u općini Janjina treba biti održiv i usmjeren na očuvanje njegove autentičnosti. Kroz suradnju svih dionika moguće je stvoriti još atraktivniju destinaciju koja će privlačiti sve više posjetitelja.

7. POPIS PROJEKATA

Plan upravljanja destinacijom kao svoj sastavni dio sadrži popis projekata koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije te popis projekata od posebnog značaja za razvoj destinacije.

7.1. Projekti koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti

UREĐENJE MORSKIH PLAŽA			
OPIS PROJEKTA	Sunce i more jedan je od ključnih turističkih proizvoda općine. U skladu s tim potrebno je dodatno urediti i opremiti plaže na području sjeverne strane općine. Potrebno u opremiti plaže tuševima, ležaljkama, te ostalom plažnom opremom.		
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Plaže predstavljaju ključan turistički sadržaj za destinaciju. Razina njihove uređenosti i atraktivnost izravno utječe na zadovoljstvo samih korisnika. One predstavljaju dodatan odmorišni sadržaj, a prilikom uređenja potrebno je planirati ih da budu pristupačne za ranjive skupine korisnika i posjetitelja.		
NOSITELJI PROVEDBE	- Općina Janjina - TZO Janjina	LOKACIJA PROVEDBE	- Drače - Sreser - Osobjava
POČETAK PROVEDBE	2026.	ZAVRŠETAK PROVEDBE	kontinuirano
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	- Održavanje plaža - Uređenost prostora - Opremanje plaža novom opremom		
VRIJEDNOST PROJEKTA	30.000,00 € godišnje	VLASTITA SREDSTAVA/ SUFINANCIRANJE	Vlastita sredstva/nacionalni fondovi
POTREBNA STUDIJSKA/PROJEKTNA DOKUMENTACIJA	NE		

PLAN UNAPREĐENJA PELJEŠAC OUTDOOR			
OPIS PROJEKTA	Turističke staze na području općine intenzivno se razvijaju zadnjih godina. Staze trebaju biti umrežene, obilježene i promovirane kako bi korisnici upoznali prirodne specifičnosti i lokalne zanimljivosti ovog kraja. Neizostavna je i prateća oprema u obliku manjih odmorišta s klupama i kantama za otpad, fitness točaka, dječjih igrališta… kao i rasvjete na frekventnim šetnicama.		
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Pješačke i biciklističke staze i šetnice predstavljaju izvrstan turistički sadržaj za upoznavanje destinacije. Razina njihove uređenosti i atraktivnost izravno utječe na zadovoljstvo samih korisnika. One predstavljaju dodatan rekreacijski sadržaj, a prilikom planiranja novih staza potrebno je planirati ih da budu pristupačne za ranjive skupine korisnika i posjetitelja.		
NOSITELJI PROVEDBE	- Općina Janjina - TZO Janjina	LOKACIJA PROVEDBE	- Općina Janjina
POČETAK PROVEDBE	2025.	ZAVRŠETAK PROVEDBE	kontinuirano
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	- održavane postojećih staza - opremljene postojećih staza i šetnica - izrada novih staza		
VRIJEDNOST PROJEKTA	45.000,00 € godišnje	VLASTITA SREDSTAVA/ SUFINANCIRANJE	Vlastita sredstva/nacionalni fondovi
POTREBNA STUDIJSKA/PROJEKTNA DOKUMENTACIJA	NE		

INTERNI MARKETING			
OPIS PROJEKTA	U fazi zatečenog stanja turističkog upravljanja destinacijom, interesi i/ili prioriteti pojedinih razvojnih dionika (nositelji javne vlasti, turistička zajednica, privatni iznajmljivači, privatni ugostitelji, najšira populacija) ponešto se razlikuju. Samim tim, vrlo je teško uskladiti uloge, ali i odgovornosti pojedinih aktera u procesu turističkog razvoja. U takvoj situaciji, većina razvojnih dionika djeluje autonomno, pri čemu se postižu suboptimalni učinci što stvara percepciju nemoći i apatije.		
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Vodeći računa o tome interni marketing i promocija usmjereni su na: - uspostavu klime međusobnog povjerenja i suradnje svih razvojnih dionika, - senzibiliziranje nositelja javne vlasti o potrebi uspostave dijaloga i suradnje s istaknutim predstavnicima kako privatnog sektora, tako i komunalnih poduzeća i turističkom zajednicom (javno-privatna i javno-javna partnerstva), - osiguranje konzistentne kvalitete usluge na razini cijele destinacije, - informiranje stanovništva o mogućnostima za ulaganja u turizam, - prezentacije turističkih atrakcija široj populaciji i poučavanje o tome kako usmenim preporukama promovirati destinaciju		
NOSITELJI PROVEDBE	- Općina Janjina - TZO Janjina	LOKACIJA PROVEDBE	- Općina Janjina
POČETAK PROVEDBE	2025.	ZAVRŠETAK PROVEDBE	kontinuirano
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	- Dinamiziranje turističkog razvoja		
VRIJEDNOST PROJEKTA	3.000,00 € godišnje	VLASTITA SREDSTAVA/ SUFINANCIRANJE	Vlastita sredstva/nacionalni fondovi
POTREBNA STUDIJSKA/PROJEKTNA DOKUMENTACIJA	NE		

ORGANIZACIJA EDUKACIJA ZA TURISTIČKE POSLOVNE SUBJEKTE			
OPIS PROJEKTA	U razvoj turističke destinacije potrebno je uključiti i stjecanje i usavršavanje novih znanja i vještina svih dionika turizma i njihovu primjenu u turističkoj ponudi. Sadržajno tematizirani edukacije s naglaskom na praktičnom dijelu vrlo su bitne za prepoznavanje aktualnih potreba tržišta na kojem je Janjina prisutan. Dodatan poticaj za sudjelovanje je činjenica da će edukacije biti besplatne i dostupne svim dionicima turističke ponude općine Janjina.		
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Cilj organizacije edukacija jest podizanje razine znanja i vještina turističkih poslovnih subjekata koji će novostečena znanja moći implementirati u svoje poslovanje i podići razinu usluge. Time će utjecati na opći dojam i zadovoljstvo gostiju i stvoriti preduvjete za jačanje glavne te pred i posezone.		
NOSITELJI PROVEDBE	- TZO Janjina	LOKACIJA PROVEDBE	- Općina Janjina
POČETAK PROVEDBE	2025.	ZAVRŠETAK PROVEDBE	kontinuirano
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	- organizirani edukacijski programi - sudjelovanje djelatnika TZO Janjina na edukacijama		
VRIJEDNOST PROJEKTA	2.000,00 € godišnje	VLASTITA SREDSTAVA/ SUFINANCIRANJE	Vlastita sredstva/nacionalni fondovi
POTREBNA STUDIJSKA/PROJEKTNA DOKUMENTACIJA	NE		

SAJAM AUTOHTONIH PROIZVODA I STARIH OBIČAJA I ZANATA			
OPIS PROJEKTA	Sajam autohtonih proizvoda i starih običaja i zanata posvećen je promicanju bogate kulturne baštine, tradicije i umijeća te promociji, zaštiti i prepoznatljivosti tradicionalnih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda područja općine Janjina. Organizira se s ciljem jačanja proizvodnje lokalnih, tradicionalnih i ekoloških proizvoda te poticanja svijesti o važnosti očuvanja kulturnog identiteta i tradicije. Kroz kontinuirani razvoj sadržaja, želi se pružiti inspirativno iskustvo koje će poticati razmjenu ideja, podržavati lokalnu zajednicu i promicati kvalitetu i tradiciju.		
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Ovom prezentacijom domaćih proizvođača razvija se proizvodnja lokalnih proizvoda te potiče lokalno stanovništvo i posjetitelje na kupnju lokalnog i izravno povezivanje s proizvođačima. Sajam kao održivi smjer razvoja gospodarstva Janjine čini prepoznatljivo odredište na kojem se susreću mali proizvođači rukotvorina, autohtonih proizvoda, suvenira te mjesto za otkrivanje i očuvanje bogatog kulturnog nasljeđa kroz brojne aktivnosti i prezentacije starih običaja i zanata.		
NOSITELJI PROVEDBE	- TZO Janjina	LOKACIJA PROVEDBE	- Sreser
POČETAK PROVEDBE	2026.	ZAVRŠETAK PROVEDBE	kontinuirano
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	- održan sajam autohtonih proizvoda - održane pojedine aktivnosti i prezentacije starih običaja i zanata		
VRIJEDNOST PROJEKTA	20.000 € godišnje	VLASTITA SREDSTAVA/ SUFINANCIRANJE	Vlastita sredstva/nacionalni fondovi
POTREBNA STUDIJSKA/PROJEKTNA DOKUMENTACIJA	NE		

EDUKACIJA O KLIMATSKIM PROMJENAMA ZA DJECU I MLADE			
OPIS PROJEKTA	Obzirom na to da su klimatske promjene ozbiljna i značajna pojava koja neće nestati, važno je ovu temu približiti široj javnosti, a posebice djeci i mladima. Uz edukacije, priprema slikovnice.		
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Svrha ovog projekta je putem edukacije djecu i mlade informirati klimatskim promjenama, educirati ih, zainteresirati i aktivirati za promjene.		
NOSITELJI PROVEDBE	- TZO Janjina	LOKACIJA PROVEDBE	- Općina Janjina
POČETAK PROVEDBE	2026.	ZAVRŠETAK PROVEDBE	2026.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	- Održavanje edukacije - Izrada slikovnice - Promo materijal		
VRIJEDNOST PROJEKTA	5.000,00 €	VLASTITA SREDSTAVA/ SUFINANCIRANJE	Vlastita sredstva/nacionalni fondovi
POTREBNA STUDIJSKA/PROJEKTNA DOKUMENTACIJA	NE		

LOKALITET PALAT (SRESER)			
OPIS PROJEKTA	Za razliku od nekih drugih, prostornim planovima definiranih, turističkih razvojnih zona na Pelješcu, lokalitet Palat kod Sresera, svojim geomorfološkim značajkama, prostornom raspoloživošću i infrastrukturnom opremljenošću zasigurno predstavlja izuzetan potencijal za izgradnju većeg broja smještajnih objekata. U tom smislu, a vodeći se načelima dobrog "project managementa", projektna se ideja odnosi na potrebu osmišljavanja najbolje uporabe cijele turističke razvojne zone, a što podrazumijeva definiranje odgovarajućih sadržaja turističko-ugostiteljske ponude, njihovu optimalnu veličinu, odnosno prikladan razmještaj u prostoru, kao i prvu indikaciju tržišne održivosti i financijske isplativosti ulaganja. Osim što će se tako stvoriti potrebna podloga za projektni zadatak u cilju provođenju međunarodnog natječaja za privlačenje investitora, koncept najbolje uporabe lokaliteta Palat dat će i sve potrebne inpute potencijalnim investitorima za izradu idejnog projekta.		
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Razvoj novih proizvoda Stvaranje preduvjeta za produljenje sezone Povećanje turističkih prihoda Tržišno pozicioniranja lokaliteta Palat Povećanje turističke atraktivnosti općine		
NOSITELJI PROVEDBE	TZO Janjina u suradnji sa stručnim konzultantima i privatnim investitorima	LOKACIJA PROVEDBE	- Palat (Sreser)
POČETAK PROVEDBE	2025.	ZAVRŠETAK PROVEDBE	Do dolaska investitora
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	- Definiranje projekta - Provjera tržišne održivosti i procjena financijske isplativosti - Priprema projektne dokumentacije - Provedba natječajnog postupka - Izbor investitora - Početak izgradnje		
VRIJEDNOST PROJEKTA	10.000.000 €	VLASTITA SREDSTAVA/ SUFINANCIRANJE	investitori
POTREBNA STUDIJSKA/PROJEKTNA DOKUMENTACIJA	DA		

USPOSTAVA SUSTAVA TURISTIČKE SIGNALIZACIJE			
OPIS PROJEKTA	Turistička signalizacija se postavlja radi obavještavanja o kulturnim, povijesnim, prirodnim i turističkim znamenitostima te ostalim objektima i sadržajima u destinaciji. Za područje općine Janjina je nužna prilagodba dijela turističke signalizacije za korisnike s posebnim potrebama, posebice one signalizacije u naseljima. Isto tako, s uređenjem novih turističkih atrakcija pojavit će se potreba za izradom nove turističke signalizacije.		
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Projekt predstavlja još jedno ulaganje u javnu turističku infrastrukturu destinacije. Uz obraćanje pažnje na funkcionalnost i estetiku same signalizacije bitno je prilagoditi ju osobama s invaliditetom radi poboljšanja pristupačnosti destinacije. Novi dizajn turističke signalizacije jezgrama naselja će pomoći posjetiteljima u snalaženju mjestom i time utjecati na ukupan dojam destinacije.		
NOSITELJI PROVEDBE	- TZO Janjina	LOKACIJA PROVEDBE	- Općina Janjina
POČETAK PROVEDBE	2025.	ZAVRŠETAK PROVEDBE	kontinuirano
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	- izrađena nova turistička signalizacija - montirana nova turistička signalizacija - zamijenjen dio postojeće turističke signalizacije		
VRIJEDNOST PROJEKTA	15.000,00 € godišnje	VLASTITA SREDSTAVA/ SUFINANCIRANJE	Vlastita sredstva/ nacionalni fondovi
POTREBNA STUDIJSKA/PROJEKTNA DOKUMENTACIJA	NE		

JANJINA – KONCEPT CJELOVITE TURISTIČKE VALORIZACIJE			
OPIS PROJEKTA	Velik dio prostora središnjeg Pelješca predstavlja izuzetno slikovit, ekološki očuvan, a još uvijek nedovoljno turistički valoriziran ruralni prostor. Dobro osmišljeni razvoj ovog dijela poluotoka može bitno doprinijeti proizvodnoj diversifikaciji, tržišnoj privlačnosti i/ili percepciji kvalitete integralnog turističkog doživljaja/iskustva cijelog Pelješca, odnosno produljenju kratke ljetne sezone. Isto tako, aktivniji pristup turističkom razvoju ruralnog dijela poluotoka trebao bi rezultirati i povećanjem prihoda od turizma, a time i njegovom postupnom ekonomskom i demografskom revitalizacijom. S obzirom da je mjesto Janjina, svojim urbanizmom, maksimalnom stopljenošću s okolnim pejsažem, skladnim i tradicijski oblikovanim kućama predstavlja ne samo jedno od najljepših poluotočnih naselja, već i izuzetno svjedočanstvo nekadašnje kulture života i rada središnjeg Pelješca, mišljenja smo da bi se turistički potencijal Janjine trebao adekvatno valorizirati. U tom smislu potrebno je pristupiti izradi koncepta njene cjelovite turističke valorizacije, pri čemu bi osobit naglasak, a povezano sa potrebom jačanja proizvoda kulturnog turizma, odnosno turizma događanja, kojima se Pelješac danas ne može pohvaliti, valjalo staviti na kulturno-zabavna događanja.		
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	- Turistička revitalizacija Janjine - Razvoj novog proizvoda - Produljenje sezone - Podizanje turističke atraktivnosti šireg područja - Rast životnog standarda lokalne populacije - Zaustavljanje negativnih demografskih trendova		
NOSITELJI PROVEDBE	- TZO Janjina - Načelnik i općinsko vijeće - Udruge u kulturi DNŽ - Ministarstvo kulture RH	LOKACIJA PROVEDBE	- Općina Janjina
POČETAK PROVEDBE	2025.	ZAVRŠETAK PROVEDBE	kontinuirano
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	- Osiguranje financijskih sredstava i provedba natječaja - Izrada i usvajanje koncepcije - Plan događanja - Ugovaranje suradnji - Promocija i plasiranje na tržište		
VRIJEDNOST PROJEKTA	15.000,00 € godišnje	VLASTITA SREDSTAVA/ SUFINANCIRANJE	Vlastita sredstva/ nacionalni fondovi
POTREBNA STUDIJSKA/PROJEKTNA DOKUMENTACIJA	NE		

IZGRADNJA HOTELA U SRESERU (PONTA)			
OPIS PROJEKTA	Izgradnja hotela u Sreseru. Privatni kapital, hotel do 40 soba, mali poslovni dio, mini spa.		
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Razvoj novih proizvoda Stvaranje preduvjeta za produljenje sezone Povećanje turističkih prihoda Tržišno pozicioniranja lokaliteta Sreser Povećanje turističke atraktivnosti općine		
NOSITELJI PROVEDBE	Privatni sektor	LOKACIJA PROVEDBE	- Sreser (Ponta)
POČETAK PROVEDBE	2026.	ZAVRŠETAK PROVEDBE	Do dolaska investitora
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	- Definiranje projekta - Provjera tržišne održivosti i procjena financijske isplativosti - Priprema projektne dokumentacije - Početak izgradnje		
VRIJEDNOST PROJEKTA	10.000.000 €	VLASTITA SREDSTAVA/ SUFINANCIRANJE	investitori

POTREBNA STUDIJSKA/PROJEKTNA DOKUMENTACIJA	DA

JANJINA MALI PARIZ			
OPIS PROJEKTA	Projekt se odnosi na organizaciju raznih događaja i daljnju izgradnju reputacije i prepoznatljivosti Janjine kao destinacije likovnih umjetnika. Činjenica je da u ovom trenutno u Janjini su otvorene dvije galerije, te se očekuje otvaranje i treća. S tim je razvidno da su umjetnici dio razvoja i stalnog stanovništva općine. U narednom razdoblju planirat će se razne umjetničke aktivnosti: otvaranje ljetnih glazbenih radionica, likovne, plesne i dramske radionice.		
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	- Turistička revitalizacija Janjine - Razvoj novog proizvoda - okosnica turističke ponude i jamče prepoznatljivost i atraktivnost u širim razmjerima - onstantna ulaganja i inovativnost su nužnost za održavanje i daljnji razvoj u tom smjeru		
NOSITELJI PROVEDBE	- TZO Janjina - Načelnik i općinsko vijeće - Udruge u kulturi DNŽ - Ministarstvo kulture RH	LOKACIJA PROVEDBE	- Općina Janjina
POČETAK PROVEDBE	2026 .	ZAVRŠETAK PROVEDBE	kontinuirano
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	- Osiguranje financijskih sredstava i provedba natječaja - Izrada i usvajanje koncepcije - Plan događanja - Ugovaranje suradnji - Promocija i plasiranje na tržište		
VRIJEDNOST PROJEKTA	15.000,00 € godišnje	VLASTITA SREDSTAVA/ SUFINANCIRANJE	Vlastita sredstva/ nacionalni fondovi
POTREBNA STUDIJSKA/PROJEKTNA DOKUMENTACIJA	NE		

UZGOJ ŠKOLJKAŠA I RIBARSKA BAŠTINA U MALOSTONSKOM KANALU – TEMATSKI PLAN INTERPRETACIJE	
OPIS PROJEKTA	Područje Malostonskog zaljeva svoju turističku prepoznatljivost, a u novije vrijeme i gospodarski prosperitet duguju ponajviše uzgoju kamenica i dagnji (mušula). Pa ipak, priča o tradiciji uzgoja kamenice, tehnologiji uzgoja i njezinom razvoju kroz stoljeća još uvijek nije adekvatno prezentirana, uslijed čega su i gospodarski učinci turizma manji od objektivno mogućih. U skladu s rečenim, specifični ciljevi realizacije ovog projekta su: - potaknuti bolju i slojevitiju interpretaciju uzgoja školjkaša kroz povijest; - osigurati cjelovitu tematsku interpretaciju utemeljenu na povijesnim događanjima i s njima povezanim lokalitetima i ljudima kroz definiranje ključnih tema; - stvoriti preduvjete za povećanje turističke potražnje i potrošnje na samom lokalitetu, odnosno u njegovom okružju; - omogućiti relevantnim dionicima učinkovitiju alokaciju financijskih sredstava u razvoju kulturno-turističkih proizvoda odnosno definiranju specifičnih razvojnih programa. Tradicija ribarstva karakterizira Pelješac u istoj mjeri kao i školjkarstvo i vinarstvo. Ona je neizostavno povezana s razvojem otočkog gospodarstva (ribarstvo, konzerviranje ribe, izvoz) i iskorištavanja prirodnih resursa, a temelj je i gastronomske tradicije. Samim tim, i danas na Pelješcu djeluju brojne ribarske družine od kojih bi se neke, osim ribolova,

	mogle jednim dijelom aktivnije uključiti i u turističko privređivanje ponajviše kroz ponudu različitih proizvoda kreativnog turizma (druženje s ribarima, odlazak na ribarenje, učenje o konzerviranju ribe, dan proveden s obitelji ribara, tipičan dan u kući ribara i sl.). Samim tim, a kako je to već prethodno istaknuto, cilj je ovog projekta je: - objediniti atrakcije i priče povezane s tradicijom ribarstva te time stvoriti kritičnu masu atrakcija kako bi se tema ribarstva učinila prominentnom - očuvati i revitalizirati tradiciju ribarstva - generirati dodatne prihode ribarskim obiteljima/omogućiti samozapošljavanje, otvoriti nova radna mjesta - zadržati mlade na otocima - potaknuti privatno poduzetništvo		
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	- Turistička revitalizacija Janjine - Razvoj novog proizvoda - Produljenje sezone - Podizanje turističke atraktivnosti šireg područja - Rast životnog standarda lokalne populacije - Zaustavljanje negativnih demografskih trendova		
NOSITELJI PROVEDBE	- TZO Janjina, TZO Ston - Načelnik i općinsko vijeće - Stručnjaci – povjesničari, kustosi - Udruge i pojedinci koji skrbe o povijesnoj baštini - Relevantni upravni odjeli općine i DNŽ - Ministarstvo kulture - Ministarstvo turizma	LOKACIJA PROVEDBE	- Općina Janjina - Općina Ston
POČETAK PROVEDBE	2027.	ZAVRŠETAK PROVEDBE	kontinuirano
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	- Osmisliti projektni zadatak i provesti natječaj za izradu tematskog plana interpretacije - Uključiti stručnjake u proces izrade plana interpretacije - Izraditi plan interpretacije - Osigurati sredstva za implementaciju plana interpretacije		
VRIJEDNOST PROJEKTA	20.000,00 € plan interpretacije - jednokratno 15.000,00 € godišnje	VLASTITA SREDSTAVA/ SUFINANCIRANJE	Vlastita sredstva/ nacionalni fondovi
POTREBNA STUDIJSKA/PROJEKTNA DOKUMENTACIJA	DA		

URBANO OPREMANJE NASELJA I URBANO OPREMANJE NASELJA - PROSTUPAČNOST			
OPIS PROJEKTA	Uređenje javnih površina na načina da su dostupne i stanovnicima i turistima, a također i osobama s poteškoćama u razvoju je nužno u današnje doba.		
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	- Uređenje sportskih igrališta - Uređenje dječjih igrališta - Uređenje javnih površina i manjih zelenih površina		
NOSITELJI PROVEDBE	- TZO Janjina - Općina Janjina	LOKACIJA PROVEDBE	- Općina Janjina

POČETAK PROVEDBE	2025.	ZAVRŠETAK PROVEDBE	kontinuirano
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	- Uređenje naselja - Postavljanje urbane opreme		
VRIJEDNOST PROJEKTA	40.000,00 € godišnje	VLASTITA SREDSTAVA/ SUFINANCIRANJE	Vlastita sredstva/ nacionalni fondovi
POTREBNA STUDIJSKA/PROJEKTNA DOKUMENTACIJA	Ne		

7.2. Popis projekata od posebnog značaja za destinaciju

PLAN RJEŠAVANJA OTPADNE ODVODNJE			
OPIS PROJEKTA	Usvojena vizija temelji se, između ostalog, i na ekološkoj čistoći i očuvanom prirodnom ambijentu. Neovisno o tome, sustav kanalizacije još ne postoji. Budući da cijeli Pelješac još uvijek karakterizira niski stupanj turističke izgrađenosti kao i izuzetno niska gustoća naseljenosti, ovaj problem još nije eskalirao. Neovisno o tome, međutim, postojeće stanje nije dugoročno održivo, osobito u vrijeme najvećih ljetnih gužvi, odnosno u kontekstu dugoročno održivog uzgoja marikulture. Istodobno, a kako je riječ o financijski vrlo zahtjevnom projektu, u njegovom rješavanju je logično računati na povlačenje sredstava iz EU strukturnih fondova. To, međutim, neće biti moguće bez prethodne izrade dokumenta kojim će se adekvatno adresirati način rješavanja problematike otpadne vode, uključujući procjenu ulaganja i razvojne prioritete.		
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Plaže predstavljaju ključan turistički sadržaj za destinaciju. Razina njihove uređenosti i atraktivnost izravno utječe na zadovoljstvo samih korisnika. One predstavljaju dodatan odmorišni sadržaj, a prilikom uređenja potrebno je planirati ih da budu pristupačne za ranjive skupine korisnika i posjetitelja.		
NOSITELJI PROVEDBE	- Općina Janjina - Županije DNŽ - Nadležna ministarstva	LOKACIJA PROVEDBE	- Općina Janjina
POČETAK PROVEDBE	2026.	ZAVRŠETAK PROVEDBE	kontinuirano
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	- Povećanje turističke atraktivnosti projektnog područja - Povećanje zadovoljstva posjetitelja - Smanjivanje količine otpadne odvodnje u more - Dugoročna zaštita marikulture		
VRIJEDNOST PROJEKTA	Ovisi o obuhvatu projekta	VLASTITA SREDSTAVA/ SUFINANCIRANJE	Vlastita sredstva/nacionalni fondovi/EU fondovi
POTREBNA STUDIJSKA/PROJEKTNA DOKUMENTACIJA	DA		

PLAN UPRAVLJANJA PLAŽAMA	
OPIS PROJEKTA	Neovisno o izuzetnim prirodnim i/ili ambijentalnim obilježjima plaža, njima se ne upravlja na organizirani i prethodno osmišljeni način. Samim tim, one su danas, u pravilu, potpuno infrastrukturno i/ili sadržajno neopremljene, uslijed čega i njihovo korištenje od strane korisnika nema nikakvih pozitivnih učinaka na prihode jedinice lokalne samouprave. Štoviše, njihovo se održavanje pokriva na teret lokalnih proračuna. Takvo stanje stvari, nadalje, a osobito u kontekstu održivog razvoja, može dovesti I do postupne degradacije pojedinih plaža, odnosno do smanjivanja njihove turističke atraktivnosti. U skladu s prethodim naznakama, potrebno je odmah pristupiti izradi dokumenta kojim će se sva ova pitanja riješiti kako na zadovoljstvo korisnika, tako i na zadovoljstvo jedinica lokalne samouprave i lokalnih poduzetnika (mogući koncesionari).
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	- Povećanje turističke atraktivnosti projektnog područja - Dugoročna zaštita plažnog prostora - Osiguranje dugoročne održivosti razvoja turizma - Povećanje zadovoljstva posjetitelja - Povećanje općinskih prihoda

NOSITELJI PROVEDBE	- Općina Janjina - TZO Janjina	LOKACIJA PROVEDBE	- Općina Janjina
POČETAK PROVEDBE	2026.	ZAVRŠETAK PROVEDBE	kontinuirano
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	- Osiguranje izvora financiranja - Priprema natječajne dokumentacije - Odabir najboljeg ponuđača - Izrada i usvajanje dokumenta - Početak implementacije		
VRIJEDNOST PROJEKTA	10.000,00 €	VLASTITA SREDSTAVA/ SUFINANCIRANJE	Vlastita sredstva/nacionalni fondovi
POTREBNA STUDIJSKA/PROJEKTNA DOKUMENTACIJA	NE		

DOVRŠETAK OBNOVE I VALORIZACIJA KNEŽEVOG DVORA			
OPIS PROJEKTA	Knežev dvor u Janjini je samostalna građevina izgrađena na istaknutom mjestu u središnjem dijelu naselja iznad župne crkve sv. Vlaha. Sama funkcija Kneževog dvora kao administrativne upravne, a ne reprezentativne građevine utjecala je i na oblikovanje koje je krajnje jednostavno i utilitarno. Nakon rata postaje ruševina, ostaje bez krovate, a godinama nakon postaje sve više devastiran te u potpunosti zapušten. Obnovu dvora vodi Društvo prijatelja dubrovačke starine.		
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Zamah u razvoju kulturnog turizma na ovom području.		
NOSITELJI PROVEDBE	- Općina Janjina - Nadležne službe zaštite spomenika kulture - DPDS - TZO Janjina	LOKACIJA PROVEDBE	- Janjina
POČETAK PROVEDBE	U tijeku	ZAVRŠETAK PROVEDBE	kontinuirano
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	- Povećanje turističke atraktivnosti projektnog područja - Povećanje zadovoljstva posjetitelja - Izletnička točka interesa		
VRIJEDNOST PROJEKTA		VLASTITA SREDSTAVA/ SUFINANCIRANJE	DPDS
POTREBNA STUDIJSKA/PROJEKTNA DOKUMENTACIJA	DA		

PROJEKT VALORIZACIJE ENO-GASTRONOMSKE PONUDE	
OPIS PROJEKTA	Eno-gastronomija postaje sve važniji motiv turističke potražnje, a općina Janjina ima bogatstvo resursa i tradicije koje mogu privući turiste i pružiti im jedinstvena gastronomska iskustva. Pelješac je poznat po tradiciji uzgoja grožđa i maslina te proizvodnje vina i maslinovog ulja koja postaju sve važniji element gastronomske ponude. Danas turisti žele kroz hranu upoznati destinaciju i traže autentična iskustva koja im se mogu ponuditi poput degustacija vina i maslinovog ulja i upoznavanja s tradicionalnim metodama proizvodnje. Konzumacija lokalnih specijaliteta povezuje turiste s kulturom domaćina te ga upoznaje s kulturnim vrijednostima destinacije. Da bi se privukli posjetitelji i pružila jedinstvena kulinarska iskustva, bitno je stvoriti jedinstvene obroke, poput večera od farme do stola, degustacija vina i tečajeva kuhanja. Ta iskustva ne samo da prikazuju tradicionalnu kuhinju Pelješca, već i pružaju priliku posjetiteljima da se susretnu s lokalnim poljoprivrednicima, vinogradarima i ugostiteljima. Također, važno je osigurati pristupačne edukacijske programe poput radionica, tečajeva i predavanja o gastronomiji, vinskoj kulturi i lokalnim proizvodima. Ovi programi trebaju biti pristupačni svim stanovnicima, uključujući ugostitelje,

	poljoprivrednike i lokalno stanovništvo koje može aktivno sudjelovati u promociji i podržavanju lokalnih proizvoda.		
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	U cilju očuvanja lokalne tradicije i održivog razvoja sve se veća pažnja usmjerava na razvoj eno-gastronomskog turizma te privlačenje turista zainteresiranih za autentična iskustva. Projektom valorizacije eno-gastronomske ponude općine Janjina turistima se daje jedinstveno iskustvo upoznavanja s lokalnom kulturom i atrakcijama uz priliku kušanja lokalne hrane, maslinovog ulja i vina.		
NOSITELJI PROVEDBE	- Općina Janjina - TZO Janjina	LOKACIJA PROVEDBE	- Općina Janjina
POČETAK PROVEDBE	2025.	ZAVRŠETAK PROVEDBE	kontinuirano
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	- organizirani edukacijski programi - organizirani tečajevi kuhanja - organizirane degustacije vina i maslinovog ulja - organizirane tematske večeri		
VRIJEDNOST PROJEKTA	30.000,00 € godišnje	VLASTITA SREDSTAVA/ SUFINANCIRANJE	Vlastita sredstva/nacionalni fondovi
POTREBNA STUDIJSKA/PROJEKTNA DOKUMENTACIJA	NE		

PROMOTIVNI PLAN TZO JANJINA			
OPIS PROJEKTA	U marketingu promocija podrazumijeva svaki vid marketinške komunikacije koja se koristi da informira, podsjeti i uvjeri ciljno tržište u vrijednost brenda, usluge i/ili proizvoda, te time utiče na kupovne odluke potrošača. Ciljevi promocije mogu biti slijedeći: - upoznavanje sa novim proizvodom, diferenciranje proizvoda, stvaranje zanimanja za proizvodom, - povećanje svijesti, odnosno eksponiranost, naglašavanje vrijednosti proizvoda, povećanje prodaje, kao i stvaranje lojalnosti potrošača. Promocija je jedan od osnovnih elemenata marketing miksa. Promotivni marketing je upotreba bilo koje posebne ponude koja ima za cilj povećanje zainteresiranosti potrošača za proizvod i/ili uslugu i utjecaj na kupovne odluke potrošača, kao i na to da se određeni proizvod ili organizacija izdvoji među konkurentima. Ovi programi trebaju biti pristupačni svim stanovnicima, uključujući ugostitelje, poljoprivrednike i lokalno stanovništvo koje može aktivno sudjelovati u promociji i podržavanju lokalnih proizvoda.		
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Promotivne strategije se mogu odnositi na privlačenje novih kupaca, dok se neke odnose na stvaranje lojalnosti i produbljivanje odnosa sa postojećim potrošačima.		
NOSITELJI PROVEDBE	- TZO Janjina	LOKACIJA PROVEDBE	- Općina Janjina
POČETAK PROVEDBE	2025.	ZAVRŠETAK PROVEDBE	kontinuirano
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	- Promotivne aktivnosti		
VRIJEDNOST PROJEKTA	3.000,00 € plan, jednokratno 7.000,00 € provedba godišnje	VLASTITA SREDSTAVA/ SUFINANCIRANJE	Vlastita sredstva/nacionalni fondovi
POTREBNA STUDIJSKA/PROJEKTNA DOKUMENTACIJA	NE		

Izdaje: DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
"Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije"
GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: viši savjetnik u Upravnom odjelu
za poslove Župana, Županijske skupštine i opću upravu Arian Čustović, dipl.iur.
Oglasi se primaju u administraciji lista, Gundulićeva poljana 1, telefon 351-412
Službeni glasnik objavljuje se i na WEB stranici: www.dnz.hr
e-mail: arian.custovic@dubrovnik-neretva.hr